

ONTWERP PROGRAMMABEGROTING 2023 EN MEERJARENRAMING 2024 – 2026

Inhoudsopgave

Ontwerp programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024 - 2026

1.	BESTUURLIJKE BOODSCHAP	2
2.	LEESWIJZER	6
3.	BELEIDSBEGROTING	8
3.1	TAAKVELDEN.....	8
0.	BESTUUR EN ONDERSTEUNING.....	8
1.	VEILIGHEID	20
2.	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	23
3.	ECONOMIE	28
4.	ONDERWIJS	33
5.	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE.....	37
6.	SOCIAAL DOMEIN	44
7.	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	60
8.	VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING	67
3.2	PARAGRAFEN	72
1.	LOKALE HEFFINGEN	72
2.	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	82
3.	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	91
4.	FINANCIERING	93
5.	BEDRIJFSVOERING	97
6.	VERBONDEN PARTIJEN	99
7.	GRONDBELEID	111
8.	INTERBESTUURLIJK TOEZICHT	114
9.	ONDERZOEKSAGENDA.....	119
4.	FINANCIËLE BEGROTING	121
4.1	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN EN TOELICHTING.....	121
4.2	VOORGESTELDE BEGROTINGSBIJSTELLINGEN	123
4.3	VOORGESTELDE INZET INCIDENTELE MIDDELEN	179
4.4	UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE.....	197
BIJLAGE 1:	SUBSIDIEOVERZICHT	203
BIJLAGE 2:	FINANCIEEL OVERZICHT SOCIAAL DOMEIN	215
BIJLAGE 3:	BBV INDICATOREN EN AANVULLENDE LOKALE INDICATOREN	219

1. Bestuurlijke boodschap

Het raadsakkoord vormt de start van deze nieuwe bestuursperiode. Het vormt de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie de komende jaren aan de slag zullen gaan. We mogen blij zijn met dit raadsakkoord en de daarin opgenomen ambities. De breed gedragen wens om op een andere manier te gaan werken wordt volledig omarmd en de energie om er een gezamenlijk succes van te maken is er. Deze eerste programmabegroting van uw gemeenteraad gaat over het aankomende begrotingsjaar 2023 en geeft een doorkijk op de jaren daarna.

In het raadsakkoord zijn voor diverse speerpunten structurele- en incidentele middelen gereserveerd. De voorstellen die in deze programmabegroting ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd bevatten de nadere uitwerking van deze ambities uit het raadsakkoord. Dat het volledige raadsakkoord financieel vertaald wordt in de eerste programmabegroting is nieuw. In de aankomende jaren zal de ruimte worden genomen om te kijken hoe de uitvoering verloopt. Op het moment dat er aanleiding is om de plannen aan te passen of accenten te verleggen zal dit in goed overleg met uw gemeenteraad plaatsvinden.

Onzekere context

Het zijn roerige tijden en dat maakt het opstellen van een programmabegroting geen eenvoudige klus. De afgelopen jaren werden we geconfronteerd met een pandemie en moest er met beperkte informatie snel geschakeld worden. De pandemie bevindt zich gelukkig niet meer in diezelfde crisissfeer, maar is natuurlijk nog niet over. Tegelijkertijd staat het nieuws vol met berichten over de stikstofcrisis, de asielcrisis en bevinden we ons inmiddels in een heuse energiecrisis. Er woedt een oorlog op Europees grondgebied en een economische recessie is aanstaande. Ondertussen worden de effecten van klimaatverandering steeds zichtbaarder.

De problemen van deze tijd zijn van invloed op de Lelystadse samenleving. Ondanks dat we als gemeentelijke overheid de oplossing voor deze problemen niet in handen hebben is het wel onze verantwoordelijkheid om zo goed mogelijk met de situatie om te gaan. Door oog te hebben voor de problemen waar onze inwoners, instellingen en bedrijven mee te maken hebben. Dat zullen we met elkaar gaan doen, binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden die we als gemeentelijke overheid hebben.

Ook de financiële context van dit moment is – meer nog dan in andere jaren – onzeker. De enorm gestegen energieprijzen en de almaar oplopende inflatie hebben een groot effect op de wereld om ons heen. Dit brengt onzekerheid met zich mee, want hoe ziet de toekomst eruit? En welke gevolgen hebben deze ontwikkelingen op de financiële speelruimte voor ons als gemeente? Wat het extra ingewikkeld maakt voor gemeenten is het zogeheten ‘ravijnjaar’ 2026. In dit jaar moet er een nieuwe financiering systematiek voor gemeenten van kracht worden, waarbij het nog steeds onduidelijk is in hoeverre de rijksbijdrage gekort zal worden.

Dit probleem van financiële onzekerheid speelt ook voor veel van onze inwoners. Zo zijn er grote zorgen over de energierekening en de stijgende prijzen voor het levensonderhoud. Als gemeentelijke overheid nemen we onze verantwoordelijkheid door uitvoering te geven aan landelijke regelingen als het uitkeren van de energietoeslag voor minima en het tegengaan van energiearmoede. In lijn met de afspraak uit het raadsakkoord gaan we meer bekendheid geven aan de bestaande gemeentelijke regelingen die er zijn om ondersteuning te bieden aan hen die dat nodig hebben.

Op Prinsjesdag heeft het kabinet meer duidelijkheid gegeven. Niet alleen over de financiering van gemeenten in 2026, maar ook over het tegemoetkomen van inwoners die financieel in de knel komen. De invoering van een prijsplafond voor energie zal enige verlichting geven en ook de aankondiging dat de energietoeslag van €1.300 voor minima in 2023 wederom kan worden uitgekeerd is goed nieuws. Natuurlijk wel met de kanttekening dat niet alle onzekerheden daarmee zijn weggenomen.

Deze programmabegroting is tot stand gekomen op basis van de informatie zoals we die nu kennen – op basis van de meest recente informatie uit de septembercirculaire 2022. Desondanks is er nog steeds sprake van een aanzienlijke onzekerheid, met name voor de periode 2026 en daarna. Het blijft zaak de ontwikkelingen nauwgezet te blijven volgen en indien nodig daar in de toekomst op te anticiperen.

De financiële onzekerheid is geen reden om stil te zitten en af te wachten. Er is in deze programmabegroting nadrukkelijk gekeken

naar wat wel kan, in plaats van te kijken naar wat niet kan. In deze programmabegroting 2023 – 2026 wordt voorgesteld de in het raadsakkoord gereserveerde middelen vrij te geven voor de uitvoering. De groei van de stad is ingezet, waarbij het zaak is deze versnelling vast te houden met oog voor de maatschappelijke opgave in de bestaande stad. Er liggen veel kansen voor de stad en we kunnen het ons simpelweg niet veroorloven om stil te zitten.

Een belangrijk aandachtspunt in deze groeiopgave is het meegroeien van de ambtelijke organisatie. Het gaat niet alleen om de personele inzet die nodig is om de versnellingsopgave vorm te geven. Het gaat ook om het opvangen van de toenemende druk op de organisatie bij een groeiend inwoneraantal. In deze programmabegroting wordt een koppeling gemaakt tussen de groei van de stad en de groei van de organisatie. Het gaat hier niet alleen om groei in kwantitatieve zin. Ook de groei in kwalitatieve zin moet daarbij nadrukkelijk de aandacht hebben.

De negen hoofdopgaven uit het raadsakkoord staan aan de basis van deze programmabegroting. De speerpunten waar in het raadsakkoord middelen voor zijn gereserveerd zijn uitgewerkt in concrete voorstellen. Bij speerpunten waar in het raadsakkoord geen financiële middelen aan zijn gekoppeld geldt dat er in eerste instantie gekeken wordt naar mogelijkheden om er invulling aan te geven binnen de reeds bestaande werkzaamheden.

In het raadsakkoord worden drie hoofdaccenten gelegd, die ook bij het opstellen van de uitwerking in deze programmabegroting als uitgangspunt hebben gediend. Het gaat dan om (1) het versnellen van de gewenste groei van de stad, in combinatie met het gelijke tred houden van de voorzieningen en de uitvoering van de maatschappelijke opgave; (2) het vergroenen van de stad en het versterken van de ambitie Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur; en (3) het aanpassen van het stadshart, het stationsgebied en Lelystad Oost (IGLO).

---

1. Hoofdopgave Bereikbaarheid

We willen meer samenhang tussen diverse ambities op het gebied van bereikbaarheid, woningbouw en bedrijvigheid aanbrengen. Dat vraagt om een

integrale aanpak. Daarom starten we een netwerkstudie, waarbij het functioneren van het hele verkeerssysteem onderzocht wordt. De input voor het doen van deze netwerkstudie is uiteraard niet alleen verkeerskundig. Deze wordt gevoed vanuit het proces van de omgevingsvisie 2.0.

We streven naar een integrale verkeersoplossing voor het Stationsgebied. Daarnaast zetten we extra in op verkeersveilige inrichting van schoolomgevingen en een veilig fietsnetwerk. We investeren in een structurele verbetering van de kwaliteit van de fietspaden. Daarbij past de ambitie om in 2026 bij de beste fietssteden van Nederland te horen.

---

2. Hoofdopgave Onderwijs

Ieder kind in Lelystad heeft recht op veilig en kwalitatief goed onderwijs en onze inspanningen zijn erop gericht dat te bieden. Lelystad gaat voor variëteit van onderwijs op

alle niveaus. Samen met de raad en de schoolbesturen gaan wij voor de kwaliteit van het onderwijs. Onder andere door in te zetten op nieuwbouw- en renovatie van schoolgebouwen binnen het primair onderwijs en het aantrekken van nieuwe onderwijsvormen binnen onze stad. Keuzevrijheid is belangrijk, net als het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaters. Daar zetten we op in, want Lelystad is een stad waar je wilt leren en studeren.

---

3. Hoofdopgave Natuur

Voor het eerst is Natuur prominent in het raadsakkoord opgenomen. Dat is een logisch gevolg op de gekozen koers waarbij Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur wordt

gepositioneerd. Een eerste stap is het meer integraal en programmatisch ontwikkelen van natuur, wat bijdraagt aan een eenduidige profilering. Deze opgave heeft veel raakvlakken met andere hoofdopgaves, zoals wonen, economie, stedelijke vernieuwing en voorzieningen.

Vooraf de koppeling met de versnellingsopgave van de woningbouw verdient aandacht. Het programma krijgt vorm door de nieuw op te stellen Agenda Natuur én onder andere onderdelen als ontwikkeling

---

4. Hoofdpogave Economie

Lelystad is een fantastische stad om in te werken en daar willen we gebruik van maken. Door het toevoegen van werkgelegenheid en het optimaal benutten van de mogelijkheden die Lelystad heeft als logistiek cluster. De economie van de toekomst is een circulaire economie, met name daar waar het gaat om de maakindustrie. Wij gaan hoogwaardige technische en logistieke bedrijven aantrekken om zich in onze stad te vestigen. En dat kan, want Lelystad barst van ambitie en de mogelijkheden.

Er wordt een aantrekkelijk ondernemersklimaat gecreëerd, met een optimale dienstverlening vanuit de gemeente. Ondernemers moeten in staat worden gesteld te doen waar ze goed in zijn en dat is ondernemen. De beschikbaarheid van aantrekkelijke werklocaties is daarbij belangrijk. Er is voldoende aanbod binnen onze stad, en als uitbreiding of aanpassing noodzakelijk is, dan zijn we in staat om hierop in te spelen.

Lelystad heeft het, maar nog niet iedereen weet het. We gaan ervoor zorgen dat in de nabije toekomst iedereen Lelystad kent als een stad waar het goed verblijven en recreëren is. Lelystad heeft het: wonen, werken, verblijven en recreëren.

---

5. Hoofdpogave Wonen

Lelystad is een stad voor iedereen en in Lelystad is het prettig wonen voor jong en oud. Dit realiseren we samen door de woningbouw te versnellen; onder meer door de woningbouwprogrammering aan te laten sluiten bij de behoefte van verschillende doelgroepen, waardoor het aantrekkelijker wordt om in Lelystad te gaan wonen. We zorgen in Lelystad voor gevarieerde wijken, waarbij verschillende prijssklassen en woningcategorieën evenwichtig vertegenwoordigd zijn. Lelystad is aantrekkelijk voor iedereen en daarom hebben wij de ambitie om ten minste 1.400 woningen per jaar te bouwen.

We zetten in op vergroting van het woongenot van huidige inwoners. Oudere wijken worden gerevitaliseerd, zodat ook deze weer voldoen aan de eisen van deze tijd. Lelystad is bij uitstek -de- plek om te wonen.

---

6. Hoofdpogave Voorzieningen

Maatschappelijke voorzieningen versterken de stedelijk functies en dragen bij aan een gezonde, fitte en aantrekkelijke samenleving. Ze bevorderen de maatschappelijke participatie en de zelfredzaamheid van inwoners en daarom is het belangrijk in te zetten op het behouden- en versterken van deze maatschappelijke voorzieningen. Activiteiten op het gebied van zorg, welzijn, cultuur en sport zijn voor een stad als Lelystad van groot belang.

De stad beschikt over een breed georiënteerd cultureel aanbod en voldoende sportvoorzieningen ten behoeve van de inwoners. Er wordt ingezet op een bredere culturele infrastructuur, passend bij een stad die groeit naar 100.000 inwoners. Toegankelijk in elke wijk en op maat georganiseerd. Cultuur meer in de wijken brengen is een opmaat daartoe. Ook worden verouderde sportvoorzieningen vervangen en komen er sportvoorzieningen bij. Inwoners worden gestimuleerd om meer te bewegen.

---

7. Hoofdpogave Stedelijke vernieuwing

We werken samen met de provincie Flevoland en het Rijk aan een belangrijke groeipogave om een duurzame, financieel zelfstandige stad te worden. Een stad die in balans is en waarin het voorzieningenniveau en de werkgelegenheid meegroeien mee met de stad. Om deze ontwikkeling vorm te geven willen we de bestaande relatie met de MRA versterken en de samenwerking blijven zoeken met Rijk en provincie Flevoland. We maken ons bestuurlijk hard voor een integrale én kwalitatieve groei, die past bij het bouwen aan een samenleving.

We gaan de bestaande stad versterken met o.a. een aantrekkelijk en groen Stadshart inclusief een vernieuwd stationsgebied. De kustontwikkeling is essentieel, voor woningbouw, de economische

ontwikkeling en het vergroten van de aantrekkelijkheid van onze stad. Daarbij hebben we extra aandacht voor de verbinding met het Stadshart en goede ontsluiting via weg en water.

De komende jaren zijn bij stedelijke vernieuwing de vier majeure duurzaamheidsdoelstellingen onderdeel van de ontwikkelingen. De start van de energietransitie in de wijken vallend onder fase 1; het bereiken van een klimaatadaptieve woonomgeving; het verder implementeren van circulair/biobased materiaalgebruik en bouwmethodieken en verweving van stad en natuur.

---

8. Hoofdpogave Sociaal domein

Iedereen in Lelystad moet mee kunnen doen. We bundelen de krachten met onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers om alle inwoners perspectief te bieden. Daarom wordt er een brede Maatschappelijke Agenda opgezet. We willen dat al onze inwoners een kansrijk leven kunnen leiden. Daarom zetten we onder andere in op het tegengaan van armoede en schulden met specifieke aandacht voor kinderen.

We spannen ons in om de gevolgen van de toegenomen energieprijzen en inflatie te verzachten voor huishoudens met een laag inkomen. Bij jeugdhulp wordt extra ingezet op het ondersteunen van ouders die hulp nodig hebben bij het opvoeden en op (vroeg)signalering en preventie. Verder zetten we in op het bevorderen van een gezonde leefstijl, versterken van het vrijwilligerswerk en het voorkomen van eenzaamheid.

---

9. Hoofdpogave Openbare orde en veiligheid

Wij staan voor veiligheid en een prettige leefomgeving. Dit betekent dat het goed leven is in de wijken van Lelystad. Het beperken van overlast en (straat)intimidatie wordt daarom hoog op de agenda gezet, waarbij kwetsbare groepen nadrukkelijk de aandacht hebben. Knelpunten in de wijken worden besproken en – samen met de bewoners – opgelost. Gesprekken tussen bewoners, politie, gemeente en wijkraden over veiligheid in de buurt worden actief gestimuleerd en ondersteund.

Handhaving wordt verbeterd door informatie gestuurd te gaan werken. Stadstoezicht is zichtbaar op straat en handhaving wordt afgestemd op de concrete behoefte en inzet is doelgroepgericht. Criminaliteit wordt aangepakt. Wij weten wat er speelt in de stad en in onze regio. Dit vraagt om passende inzet, grote alertheid, en regionale samenwerking. Wanneer dit nodig is – en effectief bijdraagt – kan cameratoezicht worden ingezet. We moeten voorkomen dat jongeren (verder) afglijden in de criminaliteit, dus daar zetten we op in. Om te voorkomen dat jongeren belanden in de ondermijnende criminaliteit zetten we in op rehabilitatie. We bieden hen perspectief middels scholing en uitzicht op werk.

In de aankomende jaren

Het uitgangspunt bij het opstellen van een programmabegroting is dat er sprake moet zijn van structureel en reëel begrotingsevenwicht. Structureel in evenwicht wil zeggen dat jaarlijks terugkerende lasten worden gedekt door jaarlijks terugkerende baten. Reëel in evenwicht wil zeggen dat de achterliggende prognoses en aannames realistisch en haalbaar moeten zijn. Zoals zichtbaar is in het financieel perspectief 2023 – 2026 is er op dit moment sprake van een structureel tekort met ingang van 2026. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de eerste drie jaren van het financieel perspectief wel structureel in evenwicht zijn.

Het is een weloverwogen keuze geweest om jaarschijf 2026 vooralsnog met een tekort te laten eindigen. Er lopen een aantal discussies met het Rijk over de gemeentelijke financiën en het is goed mogelijk dat er via die weg tot een oplossing gekomen wordt. Zonder daarbij aan wensdenken te doen, acht het college deze lijn in de huidige context goed verdedigbaar. Dat geeft tijd om toe te werken naar een oplossing en het voorkomt dat er op korte termijn bezuinigingen worden ingeboekt, die wellicht – achteraf gezien – niet nodig blijken te zijn. De ontwikkelingen zullen in de komende jaren goed in de gaten gehouden worden. In het geval het alsnog noodzakelijk is om op termijn ombuigingen door te voeren willen we daar op dat moment de tijd voor nemen om met elkaar afgewogen keuzes te kunnen maken.

2. Leeswijzer

De programmabegroting is opgesteld conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Zo is de financiële begroting ingedeeld op basis van de bij ministeriële regeling voorgeschreven 'taakvelden', wordt er inzicht gegeven in diverse financiële kengetallen en is er een bijlage opgenomen waarin de wettelijk verplicht op te nemen beleidsindicatoren inzichtelijk zijn gemaakt.

Deze voorschriften over hoe de programmabegroting en jaarstukken moeten worden opgebouwd zorgen voor uniformiteit. Het idee achter deze voorschriften is dat gemeenten met elkaar vergeleken moeten kunnen worden. Door dezelfde regels te hanteren wordt er immers minder ruimte gelaten voor interpretatie door individuele gemeenten.

Zoals zichtbaar is in de inhoudsopgave bestaat deze programmabegroting uit een beleidsbegroting en een financiële begroting, plus een aantal bijlagen. Hieronder worden de daarin opgenomen hoofdstukken kort toegelicht.

De **beleidsbegroting** is opgebouwd uit de volgende drie afzonderlijke onderdelen:

3.1 Taakvelden

De totale gemeentebegroting is onder te verdelen in clusters (0 tot en met 8), waarbij ieder cluster weer is opgebouwd uit een aantal samenhangende taakvelden (in totaal 67). Binnen dit onderdeel wordt voor ieder taakveld afzonderlijk inzicht geboden in:

- a) de bijbehorende begrote baten en lasten in de periode 2023 – 2026;
- b) de verantwoordelijke portefeuillehouder(s) en de relatie met de hoofdpogaven uit het raadsakkoord;
- c) het antwoord op de vraag of dit taakveld onderdeel uitmaakt van de begrotingsmonitoren 2023;
- d) de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
- e) de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
- f) de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang aanwezig is).

3.2 Paragrafen

De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van de gemeentebegroting. Zaken als de gemeentelijke bedrijfsvoering, de financiering en het beleid omtrent de onderhoud van kapitaalgoederen lopen dwars door de hierboven beschreven taakvelden heen. Dit is ook de reden dat het BBV gemeenten verplicht dit type informatie in afzonderlijke paragrafen uit te werken.

De **financiële begroting** is opgebouwd uit de volgende drie afzonderlijke onderdelen:

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Binnen dit hoofdstuk wordt er een weergave gegeven van het totaal aan baten en lasten van alle taakvelden bij elkaar opgeteld. De bij het opstellen van de totale gemeentebegroting gehanteerde grondslagen worden daarbij kort uiteengezet. De beginstand van het financieel perspectief in de jaren 2023 en verder sluit aan bij de eindstand van de programmabegroting 2022 – 2025. De eindstand van de programmabegroting 2023 – 2026 zoals hier gepresenteerd is exclusief doorwerking van de voorgestelde begrotingsbijstellingen. Na besluitvorming door de gemeenteraad zullen deze bijstellingen formeel worden verwerkt in de financiële administratie en zullen deze tabellen worden aangepast.

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen

Binnen dit hoofdstuk worden alle voorgestelde bijstellingen op de begroting en meerjarenraming uiteen gezet. Dit zijn bijstellingen ten opzichte van het hierboven genoemde eindstand van de programmabegroting 2022 – 2025. Deze bijstellingen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- A. Onontkoombaar / actualisaties
- B. Loon- en prijsontwikkeling
- C. Gemeentefonds
- D. Raadsakkoord
- E. Overig

Na verwerking van de voorgestelde begrotingsbijstellingen is er sprake van structureel en reëel begrotingsevenwicht in de jaren 2023, 2024 en 2025. In het jaar 2026 is er op dit moment sprake van een structureel tekort. Gezien de huidige context – en de gesprekken die nog lopen met het Rijk – wordt het verdedigbaar geacht deze jaarschijf op dit moment te laten eindigen met een tekort. Mocht in de loop van aankomend jaar blijken dat dit tekort niet wordt opgelost vanuit extra rijksbijdragen zal een zorgvuldig proces worden opgestart om te bepalen welke ombuigingen met ingang van 2026 geëffectueerd moeten worden.

4.3 Voorgestelde inzet incidentele middelen

Zoals ook in de bestuurlijke boodschap en in de passage hierboven al staat verwoord is er incidentele ruimte aanwezig om de ambities uit het raadsakkoord van dekking te voorzien. Op dit moment is er zo'n €21,4 miljoen aan onbeklemde ruimte beschikbaar in de reserve ontwikkeling stad. Naar verwachting zal dit bedrag in de aankomende jaren verder toenemen als gevolg van incidentele opbrengsten. In dit hoofdstuk wordt de raad gevraagd de gereserveerde middelen uit het raadsakkoord beschikbaar te stellen voor de uitvoering / te reserveren in afwachting van een nader op te stellen uitwerking.

4.4 Uiteenzetting financiële positie

Binnen dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gemeentelijke balans. Er wordt inzicht geboden in de gemeentelijke reservepositie en de voorzieningen. Dit hoofdstuk heeft een relatie met de paragraaf Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT), waarin wordt ingegaan op diverse financiële ratio's en kengetallen (aan de hand van de drie pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie).

Bijlagen

In deze programmabegroting zijn enkele bijlagen opgenomen. Bijvoorbeeld de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren per taakveld (aangevuld met lokale beleidsindicatoren) en diverse overzichten op het gebied van subsidieverstrekking.

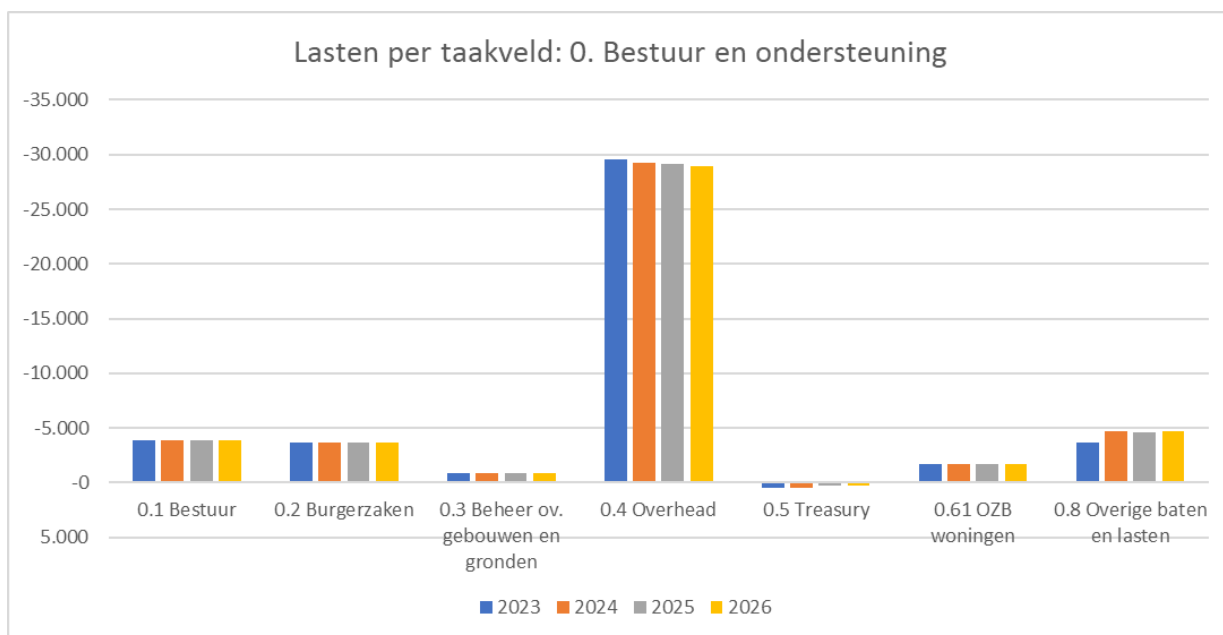
3. Beleidsbegroting

3.1 Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning

De taakvelden binnen het cluster '0. Bestuur en ondersteuning' dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop beschreven clusters 1 tot en met 8. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

0. Bestuur en ondersteuning (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
0.1 Bestuur	-3.907	-3.900	-3.876	-3.876
0.2 Burgerzaken	-3.723	-3.720	-3.720	-3.711
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	-881	-881	-881	-881
0.4 Overhead	-29.604	-29.212	-29.100	-28.965
0.5 Treasury	504	461	297	246
0.61 OZB woningen	-1.665	-1.665	-1.665	-1.665
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	-
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-	-
0.64 Belastingen overig	-	-	-	-
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-3.656	-4.700	-4.591	-4.717
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-	-	-	-
Totaal Lasten	-42.932	-43.617	-43.535	-43.570
Baten				
0.1 Bestuur	82	82	82	82
0.2 Burgerzaken	982	982	982	982
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	899	899	899	899
0.4 Overhead	374	374	374	374
0.5 Treasury	797	786	774	774
0.61 OZB woningen	12.131	12.131	12.131	12.131
0.62 OZB niet-woningen	14.420	14.420	14.420	14.420
0.63 Parkeerbelasting	2.190	2.190	2.190	2.190
0.64 Belastingen overig	621	621	621	621
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	172.843	171.324	171.204	170.824
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-	-	-	-
Totaal Baten	205.338	203.808	203.676	203.296
Eindtotaal	162.405	160.191	160.141	159.726

0. Bestuur en ondersteuning (mutaties reserves) (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	-3.336	-1.390	-424	-217
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-374	-229	-128	-370
Totaal Lasten	-3.710	-1.619	-552	-587
Baten				
0.10 Mutaties reserves	4.691	3.422	2.503	1.932
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
Totaal Baten	4.691	3.422	2.503	1.932
Eindtotaal	981	1.803	1.951	1.346

		Bedrag x €1.000			
0.1	Bestuur	2023	2024	2025	2026
		-3.907	-3.900	-3.876	-3.876
		82	82	82	82

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan:

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G40, Platform 31)

De beïnvloedbaarheid van de lasten binnen dit taakveld is vrij beperkt. Z is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswerk. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden. De lasten behorende bij de raad staan in direct verband met het aantal raadsleden, fracties en fractieassistenten. Met ingang van de deze bestuursperiode is het aantal raadsleden toegenomen van 35 naar 37 in verband met het bereiken van de grens van 80.000 inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

De wijze waarop het gemeentebestuur met elkaar omgaat is van grote invloed op het imago en de bestuurskracht. Om het samenspel te verbeteren zijn er in het raadsakkoord een aantal afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over tijdige informatievoorziening en een duidelijke rolverdeling tussen raad en college. Onderliggende basis van deze afspraak is het onderlinge vertrouwen om samen resultaten voor de stad te boeken.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad	-
Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad	
Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad	

		Bedrag x €1.000				
0.2	Burgerzaken		2023	2024	2025	2026
		Lasten	-3.723	-3.720	-3.720	-3.711
		Baten	982	982	982	982

Hoofdgave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente voert een verscheidenheid aan wettelijke verplichtingen uit binnen dit taakveld. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel. Naast burgerzaken vormt het klantcontactcentrum een belangrijk onderdeel, dat uitvoering geeft aan de telefonische bereikbaarheid, informatieverstrekking en het opnemen en uitzetten van meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie is het eerste aanspreekpunt voor inwoners, bezoekers en ondernemers die een bezoek brengen aan het stadhuis en vervult daarmee een waardevolle en gastvrije rol in de gemeentelijke dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de diverse wettelijk voorgeschreven burgerzakentaken. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien het de uitvoering van wettelijke taken betreft en een groot deel van de legesopbrengsten worden gemaximeerd door wettelijke bepalingen. Op basis van artikel 229 van de Gemeentewet brengt de gemeente de kosten in rekening voor deze door de gemeente geleverde diensten, de zogeheten leges.

Basistaken

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van diverse taken, zoals de uitgifte van rijbewijzen, reisdocumenten en het verlenen of intrekken van de Nederlandse nationaliteit.

Burgerlijke stand

Op basis van het Burgerlijk Wetboek houdt de gemeente diverse registers bij. Daarnaast voeren we de daarbij behorende taken op onder andere het gebied van huwelijken, geboortes, overlijden en erkenningen uit. Het steeds verder digitaliseren van onze dienstverlening wordt ook hierin toegepast.

Basisregistraties

Burgerzaken is verantwoordelijk voor de Basisregistratie Personen verantwoordelijk. Dit betreft het bijhouden van persoonsgegevens, de verstrekking van gegevens uit de basisregistratie, de technische en administratieve inrichting en werking en de beveiliging van de basisregistratie.

Verkiezingen

Op basis van de Kieswet zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van verkiezingen voor de gemeenteraad, de provinciale staten, de Tweede Kamer der Staten-Generaal, het Europees Parlement en de Waterschappen. Voor 2023 zijn de provinciale verkiezingen en de Waterschappen gepland.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inwoners ervaren de dienstverlening van Burgerzaken als een klantgerichte en professionele organisatie, waarbij je veilig en betrouwbaar voor je diensten en producten terecht kunt.

Burgerzaken staat de komende jaren voor grote veranderingen, waardoor het taakveld aan verandering onderhevig is. Bij de vertaalslag van de systeemwereld naar de leefwereld van de burger, moet een balans worden gevonden in het spanningsveld van optimale dienstverlening en tegelijkertijd kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, fraudebestrijding, juridisering en de toenemende digitalisering.

Hier ligt de uitdaging om de dienstverlening anders in te richten en tegelijkertijd de persoonlijke benadering, naar een hoger plan te tillen. Dat vereist meer dan ooit hostmanschap en vakmanschap. Om bovenstaande de komende jaren te realiseren gaan we aan de slag met de drie kernwaarden van onze visie op dienstverlening "samen, betrokken en duidelijk!" Door kritisch te kijken naar de huidige processen en de juiste keuzes te maken voor de middel- en lange termijn komen wij tot een optimale dienstverlening, digitaal waar dat kan, persoonlijk waar het moet.

Gerelateerde beleidsnota's

Leges verordening 2023

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	2023	2024	2025	2026
		-881	-881	-881	-881
		899	899	899	899

Hoofdpogave raadsakkoord:	7. Stedelijke Vernieuwing		Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		Beïnvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit- en beheer van deze gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat willen we bereiken?

Door middel van uitgifte in erfpacht in het verleden heeft de gemeente (ook op privaatrechtelijke wijze) grip gekregen op de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast worden gronden die nog niet zijn bebouwd, als strategische grondvoorraad aangehouden om later eventueel in een grondexploitatie te worden opgenomen. Daarnaast wordt er binnen dit taakveld gestreefd naar een evenwicht tussen de opbrengsten uit verhuur en verpachting enerzijds en de daaraan gekoppelde beheerslasten anderzijds.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gronden die geen onderdeel uitmaken van een grondexploitatie vertegenwoordigen een waarde op de gemeentelijke balans binnen de categorie materiële vaste activa. De exploitatielasten - en de baten die samenhangen met het bezit - van het in beheer hebben van deze gronden zijn grofweg onder te verdelen in:

Toegerekende rentelasten

De gemeentelijke bezittingen zijn deels gefinancierd met vreemd vermogen, zo ook de gronden die zijn uitgegeven in erfpacht en de (bouw)gronden die nog niet zijn opgenomen in een grondexploitatie. Het BBV schrijft voor dat de kosten die hiermee samenhangen moeten worden toegerekend aan het bijbehorende taakveld. In dit geval worden de rentelasten die samenhangen met het in bezit hebben van deze gronden aan dit taakveld toegerekend via een omslagpercentage.

Beheerslasten en -baten

Naast de lasten die samenhangen met het in bezit hebben, heeft de gemeente ook een verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een doelmatig beheer van deze gronden. Daar waar mogelijk is, worden gronden verhuurd of verpacht, zodat er baten worden gerealiseerd. Op incidentele basis wordt er in bepaalde gevallen overgegaan tot verkoop van grond, wat resulteert in incidentele baten en vaak ook lasten (bijvoorbeeld in verband met de afwikkeling van een boekwaarde). Deze incidentele verkopen zijn niet op voorhand meerjarig te begroten.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien de lasten en baten sterk met elkaar samenhangen.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

		Bedrag x €1.000				
0.4	Overhead	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-29.604	-29.212	-29.100	-28.965
		Baten	374	374	374	374

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers.

Wat willen we bereiken?

Het doel binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering is om een klimaat te realiseren waarin het vanzelfsprekend is dat iedereen voortdurend streeft naar verbetering van de werkprocessen en routines, met daarin het belang van de inwoners als uitgangspunt. Zoals ook in het raadsakkoord staat verwoord is het vertrekpunt te kijken naar mogelijkheden en niet naar onmogelijkheden.

Daarnaast wordt er conform het uitvoeringsplan duurzaamheid verder gewerkt aan het verduurzamen van de organisatietaken en de bedrijfsvoering, onder andere door het bevorderen van duurzame inkoop. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt uitgebreider ingegaan op diverse andere aspecten die hierbij van belang zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- onderzoek en statistiek;
- de directie, teamleiders;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (ICT);
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadhuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

In de afgelopen jaren is door middel van het opnemen van een stijgende taakstelling een reductie van de bedrijfsvoeringskosten in de begroting verwerkt. Met ingang van 2023 is de totale taakstelling ter grootte van €750.000 per jaar geëffectueerd. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten die resteert binnen dit taakveld is zeer beperkt en staat in direct verband met de omvang van de activiteiten die worden uitgevoerd binnen het primaire proces.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

Het Flevolands Archief (HFA)

		Bedrag x €1.000				
0.5	Treasury		2023	2024	2025	2026
		Lasten	504	461	297	246
		Baten	797	786	774	774

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld de risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd.

Wat willen we bereiken?

Binnen de grenzen van de Wet FIDO wordt getracht de rentelasten zo laag mogelijk te houden, door maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet. Daarnaast wordt door middel van het spreiden van de leningenportefeuille in de tijd getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de treasuryfunctie:

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn onder te verdelen naar looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een korte looptijd (korter dan één jaar, vaak met een relatief lage rente) en leningen met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen.

De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

NV Alliander
 NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
 NV Vitens

		Bedrag x €1.000				
0.61	OZB woningen	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-1.665	-1.665	-1.665	-1.665
		Baten	12.131	12.131	12.131	12.131
0.62	OZB niet-woningen	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-	-	-	-
		Baten	14.420	14.420	14.420	14.420

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bijv. een bedrijfspand), ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het bepalen van de maximale huur bij woningcorporaties.

Wat willen we bereiken?

In taakveld 0.61 zijn de lasten opgenomen die horen bij de uitvoering van de Wet WOZ. Het gaat hierbij om zaken als de waardering, de heffing en het uitvoering geven aan bezwaar en beroep. De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering en het Kadaster beheert het landelijke register van de door gemeenten vastgestelde WOZ waarden, als onderdeel van de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken.

In taakveld 0.61 zijn tevens de baten opgenomen vanuit de onroerendezaakbelasting (ozb) op woningen. Samen met de baten vanuit de ozb op niet-woningen (taakveld 0.62) resulteert dit in een totale geraamde ozb opbrengst van afgerond €28 miljoen in 2023 (na verwerking van de in deze programmabegroting voorgestelde actualisatie voor de ontwikkeling van inflatie en het areaal).

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor het leveren van WOZ-waarden van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen. Over de vastgestelde WOZ-waarden wordt overeenkomstig de verordening OZB belasting geheven waarmee inkomsten worden gegenereerd.

De hoogte van de totale ozb opbrengst wordt jaarlijks in de kadernota aangepast voor de ontwikkeling van de inflatie en het areaal.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Tarievennota 2023 (behandeling in de raad eind 2022)	-

		Bedrag x €1.000			
0.63	Parkeerbelasting	2023	2024	2025	2026
		-	-	-	-
		2.190	2.190	2.190	2.190

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de parkeerbelasting opgenomen. Naast de opbrengst uit de verkoop van parkeertijd in de garages, terreinen en het straat parkeren biedt de gemeente ook parkeerbundels, abonnementen en vergunningen aan. Daarnaast worden opbrengsten gerealiseerd vanuit opgelegde boetes (naheffingsaanslagen).

De beïnvloedbaarheid van deze baten is beperkt als gevolg van prijselasticiteit.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt gewerkt aan een nieuw parkeerbeleidsplan. Deze verwachten wij eind 2022 ter besluitvorming te kunnen aanbieden. Dit parkeerbeleid heeft ook een aansluiting met hoe we om willen gaan met het parkeren in het stadshart. In Q1-2023 werken we daarom aansluitend op het nog vast te stellen parkeerbeleid een parkeerplan uit voor het stadshart. Waarbij er onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden en gevolgen van het eerste uur gratis parkeren en/ of het instellen van een parkeerschijfzone (blauwe zone). Met deze uitwerking wordt er antwoord gegeven op een stedelijke vernieuwingsopgave uit het raadsakkoord.

Gerelateerde beleidsnota's

Parkeerverordening Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

Coöperatie ParkeerService

		Bedrag x €1.000			
0.64	Belastingen overig	2023	2024	2025	2026
		-	-	-	-
		621	621	621	621

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen -	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om nog een aantal belastingen te heffen. In Lelystad is daaraan uitvoering gegeven door het heffen van: hondenbelasting (artikel 226), reclamebelasting (artikel 227) en de toeristenbelasting (artikel 224).

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de overige belastingen opgenomen. Het gaat hierbij om drie belastingen:

Hondenbelasting

De heffing van hondenbelasting (€ 321.000) is gemeentelijk beleid en de baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De hoogte van de hondenbelasting is niet aan wettelijke normen gebonden en kent daarmee een hoge mate van beïnvloedbaarheid.

Toeristenbelasting

Met ingang van 2021 is in Lelystad toeristenbelasting ingevoerd. De heffing van toeristenbelasting (€ 300.000) is gemeentelijk beleid en de baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De twee vormen van toeristenbelasting zijn:

1. Een 'gewone' toeristenbelasting voor het verblijf in hotels, pensions, (recreatie)woningen, tenten en caravans
2. Een watertoeristenbelasting voor het verblijf op vaartuigen in het gemeentelijk watergebied

Op basis van de voorschriften uit het BBV horen de inkomsten uit de toeristenbelasting begroot te worden binnen taakveld 3.4. Het raadsbesluit om deze middelen van taakveld 0.64 naar taakveld 3.4 over te hevelen volgt bij de decembernotitie 2022.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt in Lelystad wel geheven, maar niet als algemeen dekkingsmiddel. De inkomsten zijn gelabeld aan de uitkering van een subsidie ten behoeve van het ondernemersfonds Stadshart (en maken geen onderdeel uit van dit taakveld).

Gerelateerde beleidsnota's

Legesverordening Lelystad 2023 (raadsbehandeling eind 2022)

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeente	2023	2024	2025	2026
		-	-	-	-
		172.843	171.324	171.204	170.824

Hoofdpoging raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven.

Wat willen we bereiken?

De middelen die overkomen vanuit het gemeentefonds zijn in principe vrij besteedbaar. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat rijksmiddelen die gekoppeld zijn aan een specifiek beleidsterrein daar ook voor worden ingezet. In deze programmabegroting worden om die reden de zogeheten taakgerelateerde mutaties doorvertaald in de gemeentebegroting.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds:

Algemene uitkering

De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kosten georiënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten.

Het verdeelmodel is met ingang van 2023 herijkt en de invoering wordt in eerste instantie tot en met 2025 gefaseerd ingevoerd, inclusief een ingroeimodel. Voor Lelystad zal er uiteindelijk sprake zijn van een nadelig herverdeeleffect ter grootte van €60 per inwoner per jaar. Er zal echter nog vervolgonderzoek worden uitgevoerd in de aankomende jaren, wat maakt deze uitkomst nog kan wijzigen. Er wordt om die reden vooralsnog rekening gehouden met een nadelig effect dat oploopt tot €22,50 per inwoner per jaar in 2025 en verder. Dit op basis van het officiële ingroeipad zoals dat is gecommuniceerd in de meicirculaire 2022.

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering wordt vorm gegeven via de zogeheten 'trap op en trap af systematiek', waarbij het totaal beschikbare bedrag meebeweegt met de ontwikkeling van de brede rijksuitgaven. De krimp of groei van de algemene uitkering als gevolg van deze systematiek wordt het accres genoemd en wordt ieder jaar in de mei- en septembercirculaire meerjarig geactualiseerd. De VNG heeft op 23 juni 2022 ingestemd met het voorstel van de fondsbeheerders om deze systematiek voor 2022, 2023, 2024 en 2025 te bevriezen voor wat betreft het volume-deel. Daarmee is er ook duidelijkheid ontstaan over de methode voor het afsplitsen van het deel van het accres voor de compensatie van de loon- en prijsontwikkeling bij gemeenten.

Naast bovenstaande ontwikkelingen lopen er diverse andere discussies omtrent de hoogte van de algemene uitkering die gemeenten uit het gemeentefonds ontvangen. Denk aan het al dan niet afschaffen van de zogeheten 'opschalingskorting', de discussie over de normeringssystematiek 'trap op / trap af' met ingang van 2026 en de onderzoeken naar tekorten binnen de Jeugdzorg en de Wmo. Voor zover de septembercirculaire 2022 duidelijkheid biedt over deze ontwikkelingen is het betrokken bij de bijstelling van het financieel perspectief 2023 - 2026. Op het moment dat er op een later moment meer duidelijkheid ontstaat worden de effecten betrokken in de gemeentelijke p&c cyclus.

Integratie uitkeringen

De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden.

Decentralisatie uitkeringen

Decentralisatie uitkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkering geen doel op zich is. Met ingang van 2019 wordt de zogeheten ICL uitkering ook uitgekeerd via deze weg en vormt daarmee veruit de grootste decentralisatie uitkering.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
0.8	Overige baten en lasten				
Lasten		-3.656	-4.700	-4.591	-4.717
Baten		-	-	-	-
Hoofdpogave raadsakkoord:		-		Aard activiteiten:	
Portefeuillehouder(s):		D. Grimbergen		-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:		Nee		Gemeentelijk	
				Beïnvloedbaarheid lasten	
				[0 %]	
				Beïnvloedbaarheid baten:	
				[0 %]	

Context

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie (zo is er een stelpost voor lonen / sociale lasten, kapitaallasten, financiële verschillen en frictie). Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadministreerd.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een structureel budget beschikbaar van €50.000.

Voormalig personeel

De gemeente is eigenrisicodragers voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld.

De lasten binnen dit taakveld zijn zeer beperkt beïnvloedbaar en hebben een min of meer onontkoombaar karakter.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)				
Lasten		-	-	-	-
Baten		-	-	-	-
Hoofdpogave raadsakkoord:		-		Aard activiteiten:	
Portefeuillehouder(s):		D. Grimbergen		-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:		Nee		Wettelijk	
				Beïnvloedbaarheid lasten	
				[0 %]	
				Beïnvloedbaarheid baten:	
				[0 %]	

Context

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Over het boekjaar 2020 is voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting voor een bedrag van €119.871. De aanslag komt ten laste van het boekjaar 2022 en zal worden gedekt uit het resultaat grondexploitaties 2022. Ook voor de daaropvolgende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

				Bedrag x €1.000						
0.10	Mutaties reserves			2023	2024	2025	2026			
				Lasten	-3.336	-1.390	-424	-217		
				Baten	4.691	3.422	2.503	1.932		
Hoofdpogave raadsakkoord:				-		Aard activiteiten:		Gemeentelijk		
Portefeuillehouder(s):				D. Grimbergen		-		Beïnvloedbaarheid lasten		[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:				Nee				Beïnvloedbaarheid baten:		[0 %]

Context

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota reserves en voorziening 2019	-

				Bedrag x €1.000					
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten			2023	2024	2025	2026		
				Lasten	-374	-229	-128	-370	
				Baten	-	-	-	-	
Hoofdpogave raadsakkoord:				-		Aard activiteiten:		Wettelijk	
Portefeuillehouder(s):				D. Grimbergen		-	Beïnvloedbaarheid lasten		[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:				Nee		Beïnvloedbaarheid baten:		[0 %]	

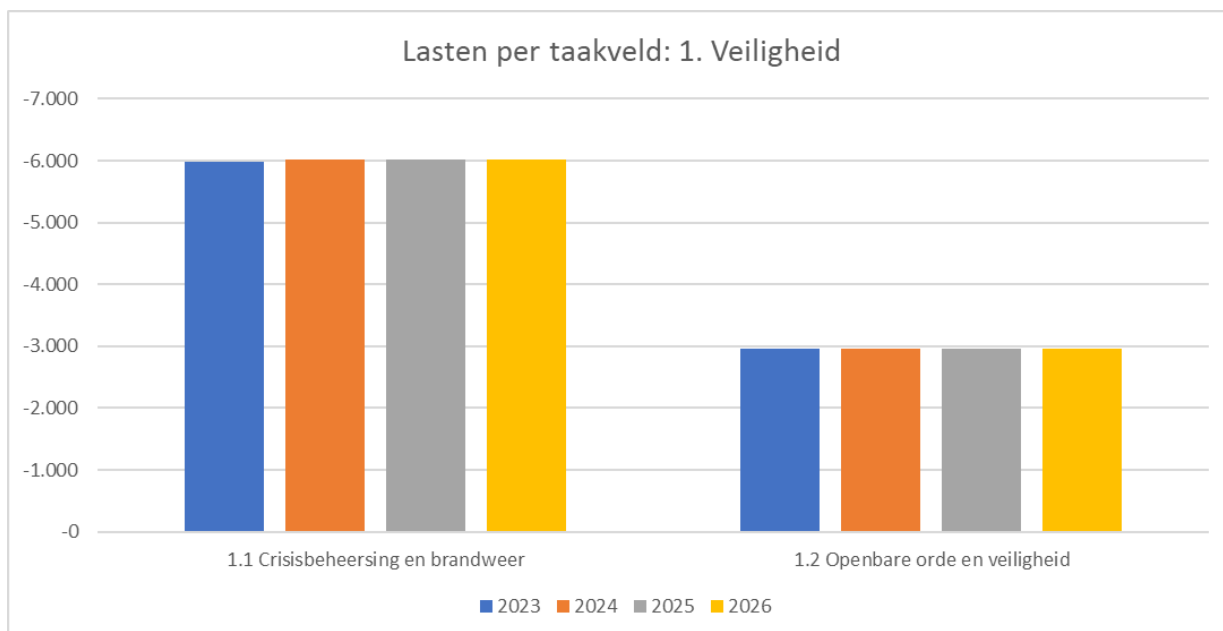
Context

Op dit taakveld wordt het begrotingssald van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting: het saldo van baten en lasten binnen dit taakveld komt overeen met de eindstand van de programmabegroting 2022 - 2025 (na raadsbehandeling).

1. Veiligheid

De taakvelden binnen het cluster '1. Veiligheid' hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

1. Veiligheid (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-5.990	-6.026	-6.025	-6.024
1.2 Openbare orde en veiligheid	-2.906	-2.906	-2.906	-2.906
Totaal Lasten	-8.896	-8.932	-8.931	-8.930
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	101	101	101	101
1.2 Openbare orde en veiligheid	110	110	110	110
Totaal Baten	210	210	210	210
Eindtotaal	-8.686	-8.722	-8.721	-8.719

1.1 Crisisbeheersing en brandweer		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
Lasten		-5.990	-6.026	-6.025	-6.024
Baten		101	101	101	101

Hoofdpoging raadsakkoord:	9. Openbare Orde & Veiligheid		
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat willen we bereiken?

De Veiligheidsregio Flevoland investeert in veiligheid en draagt bij aan een redzame samenleving. Zij zijn de uitvoeringsorganisatie op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweezorg en beschikken over een parate en professionele meldkamer, brandweerorganisatie en crisisorganisatie die dag en nacht klaar staan om hulp te verlenen. Zij adviseren organisaties, bedrijven en burgers over (brand)veiligheid. In eerste instantie over het (minimaal) voorschrijven van de wettelijke regels (regelgericht), proactief meedenkend over het verminderen van de risico's.

Vanuit de belangrijkste trends en ontwikkelingen, de bestuurlijke uitgangspunten en de maatschappelijke opdracht voor veiligheidsregio's, zijn er drie strategische thema's voor 2023 en verder van belang:

- Waar mogelijk voorkomen van crises. (risicomanagement)
- Waar nodig beperken en bestrijden van (gevolgen van) crises. (incidentmanagement)
- Het versterken van gemeenschappelijke risico- en incidentmanagementprocessen van veiligheidssectoren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De uitvoering hiervan is belegd bij de Veiligheidsregio Flevoland, die jaarlijks een bijdrage van de deelnemende gemeenten ontvangt. De Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband tussen de zes Flevolandse gemeenten, Brandweer Flevoland, GHOR (de afkorting staat voor Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio) en de politie. De meest belangrijke punten voor 2023 zijn;

Samenwerking Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek;

- De veiligheidsdirectie draagt planmatig zorg voor de verdere uitwerking van de te nemen vervolgstappen in de verdieping van de samenwerking.
- De kwartiermakers van de diverse kolommen werken de verdere verdieping van de samenwerking uit in concrete plannen.

Omgevingswet en adviseren over risico's

- De medewerkers van de Veiligheidsregio zijn adequaat opgeleid en getraind voor het werken met de Omgevingswet en de samenwerking met gemeenten en andere ketenpartners.
- De veiligheidsregio wil gemeenten proactief benaderen om haar inbreng te kunnen leveren.
- Adviseren van gemeenten op het onderdeel veiligheid in de nieuwe plannen, die vereist zijn op grond van de Omgevingswet.
- Zorg dragen voor breed afgestemde advisering, zowel met gelieerde ketenpartners (GGD) als intern binnen de veiligheidsregio (Veiligheidsbureau en Brandweezorg).

Meldkamer Midden Nederland

- Participeren in gremia in relatie tot de totstandkoming van de Meldkamer Midden-Nederland.
- Zorgdragen voor het in stand houden van een optimale samenwerking binnen Midden-Nederland tussen betrokken partijen om zodoende de belangen van de veiligheidsregio's optimaal te behartigen.

Toekomstbestendige brandweer, incl. paraatheid en implementatie taakdifferentiatie

- In 2023 volgt implementatie van het model dat in 2022 wordt ontwikkeld.

Opleiden, trainen en oefenen (OTO) en bouwen aan een toekomstige crisisbeheersing. We staan er als het onverhoopt toch nodig is. Het waarborgen van de reguliere werkzaamheden die de continuïteit van de risico- en crisisbeheersing op orde houden heeft onze hoogste prioriteit. Dit doen we op het gebied van onder meer:

- Advisering.
- Preparatie.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2018-2022	GR Veiligheidsregio Flevoland
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2023-2026	

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
1.2	Openbare orde en veiligheid	-2.906	-2.906	-2.906	-2.906
		110	110	110	110

Hoofdpoging raadsakkoord:	9. Openbare Orde & Veiligheid	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. Veiligheid is één van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners. Een veilig Lelystad vraagt een doeltreffende aanpak van criminaliteit, overlast en onveilige situaties. We willen samen met inwoners en veiligheidspartners ervoor zorgen dat het veiligheidsgevoel toeneemt en de overlast afneemt. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoe dit vorm te geven staat in het Integraal veiligheidsplan 2023-2026, vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat willen we bereiken?

Een veiliger Lelystad is het doel, waarbij we het totaal aantal geregistreerde misdrijven willen verminderen. Het percentage inwoners 'dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt' willen we verlagen. Het totaal aantal misdrijven is een belangrijke maat voor de omvang van de criminaliteit in onze stad. Het veiligheidsgevoel van inwoners geeft weer hoe de samenleving het ervaart, welke impact criminaliteit heeft.

In het Uitvoeringsplan 2023-2024 komen tal van concrete doelstellingen en onderliggende indicatoren te staan om te kunnen bepalen of de doelstellingen straks behaald zijn. Insteek is een hoger veiligheidsgevoel en minder overlast, criminaliteit en misdaad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor 2023 ligt het accent op:

- 1) Het uitvoering geven aan het integraal veiligheidsplan (IVP) 2023-2026 met daarin focus op ondermijning (voorkomen afglijden jongeren), het verbinden van zorg en veiligheid (door ontwikkelen PGA en de aanpak mensenhandel) en Cybercrime.
- 2) Werken aan de strategische thema's en de reguliere, OOV taken en werkzaamheden.
- 3) Verbinding blijven leggen tussen veiligheid en het fysieke domein (Omgevingswet, illegale kamerverhuur, sloop en sanering).
- 4) Veiligheid als onderdeel van Samen Lelystad Oost.
- 5) We betrekken de inwoners bij het verbeteren van Veiligheid in de wijk, voeren buurtschouwen uit, geven inzicht in de afhandeling van meldingen en koppelen terug naar inwoners. Handhaving wordt locatie en doelgroep gericht ingezet.

Veiligheid is veelomvattend beleidsveld. Het gaat om jeugdoverlast, veilig uitgaan, handhaving, aanpak van ondermijning, evenementen, veilige buurten, aanpak drugsoverlast, mensenhandel, prostitutiebeleid, huiselijk geweld en crisisbeheersing. Het gaat ook om het veiligheidsgevoel van burgers zoals dit mede wordt beïnvloed door de inrichting van de openbare ruimte en beleid inzake jeugd, gezondheidszorg, wonen, werk en onderwijs. Het veiligheidsplan beschrijft meer dan honderd activiteiten.

Gerelateerde beleidsnota's

Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
 Beleidsplannen rond Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)
 Regionale Veiligheidsstrategie tussen 39 gemeenten, politie en OM
 Evenementenbeleid
 Nota prostitutie en seksbranche

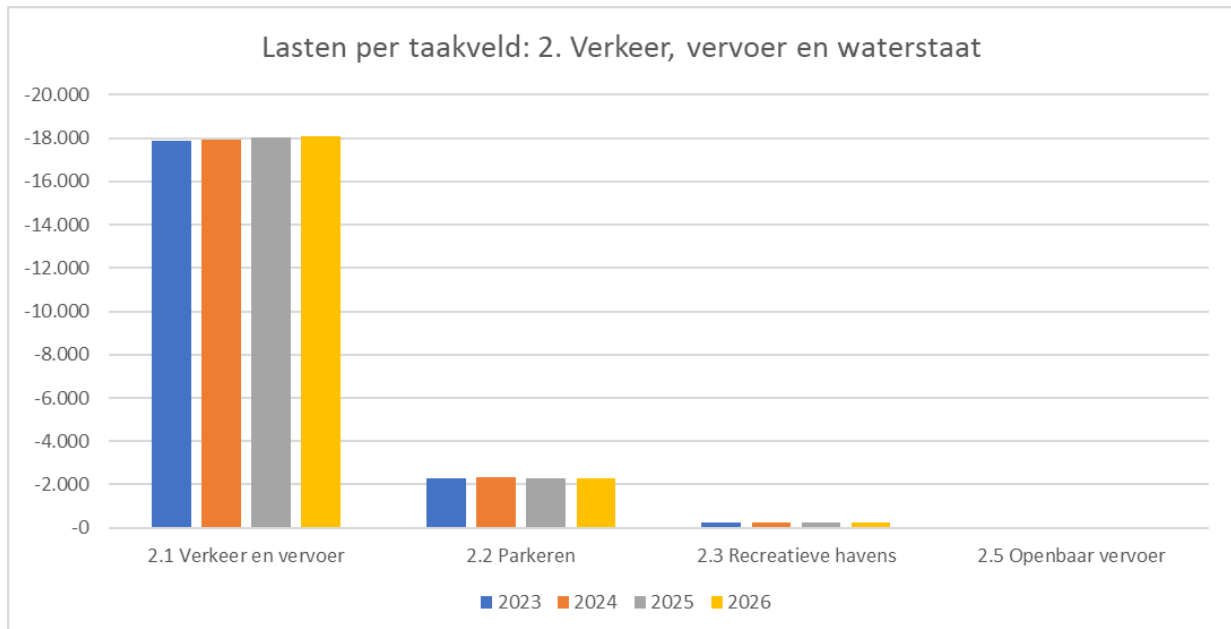
Gerelateerde verbonden partijen

Veiligheidsregio
 Omgevingsdienst

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

De taakvelden binnen het cluster '2. Verkeer, vervoer en waterstaat' hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	-18.126	-18.251	-18.330	-18.370
2.2 Parkeren	-2.275	-2.271	-2.255	-2.251
2.3 Recreatieve havens	-231	-228	-228	-228
2.4 Economische havens en watergangen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-53	-53	-53	-53
Totaal Lasten	-20.684	-20.803	-20.865	-20.902
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	549	549	549	511
2.2 Parkeren	513	524	536	536
2.3 Recreatieve havens	80	80	80	80
2.4 Economische havens en watergangen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	27	27	27	27
Totaal Baten	1.169	1.180	1.192	1.154
Eindtotaal	-19.515	-19.623	-19.673	-19.748

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
2.1	Verkeer en vervoer	-18.126	-18.251	-18.330	-18.370
	Lasten				
	Baten	549	549	549	511

Hoofdgroep raadsakkoord:	1. Bereikbaarheid	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Nationale Omgevingsvisie, Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van verkeer en

Wat willen we bereiken?

Om de gewenste economische ontwikkeling van Lelystad te realiseren en de bereikbaarheid te versterken, passend bij het realiseren van de inwonersgroei, intensificeert Lelystad met ingang van 2022 de gemeentelijke lobby inspanningen om in ieder geval de volgende infrastructurele verbeteringen te realiseren:

- Station Lelystad Zuid, mits Lelystad centrum een intercitystation blijft;
- Lelystad Airport;
- Lelystadlijn.

Daarnaast is het doel om de bereikbaarheid en leefbaarheid van Lelystad op niveau te houden en daar waar mogelijk te verbeteren. Zowel wat verkeersveiligheid betreft, alsook op het gebied van sociale veiligheid en de lokale en (boven)regionale doorstroming. Conform bindende landelijke afspraken is het beleid gericht op terugdringing van het aantal doden en ernstig gewonden door gedragsbeïnvloeding en fysieke aanpassingen.

In 2018 - 2020 heeft er kaderstellend afstemming plaatsgevonden met de raad om de besluiten over de ICL-evaluatie, die een relatie hebben met dit taakveld, te verwerken. Deze nieuwe kaders vormen de basis voor de actualisatie van de MJR in 2024.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de taken op het gebied van verkeer en het onderhouden van de bijbehorende infrastructuur:

- Weginfrastructuur verhardingen (inspectie, dagelijks- en groot onderhoud van wegen)
- Civiele kunstwerken (inspectie en beheer van bruggen, tunnels, keermuren langs rijbanen en paden)
- Openbare verlichting (inspectie, onderhoud en vervanging, elektriciteit, lichtmastreclames)
- Reiniging verhardingen (machinaal en handmatig verwijderen van (zwerf)vuil en onkruid)
- Gladheidbestrijding (preventief/ curatief strooien, machinaal- en handmatig sneeuwschuiven)
- Verkeerstekens en wegmeubilair (onderhouden van verkeersregelininstallaties, verkeersborden, verkeerstekens en markeringen op het wegdek, bewegwijzering, straatnaamborden, fietsenrekken, zitbanken en dergelijke)
- Advies en onderzoek verkeer (verkeersplannen en -besluiten, tellingen, afhandeling bewonersreacties en dergelijke)
- Uitvoering verkeersprojecten (verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding, uitvoering visie fietsen in Lelystad, opstellen nieuw parkeerbeleidsplan, infra- aanpassingen ten behoeve van verkeersveiligheid en doorstroming, bereikbaarheid Lelystad Airport en LAB).
- Ambities uit het raadsakkoord nader uitwerken en vertalen naar planvorming.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, omdat het hoofdzakelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft. Wanneer het kwaliteitsniveau van onderhoud verlaagd wordt naar een minimumniveau dient de instandhouding en de sociale- en verkeersveiligheid gewaarborgd te blijven.

Gerelateerde beleidsnota's

Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020
 Beleidsplan Openbare verlichting 2005
 Bewegwijzering in Lelystad 2016
 Gladheidbestrijdingsplan
 Mobiliteitsvisie en Visie Fietsen in Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000				
2.2	Parkeren	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-2.275	-2.271	-2.255	-2.251
		Baten	513	524	536	536

Hoofdgave raadsakkoord:	-		Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	-	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		Beïnvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeel uitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren. Daarnaast valt ook fietsparkeren en gehandicaptenparkeren onder dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten met betrekking tot het parkeerbeleid en de parkeerdrukregulering door exploitatie en beheer van parkeervoorzieningen opgenomen. Het gaat hierbij naast de kapitaallasten van parkeergarages/-terreinen om een verscheidenheid van andere kosten, zoals het dagelijks en groot onderhoud van parkeergarages/-terreinen, schoonmaakkosten, kosten voor parkeerapparatuur en geldgaring, parkeerverwijsborden, elektriciteit, waterschapsbelasting en OZB.

Coöperatie ParkeerService voert in opdracht van de gemeente Lelystad diverse parkeertaken uit, waaronder de uitgifte van parkeervergunningen en abonnementen, het onderhoud van straatparkeerapparatuur en het beheer van de parkeergarages Zilverpark, De Waag, Neringweg, Agoradek en Bataviahaven (P6).

De baten van de parkeerbelasting maken onderdeel uit van taakveld 0.63 (parkeerbelasting). De parkeertoezichthouders en fietsparkeerhandhavers maken onderdeel uit van taakveld 1.2 (openbare orde en veiligheid). Het aanleggen en onderhoud van 'gewone' parkeerplaatsen en -terreinen in gebieden zonder parkeerdrukregulering, zoals woonwijken, maken onderdeel uit van taakveld 2.1 (verkeer en vervoer), en bij nieuwe wijken/bedrijventerreinen van de grondexploitatie.

Onder dit taakveld 2.2 vallen verder de baten en lasten van de wettelijke verplichting voor de verstrekking van gehandicaptenparkeerkaarten (GPK) en het gemeentelijk beleid voor het afhandelen van aanvragen en realiseren van gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken (GPP) en algemene gehandicaptenparkeerplaatsen.

Verder ook de exploitatiekosten en andere lasten van de fietsenstallingen in het stadshart.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt gewerkt aan een nieuw parkeerbeleidsplan. Deze verwachten wij eind 2022 ter besluitvorming te kunnen aanbieden. Dit parkeerbeleid heeft ook een aansluiting met hoe we om willen gaan met het parkeren in het stadshart. In Q1-2023 werken we daarom aansluitend op het nog vast te stellen parkeerbeleid een parkeerplan uit voor het stadshart. Waarbij er onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden en gevolgen van het eerste uur gratis parkeren en/ of het instellen van een parkeerschijfzone (blauwe zone). Met deze uitwerking wordt er antwoord gegeven op een stedelijke vernieuwingsopgave uit het raadsakkoord.

Gerelateerde beleidsnota's

Parkeerverordening Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

Coöperatie ParkeerService

				Bedrag x €1.000			
2.3	Recreatieve havens						
				2023	2024	2025	2026
				Lasten	-231	-228	-228
Baten	80	80	80	80			
Hoofdpogave raadsakkoord:				-			
Portefeuillehouder(s):				P. van Dijk		-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:				Nee			
Aard activiteiten:				Gemeentelijk			
Beïnvloedbaarheid lasten				[0 % - 20 %]			
Beïnvloedbaarheid baten:				[0 % - 20 %]			

Context

Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat willen we bereiken?

Bataviahaven is een goed gefaciliteerde passanten- en evenementenhaven in Lelystad die een belangrijke bijdrage levert aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van toerisme en recreatie, alsmede aan de gebiedsontwikkeling van de kust.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen met betrekking tot de recreatieve havens. In het geval van Lelystad gaat het om de Bataviahaven, waarbij geldt dat er voor de exploitatie van deze haven een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten met de stichting Bataviahaven. Daarnaast staan er tegenover deze gemeentelijke bijdrage ook huurinkomsten, voor de verhuur van de haven en het havenkantoor.

Bij het in stand houden van deze voorziening is de beïnvloedbaarheid van de baten en lasten zeer beperkt. In 2023 wordt het Beheerplan Bataviahaven geactualiseerd.

Gerelateerde beleidsnota's

Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (I-GOR)
Beheerplan Bataviahaven

Gerelateerde verbonden partijen

Stichting Bataviahaven

		Bedrag x €1.000				
2.4	Economische havens en waterwegen	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord:	-		
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld op dit moment geen lasten en baten zijn gekoppeld.

De economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijbehorende insteekhavens) en de Noordersluis vallen onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
2.5	Openbaar vervoer	2023	2024	2025	2026
		Lasten	-53	-53	-53
		Baten	27	27	27

Hoofdgave raadsakkoord:	1. Bereikbaarheid	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context
De provincie heeft de verantwoordelijkheid voor het openbaar vervoer in de gemeente.

Wat willen we bereiken?
Doel is de wijken en economische kerngebieden van Lelystad en omliggende grotere kernen goed met het openbaar vervoer bereikbaar te houden en de haltes toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. Ten aanzien van het laatste punt is er een bereikbaarheidsopgave in het raadsakkoord opgenomen.

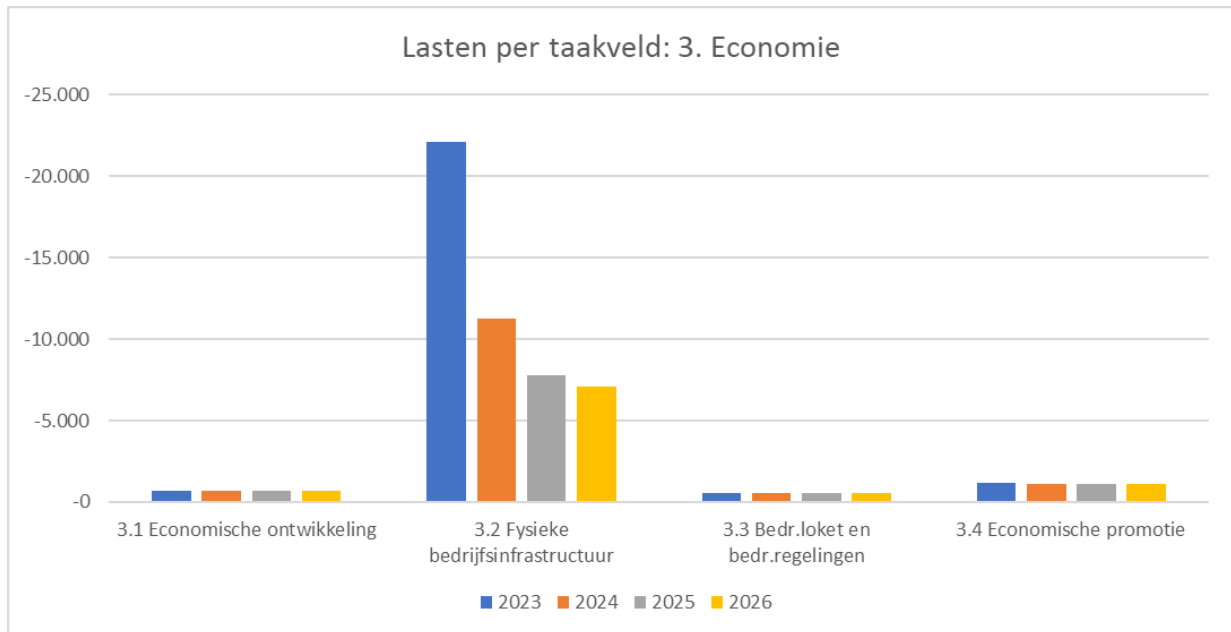
Wat gaan we daarvoor doen?
De gemeente Lelystad is sinds 4 september 2021 niet meer gedelegeerd bevoegd voor het openbaar vervoer (inclusief de buurtbus) in de gemeente. Deze bevoegdheid ligt bij de provincie Flevoland. De gemeente heeft vanaf deze datum een adviesrol. De gemeente blijft daarnaast bevoegd gezag voor de wegbeheerderstaken met betrekking tot het openbaar vervoer, zoals het aanwijzen, realiseren en toegankelijk maken van haltes, busstation, het aanwijzen van (mogelijke) laadlocaties in de openbare ruimte en doorstromingsmaatregelen. Hiervoor zijn de bestuurlijke overeenkomsten en afspraken met betrekking tot de landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport, de concessie Airport Express, de concessie IJssel-Vecht (vanaf december 2023) en dynamische reisinformatiepanelen bepalend.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota Mobiliteit Lelystad	-

3. Economie

De taakvelden binnen het cluster '3. Economie' hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

3. Economie (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	-652	-652	-652	-652
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-22.112	-11.261	-7.789	-7.054
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	-542	-542	-542	-542
3.4 Economische promotie	-1.200	-1.130	-1.130	-1.130
Totaal Lasten	-24.507	-13.586	-10.114	-9.379
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	25	25	25	25
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	22.126	11.276	7.804	7.070
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	439	439	439	439
3.4 Economische promotie	50	-	-	-
Totaal Baten	22.641	11.740	8.269	7.534
Eindtotaal	-1.866	-1.846	-1.845	-1.845

		Bedrag x €1.000			
3.1	Economische ontwikkeling	2023	2024	2025	2026
		Lasten	-652	-652	-652
		Baten	25	25	25

Hoofdpogave raadsakkoord:	4. Economie	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad. Deze stevige ambitie maakt onderdeel uit van het raadsakkoord.

Wat willen we bereiken?

Naar verwachting zal in het vierde kwartaal het Economisch Perspectief Lelystad 2030 (EPL) worden vastgesteld en aangeboden aan uw de gemeenteraad. Het EPL bevat een aantal opgaven die door de raad moeten worden vastgesteld. Hierin staan de doelen vermeld die we tot 2030 willen bereiken. Deze doelen zijn een nadere concretisering van eerdere ambities uit LNL, Het Koersdocument en de Omgevingsvisie Lelystad op het terrein van economie. In dit EPL staan 10 opgaven waaraan de komende tien jaar wordt gewerkt.

De uitbreiding van de vrijetijdseconomie is ook hier als speerpunt opgenomen: "In 2026 draagt de vrijetijdssector substantieel bij aan de aantrekkelijkheid van Lelystad en aan de versterking van onze economie. We ontvangen meer bezoekers, zien een groei in het aantal overnachtingen en er zijn door de toename in bestedingen meer Lelystedelingen werkzaam in de vrijetijdssector. Onze eigen inwoners zijn trotser geworden en ons imago is verbeterd". Daarnaast is ook regionale samenwerking als belangrijk thema opgenomen in het EPL.

Binnen de MRA wordt door Lelystad voorgesorteerd op het accommoderen van economische activiteiten die de komende jaren door de woningbouwvoornemens in de kern van de MRA een nieuw heenkomen zullen gaan zoeken. Daarnaast wordt inzet gepleegd op de Verstedelijkenasstrategie MRA.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die betrekking hebben op het versterken van de economische ontwikkeling. In de toekomst zullen steeds meer activiteiten die voortvloeien uit het EPL in dit taakveld een plek krijgen.

Regionale samenwerking

Het gaat hierbij onder andere om de inzet binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en andere op innovatie gerichte samenwerkingsverbanden. Om de belangen van Lelystad zoveel mogelijk kracht bij te zetten in de Metropool Regio Amsterdam (MRA) wordt ingezet op de deelregionale (MRA) samenwerking met de gemeente Almere en de provincie Flevoland. De onlangs opgestelde samenwerkingsagenda Almere-Lelystad is hier een voorbeeld van. In het MRA Journaal wordt twee keer per jaar een overzicht gegeven van alle Lelystadse inspanningen in de MRA.

Binnen dit taakveld zijn eveneens de incidentele budgetten opgenomen die bedoeld zijn voor het uitvoeren van het Uitvoeringsplan Vrijetijdseconomie 2016-2026. In de programmabegroting 2022 - 2025 is budget beschikbaar gesteld voor de periode 2022 - 2026.

De lasten zijn volledig beïnvloedbaar, aangezien het de uitvoering van gemeentelijk beleid betreft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026	-
Beleidsplan toerisme en recreatie Provincie Flevoland	
Economisch Perspectief Lelystad 2030	
Perspectief Bestemming Flevoland 2030	
Strategische agenda toerisme in de MRA 2025	

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	-22.112	-11.261	-7.789	-7.054
		Baten	22.126	11.276	7.804	7.070

Hoofdpogave raadsakkoord:	5. Wonen		Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities, die in de aankomende jaren in ontwikkeling worden genomen en verkocht moeten worden. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitaties bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitaties geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Een eventuele versnelling in de uitgifte werkt positief door in het tempo van de te realiseren opbrengst. In het geval van gunstige marktomstandigheden kan door positieve indexatie een (iets) hogere opbrengst worden gerealiseerd.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke grondexploitatie bedrijventerreinen is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de economische ontwikkeling van Lelystad en de ruimtelijke doelen op het gebied van bedrijvigheid. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel economische gevolgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor de beschikbaarheid van voldoende bouwgrond door het voeren van actief grondbeleid, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
MPG	OMALA N.V.
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid	OMAGC C.V.
Verordening grond- en grondontwikkeling	

		Bedrag x €1.000			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2023	2024	2025	2026
		Lasten	-542	-542	-542
		Baten	439	439	439

Hoofdpogave raadsakkoord:	4. Economie	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie'. Dit taakveld betreft de de facilitering van de markten en centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringszones en het ondersteunen van initiatieven vanuit de markt.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de marktexploitatie en de lasten op het gebied van centrummanagement. De gemeente organiseert twee markten per week, op dinsdagochtend in het Lelycentre en de zaterdagmarkt op het Agorahof en omgeving. Met het ondersteunen van initiatieven van ondernemers, bewoners en/of andere partijen draagt de gemeente bij aan samenwerking en verlevendiging van het Stadshart. We stimuleren en maken initiatieven haalbaar met een bijdrage vanuit de gemeente die de samenwerking binnen het Stadshart verbeteren en/of die de aantrekkelijkheid voor de bezoeker vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen de marktexploitatie is kostendekkend het streven, waarbij de markt aantrekkelijk moet zijn voor zowel de consumenten als de marktkeplieden. Voor zover de gemeente daar invloed op heeft wordt gestreefd naar een divers aanbod voor de inwoners. Vanuit de gemeente ondersteunen van initiatieven van derden die bijdragen aan de ontwikkeling van een bruisend en economisch sterk Stadshart.

Gerelateerde beleidsnota's

Verordening marktgelden Lelystad 2021
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017 Groene Carré
Rapport Lelystad: Op weg naar een levendig Stadshart
Masterplan Stadshart 3.0

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
3.4	Economische promotie	-1.200	-1.130	-1.130	-1.130
	Lasten				
	Baten	50	-	-	-

Hoofdpagave raadsakkoord:	4. Economie		Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.2 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en taakveld '3.1 Economische ontwikkeling' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met promotionele en acquisitieactiviteiten, gericht op de groei van Lelystad - in het aantrekken van zowel nieuwe bedrijvigheid als nieuwe inwoners. Op het vlak van acquisitie kan op basis van de ontwikkelingen in de voorgaande jaren worden geconcludeerd, dat de vestiging van bedrijven uit de sectoren Maak, Logistiek en Handel bedrijven aantoonbaar in de lift zit. Daarbij worden ontwikkelingen van regionaal en nationaal belang als Lelystad Airport en Flevokust Haven optimaal benut. Dit is het resultaat van doorlopende marktwerking. Ook de vertegenwoordiging door acquisitiemensen van Lelystad binnen de relevante netwerken en op beurzen en events in binnen- en buitenland maakt hiervan onderdeel uit. Daarnaast bevat dit taakveld capaciteit op het vlak van economische ontwikkeling (gerelateerd aan taakveld 3.1) en bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (gerelateerd aan taakveld 3.3).

De partnerovereenkomst met City Marketing Lelystad is beëindigd en daarmee is ook de structurele financiering van deze stichting voor een jaarlijks bedrag van 580.000 euro stopgezet. De city marketing of stadspromotie van Lelystad moet worden vormgegeven vanuit team Communicatie van de gemeente, met een resterend bedrag van 160.000 euro. Doel is daarbij te komen tot een stadspromotie in samenhang, die de verbinding maakt tussen de verschillende thema's (wonen, werken, recreëren) en de gemeenschappelijke boodschap onderschrijft. Daarbij wordt vanuit data en analyse een strategie ontwikkeld die bijdraagt aan de ambitie van Lelystad op de lange termijn, en daarbij de specifieke doelen en doelgroepen onderscheidt. De bekendheid van Lelystad wordt vergroot en de voorzieningen van de gemeente op woon-, werk-, leef-, winkel- en recreatiegebied worden onder de aandacht gebracht. Het voeden van stadstrots en het aantrekken van nieuwe inwoners en bedrijven is hierbij het uitgangspunt. Vanuit het raadsakkoord zal worden ingezet op Lelystad evenementenstad.

Daarnaast vallen ook de werkzaamheden die worden verricht binnen het Informatieplein Wonen & Ondernemen onder dit taakveld. Zo worden geïnteresseerde woningzoekenden van binnen - en buiten Lelystad geïnformeerd over de vele mogelijkheden die Lelystad te bieden heeft. Het gaat dan om het verstrekken van documentatie en folders, het beantwoorden van vragen en het geven van advies.

Wat gaan we daarvoor doen?

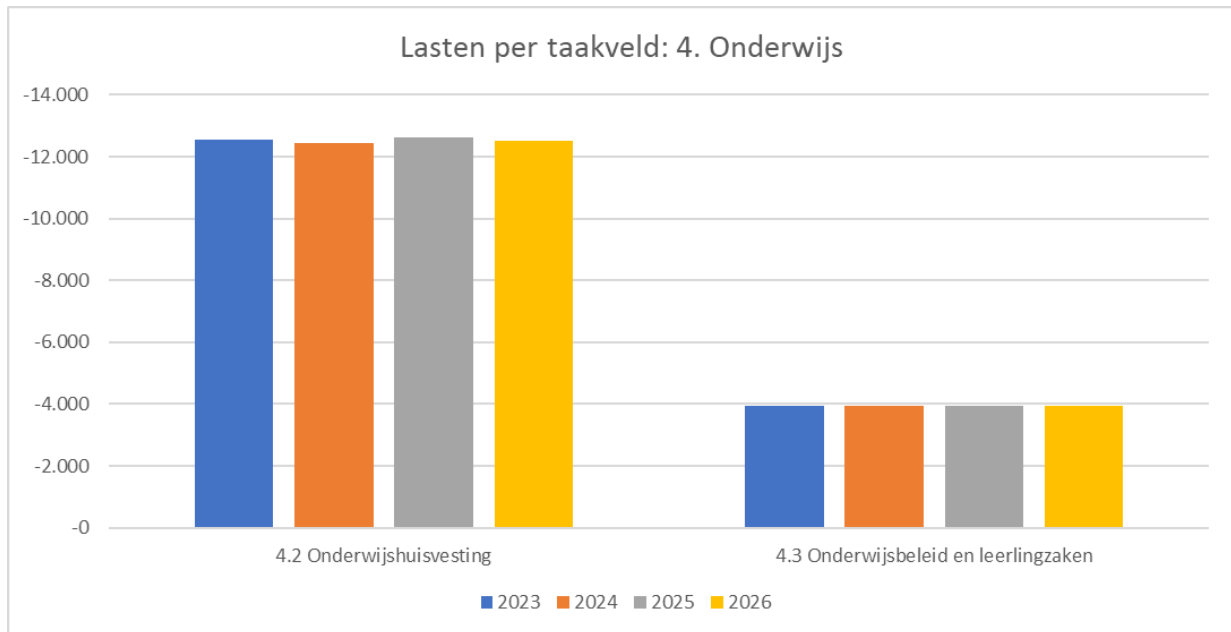
De gemeentelijke inzet is gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en inwoners - en levert daarmee een belangrijke bijdrage in de verdere groei van de stad.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Strategisch acquisitiebeleid 2014	-

4. Onderwijs

De taakvelden binnen het cluster '4. Onderwijs' hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

4. Onderwijs (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-12.581	-12.441	-12.639	-12.545
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-4.003	-4.003	-4.003	-4.003
Totaal Lasten	-16.585	-16.444	-16.643	-16.549
Baten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	2.536	2.536	2.536	2.536
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	146	146	146	146
Totaal Baten	2.683	2.683	2.683	2.683
Eindtotaal	-13.902	-13.761	-13.960	-13.866

			Bedrag x €1.000				
			2023	2024	2025	2026	
4.1	Openbaar basisonderwijs		Lasten	-	-	-	-
			Baten	-	-	-	-
Hoofdpogave raadsakkoord:			-		Aard activiteiten:		-
Portefeuillehouder(s):			D. Grimbergen		-	Beïnvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:			Nee		-	Beïnvloedbaarheid baten:	-

Context

Ondanks dat het openbaar onderwijs reeds jaren geleden is verzelfstandigd, heeft de gemeente nog enkele wettelijke taken/bevoegdheden. Te denken valt aan het beoordelen van de financiële stukken, het benoemen van leden van de Raad van Toezicht en het uitiem kunnen ingrijpen bij wanbeleid. Evenwel heeft dit geen financiële vertaling in de begroting.

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
4.2	Onderwijshuisvesting	Lasten	-12.581	-12.441	-12.639	-12.545
		Baten	2.536	2.536	2.536	2.536
Hoofdpogave raadsakkoord:		2. Onderwijs		Aard activiteiten:		
Portefeuillehouder(s):		D. Grimbergen		Wettelijk		
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:		Nee		Beïnvloedbaarheid lasten		
				[0 % - 20 %]		
				Beïnvloedbaarheid baten:		
				[0 % - 20 %]		

Context

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat willen we bereiken?

Het IHP meerjarenperspectief is het investeringsprogramma voor de gefaseerde en beheersbare vernieuwing van de verouderde basisschoolgebouwen uit de jaren '70 en begin jaren 80 in de stad. De raad heeft ervoor gekozen de vernieuwing van deze schoolgebouwen te realiseren op basis van het ambitieniveau "groen en onderscheidend". Daarmee wordt beoogd schoolgebouwen te realiseren die toekomstbesteding zijn zowel voor wat betreft de (gebruiks)kwaliteit en de uitstraling als ten aanzien van het duurzaamheidsniveau.

Het ontwerp van de eerste projecten uit het meerjarenperspectief, te weten de Tjalk en in de Botter zijn bijna gereed. Daarnaast is de aanbesteding voor het ontwerpteam, alsmede voor de aannemer (Kindcentrum Voorhof) gestart voor 2 andere projecten uit het meerjarenperspectief; Kindcentrum Voorhof en de Kring. Ook de voorbereidingen voor de vervangende nieuwbouw van Albatros, welke in 2023 gepland staat in het meerjarenperspectief zijn gestart.

Door al het jaar voor de geplande investering te starten met de voorbereidingen van een project (Albatros), zoals het opstellen van een startnotitie waarin alle belangrijke uitgangspunten staan vermeld, kan vertraging in het proces voorkomen worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om uitvoering te geven aan het door de gemeenteraad vastgestelde IHP meerjarenperspectief wordt ieder jaar het Integraal Huisvestingsplan geactualiseerd op basis van de laatste leerlingprognoses en de voorgestelde indexering van het normbedrag van de VNG. Daarnaast kunnen schoolbesturen aanvragen doen voor noodzakelijke uitbreidingen of andere voorzieningen welke in de onderwijshuisvestingverordening worden genoemd.

Om uitvoering te geven aan de nieuwbouwprojecten die in het meerjarenperspectief staan beschreven, gaan we vroegtijdig in overleg met schoolbesturen en andere partners om de uitgangspunten voor de nieuwbouw helder te krijgen. Wanneer blijkt uit deze gesprekken dat extra aanvullende middelen noodzakelijk zijn (bijvoorbeeld voor het realiseren van een integraal kindcentrum), leggen wij dit apart voor aan de gemeenteraad.

In 2023 zal er een onderzoek plaats vinden naar de verschillende niveau's van ventilatie in de verschillende klaslokalen binnen het onderwijs van de gemeente Lelystad. Vanuit de rijksoverheid zijn er verschillende stimuleringsbudgetten voor het verbeteren van de ventilatie. In de uitwerking van dit plan zal de samenwerking met de verschillende schoolbesturen gezocht worden. De schoolbesturen hebben binnen het monitoren en verbeteren hun eigen rol. De kosten van €50.000 zijn voor het doen van een onderzoek naar de huidige stand en om te komen tot een gezamenlijk plan. De eventuele aanvullende kosten voor uitvoering van het verbeteren van de ventilatie zullen aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd worden.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidskader onderwijshuisvesting	-
Integraal Huisvestingsplan (IHP) - jaarprogramma 2021-2022	
Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs	

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	-4.003	-4.003	-4.003
		Baten	146	146	146

Hoofdgave raadsakkoord:	2. Onderwijs	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Naast de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting, die staat beschreven in taakveld 4.2 heeft de gemeente eveneens een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met het lokale onderwijsbeleid en leerlingzaken. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

Onderwijsachterstandenbeleid

De gemeente zorgt voor voldoende plaatsen op voorscholen waar op een gestructureerde manier wordt gewerkt aan het wegwerken van taal- en ontwikkelachterstanden van doelgroeppeuters. Daarnaast kent Lelystad ruim 20 basisscholen met in meer of mindere mate achterstanden (gewichtleerlingen), die worden ondersteund in de vergroting van de ouderbetrokkenheid en het wegwerken van (ontwikkel en taal)achterstand bij kinderen. In 2020 is de kadernota Onderwijsachterstandenbeleid vastgesteld en per 2023 geldt een nieuwe periode. Het nieuwe Onderwijsachterstandenbeleid (vanaf 2023) zal onderdeel gaan uitmaken van de Maatschappelijke Agenda (MAG).

Logopedie primair onderwijs

De gemeente heeft de wettelijke taak om kleuters logopedisch te screenen. Deze taak wordt uitgevoerd door logopedisten in dienst van St. SchOOL.

Passend onderwijs en de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp.

De gemeente voert OOGO met de samenwerkingsverbanden over de aansluiting van onderwijs op (jeugd)zorg.

Samen gaan we op zoek naar onderwijs-zorg-arrangementen.

Nationaal Programma Onderwijs

Vanuit het programma om opgelopen vertraging/achterstanden door corona in te halen ontvangen scholen en gemeenten geld van het rijk, tot en met schooljaar 2024-2025. De gemeente zet dit in in aansluiting en in aanvulling op de inzet van het onderwijs.

Stimuleren van schooldeelname en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Verzuim (spijbelen) is een belangrijke voorbode van voortijdig schoolverlaten. We zetten stevig in op verzuim middels de methodische aanpak schoolverzuim (MAS). De methode zet in op preventie, vrijwillige hulp en ketensamenwerking. We werken in een preventief kader door scholen en jongeren te informeren over de rechten en plichten binnen de Leerplichtwet en de gevolgen van ongeoorloofd schoolverzuim. De gemeente heeft met het basis- t/m beroepsonderwijs afspraken over onder meer doorlopende leerlijnen in een protocol vastgelegd om ervoor te zorgen dat er geen jongeren tussen de wal en het schip vallen en om het aantal thuiszitters te verminderen.

Leerlingenvervoer

Leerlingen hebben recht op een vorm van leerlingenvervoer (fietsvergoeding, OV-vergoeding, kilometervergoeding of aangepast vervoer) als zij door een structurele handicap niet in staat zijn zelfstandig of onder begeleiding te reizen. Voor het primair onderwijs geldt verder dat de dichtsbijzijnde toegankelijke school niet verder mag zijn dan 6 kilometer, anders is er ook recht op leerlingenvervoer.

Peuteropvang

De gemeente is ervoor verantwoordelijk dat er voldoende peuteropvangplekken zijn voor kinderen van ouders die niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag. Afgelopen jaren worden we geconfronteerd met een structurele toename. In de kaderbrief is dit al aangekondigd. In het overzicht van geïnventariseerde on- ontkomenbare ontwikkelingen en actualisaties.

Lokaal Educatieve Agenda en overig lokaal onderwijsbeleid

Samen met de partners in het onderwijsveld streeft de gemeente ernaar dat de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Gemiddeld scoren de leerlingen in Lelystad lager dan het gemiddelde in Nederland. Dit betekent dat het Lelystadse onderwijs extra inspanningen moet verrichten om hetzelfde niveau te halen. De gemeente ondersteunt het onderwijs daarbij door subsidie te verstrekken voor maatregelen die dat niveau vooruit helpen. Het gaat hierbij niet om structurele subsidies maar om 'aanjaaggeld', zodat er verbeteringen kunnen komen op het gebied van kwaliteit van het onderwijs, de doorgaande leerlijn en ondersteuning in en om school. De nieuwe LEA (vanaf 2023) zal onderdeel uitmaken van de Maatschappelijke Agenda (MAG).

Een belangrijke bottleneck voor het kunnen verbeteren van het onderwijs vormt het lerarentekort. Een intensivering van de bestrijding hiervan ligt voor de hand. Binnen het raadsakkoord zijn afspraken gemaakt om hiervoor een aanpak op te stellen.

Tot slot wordt binnen dit taakveld, samen met taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- en 6.82 Geëscaleerde zorg 18- gewerkt in relatie tot de Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (vervolg)	Lasten	-4.003	-4.003	-4.003	-4.003
		Baten	146	146	146	146

Hoofdopgave raadsakkoord:	2. Onderwijs	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Wat gaan we daarvoor doen?

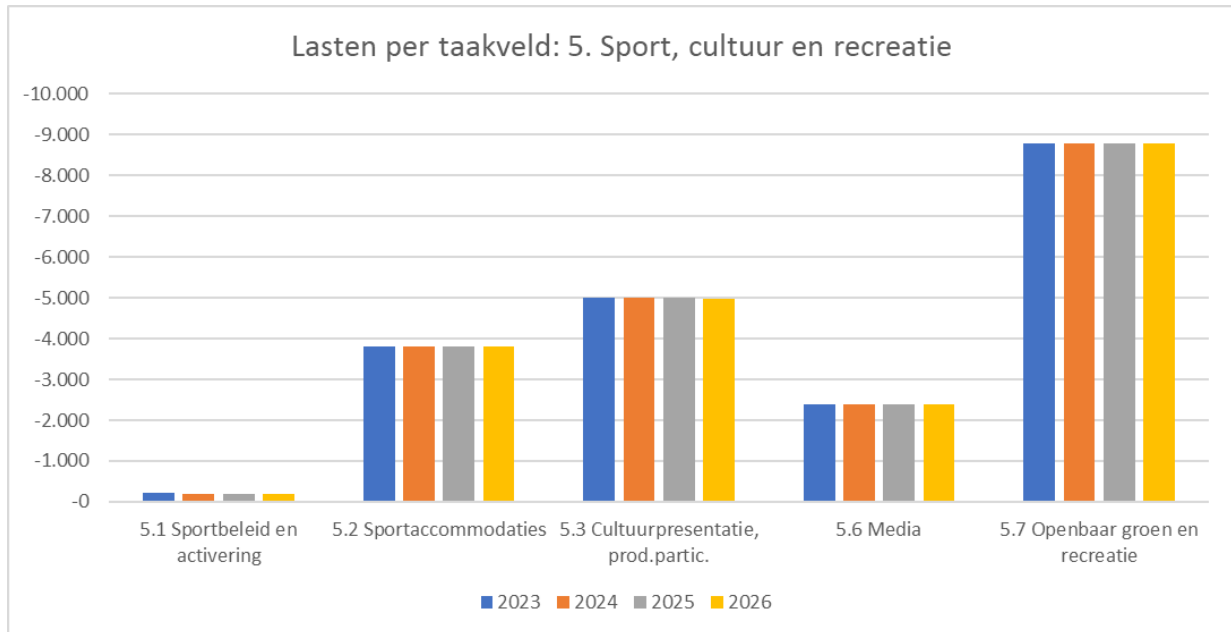
Naast uitvoering geven aan de hierboven beschreven activiteiten wordt er in de aankomende jaren op basis van het raadsakkoord aanvullende inzet gepleegd voor een lobby WO / HBO opleiding, het vergroten van keuzevrijheid en het creëren van een breder aanbod, het terugbrengen van voortijdig schoolverlaten en het terugdringen van het lerarentekort. Ook wordt er een pilot uitgevoerd om de meerwaarde van conciërges in het onderwijs te onderzoeken.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Kadernota LEA 2019 - 2022	-
Werkagenda LEA 2019	
Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2020-2023	

5. Sport, cultuur en recreatie

De taakvelden binnen het cluster '5. Sport, cultuur en recreatie' hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en -participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

5. Sport, cultuur en recreatie (Bedragen x €1.000)		2023	2024	2025	2026
Lasten					
5.1 Sportbeleid en activering		-211	-198	-185	-185
5.2 Sportaccommodaties		-3.808	-3.808	-3.808	-3.808
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.		-5.009	-4.995	-4.992	-4.989
5.4 Musea		-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed		-	-	-	-
5.6 Media		-2.395	-2.395	-2.395	-2.395
5.7 Openbaar groen en recreatie		-8.790	-8.790	-8.790	-8.790
Totaal Lasten		-20.213	-20.185	-20.170	-20.167
Baten					
5.1 Sportbeleid en activering		-	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties		-	-	-	-
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.		293	293	293	293
5.4 Musea		-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed		-	-	-	-
5.6 Media		-	-	-	-
5.7 Openbaar groen en recreatie		247	247	247	247
Totaal Baten		540	540	540	540
Eindtotaal		-19.673	-19.645	-19.630	-19.627

		Bedrag x €1.000			
5.1	Sportbeleid en activering	2023	2024	2025	2026
		-211	-198	-185	-185
		-	-	-	-

Hoofdgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

Met het realiseren van een kwalitatief, bereikbaar en betaalbaar voorzieningenniveau en via stimuleringsprogramma's op het gebied van sport en bewegen, bieden we alle inwoners van de stad de mogelijkheid om op hun eigen niveau deel te nemen aan beweeg- en sportactiviteiten. Aangezien de cijfers laten zien dat Lelystad hierin nog stappen te maken heeft willen we richting 2030 gaan werken aan een visie en plan om dit te bewerkstelligen.

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidies die worden verstrekt aan lokale sportverenigingen en stichtingen. Door het verstrekken van subsidies wordt het sporten en bewegen door inwoners van Lelystad gestimuleerd en wordt het aanbod van- en het bezoek aan sportevenementen in Lelystad bevorderd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verbeteren van de huidige positie van Sport en Bewegen (Basis op Orde) door te investeren in voorzieningen. Tevens de financiële situatie van het Sportbedrijf te verbeteren waarmee organisatie en programma (o.a. inzet combinatieregeling) versterkt wordt.

Naast deze concrete maatregelen wordt er ook werk gemaakt van een visie richting 2030 en hoe we wellicht al in 2026 de inwoners van Lelystad zoveel in beweging krijgen dat we voldoen aan de gemiddelde landelijke normen. Een integraal plan waarin sport als doel en als middel vorm krijgt.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Lelystad in beweging 2019 - 2022
Sport in Lelystad Observaties 2021

Gerelateerde verbonden partijen

Sportbedrijf Lelystad

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
5.2	Sportaccommodaties	-3.808	-3.808	-3.808	-3.808
Lasten					
Baten		-	-	-	-

Hoofdgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen specifiek wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Wel is er een grondwettelijke opgave voor overheden om voorwaarden te scheppen voor o.a. vrijetijdsbesteding (Art 22 lid 3). Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen, met een accent op breedtesport levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidie die de gemeente verstrekt aan de N.V. Sportbedrijf Lelystad, als een bijdrage voor de exploitatie en beheer van de maatschappelijke sportaccommodaties en sportvelden. Met het realiseren van een kwalitatief, bereikbaar en betaalbaar voorzieningenniveau bieden we alle inwoners van de stad de mogelijkheid om op hun eigen niveau deel te nemen aan lokale beweeg- en sportactiviteiten.

De groei van de stad, die onder andere binnen LNL aandacht krijgt, is ook voor sport en bewegen een belangrijke factor om vooruit te kijken. Tevens loopt de houdbaarheid van een aantal accommodaties op zijn eind en is vervanging noodzakelijk, waarbij ook de duurzaamheid en andere nieuwe inzichten een rol gaan spelen. De ontwikkeling van een visie op sport en bewegen in brede zin moet een rode draad gaan vormen richting 2030 zodat al deze uitdagingen daarin een antwoord kunnen krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het budget van de NV Sportbedrijf Lelystad wordt zodanig verhoogd dat de huidige te onderhouden en beheren accommodaties kunnen worden gemoderniseerd en in stand gehouden worden.

Om het tekort aan recreatief buitenwater te verkleinen wordt er onderzoek gedaan naar de beste wijze van aanpak met oog voor de bestaande mogelijkheden en samenwerking met private partijen. Ook de tekorten aan zaalruimte worden nader onderzocht en voor de huidige wachtlijsten voor binnensport verenigingen wordt er een nieuwe sportaccommodatie gebouwd in de nabijheid van het Porteuim.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Lelystad in beweging 2019 - 2022
Sport in Lelystad- Observaties 2021

Gerelateerde verbonden partijen

N.V. Sportbedrijf Lelystad

		Bedrag x €1.000			
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurpar	2023	2024	2025	2026
Lasten		-5.009	-4.995	-4.992	-4.989
Baten		293	293	293	293

Hoofdgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft geen specifieke wettelijke verplichting met betrekking tot het lokale cultuurbeleid. Wel is er een grondwettelijke taak voor de overheid om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding. . Maatschappelijke voorzieningen zijn plekken die ruimte bieden aan activiteiten die een maatschappelijk doel hebben. Ze versterken de stedelijk functies. De culturele infrastructuur is onderdeel van de maatschappelijke voorzieningen. Naast de professionele culturele instellingen, maken ook andere culturele organisaties en initiatieven deel uit van het culturele voorzieningenniveau.

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een cultureel voorzieningenniveau en activiteiten aanbod dat bewoners en bezoekers van Lelystad stimuleert om kennis te nemen van en deel te nemen aan een breed aanbod van culturele activiteiten; bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat en de ontwikkeling van Lelystad tot een open, levendige en volwaardige stad ondersteunt. Met het Koersdocument is de ambitie vastgelegd dat Lelystad groeit naar 100.000 inwoners. Met het cultuurbeleid willen we aan deze kernopgaven bijdragen. Enerzijds omdat goede culturele voorzieningen zorgen voor de aantrekkelijkheid van stad. Maar ook omdat veel waarde wordt gehecht aan de ontwikkel- en ontmoetingsfunctie die kunst en cultuur inwoners bieden, en aan de diversiteit van het culturele aanbod zodat verschillende inwoners zich hiermee verbonden voelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bestaande voorzieningen, instellingen en cultureel aanbod - waaronder (nieuwe) evenementen - samengevat als de culturele infrastructuur, behouden en nieuwe initiatieven faciliteren die passen bij de inwoners van Lelystad en bij de groeiambitie naar een aantrekkelijke stad van 100.000 inwoners. Het gaat hierbij zowel om stedelijke voorzieningen in het centrum (versterken Theaterkwartier) als om laagdrempelig kunst- en culturele activiteiten in de wijken.

Gerelateerde beleidsnota's

Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
5.4	Musea	2023	2024	2025	2026
Lasten		-	-	-	-
Baten		-	-	-	-

Hoofdgave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad.

Wat willen we bereiken?

E zijn in Lelystad geen door de gemeente gesubsidieerde musea of presentatieinstellingen op het gebied beeldende kunst, archeologie, heemkunde of historische archieven. Er worden wel incidentele subsidies verleend voor tijdelijke presentaties en manifestaties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving, maar die vallen buiten het kader van museaal beleid.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

Stichting Uiver Constellation

		Bedrag x €1.000				
5.5	Cultureel erfgoed	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	Aard activiteiten:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader de wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten op het gebied van erfgoed. (Gezien de beperkte omvang maken de lasten deel uit van de overige taken binnen cluster 5).

Wat willen we bereiken?

Grotere bewustwording van de (cultuur)historische ontwikkeling van Lelystad bij inwoners en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid, wordt een beleidsnota opgesteld over het gemeentelijke erfgoedbeleid. Hierbij wordt ook een koppeling gemaakt met het beleid op het gebied van archeologie, dat onderdeel is van het ruimtelijke beleid. Vanaf 2023 wordt deze beleidsnota geïmplementeerd.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie Cultuur 2017 - 2020	-
Keuzenota Beleidsvisie 2022 - 2025	

		Bedrag x €1.000				
5.6	Media		2023	2024	2025	2026
		Lasten	-2.395	-2.395	-2.395	-2.395
		Baten	-	-	-	-

Hoofdgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Burgers zijn gebaat met een neutrale plek in het publieke domein met een breed aanbod aan betrouwbare informatie die ze zonder meer kunnen raadplegen en waar ze elkaar waardenvrij kunnen ontmoeten. De moderne bibliotheek heeft als opdracht burgers te stimuleren, te ondersteunen, te faciliteren en toe te rusten om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving.

Op grond van de zendtijdtoewijzing door Commissariaat voor de Media, ligt bij de gemeente de wettelijke zorgplicht om de continuïteit van de lokale omroep te waarborgen.

Wat willen we bereiken?

Met het Koersdocument is de ambitie vastgelegd dat Lelystad groeit naar 100.000 inwoners. Met het cultuurbeleid willen we aan deze kernopgaven bijdragen. Enerzijds omdat goede culturele voorzieningen zorgen voor de aantrekkelijkheid van stad. Maar ook omdat veel waarde wordt gehecht aan de ontwikkel- en ontmoetingsfunctie die kunst en cultuur inwoners bieden, en aan de diversiteit van het culturele aanbod zodat verschillende inwoners zich hiermee verbonden voelen.

Wij zien het als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid dat de inwoners van Lelystad beschikken over een goede en moderne bibliotheekvoorziening waar alle burgers met hun kennis- en informatievragen terecht kunnen en kennis kunnen nemen van een adequaat aanbod van op media vastgelegde cultuur en informatie.

Met haar informatieve programma's heeft Radio Lelystad een intermediairfunctie tussen de bevolking en het lokale stichting- en verenigingsleven, met maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en de overheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidies die worden verstrekt ten behoeve van het lokale bibliotheekwerk en de lokale omroep.

Het mediabeleid is onderdeel van het gemeentelijk cultuurbeleid. De stad en haar culturele klimaat zijn constant in ontwikkeling. Om die reden worden de doelstellingen en maatregelen voor het gemeentelijk cultuurbeleid binnen de beleidscyclus periodiek tegen het licht gehouden. Hierbij zijn de groeiverwachtingen van de stad belangrijke aandachtspunten. Met het Koersdocument is de ambitie vastgelegd dat Lelystad groeit naar 100.000 inwoners. Wanneer de stad groeit zal ook het culturele leven in de breedte mee zal moeten groeien. Vanuit een integrale visie op de functie kunst en cultuur voor de lokale samenleving worden met de beleidsvisie cultuur 2022 - 2025 keuzes gemaakt voor de wijze waarop het cultuurbeleid kan bijdragen aan de actuele ontwikkeling van de stad en de culturele en maatschappelijke ontplooiing van zijn inwoners.

De Flevomeer Bibliotheek gaat mee in de snel veranderende wereld, waarbij maatschappelijke betekenis de focus heeft. De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen bepaalt voor openbare bibliotheken vijf functies: kennis & informatie, ontwikkeling & educatie, lezen & literatuur, ontmoeting & debat en kunst & cultuur. De stichting FlevoMeer Bibliotheek ontvangt op basis van een afsprakenkader jaarlijks een begrotingssubsidie voor het bibliotheekwerk in Lelystad.

Op grond van de wettelijk instandhoudingsplicht die de gemeente heeft voor de lokale publieke omroep, ontvangt de stichting Radio Lelystad jaarlijks een begrotingssubsidie van de gemeente.

Gerelateerde beleidsnota's

Beleidsvisie Cultuur 2017 - 2020

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.790	-8.790	-8.790	-8.790
Lasten					
Baten		247	247	247	247

Hoofdgroep raadsakkoord:	3. Natuur	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP). Daarnaast biedt de wet natuurbescherming een belangrijke wettelijke basis voor de bescherming van natuurgebieden, plant- en diersoorten. De meeste afspraken uit het raadsakkoord opgave Natuur vallen binnen dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

Lelystad is er trots op dat het de hoofdstad van de nieuwe natuur is. Daarom wil Lelystad daar meer bekendheid aan geven en investeren in projecten en maatregelen die deze status nog versterken. Dit doen we door de bewijslast en bekendheid van Lelystad als hoofdstad van de nieuwe natuur te vergroten; te vergroenen en door de natuur te versterken, ook in de stad; ecologisch beheer en inrichting en inzet op klimaatadaptatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Daartoe wordt een Agenda Natuur opgesteld.
 Op basis van de kaders uit het raadsakkoord, een integraal plan van aanpak gericht op Hoofdstad van de Nieuwe Natuur.
 Er komen kaders voor natuurinclusief ontwikkelen en ontwerpen.
 Er komt een soortenmanagementplan (SMP).
 Er vindt een herijking plaats van het beheer van de bestaande natuur inclusief het openbaar groen.
 Er vindt een uitbreiding plaats van het beheerplan Parken waar de parken in Warande aan toe worden gevoegd.
 Het plan van aanpak bestrijding invasieve exoten wordt geëvalueerd en geactualiseerd.
 Er wordt een lokale adaptatiestrategie opgesteld.

Gerelateerde beleidsnota's

Bosbeleidsplan (2019)
 Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020.
 Speelruimtebeleidsplan (2013)
 Meerjarenraming (MJR 2015)
 Groenbeheerplan parken (2015)

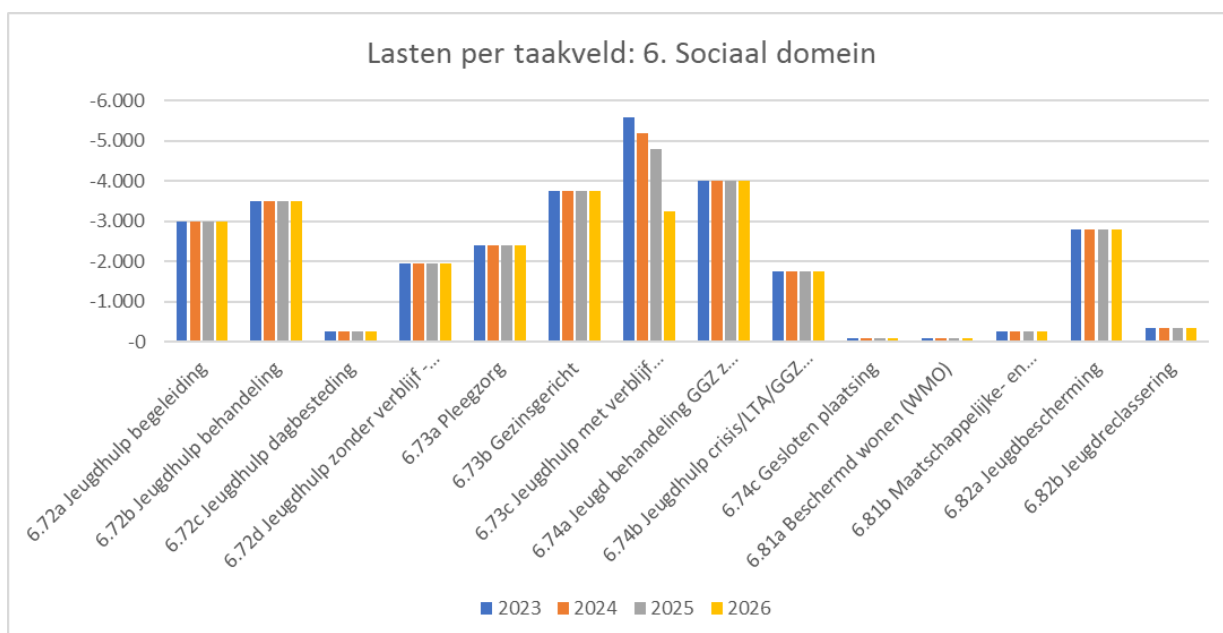
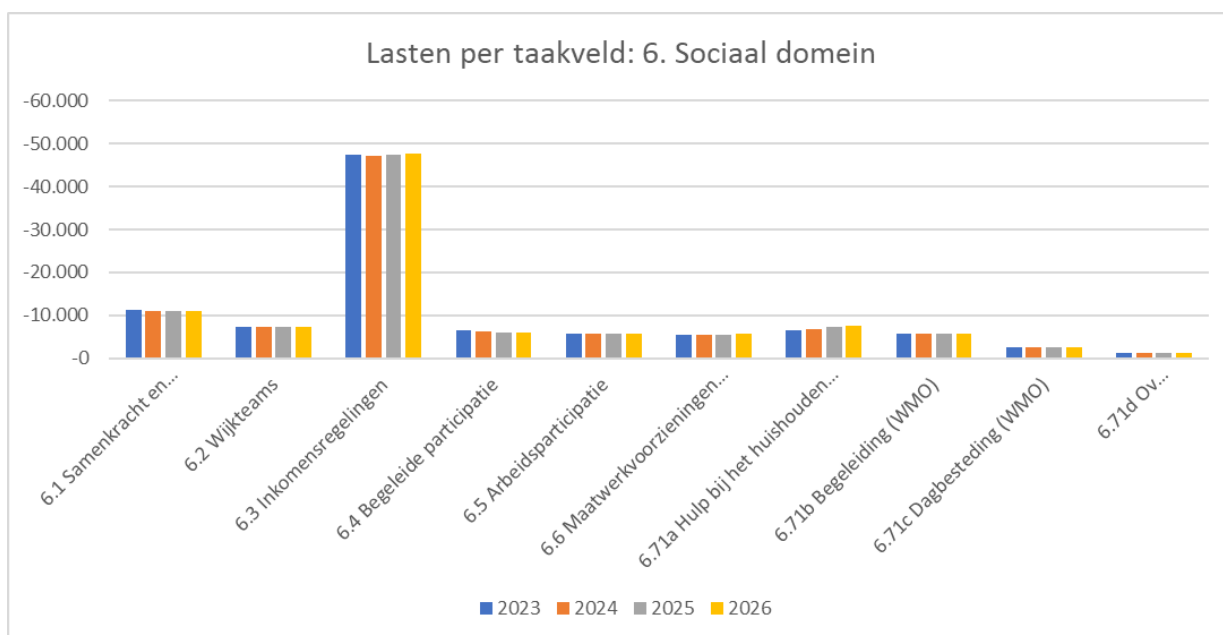
Gerelateerde verbonden partijen

-

6. Sociaal domein

De taakvelden binnen het cluster '6. Sociaal domein' hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleid- en arbeidsparticipatie, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdhulp. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

6. Sociaal domein (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	-11.251	-11.020	-11.015	-11.012
6.2 Wijkteams	-7.355	-7.356	-7.358	-7.374
6.3 Inkomensregelingen	-47.381	-47.310	-47.527	-47.734
6.4 Begeleide participatie	-6.347	-6.186	-5.899	-6.078
6.5 Arbeidsparticipatie	-5.566	-5.618	-5.602	-5.588
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.490	-5.501	-5.477	-5.564
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-6.530	-6.862	-7.189	-7.627
6.71b Begeleiding (WMO)	-5.692	-5.692	-5.692	-5.692
6.71c Dagbesteding (WMO)	-2.575	-2.575	-2.575	-2.575
6.71d Ov maatwerkarrangementen(WMO)	-1.135	-1.135	-1.135	-1.135
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
6.72b Jeugdhulp behandeling	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-250	-250	-250	-250
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf -ov	-1.950	-1.950	-1.950	-1.950
6.73a Pleegzorg	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
6.73b Gezinsgericht	-3.750	-3.750	-3.750	-3.750
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-5.596	-5.184	-4.812	-3.248
6.74a Jeugd behandeling GGZ z verbli	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ verbl	-1.750	-1.750	-1.750	-1.750
6.74c Gesloten plaatsing	-100	-100	-100	-100
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-88	-88	-88	-88
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-256	-256	-256	-256
6.82a Jeugdbescherming	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
6.82b Jeugdreclassering	-350	-350	-350	-350
Totaal Lasten	-129.114	-128.634	-128.476	-127.822
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	40	40	40	40
6.2 Wijkteams	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	37.521	37.537	37.537	37.537
6.4 Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	100	100	100	100
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	567	567	567	567
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-	-	-	-
6.71b Begeleiding (WMO)	-	-	-	-
6.71c Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-
6.71d Ov maatwerkarrangementen(WMO)	-	-	-	-
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-	-	-	-
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	-	-	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf -ov	-	-	-	-
6.73a Pleegzorg	-	-	-	-
6.73b Gezinsgericht	-	-	-	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-
6.74a Jeugd behandeling GGZ z verbli	-	-	-	-
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ verbl	-	-	-	-
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-	-
6.81a Beschermd wonen (WMO)	450	450	-	-
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	-	-	-	-
6.82b Jeugdreclassering	-	-	-	-
Totaal Baten	38.678	38.694	38.244	38.244
Eindtotaal	-90.436	-89.940	-90.232	-89.579

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-11.251	-11.020	-11.015	-11.012
Lasten		40	40	40	40
Baten					

Hoofdpoging raadsakkoord:	8. Sociaal Domein		Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context	
Binnen het sociaal domein zetten we in op een sterke basis zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Voor inwoners, waarvoor dit nodig is, kunnen (aanvullend) individuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Dit taakveld heeft betrekking op de basisvoorzieningen (algemene voorzieningen).	

Wat willen we bereiken?

Onder dit taakveld vallen de sociale basisvoorzieningen. Binnen het sociaal domein wordt ingezet op een sterke basis. Het gaat hierbij o.a. om de volgende onderdelen:

Welzijnswerk in de wijk

Welzijn Lelystad ondersteunt inwoners op tal van terreinen. Ook organiseert Welzijn Lelystad allerlei activiteiten in de wijken en wijkcentra zoals de buurtkamers waar wijkbewoners terecht kunnen voor advies, ontmoeting en dagactiviteiten. Een ander voorbeeld zijn de trainingen om mensen nieuwe contacten te laten maken die leiden tot een vergroting van hun netwerk (creatief leven).

Aanpak eenzaamheid

Er wordt in deze raadsperiode extra ingezet op het voorkomen en aanpakken van eenzaamheid. Het gaat daarbij om het bespreekbaar maken van dit onderwerp en vooral om het signaleren van eenzaamheid door erop af te gaan en de bewoners te ondersteunen bij het opbouwen van een nieuw netwerk. Dit kan bijvoorbeeld door hen toe te leiden naar activiteiten in de stad zoals de Buurtkamers, eetgroepen en andere activiteiten in de buurtcentra.

We zullen samen met de deelnemers van de "Ronde tafel tegen eenzaamheid" (maatschappelijke organisaties in de stad) hiervoor een plan van aanpak ontwikkelen.

Preventieve inzet jeugd

In een samenhangend geheel van voorzieningen is informatie en advies beschikbaar voor ouders en jeugdigen gericht op het gewone opgroeien, ontwikkelen en opvoeden. Tevens zijn er lichte vormen van (opvoedings)ondersteuning beschikbaar zoals schoolmaatschappelijk werk, extra inzet vanuit jeugdgezondheidszorg en jongerenwerk op straat. Met de inzet wordt voorkomen dat normale opgroei- en opvoedvragen escaleren tot (ernstige) problemen en dat een onnodig langdurig of frequent beroep op jeugdhulp noodzakelijk wordt. De jaren 2023 en 2024 staan in het teken van het behouden en de doorontwikkeling van het versterken van de basis rondom kind, gezin en school/opvang. Dit is een van de pijlers uit de Aanpak Sociaal Domein.

Mantelzorgondersteuning / vrijwilligerswerk

Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk zijn belangrijke items binnen het sociaal domein en hier willen we in deze raadsperiode extra op in blijven zetten. Zo is er een Steunpunt Mantelzorg en een vrijwilligerscentrale, waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht en vrijwilligerswerk wordt ondersteund. Dankzij vrijwilligers is er in de stad een breed scala aan maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten. Ook wordt de inzet van zorgvrijwilligers gestimuleerd. Hiermee kunnen we inwoners dichtbij te ondersteunen vanuit het eigen netwerk en de inzet van professionals en zwaardere vormen van ondersteuning voorkomen of uitstellen.

Mensen Maken de Buurt

Steeds meer Lelystedelingen nemen zelf het initiatief om activiteiten te ontplooiën die van maatschappelijke waarde zijn voor de stad en haar inwoners. Voor deze activiteiten wordt niet alleen ruimte geboden maar tevens worden deze initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd. De afgelopen jaren is het aantal initiatieven onder de noemer van 'Mensen Maken de Buurt' sterk toegenomen, van initiatieven primair gericht op het verbeteren van de fysieke leefomgeving tot initiatieven die bijdragen aan de versterking van de sociale structuur en participatie. In deze raadsperiode zullen we hier extra op in gaan zetten.

Maatschappelijke dienstverlening / schuldhulpverlening

Op dit moment zitten we in lastige tijden extreme prijsstijgingen en inflatie. Dit betekent dat het steeds moeilijker wordt voor mensen om rond te komen. Ook steeds meer Lelystedelingen met een middeninkomen kunnen het financieel lastig gaan krijgen. We verwachten daarom een toename in van inwoners die gebruik gaan maken van het aanbod binnen de financiële ondersteuning en schuldhulpverlening van MDF, IDO en Humanitas. Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF) ondersteunt inwoners bij diverse vraagstukken en/of problemen. MDF verzorgt algemeen maatschappelijk werk, school maatschappelijk werk, schuldhulpverlening en budgetbeheer/coaching, biedt ondersteuning middels sociaal raadslieden of een gezinscoach en draagt bij aan de preventie van schulden. Naast professionals beschikt MDF over gekwalificeerde vrijwilligers die ondersteuning kunnen bieden op de verschillende terreinen. Er zal extra aandacht worden gegeven aan kinderen en jongeren die in armoede opgroeien. Verder zullen wij de komende tijd extra inzetten op het vergroten van de bekendheid van allerlei regelingen voor minima. Om succesvol in te zetten op het preventieve en curatieve armoede en schuldenbeleid is een integrale aanpak cruciaal. Samen met de eerder benoemde maatschappelijke partners en partners binnen het armoedebeleid moet in gezamenlijkheid worden gewerkt.

De basisvoorzieningen zijn in principe algemeen toegankelijk. Met deze voorzieningen kan worden voorkomen dat er zwaardere vormen van ondersteuning moeten worden ingezet.

		Bedrag x €1.000			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie (vervolg)	2023	2024	2025	2026
		-11.251	-11.020	-11.015	-11.012
		40	40	40	40

Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven inzetten op een sterke basis waarbij we extra inzetten op aanpak van eenzaamheid, ondersteunen van bewonersinitiatieven en mantelzorgondersteuning. Ook zal er extra aandacht zijn voor het versterken van de basis voor jeugd en gezin. Wij zullen we extra aandacht geven aan kinderen en jongeren die in armoede opgroeien en het het vergroten van de bekendheid van allerlei regelingen voor minima.

Gerelateerde beleidsnota's

Nota armoedebeleid en schuldhulpverlening 2019 - 2022
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Programmaplan sociaal Domein 2022
Aanpak sociaal domein

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
6.2	Wijkteams	Lasten	-7.355	-7.356	-7.358	-7.374
		Baten	-	-	-	-

Hoofdgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het optimaal benutten van de eigen mogelijkheden en, als het nodig is, het inzetten van de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Het gaat hierbij o.a. om de Sociaal Wijkteams en Jeugd Lelystad (JEL). De begrote kosten voor JEL -de toegang en regie naar specialistische jeugdhulp vanuit de Jeugdwet- zijn vanaf 2022 opgenomen in dit taakveld. Deze taken zijn per 1 juli 2021 belegd bij JEL. Omdat JEL niet zelf hulp verleent, passen de kosten voor JEL niet meer onder taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- en is het overgeheveld naar dit taakveld.

Op basis van de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning zodat inwoners mee kunnen (blijven) doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners op een plezierige manier zelfstandig kunnen (blijven) wonen. Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, zullen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Inwoners met vragen kunnen zich melden bij het Sociaal Wijkteam in hun wijk. Het Sociaal Wijkteam kijkt wat nodig en mogelijk is. Daarbij wordt primair gekeken naar eigen mogelijkheden en de mogelijkheden in de basis. Voor inwoners voor wie dit nodig is, kunnen individuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Het kan daarbij gaan om huishoudelijke ondersteuning, begeleiding bij het zelfstandig wonen maar ook om dagbesteding, vervoersvoorzieningen of een woningaanpassing.

Daarnaast willen we dat kinderen zo gezond en veilig mogelijk kunnen opgroeien, hun talenten ontwikkelen en zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Ouders zijn hiervoor het eerste verantwoordelijk. De focus is het welzijn en de veiligheid van het kind / de jeugdige binnen zijn eigen sociale context, in samenspraak met ouders en het kind of jeugdige zelf. De regie wordt zoveel mogelijk bij het gezin gelaten en de begeleiding bij het zoeken naar een oplossing en de eigen kracht en normaliseren staan hierbij centraal. Als het nodig is zorgt JEL voor toeleiding naar passende zorg middels een individuele voorziening, waarbij JEL zich richt op doelmatigheid en zorgt voor goede kwaliteit binnen de financiële kaders.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zorgen dat de toegang tot de Wmo en Jeugdhulp efficiënt en samenhangend is geregeld. We kijken daarbij integraal naar het huishouden en de hulpvraag en zorgen zoveel mogelijk voor een samenhangende, integrale aanpak. Daarbij zoeken we de afstemming met de (zorg geleverd vanuit) de Zorgverzekeringswet en de Wet Langdurige Zorg. In 2023 gaan we door met de inzet van jeugdprofessionals huisarts die bij een aantal huisartsenpraktijken ondersteuning bieden om jeugdhulp integraal en zo dichtbij mogelijk aan te bieden.

Met de Flevolandse gemeenten zorgen wij voor een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling: 'Veilig Thuis Flevoland'. Er wordt ingezet op een effectieve aanpak voor huiselijk geweld en kindermishandeling: van preventie en vroegsignalering, via opvang en herstel naar nazorg en participatie. Vanaf 1 januari 2019 zijn de taken van Veilig Thuis als gevolg van de aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling uitgebreid met onder andere de radarfunctie. Wij stellen een regionale visie huiselijk geweld en kindermishandeling op. Alle gemeenten in Flevoland brengen in beeld hoe zij samenwerking voor veiligheid organiseren. Daarvoor wordt getoetst aan het landelijk kwaliteitskader van de VNG 'Werken aan Veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten'.

Als bij problemen in gezinnen hulp niet vrijwillig wordt aanvaard kan dit leiden tot een jeugdbeschermingsmaatregel. Voor 2023 onderzoeken we hoe lokaal vorm kan worden gegeven aan specifieke inzet om een jeugdbeschermingsmaatregel alsnog te voorkomen. Tot en met 2022 werd deze preventief justitiële inzet geboden door SAVE via regionale inkoop.

Gerelateerde beleidsnota's

Programmaplan Sociaal Domein 2022
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein

Gerelateerde verbonden partijen

Jeugd Lelystad (JEL)
Sociaal Wijkteams

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
6.3	Inkomensregelingen	-47.381	-47.310	-47.527	-47.734
		37.521	37.537	37.537	37.537

Hoofdpoging raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de participatiewet heeft de gemeente de wettelijke taak om uitkeringen te verstrekken aan inwoners die tijdelijk niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien, in de periode dat zij geen ander of onvoldoende inkomen hebben. Samen met andere vormen van inkomensregelingen, zoals loonkostensubsidies, bijzondere bijstand en kwijtscheldingen van gemeentelijke heffingen, vormt dit taakveld het grootste onderdeel uit de gemeentebegroting.

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.
- Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.

Er bestaat een duidelijke relatie met de taakvelden '6.1 Samenkracht en burgerparticipatie', '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'. Het Zelfstandigenloket Flevoland voert de ondernemersregeling BBZ uit, een voorziening tussen sociaal domein en economie. Er is een relatie met taakveld 3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen.

Wat willen we bereiken?

Het streven van de gemeente is erop gericht zo min mogelijk mensen afhankelijk te laten zijn van een bijstandsuitkering. Binnen de diverse beleidsterreinen worden de krachten gebundeld, zodat inwoners kunnen participeren naar vermogen (rekening houdend met hun persoonlijke situatie). Een thema dat in dit kader geadresseerd kan worden is de inzet op gedeeltelijke participatie, wanneer volledig meedoen (nog) niet mogelijk blijkt. Gestreefd wordt bij de uitvoering van de wet de menselijke maat te hanteren. De manoeuvreerruimte binnen de wettelijke kaders is beperkt.

Het Rijk heeft in een beleidsanalyse over de Participatiewet geconstateerd: "de Participatiewet is momenteel uit balans. Door verschillende ontwikkelingen is er op dit moment sprake van een ongelijke verhouding tussen (a) de als beperkt ervaren ondersteuning, (b) het strenge sanctieregime en (c) de complexe inrichting van de bestaanszekerheid. Daardoor verkeren mensen in onzekerheid, wordt werkhervatting bemoeilijkt en ervaren burgers wantrouwen bij hun contact met de overheid. Elementen die daarbij onder meer een rol spelen zijn de strikte vormgeving van het vangnetkarakter en de focus op directe arbeidsinschakeling". De minister heeft aangekondigd de balans te herstellen. Wij willen optimaal gebruik gaan maken van de verruiming van de mogelijkheden om de menselijke maat te hanteren.

Het gemeentelijke armoedebelief kent een preventief en een curatief deel. Binnen het preventieve deel is de inzet gericht op het waar mogelijk met ondersteuning en begeleiding voorkomen dat mensen in de armoede terecht komen. Het curatieve deel omvat de set maatregelen om mensen in de armoede te ondersteunen. Met ingang van 2017 wordt er extra ingezet op armoedebestrijding onder kinderen, onder andere via de inzet van de bijbehorende decentralisatie uitkering (de Klijnsma middelen).

		Bedrag x €1.000				
6.3	Inkomensregelingen (vervolg)	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-47.381	-47.310	-47.527	-47.734
		Baten	37.521	37.537	37.537	37.537

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijstandsuitkeringen - Participatiewet

Het betreft hier de inwoners van Lelystad die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. In 2023 wordt naar verwachting aan gemiddeld 2.000 klanten een uitkering op grond van de Participatiewet verstrekt (de gemeente ontvangt een rijksbijdrage voor het verstrekken van deze uitkeringen, op basis van een objectief vastgesteld verdeelmodel). Vanaf 2022 wordt de loonkostensubsidie (LKS) over gemeenten verdeeld op basis van gerealiseerde uitgaven. Hiermee wordt het voor de gemeente financieel aantrekkelijker om dit instrument meer te gebruiken.

De inzet van de gemeente is erop gericht inwoners zoveel mogelijk te laten uitstromen naar betaald werk en het bevorderen van maatschappelijke participatie. Alle klanten worden periodiek door het Werkbedrijf Lelystad gesproken in het perspectief van arbeid naar vermogen. Met de aanpak Work First is de intake voor de aanvraag van een uitkering levensonderhoud zo ingericht dat mensen binnen 5 dagen worden gesproken over de mogelijkheden van werk. De inzet van de gemeente op het gebied van maatschappelijke participatie en re-integratie maken onderdeel uit van taakvelden '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'.

Bijstandsverlening zelfstandigen - Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004

Het toekennen van bijstand / uitkering aan de gevestigde zelfstandige die niet over de middelen beschikt om te voorzien in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, alsmede het verstrekken van kapitaal aan ondernemers die dit op andere wijze niet gefinancierd krijgen. Het Zelfstandigen Loket Flevoland (ZLF) zorgt voor de uitvoering van deze wettelijke regelingen in opdracht van de 6 gemeenten in Flevoland. Het ZLF is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Lelystad. Het ZLF heeft in het kader van de crisismaatregelen COVID inkomensondersteuning voor ondernemers, de TOZO, uitgevoerd. In de nasleep van de COVID crisis is het de verwachting dat er door ondernemers in 2023 een groter beroep op de BBZ zal moeten worden gedaan.

Armoedebeleid

Het betreft hier de (financiële) ondersteuning aan mensen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm binnen het armoedebeleid. Naast ondersteuning wordt er ingezet op de preventie van armoede. Dit wordt gedaan door ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren uit gezinnen die in armoede leven zoveel mogelijk mee te laten doen. Denk hierbij aan extra ondersteuning en aandacht in hun schoolcarrière, maar ook het Jeugdfonds Sport en Cultuur. In het raadsakkoord is opgenomen om extra aandacht aan kinderen in armoede te besteden. Dit betekent dat we met de middelen bestaand beleid intensiveren en aanvullen. Dit is hard nodig in de huidige situatie waarin steeds meer gezinnen niet meer rond kunnen komen door sterke afname van koopkracht.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben komen in aanmerking voor kwijtschelding van de gecombineerde belastingaanslag van de gemeente. Het gaat hierbij met name om de kwijtschelding van de afvalstoffen- en de rioolheffing.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
6.4	Begeleide participatie	Lasten	-6.347	-6.186	-5.899	-6.078
		Baten	-	-	-	-

Hoofdgroep raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)

Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening / beschut werken).

Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw- dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Bij ongewijzigd beleid zijn de beschikbare rijksmiddelen voor de gemeente echter niet toereikend om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De Social Firm is ontwikkeld om de dreigende tekorten bij de uitvoering van de WSW in verband met de gedaalde Wsw subsidie op te vangen.

Na 2015 is het beschut werken nieuwe stijl ingevoerd. Gemeenten zijn verplicht om personen met een indicatie beschut werken een beschermde arbeidsplaats te bieden. De groei van het aantal plaatsen beschut werken heeft vergaande consequenties voor de financiële ruimte die de gemeente heeft om andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden. Het nieuwe kabinet wil de inzet van beschut werk voor mensen die wel kunnen werken maar dit alleen in een beschutte en aangepaste omgeving kunnen doen. Concreet werkt het kabinet op dit moment uit of de ambitie en beschikbare middelen voldoende met elkaar in balans zijn, heroverweegt het kabinet de verdeling van de begeleidingsmiddelen beschut werk en heeft het kabinet een wijziging van het Besluit beschut werk in gang gezet, zodat mensen makkelijker terug kunnen vallen op beschut werk als blijkt dat een baan in het kader van de banenafpraak toch niet lukt. (Simpel switchen)

Daar waar in 2015 sprake was van een sterfhuiscstructie rond de sociale werkvoorziening in Nederland, hebben wij de infrastructuur van Concern voor Werk in stand gehouden door een doorontwikkeling naar een Social Firm te maken. Dit blijkt een juiste keus te zijn geweest. Het kabinet werkt momenteel aan een toekomstgerichte ontwikkeling van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Het onderzoek inclusief handelingsperspectief zal naar verwachting in het eerste deel van 2023 beschikbaar zijn.

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.5 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

De social firm moet het Wsw-bedrijf transformeren naar één regionale, sociale onderneming, die in nauwe samenwerking met het Werkbedrijf Lelystad en de Werkcorporatie Noordoostpolder opereert in het hart van een netwerkorganisatie, een organisatie die flexibel en wendbaar is gericht op een toekomstbestendige arbeidsmarktinfrastructuur als sociaal ontwikkelbedrijf.

Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen dit taakveld wordt de sociale werkvoorziening uitgevoerd. De infrastructuur van Concern voor Werk NV wordt tevens benut voor de uitvoering van reïntegratie activiteiten van de deelnemende gemeenten via het Werkbedrijf Lelystad en de Werkcorporatie Noordoostpolder en de uitvoering van het beschut werken. Hier staan de lasten die verband houden met de afbouw van de bestaande Wsw verplichtingen, conform de beschikbare rijksmiddelen die onderdeel uitmaken van taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds'.

In het licht van de kabinetsplannen voor de toekomst bestendige arbeidsmarktinfrastructuur en sociale ontwikkelbedrijven zal een strategie ontwikkeld worden om ook een toekomstbestendige infrastructuur in stad en regio te effectueren. Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Doelstelling van de wetwijziging is het verstrekken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen. De gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningschap IJsselmeergroep zal hierop in 2023 worden aangepast. Omdat het een bedrijfsvoeringsorganisatie betreft zijn de wijzigingen beperkt.

Gerelateerde beleidsnota's

Implementatie plan Social Firm
Businessplan Social Firm
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024

Gerelateerde verbonden partijen

GR IJsselmeergroep

6.5 Arbeidsparticipatie		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
Lasten		-5.566	-5.618	-5.602	-5.588
Baten		100	100	100	100

Hoofdpoging raadsakkoord:	4. Economie & 8. Sociaal Domein		
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja		

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet)

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. Inwoners die onderdeel uitmaken van deze 'nieuwe doelgroep' worden voortaan ondersteund en begeleid binnen de activiteiten die onderdeel uitmaken van dit taakveld.

De wettelijke ombuigingen van 1 januari 2015 hebben geleid tot een complexer klantprofiel bij de instroom (Wajong of WSW profiel), hetgeen extra inspanningen vraagt bij de uitstroombegeleiding.

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.4 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

De gemeente is verantwoordelijk om waar het mogelijk is mensen toe te leiden naar werk. Hierbij wordt er zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van mensen. Door de individuele capaciteiten en vaardigheden per cliënt in kaart te brengen, wordt het mogelijk om maatwerk te leveren en vindt alleen ondersteuning plaats waar het nodig is.

Lelystad participeert binnen het Regionaal Werkbedrijf van de arbeidsmarkt regio Flevoland. In het licht van de kabinetsplannen voor de toekomst bestendige arbeidsmarktinfrastructuur en sociale ontwikkelbedrijven en de tendens tot vergaande regionalisering van het arbeidsmarktbeleid en infrastructuur zal een strategie ontwikkeld worden om ook een toekomstbestendige infrastructuur in stad er regio te effectueren. Hierbij is van belang dat de dienstverlening op de juiste schaal grootte zal wordt georganiseerd en dat de voorzieningen op stedelijk niveau beschikbaar zijn voor burgers met een afstand tot de arbeidsmarkt, overige werkzoekenden en werkgevers.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de re-integratie activiteiten, gericht op arbeidstoeleiding. Dit taakveld heeft betrekking op re-integratie en het toeleiden naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet. Naast mensen met een bijstandsuitkering zijn dit mensen met een dienstverband in het kader van de banenafpraak of beschut werken, niet-uitkerings gerechtigden werkzoekenden en jongeren tot 27 jaar.

Het intakeproces is herijkt volgens het "Work First" principe. Idee is dat in beginsel iedereen die zich meldt voor een uitkering krijgt (passend) werk in welke vorm dan ook aangeboden. Doelstelling is tweeledig: via werk blijven c.q. krijgen mensen aansluiting bij de arbeidsmarkt waarmee voorkomen wordt dat door langdurige inactiviteit mensen in een steeds kwetsbaarder positie terechtkomen.

Met de ontwikkeling van de leerwerkbedrijven logistiek, zorg, techniek, bouw- en installatietechniek wordt de arbeidstoeleiding versterkt door kwalificerende opleidingen in samenwerking met het MBO. Het waar mogelijk versnellen van initiatieven voor de ontwikkeling van alternatieve vormen van werk. Een eerste pilot Maatschappelijke Banen is inmiddels gestart. Het Werkbedrijf heeft de additionele opdracht gekregen voor het voeren van de regie gericht op arbeidstoeleiding van de groep met een afstand tot de arbeidsmarkt groter dan twee jaar.

De vraag naar arbeid is momenteel erg groot. Dit betekent extra kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om door middel van betaalde arbeid economisch zelfstandig te worden. Het mobiliseren van mensen, al dan niet jonger dan 27 jaar, die niet werken en/of leren heeft een hoge prioriteit.

Gerelateerde beleidsnota's

Nota Nieuwe Banen 2016
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Hoofdpogingen sociaal domein

Gerelateerde verbonden partijen

Werkbedrijf Lelystad BV

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.490	-5.501	-5.477	-5.564
Lasten					
Baten		567	567	567	567

Hoofdpogave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangspunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.

Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de materiële maatwerkdienstverlening: woningaanpassingen, rolstoelen, scootmobielen e.d.

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners, ook als zij een beperking hebben, zoveel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zelfstandig kunnen blijven wonen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is vanuit de Wmo een sober pakket van woningaanpassingen, scootmobielen, rolstoelen en andere vervoersvoorzieningen beschikbaar.

Gerelateerde beleidsnota's

Porogrammaplan Sociaal Domein 2022
Kadernota Sociaal domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	Lasten	-6.530	-6.862	-7.189	-7.627
		Baten	-	-	-	-
6.71b	Begeleiding (WMO)	Lasten	-5.692	-5.692	-5.692	-5.692
		Baten	-	-	-	-
6.71c	Dagbesteding (WMO)	Lasten	-2.575	-2.575	-2.575	-2.575
		Baten	-	-	-	-
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Lasten	-1.135	-1.135	-1.135	-1.135
		Baten	-	-	-	-
Hoofddopgave raadsakkoord:		8. Sociaal Domein		Aard activiteiten:		Wettelijk
Portefeuillehouder(s):		R. Broekema		Beïnvloedbaarheid lasten		[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:		Ja		Beïnvloedbaarheid baten:		[0 %]

Context

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangspunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.

Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkdienstverlening: huishoudelijke ondersteuning, ondersteuning thuis, dagbesteding e.d..

Wat willen we bereiken?

We willen dat ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek op een goede manier zelfstandig kunnen (blijven) wonen en deel kunnen blijven nemen aan de samenleving. Daartoe zorgen we voor een sterke basis en zetten, als het nodig is, individuele maatwerkvoorzieningen in.

Wat gaan we daarvoor doen?

We organiseren de toegang samenhangend en efficiënt zodat inwoners, waarvoor het nodig is, de ondersteuning krijgen die nodig is om deel te kunnen blijven nemen aan de samenleving. Dit taakveld heeft betrekking op de volgende ondersteuning/Wmo maatwerkvoorzieningen:

1. Huishoudelijke ondersteuning

Op basis van het principe 'schoon en leefbaar huis' kunnen inwoners in aanmerking komen voor huishoudelijke ondersteuning. We willen kwalitatief goede ondersteuning bieden die breder is dan alleen schoonmaken maar ook een signalerende werking heeft voor andere problemen bij een cliënt.

2. Ondersteuning thuis

Het gaat hierbij om het bieden van extra ondersteuning, zodat inwoners zelfstandig kunnen blijven functioneren. Naast ondersteuning op het gebied van structuur en dagritme gaat het hierbij met name om praktische hulp bij taken gericht op het bevorderen, behouden en vergroten van zelfredzaamheid.

3. Dagbesteding

Het gaat hierbij om het bieden van dagbesteding voor ouderen, inwoners met een lichamelijke of verstandelijke beperking of inwoners met GGZ problematiek.

4. Kortdurend verblijf / respijthuis

Er zijn diverse manieren om huisgenoten en mantelzorgers te ontlasten, bijvoorbeeld door dagbesteding te regelen of een vrijwilliger in te schakelen die een paar uur de zorg voor de naaste overneemt. Soms is dat niet voldoende en kan er vanuit de Wmo kortdurend verblijf worden ingezet om de mantelzorger te ontlasten. Verder kan er gebruik worden gemaakt van het Respijthuis dat in 2017 is geopend.

5. Collectieve ziektekostenverzekering

Inwoners met een laag inkomen die als gevolg van hun ziekte of handicap (veel) gebruik moeten maken van allerlei voorzieningen kunnen tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering.

6. Regiotaxi

Inwoners, die hiervoor een Wmo indicatie hebben, kunnen gebruik maken van de regiotaxi (vervoer van deur tot deur).

Gerelateerde beleidsnota's

Aanpak Sociaal Domein
 Programmaplan Sociaal Domein 2022
 Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	Lasten	-3.000	-3.000	-3.000
		Baten	-	-	-
6.72b	Jeugdhulp behandeling	Lasten	-3.500	-3.500	-3.500
		Baten	-	-	-
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	-250	-250	-250
		Baten	-	-	-
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	Lasten	-1.950	-1.950	-1.950
		Baten	-	-	-

Hoofdgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten:	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, cirsis en gesloten jeugdzorg). Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat willen we bereiken?

Samen met taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt er efficiënte en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdzorg een belangrijk speerpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die horen bij de vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt. Het gaat daarbij om inzet van:

Begeleiding, behandeling en dagbesteding

Deze lokale jeugdzorgvormen zijn opnieuw aanbesteed per 1 juli 2021 volgens de perceelindeling uit de Aanpak Sociaal Domein.

Niet gecontracteerde zorg

In sommige individuele situaties biedt de ingekochte zorg niet de passende zorg die nodig is. Dan is er de mogelijkheid om hulp in te zetten van niet gecontracteerde jeugdhulpaanbieders.

Persoonsgebonden budget (PGB) Jeugd

Op het moment dat jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor jeugdhulp op basis van een individuele voorziening, kunnen zij kiezen voor zorg in natura of een persoonsgebonden budget. De Jeugdwet stelt ten aanzien van het PGB een aantal beperkende voorwaarden, wat maakt dat er steeds vaker wordt gekozen voor zorg in natura.

Regie en administratie

De kosten voor de gemeentelijke capaciteit en de administratieve verwerking voor de uitvoering van de Jeugdwet zijn opgenomen in dit onderdeel.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Aanpak Jeugdzorg 2020

Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.

Gerelateerde verbonden partijen

-

			Bedrag x €1.000			
			2023	2024	2025	2026
6.73a	Pleegzorg		Lasten	-2.400	-2.400	-2.400
			Baten	-	-	-
6.73b	Gezinsgericht		Lasten	-3.750	-3.750	-3.750
			Baten	-	-	-
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig		Lasten	-5.596	-5.184	-4.812
			Baten	-	-	-
Hoofdgave raadsakkoord:			8. Sociaal Domein		Aard activiteiten:	
Portefeuillehouder(s):			R. Broekema		Wettelijk	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:			-		[0 %]	
			Ja		Beïnvloedbaarheid lasten:	
					[0 %]	
					Beïnvloedbaarheid baten:	
					[0 %]	

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg). Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat willen we bereiken?

Samen met taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt er efficiënte en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdzorg een belangrijk speerpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die horen bij de vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt. Het gaat daarbij om de vormen van jeugdhulp met verblijf.

Voor het beschikbaar hebben van deze zorg (pleegzorg, gezinsgericht, residentiële jeugdhulp, maar ook voor de gesloten jeugdzorg, crisishulp en hoog specialistische GGZ) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt op regionaal niveau met de zes Flevolandse gemeenten. Jeugdhulp met verblijf zal per 1 januari 2024 opnieuw worden aanbesteed. Daarbij is aandacht voor verdere transformatie naar meer gezinsgerichte vormen en intensief ambulante hulp en minder uithuisplaatsingen. Voor de overbrugging van 2023 worden contracten afgeloten met individuele aanbieders van jeugdzorg met verblijf.

In 2023 wordt ingezet op het verder voorkomen van jeugdhulp met verblijf en betere doorstroom en uitstroom. Daarnaast wordt onderzocht hoe met meer inzicht, grip en sturing de kosten van jeugdhulp met verblijf kunnen worden teruggedrongen.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	Lasten	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
		Baten	-	-	-	-
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Lasten	-1.750	-1.750	-1.750	-1.750
		Baten	-	-	-	-
6.74c	Gesloten plaatsing	Lasten	-100	-100	-100	-100
		Baten	-	-	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten:	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg). Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat willen we bereiken?

Samen met taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt er efficiënte en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdzorg een belangrijk speerpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die horen bij de vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt. Het gaat daarbij om de volgende vormen van jeugdhulp:

Ambulante GGZ

Deze vorm van jeugdhulp koopt de gemeente voor een groot deel lokaal in. De lokale jeugd GGZ zou opnieuw worden aanbesteed per 1 juli 2021. Deze aanbesteding is vanwege uitspraak op kort geding opgeschort en zal nu per 1 januari 2023 worden gegund. De hoog specialistische GGZ is op basis van samenwerkingsafspraken met de zes Flevolandse gemeenten regionaal ingekocht. Daarvoor wordt een nieuwe aanbesteding per 1 januari 2024 voorbereid.

Crisishulp en gesloten jeugdzorg

Voor het beschikbaar hebben van crisishulp de gesloten jeugdzorg (en overige vormen van jeugdhulp met verblijf), zijn samenwerkingsafspraken gemaakt op regionaal niveau met de zes Flevolandse gemeenten. De crisishulp en gesloten jeugdzorg zijn onderdeel van de nieuwe aanbesteding per 2024.

Hoogspecialistische hulp (LTA)

Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een zeer specialistische functie.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	Lasten	-88	-88	-88
		Baten	450	450	-
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Lasten	-256	-256	-256
		Baten	-	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[40 % - 60 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Een belangrijke ambitie van de Rijksoverheid is de ambulantisering. Mensen met psychische problemen moeten zoveel mogelijk thuis of in de eigen woonplaats kunnen blijven wonen met ambulante ondersteuning. Op 1 januari 2024 gaat het woonplaatsbeginsel in en wordt een nieuw financieel objectief verdeelmodel van kracht. Met het woonplaatsbeginsel wordt geregeld dat alle gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners. In de regio wordt er voorbereid op deze ontwikkeling, zoals opgenomen in het Zorglandschap. Aangezien er nog niets bekend is over het financieel verdeelmodel, zijn de financiële consequenties nu nog niet in te schatten.

Wat willen we bereiken?

Samen met de Flevolandse gemeenten is er een Regionaal Kader Zorglandschap Wmo opgesteld, waarin het beleid voor de periode 2022-2026 is vastgelegd. Het regionale zorglandschap Wmo Flevoland (2020-2026) richt zich op de ondersteuning van inwoners met een kwetsbaarheid en/of een ondersteuningsvraag door psychische problemen, verslaving, een lichte verstandelijke beperking en/of problemen door huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze mensen helpen we om zo veel mogelijk naar een normale leefsituatie te komen. Daarbij blijven ze zo veel mogelijk in hun eigen woonomgeving. Hun behoeften en mogelijkheden staan centraal. Eigen regie, inzet op kansen en het aansluiten bij wat iemand wil en kan zijn namelijk belangrijke voorwaarden voor herstel.

Doorverwijzing naar het beschermd wonen of de maatschappelijke opvang is alleen nog aan de orde als thuis wonen niet (meer) verantwoord of veilig is. Opvang of 24-uurszorg duurt in dat geval zo lang als nodig, maar zo kort als mogelijk. We zorgen voor continuïteit in de begeleiding en voor flexibiliteit in op- en afschalen. Voor herstel is het essentieel dat mensen een dak boven hun hoofd hebben, mee kunnen doen, zingeving en veiligheid ervaren en passende activiteiten of werk hebben in een wijk waar ze zich welkom voelen. Belangrijk hierbij zijn professionele ondersteuning en een evenwichtige spreiding van voorzieningen.

De opgave vraagt ook om een transformatie van zorg en ondersteuning binnen de hiervoor beschikbare middelen. Het zorglandschap Wmo Flevoland kent 5 hoofddoelstelling die nader zijn uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma. Het gaat daarbij om de volgende hoofddoelstellingen:

1. Versterking draagkracht en draagvlak wijk, zodat inwoners zich welkom voelen
2. Huisvesting en beschikbaarheid van voldoende woningen
3. Een gedifferentieerd en passend aanbod dat regionaal goed gespreid is
4. Clientondersteuning, ervaringsdeskundigheid en betrokkenheid van de omgeving
5. Transformatie binnen de beschikbare middelen

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die betrekking hebben op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In aanvulling op de in de vorige taakvelden beschreven maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo gaat het binnen dit taakveld om de volgende zaken.

Dak -en thuislozenopvang

Het bieden van ondersteuning aan dak -en thuislozen wordt uitgevoerd binnen dit taakveld. Deze lasten worden deels door de centrumgemeente bekostigd.

Vrouwenopvang en huiselijk geweld

De ketensamenwerking huiselijk geweld wordt gecoördineerd binnen dit taakveld. Daarnaast worden er slachtoffers begeleid en wordt er uitvoering gegeven aan door het Steunpunt huiselijk geweld opgelegd huisverboden.

Beschermd wonen

Beschermd wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Gerelateerde beleidsnota's

Regionaal Kader Zorglandschap Wm 2020-2026

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
6.82a	Jeugdbescherming	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-
6.82b	Jeugdreclassering	-350	-350	-350	-350
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein		Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	-	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja		Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. Onderdeel daarvan de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat willen we bereiken?

Samen met taakvelden 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen en 6.72, 6.73 en 6.74 (alle vormen van jeugdhulp) wordt er efficiënte en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zo veilig mogelijk opgroeien en zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdzorg een belangrijk speerpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die horen bij de inzet van gedwongen maatregelen gericht op de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Dit zijn maatregelen die worden opgelegd na uitspraak van de kinderrechter. Voor het beschikbaar hebben van deze zorg zijn samenwerkingsafspraken gemaakt op regionaal niveau met de zes Flevolandse gemeenten. Jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt ingekocht bij de gecertificeerde instellingen. Nieuwe afspraken zijn in voorbereiding, onder meer op basis van landelijke onderzoeken naar een acceptabele caseload voor jeugdbeschermers/-reclasseerders.

Het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming voor een beter werkende jeugdbescherming wordt opgepakt in Flevoland in overleg met betrokken partners.

Gerelateerde beleidsnota's

Aanpak Jeugdzorg 2020
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

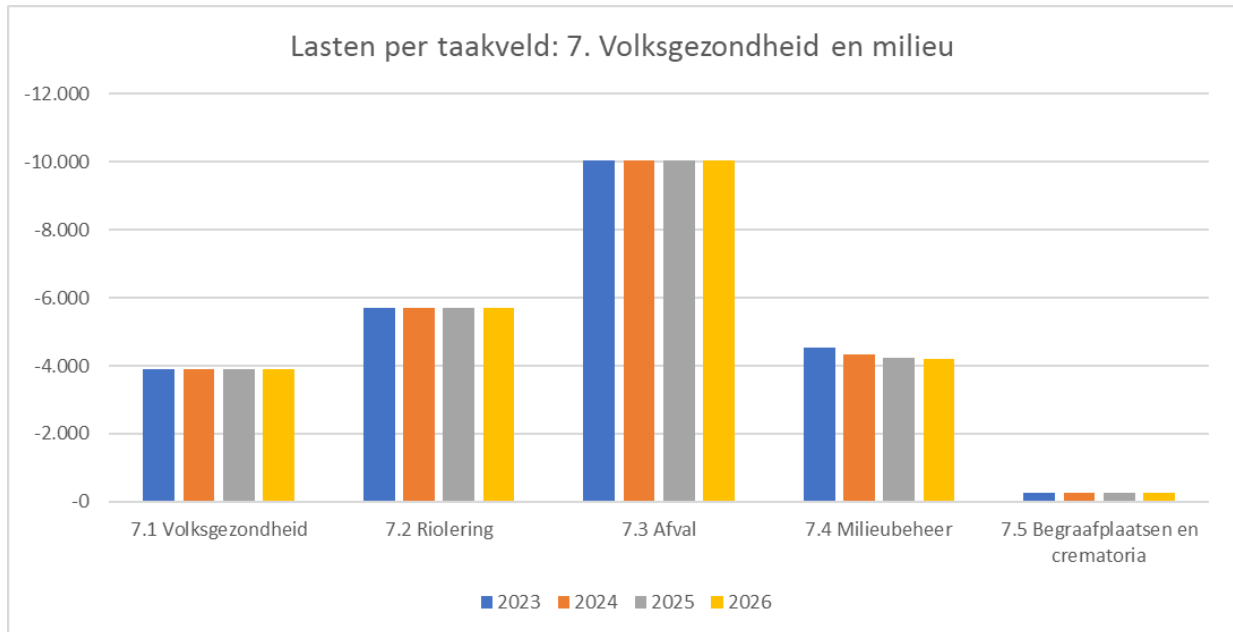
Gerelateerde verbonden partijen

-

7. Volksgezondheid en milieu

De taakvelden binnen het cluster '7. Volksgezondheid en milieu' hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

7. Volksgezondheid en milieu (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	-3.904	-3.906	-3.906	-3.906
7.2 Riolering	-5.691	-5.690	-5.690	-5.690
7.3 Afval	-10.034	-10.033	-10.033	-10.032
7.4 Milieubeheer	-4.522	-4.332	-4.252	-4.202
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-277	-277	-277	-265
Totaal Lasten	-24.426	-24.238	-24.157	-24.095
Baten				
7.1 Volksgezondheid	-	-	-	-
7.2 Riolering	6.678	6.678	6.678	6.678
7.3 Afval	12.337	12.575	12.574	12.573
7.4 Milieubeheer	-	-	-	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	349	349	349	349
Totaal Baten	19.364	19.602	19.601	19.600
Eindtotaal	-5.063	-4.636	-4.556	-4.495

		Bedrag x €1.000			
7.1	Volksgezondheid	2023	2024	2025	2026
		-3.904	-3.906	-3.906	-3.906
Lasten		Baten	-	-	-

Hoofdpoging raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de wettelijke basistaken op het gebied van volksgezondheid. Als gemeente zorgen we ervoor dat deze taken door de aangewezen partners worden uitgevoerd en de continuïteit wordt gewaarborgd. Het is ook wettelijk bepaald dat de gemeente een GGD in stand dient te houden. De meeste wettelijke taken zijn voor onze gemeente taken worden op basis van een gemeenschappelijke regeling uitgevoerd door GGD Flevoland, waaronder:

Monitoring, signalering en advisering

Inzicht in de gezondheidstoestand van de bevolking (onderzoek, monitoring), vroegtijdige signalering gezondheidsrisico's, beleidsadviesgeving publieke gezondheid, advisering over effectieve preventieprogramma's en gezondheidsbevordering.

Uitvoering taken gezondheidsbescherming

Infectieziektebestrijding, waaronder bestrijding van tuberculose en preventie en bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen. Met de opkomst van Corona heeft dit een geheel nieuwe lading gekregen; de taken van GGD zijn hierdoor (tijdelijk) aangepast. Advisering en toezicht op het gebied van Technische hygiënezorg (THZ) en Milieu en Gezondheid (MMK).

Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises

Op basis van de Wet Veiligheidsregio's is er een GGD Rampen Opvang Plan (GROP) opgesteld. Het gaat hierbij om zaken als infectieziektebestrijding, medische milieukunde, gezondheidsonderzoek en psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Jeugdgezondheidszorg

Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ en GGD JGZ en wordt actief aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (het gaat hierbij om het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling, het signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen, het geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding en dergelijke).

Naast de diverse wettelijke taken wordt binnen dit taakveld ingezet op de lokale invulling van het gezondheidsbeleid. Samen met partners is er een Lelystadse visie op gezondheid, preventie welzijn en zorg ontwikkeld, die de basis vormt van het lokale gezondheidsbeleid (nota 2020-2024). Een brede kijk op gezondheid (positieve gezondheid) en het verbinden van preventie en zorg staan hierin centraal. Focus ligt hier op het gezond & vitaal ouder worden, leven met een chronische aandoening en een gezonde leefstijl ontwikkelen.

In een uitvoeringsprogramma zijn meer concrete gezamenlijke ambities geformuleerd. Omdat oplossingen o.g.v. gezondheid vaak buiten het gezondheidsdomein liggen (denk aan armoede, onderwijs, fysieke leefomgeving) is het integraal werken met diverse beleidsterreinen een belangrijke focus.

Daarnaast wordt er via de Flevolandse Zorgtafel ingezet op het optimaliseren van het (medische) zorglandschap en de aansluiting daarvan op het sociaal domein. Het belang van een goede, toekomstbestendige inrichting van zorg en preventie is van belang voor Lelystad; niet alleen voor individuele inwoners maar ook voor de stad als geheel (in termen van vestigingsklimaat en leefbaarheid). De Flevolandse Zorgtafel biedt de gemeente kans om daar invloed op uit te oefenen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Door in te zetten op goede jeugdgezondheidszorg wordt gezond opgroeien en opvoeden van kinderen en jongeren bevordert. Vanuit de jeugdgezondheidszorg wordt ingezet op normalisering van beginnende zorgen en problemen, zowel op het gebied van ontwikkeling als op het gebied van opvoeding.

We zullen, conform het raadsakkoord, blijven inzetten op een volwaardig zorgaanbod.

Gerelateerde beleidsnota's

GGD begroting 2023
Nota Samen gezond in Lelystad (2020-2024)

Gerelateerde verbonden partijen

GR GGD Flevoland

		Bedrag x €1.000			
7.2	Riolering	2023	2024	2025	2026
		-5.691	-5.690	-5.690	-5.690
		6.678	6.678	6.678	6.678

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat willen we bereiken?

Voldoen aan de wettelijke zorgplichten op gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater zonder dat er overlast ontstaat voor bewoners en gebruikers.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met de taken op het gebied van afvalwater en waterhuishouding. Het gaat hierbij om de opvang, transport en verwerking van afval- en hemelwater, de inzameling en het transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater en het voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater.

Naast het dagelijks onderhoud en het uitvoeren van inspecties gaat het hierbij ook om het voorzien van kosten die horen bij het groot onderhoud. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de rioolheffing, die geheven wordt bij particulieren. De bijdrage voor het riool vanuit de bedrijven c.q. de niet-woningen ontvangt de gemeente via de ozb.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing worden naast bovenstaande directe kosten, ook de indirecte kosten zoals kwijtscheldingen rioolheffing, de toerekenbare BTW, een deel van de reinigingskosten en de bedrijfsvoeringskosten betrokken. Op basis van het GRP 2022 zal jaarlijks een actualisatie van de tarieven worden doorgevoerd waarin, minus de ICL-bijdrage op dit taakveld, 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is.

Gerelateerde beleidsnota's

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022
Rioolbeheerplan 2020 - 2025
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
7.3	Afval	Lasten	-10.034	-10.033	-10.033	-10.032
		Baten	12.337	12.575	12.574	12.573

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan de ambities als vastgelegd in het beleidskader Van Afval Naar Grondstof (VANG), die moeten leiden tot 75% afvalscheiding met maximaal 100 kg restafval per inwoner. Beoogd effect: vermindering hoeveelheid restafval en toename hoeveelheid ingezamelde grondstoffen. Omdat nog niet alle fase van het Nieuwe Inzamelen uitgevoerd zijn is de doelstelling nog niet behaald.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande lasten (directe kosten), ook de kwietscheldingen afvalstoffenheffing, toerekenbare BTW en bedrijfsvoering kosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van Handhaving en Reiniging. De beïnvloedbaarheid van de lasten is beperkt en de beïnvloedbaarheid van de baten wordt beperkt door de maximaal toegestane kostendekkendheid van 100%.

In 2022 is de evaluatie over het beleid met de raad opgestart en deze zal dienen als basis voor actualisatie van het beleid. Dit proces wordt in 2023 afgerond.

In 2022 is fase 3 van het Nieuwe Inzamelen afgerond. Fase 4 en 5 zullen zijn opgestart en dit zal in 2023 worden afgerond.

Gerelateerde beleidsnota's

Afvalstoffenbeleidsplan 2015

Gerelateerde verbonden partijen

NV HVC

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
7.4 Milieubeheer	Lasten	-4.522	-4.332	-4.252	-4.202
	Baten	-	-	-	-

Hoofdgave raadsakkoord:	5. Wonen		Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	-	Beïnvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee		Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft diverse wettelijke verplichtingen op grond van de Wet milieubeheer, de Woningwet, de Wet bodembescherming en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast worden binnen dit taakveld diverse activiteiten uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid (met als hoofddoelen in willekeurige volgorde de energietransitie, het bereiken van een circulaire economie en bewerkstelligen van een klimaatadaptieve stad) en ondersteunt de gemeente inwoners op het gebied van asbestsanering van dakbedekking.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van milieu. Daarnaast maakt de gemeentelijke inzet op het gebied van duurzaamheid en de ondersteuning van inwoners bij de sanering van asbestdaken ook onderdeel uit van dit taakveld.

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV)

De OFGV verzorgt sinds 1 januari 2013 milieutaken en brandveilig gebruik op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Onder de taken van de omgevingsdienst vallen: het uitvoeren van de (coördinatie van) milieutoezicht, het toezicht op brandveilig gebruik en asbestverwijdering, het behandelen van milieuklachten en de toezicht op bodemkwaliteit, plus het juridisch vervolg op overtredingen. De OFGV is gemandateert het Risicoregister gevaarlijke stoffen (Rrgs) te beheren namens de gemeente. Daarnaast ondersteunt de OFGV bij het verduurzamen van het bedrijfsleven.

Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet (2022) wordt de gemeente bevoegd gezag voor een aantal bodemtaken. Op dit moment is de Provincie bevoegd gezag en zijn de taken belegd bij de omgevingsdienst. Het is nog onduidelijk wat de bijdrage uit het gemeentefonds zal zijn voor deze 'bodemtaken' en of deze aansluit bij de kosten van de omgevingsdienst.

Handhaving en toezicht

Een deel van de taken die voortvloeien uit het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) maken eveneens onderdeel uit van dit taakveld. Het gaat daarbij in dit taakveld om het uitvoeren van ondermeer toezicht kamerverhuur, wet kinderopvang en woningwet. Daarnaast gaat het over bouw- en slooptoezicht in combinatie met nieuwbouw, het uitvoeren van controles op constructieve veiligheid van bouwwerken en dergelijke. Daarnaast hebben de lasten betrekking op juridische ondersteuning, bijvoorbeeld bij complexe vergunningaanvragen. Hier is ook nadrukkelijk een link met het taakveld wonen en bouwen (8.3) waar de omgevingsvergunningen worden verleend.

Duurzaamheid

In 2020 is begonnen met de uitvoering van het door het college vastgestelde Actieplan Duurzaamheid. Daaronder vallen de projecten die we uitvoeren om de doelstelling te bereiken die vastliggen in de Kadernota Duurzaamheid en daarnaast geven we invulling aan de opgaven die onder meer door het Rijk zijn opgelegd. De energietransitie, klimaatadaptatie en de overgang naar een circulaire economie vallen daaronder. Bij de energietransitie is bepaald dat deze haalbaar en betaalbaar moeten zijn voor de inwoners, maar zeker ook voor de gemeentelijke organisatie. Er is inmiddels een start gemaakt met het op meer structurele basis beschikbaar stellen van middelen vanuit de landelijke overheid via de afgelopen december- en meicirculaires.

Ook in 2023 zal er voortdurend aandacht moeten zijn om voldoende capaciteit en middelen ter beschikking te hebben die past bij de huidige fase van de energietransitie, maar die ook garantie biedt voor de continuïteit die nodig is. Klimaatadaptatie en circulaire economie zijn eveneens thema's die steeds vaker op wettelijke basis uitgevoerd worden en waarbij de gevraagde inzet van capaciteit en middelen zal groeien.

Asbestproblematiek

De gemeente heeft de taak om inwoners te informeren over de asbestproblematiek. Hiervoor zijn er ter ondersteuning van inwoners middelen geraamd voor de dekking van advies- en ondersteuningskosten en biedt de gemeente huiseigenaren de mogelijkheid een lening af te sluiten en subsidie aan te vragen voor de vervanging van asbesthoudende daken.

		Bedrag x €1.000			
7.4	Milieubeheer (vervolg)	2023	2024	2025	2026
		-4.522	-4.332	-4.252	-4.202
		-	-	-	-
		-	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

De energietransitie wordt ook in Lelystad steeds concreter en daarom bereiden we de overgang voor naar een aardgasvrije samenleving. De periode tot 2050 staat in het teken van het voorbereiden van woningen / bedrijven, bijvoorbeeld door nisolatie en het uiteindelijk overstappen naar een aardgasloze energievoorziening. De opgave, de mogelijkheden en de relaties met andere opgaven in de stad worden vastgelegd in de Transitievisie warmte die uit drie onderdelen bestaat: de spelregels (kadernota), de volgorde der wijken en de wijkuitvoeringsplannen. Uit de wijkuitvoeringsplannen zal voor elke wijk blijken welke vorm de energietransitie krijgt en wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor bewoners en bedrijven. Naar verwachting zal begin 2023 in de eerste wijken gestart worden met het gezamenlijk opstellen van Wijkuitvoeringsplannen. Deze plannen worden door de raad vastgesteld. Tegelijkertijd worden voor de wijken die nog niet aan de beurt zijn collectieve inkoopacties georganiseerd voor gevel- en vloerisolatie, zonnepanelen en HR++ glas. Bewoners kunnen voor vragen over de energietransitie terecht bij het Energieloket Lelystad.

Naast de energietransitie wordt ook verder gebouwd aan het klimaatadaptief maken van de stad. De Lelystadse Adaptatie Strategie is hier een belangrijke spil in. Deze visie zal o.a. beschrijven wat de rol van de gemeente is in haar beleid en uitvoerende activiteiten. Net als bij de warmtevisie zullen er uiteindelijk op wijkniveau klimaat adaptatie plannen opgesteld worden die zo veel als mogelijk samen lopen met GO. Ook de circulaire economie zal in 2030 (50% reductie van primaire abiotische grondstoffen) en 2050 landelijk vorm gekregen moeten hebben. De gemeente zet daarin in op de eigen verantwoordelijkheid in het hoofdstuk economie. Lokaal voedsel wordt daarnaast meer gewaardeerd en veelvuldig gebruikt. Verspilling in de keten wordt zoveel mogelijk beperkt en ook in de productie daarvan vinden transities plaats en worden kringlopen gesloten.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota duurzaamheid
Actieplan duurzaamheid 2021-2024
Kadernota op weg naar nieuwe energie, transitievisie warmte
Lelystadse Adaptatie Strategie (LAS)
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen

Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek

		Bedrag x €1.000				
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	2023	2024	2025	2026	
		Lasten	-277	-277	-277	-265
		Baten	349	349	349	349

Hoofdpogave raadsakkoord:	-	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een begraafplaats.

Wat willen we bereiken?

Een gemeentelijke begraafplaats die voldoende ruimte biedt voor het respectvol begraven van overledenen, het bijzetten van asbussen/-urnen, het verstrooien van as en het bieden van een voor de nabestaanden nette en rustige omgeving om hun overledenen te herdenken.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats. Bij de berekening van de kostendekkendheid van de begraafexploitatie worden naast directe kosten, ook de toerekenbare bedrijfsvoeringskosten betrokken en vindt egalisatie plaats via de voorziening.

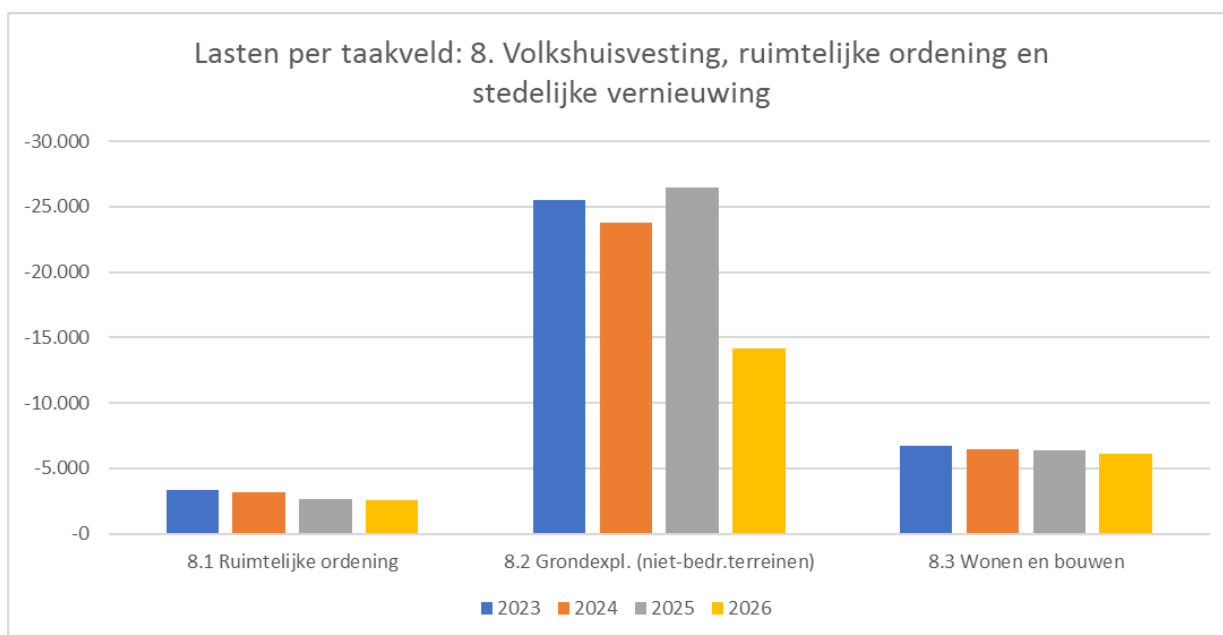
De beïnvloedbaarheid van de lasten hangt samen met het nagestreefde kwaliteitsniveau van de begraafplaats. De beïnvloedbaarheid van de baten wordt beperkt door de maximale kostendekkendheid van 100%.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035	-

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De taakvelden binnen het cluster '8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing' hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitatie van niet-bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2023 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en (Bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
8.1 Ruimtelijke ordening	-3.351	-3.137	-2.615	-2.560
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	-25.478	-23.746	-26.499	-14.189
8.3 Wonen en bouwen	-6.739	-6.469	-6.337	-6.110
Totaal Lasten	-35.568	-33.352	-35.451	-22.860
Baten				
8.1 Ruimtelijke ordening	358	358	50	50
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	25.425	23.693	26.446	14.136
8.3 Wonen en bouwen	5.540	5.480	5.480	5.480
Totaal Baten	31.322	29.531	31.976	19.666
Eindtotaal	-4.246	-3.822	-3.475	-3.194

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
8.1	Ruimtelijke ordening	Lasten	-3.351	-3.137	-2.615	-2.560
		Baten	358	358	50	50

Hoofdpogave raadsakkoord:	3. Natuur & 7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet Ruimtelijke ordening hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van strategisch ruimtelijk beleid in de integrale (desgewenst intergemeentelijke) structuurvisie, bestemmingsplannen of aspecten daarvan. Per 1 januari 2023 treedt voor zover nu bekend de Omgevingswet in werking, deze vervangt (onder meer) de Wet ruimtelijke ordening. Na inwerkingtreding wordt het strategisch ruimtelijk beleid opgenomen in de Omgevingsvisie en het omgevingsplan ter vervanging van structuurvisies en bestemmingsplannen.

De invoering van de Omgevingswet gaat een grote verandering betekenen, een stelselherziening van het omgevingsrecht. De Omgevingswet gaat 26 wetten (o.a. op het gebied van Ruimtelijke Ordening, Wonen en Bouwen, Natuur, Milieubeheer, Cultureel Erfgoed), vier AMVB's en tien ministeriële regelingen vervangen. Daarnaast zijn aanhaakwetten zoals de natuurwet en de Wet Grondeigendom in procedure. De Omgevingswet heeft een sterk integraal karakter en introduceert nieuwe thema's in het fysieke domein zoals gezondheid en duurzaamheid. De wet kent 6 nieuwe kerninstrumenten: de omgevingsvisie, het programma, het omgevingsplan, algemene rijksregels, de omgevingsvergunning en het projectbesluit. De wet gaat uit van het principe één overheid, één overheidsloket en één omgevingsvergunning. Dit betekent zoeken naar nieuwe samenwerkingsvormen, bestuurlijke afstemming over rollen en bevoegdheden en een andere architectuur van systemen om data overzichtelijk te houden en beschikbaar te stellen.

Wat willen we bereiken?

Tot dit taakveld behoren de lasten die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening (na 1 januari 2023 de Omgevingswet). Het gaat hierbij om de voorbereiding- en vaststelling van structuurplannen en -visies, het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen, gebiedsontwikkeling en het uitvoering geven aan een faciliterend grondbeleid. Ook het planologisch mogelijk maken van nieuwe initiatieven en afhandelen van bezwaar en beroep Wr (in verband met bestemmingsplannen en planschade) hoort tot dit taakveld.

Daarnaast wordt gewerkt aan het voorbereiden van de gemeentelijke organisatie op de invoering van de Omgevingswet met als doel om op moment van inwerkingtreding conform deze wet te kunnen handelen.

De beïnvloedbaarheid van de lasten is zeer beperkt, aangezien hier uitvoering wordt gegeven aan een wettelijke taak en er een directe relatie bestaat met andere beleidsterreinen. Zo dienen de bestemmingsplannen op orde te zijn om leges voor omgevingsvergunningen te kunnen innen en heeft dit taakveld grote raakvlakken met de invoering van de Omgevingswet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Tot 1 januari 2023 staat de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet centraal. Uitgangspunten daarvoor zijn:

Koersvast

Er wordt uitgegaan van een pragmatische aanpak, waarbij het bestaande en de Lelystadse situatie als uitgangspunt dient voor verdere ontwikkelingen.

Leren door te doen, waarbij de burger als gebruiker centraal staat

Veel zaken zijn nog in ontwikkeling en het werken in geest van de wet zal gaandeweg vorm en inhoud moeten krijgen.

Tijds implementatie

Vanuit de ambities is gekozen voor een middenpositie. Dat houdt in dat wij het minimale regelen om te kunnen werken binnen de Omgevingswet plus een extra inspanning verrichten om ons huidige gewenste dienstverleningsniveau op peil te houden.

Prioriteiten

Concreet wordt in het traject doorontwikkeling Omgevingsvisie gekomen tot een Omgevingsvisie (op basis van de vastgestelde strategische hoofdpogaven) die voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Omgevingswet. Andere prioriteiten zijn het uitvoeren van het plan van aanpak omgevingsplan en het implementeren van het digitale programma.

Gerelateerde beleidsnota's

Structuurplan Lelystad 2015
Lichte actualisatie structuurplan 2015
Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
Woonvisie Lelystad 2016 - 2020
Startnota Omgevingsvisie Lelystad 2030

Gerelateerde verbonden partijen

OFGV
Veiligheidsregio
GGD

		Bedrag x €1.000			
		2023	2024	2025	2026
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-25.478	-23.746	-26.499	-14.189
		25.425	23.693	26.446	14.136

Hoofdpoging raadsakkoord:	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	D. Grimbergen
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Nee	

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities die in de komende jaren worden ontwikkeld en verkocht. Voor zowel grondexploitatie voor bedrijvigheid als voor woningbouw geldt dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt uitgewerkt in een bouwgrondbegroting die als basis dient voor inkomsten en uitgaven. Het resultaat van de grondexploitatie wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Op grond van wettelijke regels is een degelijke en realistische onderbouwing noodzakelijk van alle kosten, baten en de looptijd van de exploitatie.

Wat willen we bereiken?

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor woningbouw zijn, behoudens sociale woningbouw, geen wettelijke taak. Zij dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Het zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening is daarentegen wel een wettelijke taak.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeentelijke grondexploitatie woningbouw is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de ruimtelijke doelen op het gebied van wonen en leven. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel-economische gevolgen. Hierbij heeft de gemeente de taak om voor het actieve grondbeleid voldoende grond beschikbaar te hebben, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

De directe beïnvloedbaarheid van de gemeentelijke grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) is beperkt en verloopt via de gemeentelijke woningbouwprogrammering. Wijzigingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de balanspositie en risico's. De inkomsten zijn sterk afhankelijk van de marktontwikkelingen. De huidige productiecapaciteit (gronden in voorraad) is gebaseerd op 350 woningen per jaar. De verhoging van de productie vraagt dan ook om vergroting van de productiecapaciteit. Voor nadere toelichting zie paragraaf 7 grondbeleid.

Gerelateerde beleidsnota's

MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen

-

		Bedrag x €1.000				
		2023	2024	2025	2026	
8.3	Wonen en bouwen	Lasten	-6.739	-6.469	-6.337	-6.110
		Baten	5.540	5.480	5.480	5.480

Hoofdpogave raadsakkoord:	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Onderdeel begrotingsmonitor 2023:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beïnvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Woningwet en de Huisvestingswet hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) gemeenten voor hoe om te gaan met de omgevingsvergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De wet- en regelgeving op dit terrein is volop in beweging, zo werken het Rijk en gemeenten al enkele jaren aan een stelselherziening van het omgevingsrecht.

Op dit moment wordt uitgegaan van de inwerkingstreding van de Omgevingswet in 2023, zie ook taakveld 8.1. Ruimtelijke Ordening. Het taakveld wonen en bouwen heeft relaties met diverse andere taakvelden waaronder maatwerkvoorzieningen (WMO), grondexploitatie en openbaar groen en (openlucht) recreatie. Er wordt binnen dit taakveld samengewerkt met woningcorporaties, bewoners, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders, makelaars, institutionele beleggers, bouwbedrijven, andere gemeenten, de provincie, huurdersorganisaties etc.

Het raadsakkoord is vastgesteld door de gemeenteraad en is de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie in de raadsperiode 2022 – 2026 aan de slag gaan. Wonen is één van de negen hoofdpogaven van de gemeente, daarnaast heeft Wonen een regierol op het fysieke aspect van de hoofdpogave stedelijke vernieuwing.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die samenhangen met de beleidsterreinen wonen en bouwen.

Wonen

Er wordt binnen dit taakveld uitvoering gegeven aan het gemeentelijk woonbeleid, door middel van de woonvisie Lelystad 2022-2027. De woonvisie vormt de basis voor het maken van nieuwe jaarlijkse prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties en wordt onder andere gebruikt voor de totstandkoming van de woningbouwprogrammering die gebruikt wordt als onderlegger voor het Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG). De uitvoering van de woonvisie vindt plaats in nauwe samenwerking met tal van partners en het gemeentelijk handelen is erop gericht plannen en initiatieven van anderen zo goed mogelijk te ondersteunen en te stimuleren.

Daarnaast verstrekt het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) diverse leningen in opdracht van de gemeente Lelystad, denk aan de starterslening en de lening toekomstbestendig wonen.

Het raadsakkoord is de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie in de raadsperiode 2022 – 2026 aan de slag gaan. Wonen is één van de negen hoofdpogaven van de gemeente, daarnaast heeft Wonen een regierol op het fysieke aspect van de hoofdpogave stedelijke vernieuwing.

Bouwen

Er wordt uitvoering gegeven aan de Wabo, waarbij de gemeente diverse taken heeft op het gebied van omgevingsvergunningverlening, zoals constructieve veiligheid, ruimtelijke inpasbaarheid en rekeninghoudend met milieuaspecten. Naast deze uitvoeringskosten ontvangt de gemeente legesopbrengsten vanuit de verstrekte omgevingsvergunningen.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, aangezien het voornamelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft.

		Bedrag x €1.000				
8.3	Wonen en bouwen (vervolg)	2023	2024	2025	2026	
		-6.739	-6.469	-6.337	-6.110	
		Baten	5.540	5.480	5.480	5.480

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de doelstellingen uit de woonvisie Lelystad 2022-2027; 'Een leven lang wonen in Lelystad'. In lijn met het raadsakkoord streven we een versnelde kwalitatieve groei na, we willen dat Lelystedelingen hun woonomgeving minstens net zo goed blijven scoren als op dit moment. Het doel is om wijken te bouwen met de juiste woning op de juiste plek met alle voorzieningen die daarbij horen. We zoeken naar een evenwicht met gemixte wijken en voldoende draagkrachtige bewoners. We zetten in op het substantieel terugdringen van de zoekduur voor het verkrijgen van een (sociale) huurwoning en het toevoegen van betaalbare woningen. Uitgangspunt voor Lelystad is gemengde wijken waarbij op wijkniveau de verschillende prijsklassen en woningcategorieën evenwichtig vertegenwoordigd zijn.

We versnellen de woningbouw en we willen daarnaast dat woningen beschikbaar blijven voor mensen die er hun thuis van willen maken. Opkopen van en speculeren met woningen wordt daarom actief tegengegaan, met gebruik van instrumenten zoals de zelfbewoningsplicht, opkoopbescherming en sociale koop conform het "Haarlems Model" waarbij de NHG-grens leidend is. Dit doen we door o.a. het opstellen en uitvoeren van een huisvestingsverordening ten behoeve van de opkoopbescherming. Hiervoor wordt aanspraak gemaakt op de €250.000 (A12 Huisvestingsverordening) zoals geraamd in de meerjarenraming 2023- 2025. Daarnaast zetten wij in op doorstroming in de wijken en het levensloopbestendig maken van wijken en woningen.

Er ligt een belangrijk opgave in de revitalisering van de '70/'80 wijken. Met name wijken die grotendeels in de jaren '70 en '80 zijn gerealiseerd hebben een kwaliteitsimpuls nodig. Als het gaat om de kwaliteit van de woonomgeving dan moet deze toekomstbestendig, prettig en toegankelijk zijn. We gaan daartoe wijkvisies opstellen, waarin we dit integraal meenemen. Leefbaarheid en veiligheid zijn belangrijke aspecten als het gaat om het goed kunnen wonen in Lelystad. Naast de aanpak van sociale problemen zetten we in op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid door fysieke ingrepen te plegen. De rijksbijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds helpt om deze plannen een impuls te geven.

Lelystad ontwikkelt zich tot slot als een klimaat adaptieve en natuur inclusieve stad door goed beheer en de bewustwording van de Lelystedeling voor natuurbelang te vergroten. Er wordt ingezet om de woningvoorraad te verduurzamen en asbestsanering te stimuleren. De manier van verduurzaming voor de bestaande stad is uitgewerkt in de transitievisie warmte. Deze mondt vervolgens uit in de wijkvolgorde en de Wijkuitvoeringsplannen.

Gerelateerde beleidsnota's

Woonvisie 2022-2027

Beleidskaders huisvesting arbeidsmigranten

Gerelateerde verbonden partijen

-

3.2 Paragrafen

1. Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de verschillende gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten die door de gemeente Lelystad worden geheven en geïnd, waarbij wordt ingegaan op de consequenties daarvan voor onze inwoners en bedrijven. De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Volgens artikel 10 van het BBV bevat deze paragraaf tenminste de onderstaande punten:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsuitgangspunten

In deze programmabegroting 2023 – 2026 geeft de gemeenteraad richting aan de inhoudelijke en financiële strategie van de gemeente Lelystad voor de komende jaren. De eerder door de gemeenteraad aangegeven richting leidt tot de volgende uitgangspunten voor de verschillende tarieven:

- De OZB-opbrengst wordt gecorrigeerd met het indexpercentage van 3,4 % en een correctie voor de areaalvergroting;
- De tarieven voor de rioolheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende rioolheffing;
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing;
- In deze programmabegroting is besloten de hondenbelasting niet te verhogen.
- De legestarieven 2023 worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 3,4%, tenzij wettelijke voorschriften dit verhinderen of hiervan gemotiveerd wordt afgeweken. De maximale kostendekkendheid bedraagt voor de leges eveneens 100%. Bij het redigeren van deze paragraaf is nog niet helder of de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging op 1 januari 2023 ingaan. Die beslissing valt in de Eerste Kamer naar verwachting pas na het vaststellen van deze programmabegroting. Bij de tarievennota in december wordt u daarom ter besluitvorming een 'hybride' legesverordening aangeboden, waarbij zowel het oude omgevingsrecht is opgenomen, maar ook de regelgeving in het kader van de Omgevingswet is uitgewerkt. De tekst wordt zodanig geformuleerd dat de oude regeling geldt tot het moment dat de Omgevingswet intreedt. Vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden dan de nieuwe regels. Daarmee is ook gewaarborgd dat wanneer de Omgevingswet in de loop van 2023 in werking treedt uw raad niet een nieuw besluit hoeft te nemen;
- De tarieven lijkbezorgingrechten worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 3,4%;
- De tarieven marktgelden worden niet gecorrigeerd. De huidige tarifiering leiden tot de begrote opbrengst;
- De tarieven liggelden Bataviahaven overeenkomstig te laten zijn met de tarieven van omliggende Lelystadse havens;
- De Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Larserpoort is in 2022 met vijf jaar verlengd. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de eigenaar naar een vast bedrag per belastingobject voor een periode van 5 jaar. De verordening wordt in 2023 niet gewijzigd;
- De reclamebelasting Stadshart Lelystad is in 2018 ingegaan. Het Ondernemersfonds wordt gevoed vanuit het instellen van een reclamebelasting, waarbij de gemeente een heffing instelt en de opbrengst, onder inhouding van de gemeentelijke kosten, als subsidie uitkeert;

- Met ingang van 2021 is de toeristenbelasting ingevoerd. De tarieven hoeven niet te worden bijgesteld. Wel zal er in de verordening een passage worden opgenomen waardoor voor arbeidsmigranten niet het hoge, maar het lage tarief geldt;
- Bij de kadernota 2021 – 2024 heeft de raad besloten tot herinvoering van de OZB-gebruikersbelasting niet-woningen. Deze herinvoering vindt gefaseerd plaats in vijf jaar. 2023 is jaar drie.

Toelichting op de diverse gemeentelijke belastingen

Binnen de gemeente kennen we verschillende soorten gemeentelijke belastingen, namelijk algemene belastingen, heffingen en rechten (leges).

De algemene belastingen

De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de algemene belastingen. Bij het innen van deze belastingen bestaat er geen directe relatie tussen wat de burger betaalt en de door de gemeente geleverde dienst. Tot de lokale belastingen die bij de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente horen, behoren de OZB, de parkeerbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting.

Collectieve dienstverlening (heffingen)

De heffingen behoren niet tot de algemene dekkingsmiddelen, maar dienen ter dekking van de kosten van de algemene dienstverlening. De belangrijkste heffingen zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Individuele dienstverlening (rechten)

Naast belastingen heft de gemeente rechten in de vorm van leges voor de individuele dienstverlening aan haar burgers. Leges worden geheven als vergoeding voor een door de gemeente te verlenen individuele dienst, waarom de burger of het bedrijf heeft verzocht. Het verzoeken om een bepaalde individuele dienst of product is wel voorwaarde om leges te kunnen heffen.

Deze dienstverlening kan bestaan uit het verstrekken van een paspoort of een uittreksel uit het bevolkingsregister, maar ook bijvoorbeeld uit de verlening van een bouwvergunning of een gebruiksvergunning.

Een aantal tarieven wordt door de Rijksoverheid voorgeschreven (wettelijk vastgestelde tarieven). In dit kader kan gedacht worden aan de te heffen leges voor het aanvragen van het eerder genoemde paspoort, een identiteitskaart, een verklaring omtrent gedrag, een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand en de leges voor het aanvragen van het Nederlanderschap. Daarnaast zijn er tarieven waaraan de Rijksoverheid een maximum gesteld heeft. De tarieven voor reisdocumenten zijn hiervan een voorbeeld.

De geraamde opbrengst van de leges mag maximaal gelijk zijn de geraamde kosten ter zake. Een van de speerpunten is ook het percentage kostendekkendheid van de leges te verhogen. Op dit moment zijn de geraamde opbrengsten ten opzichte van de geraamde kosten, in de vorm van de in rekening gebrachte tarieven, niet voor alle leges kostendekkend.

Geraamde inkomsten

In onderstaande tabel zijn de inkomsten uit de lokale heffingen opgenomen zoals die binnen de gemeente Lelystad begroot zijn. Deze worden vervolgens per onderdeel toegelicht.

Gemeentelijke belastingen (bedragen x € 1 miljoen)	Begroting 2023	Procentueel 2023
Algemene belastingen		
1. Onroerende zaakbelasting	28,09	50,2%
2. Parkeerbelastingen	2,19	3,9%
3. Hondenbelasting	0,32	0,6%
4. Toeristenbelasting	0,30	0,5%
Collectieve dienstverlening (heffingen)		
5. Afvalstoffenheffing	12,67	22,7%
6. Rioolheffing	8,72	15,6%
7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort(1)	0,13	0,2%
8. Reclamebelasting (ondernemersfonds Stadshart)(2)	0,15	0,3%
Individuele dienstverlening (rechten)		
9. Leges	2,87	5,1%
10. Lijkbezorgingrechten	0,35	0,6%
11. Marktgelden	0,13	0,2%
Totaal	55,91	100%

1. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd onder inhouding van de gemeentelijke kosten.
2. De opbrengst reclamebelasting wordt als een subsidie uitgekeerd onder inhouding van de gemeentelijke kosten.

De algemene belastingen

1. Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De OZB is een belangrijke eigen inkomstenbron van de gemeente. Deze inkomsten worden onder andere gebruikt voor zaken als: wegen, cultuur, openbare verlichting, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs. Onder de naam 'onroerende zaakbelasting' worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken de eigenarenbelasting geheven:

- een eigenarenbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar eigenaar is van een onroerende zaak (bijvoorbeeld woning en/of bedrijf);
- een gebruikersbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar gebruiker is van een niet-woning.

Die laatste categorie wordt gefaseerd (in vijf jaar) heringevoerd, nadat deze categorie vanaf belastingjaar 2012 in vijf jaar gefaseerd werd afgeschaft. 2023 is het derde jaar van overheveling.

De OZB wordt in 2023 verhoogd met een peilaanpassing van 3,4%.

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt er voor elke individuele onroerende zaak een waarde vastgesteld. Aan de hand van de waarde wordt het te betalen bedrag aan onroerende zaakbelasting berekend. Middels een aanslag wordt het te betalen bedrag aan de belastingplichtige opgelegd.

2. Parkeerbelasting

In het kader van de parkeerregulering worden de volgende belastingen geheven:

- a. een belasting ter zake van het parkeren van een voertuig op een bij, dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen op een door het college te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
- b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze.

De opbrengsten uit deze belastingsoort zoals in deze paragraaf weergegeven zijn gebaseerd op de huidige vastgestelde tarieven voor straatparkeren, garageparkeren en vergunningen. De vaststelling van de tarieven wordt in de tarievennota aan de raad voorgelegd.

3. Hondenbelasting

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente Lelystad. In tegenstelling tot andere algemene belastingen worden van deze opbrengst onder meer maatregelen ter bestrijding en voorkoming van hondenoverlast bekostigd, zoals het afschermen van kinderspeelplaatsen, zandbakken en speelweides, het aanbrengen van borden, uitlaatplaatsen voor honden en het maken van voorlichtingsmaterialen. Om naleving van hetgeen is gesteld in de verordening hondenbelasting om eventuele hondenoverlast zo veel mogelijk te beperken ziet de milieupolitie toe op de naleving van de door de gemeente vastgestelde regels. In deze programmabegroting 2023 – 2026 worden geen voorstellen gedaan om de begrote opbrengsten of de gehanteerde tarieven aan te passen.

Collectieve dienstverlening (heffingen)

4. Afvalstoffenheffing

Vanuit de wet is de gemeente belast met de inzamelverplichting van huishoudelijk afval. Het betreft hier bijvoorbeeld de wekelijkse inzameling aan huis van rest- en gft-afval en de inzameling en verwerking van andere huishoudelijke afvalstromen zoals papier, glas, textiel, grof huishoudelijk afval, etc. De afvalstoffenheffing stijgt in 2023 door een toename van de uitvoeringskosten voor het verwerken van afval en daarmee ook de toerekenbare BTW. Het gaat om in totaal zo'n €0,6 mln. In 2022 heeft de raad besloten de begrotingsruimte van €480.000 aan indirecte kosten die is ontstaan door stijging van de directe kosten niet door te belasten in de heffing en dit in de eerste twee begrotingsjaren deels te compenseren. Met de door HVC gegeven incidentele kortingen leidt dit in 2023 tot een kostendekkendheid van 98%.

5. Rioolheffing

Vanuit de wet is de gemeente belast met verschillende zorgplichten op het terrein van water. Het betreft de zorgplicht voor afvalwater en de zorgplicht voor hemel- en grondwater. Het resultaat en de doelmatigheid van de maatregelen staat voorop, niet meer de wijze waarop de gemeente haar zorgplicht nakomt. De opbrengsten van de rioolheffing dienen te worden aangewend voor de nakoming van deze zorgplichten. Onder de naam "rioolheffing" wordt een heffing opgelegd aan, in Lelystad, gebruikers van woningen (naar het aantal personen in het huishouden) en eigenaren van niet-woningen (naar de WOZ-waarde van de onroerende zaak). De kosten voor de gemeentelijke zorgplichten nemen in 2023 toe. Daarnaast neemt de ICL-bijdrage af. Dat resulteert in een tariefsverhoging van ruim 15%.

6. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ-Larserpoort)

Gemeenten hebben met de Wet op de bedrijveninvesteringszones (Wet BIZ) de bevoegdheid om een gebied aan te wijzen als bedrijveninvesteringszone (BIZ). Het gebruik van de BIZ is bedoeld om activiteiten en voorzieningen te realiseren op verzoek van de gezamenlijke ondernemers, maar die niet behoren tot het basisvoorzieningenniveau van de gemeente. In deze zone mag een bestemmingsbelasting (de BIZ-bijdrage) worden geheven ter financiering van door een meerderheid van de bijdrageplichtigen gewenste extra voorzieningen. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichting.

Voor 2023 hoeft geen wijziging van de verordening plaats te vinden, omdat deze voor 5 jaar is vastgesteld. De verordening loopt nog door tot en met 2026.

7. Reclamebelasting (Ondernemersfonds Stadshart)

Door invoering van de reclamebelasting betalen de ondernemers in het Stadshart een specifieke belasting. De belangrijkste reden om te komen tot invoering van de reclamebelasting was de wens van de ondernemers in het centrum om zich te organiseren, financiële slagkracht te realiseren en daarmee activiteiten in het centrum uit te voeren die het economisch functioneren en de aantrekkelijkheid voor inwoners, ondernemers en bezoekers verbeteren.

De opbrengst van de reclamebelasting wordt onder inhouwing van de gemeentelijke kosten uitgekeerd als subsidie. Een te houden draagvlakmeting moet uitwijzen of de reclamebelasting in 2023 wordt gehandhaafd.

Individuele dienstverlening (rechten)

8. Leges

8a. Leges omgevingsvergunning

Begin november 2022 wordt pas besloten of de Omgevingswet in werking treedt op 1 januari 2023. Dat betekent dat in de huidige begroting de (mogelijke) effecten daarvan nog niet terug komen. Als de invoering definitief is, zal zowel de begroting als de verordening leges daarop worden aangepast.

8b. Leges burgerlijke stand

Dit betreffen de leges voor het sluiten van een huwelijk of geregistreerd partnerschap (burgerlijke stand). De kostendekkendheid van de leges burgerlijke stand heeft onze aandacht.

9. Lijkbezorgingrechten

Op basis van de Verordening Lijkbezorgingrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven zullen conform de vastgestelde inflatiecorrectie worden verhoogd. Dit leidt op begrotingsbasis tot een kostendekkendheid van 100%.

10. Marktgelden

Marktgeld is een vergoeding voor het innemen van een standplaats op een plaatselijke markt. De hoogte hiervan wordt opgenomen in de verordening op de heffing en invordering van marktgelden.

Lokale lastendruk

Hieronder wordt indicatief aangegeven wat de lastendruk zal zijn voor het jaar 2023. De definitieve lasten zullen de raad bij de vaststelling van de tarievennota en de belastingverordeningen worden gepresenteerd.

Belastingsoort (bedragen x €1)	Lastendruk 2022	Lastendruk 2023
Afvalstoffenheffing, 3 personen	348	385
Rioolheffing, 3 personen	186	214
Onroerende- zaakbelasting	353	365

Lastendruk- vergelijking woonlasten 2022

De "Atlas van de lokale lasten" van het COELO is een jaarlijks overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Het geeft onder andere een overzicht van de hoogte en ontwikkeling van de lokale belastingen. Onderstaande tabel laat de woonlasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens zien. De rangorde is gekoppeld aan de meerpersoonshuishoudens. Het is goed om te weten dat gemeenten met duur onroerend goed hoge woonlasten kennen, echter gemeenten met goedkoop onroerend goed hebben niet altijd navenant lagere woonlasten. Het eerste is geheel volgens verwachting, omdat gemeenten met duur onroerend goed minder geld uit het gemeentefonds ontvangen.

Gemeente bedragen x €1	Woonlasten eenpersoons- huishoudens	Woonlasten meerpersoons- huishoudens	rangnummer: 1 = laagste woonlasten
Flevoland	876	932	
Dronten	850	920	189
Noordoostpolder	796	838	85
Zeewolde	1032	1111	321
Lelystad	827	976	251
Almere	900	920	191
Urk	942	942	214
Vergelijkbare gemeenten(1)			
Leidschendam - Voorburg	800	867	114
Vlaardingen	857	938	210
Roosendaal	906	938	209
Laagste en hoogste woonlasten			
Rijssen-Holten (goedkoopste gemeente)	615	667	1
Bloemendaal (duurste gemeente)	1.599	1.736	349

Kwijtschelding

Kwijtschelding particulieren

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te kunnen voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding van belasting worden verleend. De kwijtscheldingsnorm die in Lelystad wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben op bijstandsniveau (= gelijk aan de norm van 100%) of lager, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Kwijtschelding wordt alleen verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor de overige belastingen, zoals bijvoorbeeld de hondenbelasting of de leges wordt geen kwijtschelding verleend. Daarnaast bestaat binnen de Participatiewet de kostendelersnorm, deze norm houdt in dat als men een woning deelt met meer volwassenen, de bijstandsuitkering daarop wordt aangepast of wel naar beneden wordt bijgesteld. Hoe meer personen van 21 jaar of ouder in de woning, hoe lager uw bijstandsuitkering. De redenering hierachter is dat wanneer er meer personen in één woning wonen, de woonkosten gedeeld kunnen worden.

Kwijtschelding ondernemers

Net als natuurlijke personen kunnen er kleine ondernemers zijn die op een minimuminkomen uitkomen. Ze verkeren daarmee in dezelfde situatie als natuurlijke personen op bijstandsniveau. Om de kleine ondernemers die van een minimuminkomen dienen rond te komen de kans te geven om het ondernemerschap verder te ontwikkelen, zodat ze niet op een uitkering hoeven terug te vallen, is het wenselijk om kwijtschelding te kunnen verlenen. Daarnaast zou deze mogelijkheid de drempel van uitkeringsgerechtigde naar startende ondernemers kunnen verlagen en tevens de armoedeval. De uitkeringsgerechtigde geniet immers al kwijtschelding. De regels van de inkomens- en vermogenstoets voor particulieren geldt ook voor de ondernemers.

Gemeentelijke belastingen bedragen x € 1.000	Begrote kwijtschelding 2023
1. Afvalstoffenheffing	773
2. Rioolheffing	400
3. Onroerende zaakbelasting	35

Kostendekkendheid heffingen en rechten

De kostendekkendheid van de heffingen/rechten verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de diensten en producten gemeente breed. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt dat de gemeente niet meer aan inkomsten/baten geniet (in rekening brengt) dan dat zij hiervoor aan kosten/lasten maakt om de diensten en producten te verwerken/leveren. De inkomsten/baten en de kosten/lasten zijn ontleend aan de begroting. De geraamde kosten zijn conform de nieuwe BBV-regels berekend.

Uitgangspunten- directe kosten en indirect toerekenbare kosten

De uitgangspunten die gehanteerd worden bij de berekening van de kosten bij ieder onderdeel zijn uit te splitsen in directe- en indirect toe te rekenen kostencomponenten. Dit zijn kosten die in meer of mindere mate verbonden zijn aan het proces dat leidt tot het gewenste product of vorm van dienstverlening. Voorbeelden hiervan zijn:

- Personeelskosten;
- Hard- en software;
- Vakinhoudelijke abonnementen;
- Kapitaallasten;
- Groot- en dagelijkse onderhoudskosten.

Naast de directe kosten is er nog een aantal 'indirect' toe te rekenen kostencomponenten, die eveneens onderdeel uitmaken van de totale berekening. Dit zijn kosten die in mindere mate zijn verbonden aan het hierboven genoemde proces. Het gaat daarbij om:

- Toerekenbare BTW (alleen over de directe uitvoeringskosten, dit laat deze kosten met 21% toenemen);
- Toerekenbare concernoverhead (zie de paragraaf bedrijfsvoering);
- Toerekenbare overige kosten (afhankelijk van de soort heffing worden bepaalde aanpalende kostencomponenten toegerekend, zo wordt bijvoorbeeld een deel van de reinigingskosten toegerekend aan de rioolheffing (straatvegen) en wordt een deel van de kosten voor toezicht toegerekend aan de afvalstoffenheffing.

In de passage hieronder wordt op basis van bovenstaande uitgangspunten ingegaan op de kostendekkendheid van elk van de (geclusterde) terreinen.

Heffingen

De afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Onderstaande tabellen geven inzicht in de geraamde inkomsten, de geraamde kosten en de mate van kostendekkendheid.

Afvalstoffen			Percentage kostendekkendheid	Rioiering			Percentage kostendekkendheid		
Direct toe te rekenen kosten		Lasten		Baten	Direct toe te rekenen kosten			Lasten	Baten
- Personeelskosten		228.110			- Personeelskosten			685.271	
- Uitvoeringskosten		9.769.464			- Uitvoeringskosten			5.607.861	
- Overig		1.083.036			- Overig			437.216	
Indirect toe te rekenen kosten					Indirect toe te rekenen kosten				
- toerekenbare BTW		1.707.349			- toerekenbare BTW			1.089.581	
- concernoverhead		213.125			- concernoverhead			628.375	
- overige toerekenbare kosten		305.000			- overige toerekenbare kosten			270.000	
Baten					Baten				
- afvalstoffenheffing				-12.665.084	- Riioiheffing				-7.759.207
- Overige opbrengsten				-400.000	- ICL-Bijdrage				-959.097
- Korting indirecte kosten				-241.000					
Totaal	13.306.084	-13.306.084	100%	Totaal	8.718.304	-8.718.304	100%		

Leges

De kostendekkendheid van de leges ligt op 47%. Mogelijkheden om dit percentage te verhogen worden voornamelijk beperkt door wettelijk vastgelegde maximum tarieven, bijvoorbeeld voor rijbewijzen en reis- en identiteitsdocumenten.

Leges kostendekkendheid 2023		Geraamde baten	Geraamde lasten	Kosten-dekkendheid
Bedragen x €1.000				
Titel 1 - Algemene dienstverlening		964	2.595	37%
Titel 2 - Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning		1.700	2.827	60%
Titel 3 - Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn		207	632	33%
Totaal		2.871	6.054	47%

Titel 1, Hoofdstuk 1: Burgerlijke Stand

Titel 1, Hoofdstuk 1: Burgerlijke Stand		
Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- <i>Personeelskosten</i>	194.864	
- <i>Uitvoeringskosten</i>	168.586	
- <i>Overig</i>	2.000	
Indirect toe te rekenen kosten		
- <i>Concernoverhead</i>	191.428	
Baten		
- <i>Leges</i>		-150.246
Totaal	556.877	-150.246
		27%

Percentage kostendekkendheid

Titel 1, Hoofdstuk 2 t/m 6 en 9: Reisdocumenten, rijbewijzen, overige			
Direct toe te rekenen kosten		Lasten	Baten
- <i>Personeelskosten</i>		801.317	
- <i>Uitvoeringskosten</i>		43.478	
- <i>Overig</i>		42.000	
Indirect toe te rekenen kosten			
- <i>Concernoverhead</i>		787.188	

Titel 1, Hoofdstuk 7 t/m 8 en 10 t/m 20		
Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- <i>Personeelskosten</i>	746	
Indirect toe te rekenen kosten		
- <i>Concernoverhead</i>	660	

Baten		-1.058
- Leges		

Totaal	1.406	-1.058

Percentage kostendekkendheid

75%

Titel 2, Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen

Titel 2, Hoofdstuk 1 t/m 10: Omgevingsvergunningen

- Personeelskosten	1.219.466		Percentage kostendekkendheid
- Uitvoeringskosten	440.173		
- Overig	35.581		
	0		
	0		
- Toerekenbare BTW	99.908		Percentage kostendekkendheid
- Concernoverhead	1.031.938		
- Leges	-	-1.700.000	Percentage kostendekkendheid
Totaal	2.827.066	-1.700.000	60%

Titel 3, Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn.

Titel 3, Hoofdstuk 1: Toezicht op horecabedrijven

- Personeelskosten	51.437		Percentage kostendekkendheid
- Concernoverhead	45.485		
- Leges		-19.442	Percentage kostendekkendheid
Totaal	96.922	-19.442	20%

Titel 3, Hoofdstuk 2: Organiseren evenementen, markten

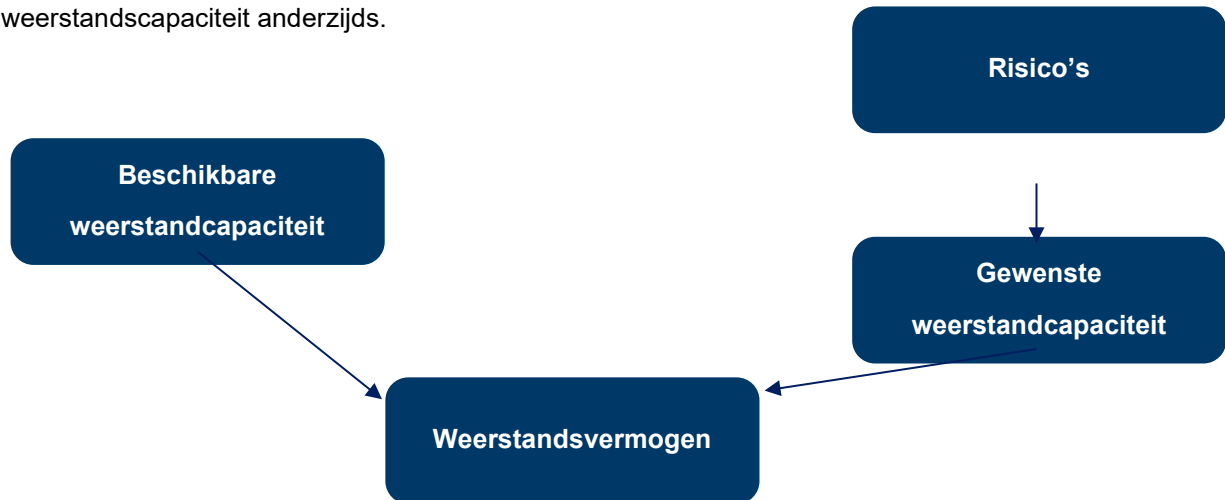
- Personeelskosten	188.626		Percentage kostendekkendheid
- Uitvoeringskosten	10.828		
- Overig	25.000		
- Concernoverhead	156.118		Percentage kostendekkendheid
- Leges evenementen		-19.252	Percentage kostendekkendheid
- Baten/leges marktgelden		-159.426	
Totaal	380.571	-178.678	47%

Titel 3, Overige hoofdstukken

- Personeelskosten	81.789		Percentage kostendekkendheid
- Concernoverhead	72.325		
- Leges	-	-8.680	Percentage kostendekkendheid
Totaal	154.114	-8.680	6%

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's en het weerstandsvermogen dat beschikbaar is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

In december 2019 heeft de Raad de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van risicomanagement en weerstandsvermogen terug te lezen.

Leeswijzer

Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1). In paragraaf 2.2 wordt op basis van de inventarisatie de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit in beeld gebracht. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald, dit wordt in paragraaf 2.4 in beeld gebracht.

2.1 Inventarisatie risico's

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. Risico's lopen in de uitvoering van ons werk is niet altijd te voorkomen. Wel zorgen we voor een goede administratieve organisatie. Dit is de basis voor het voorkomen van risico's. Het systeem van risicomanagement wordt toegelicht in de Nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico's die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële of niet te kwantificeren risico's zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht met de top 10 van financiële risico's. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden.

Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico's gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico's op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Inventarisatie niet-financiële of niet te kwantificeren risico's

Naam risico	Omschrijving	Beheersmaatregel
Opgenomen in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing		
Fiscaliteiten	Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Over het boekjaar 2020 is voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting voor een bedrag van € 119.871. De aanslag komt ten laste van het boekjaar 2022 en zal worden gedekt uit het resultaat grondexploitaties 2022. Ook voor de daaropvolgende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie. Bij de bepaling van de verschuldigde belasting is rekening gehouden met reclame inkomsten. Als gemeente hebben wij bij de belastingdienst bezwaar aangetekend tegen de belastbaarheid van deze activiteit. Wij zijn van mening dat het hierbij gaat om normaal vermogensbeheer en om die reden niet als belastbare activiteit in de aangifte hoort. Meerdere gemeenten hebben evenzo gehandeld. In samenwerking met de VNG zal aan de rechter de vraag worden voorgelegd of reclame een belaste activiteit betreft. Tevens is er een procedure gestart voor de verstrekking van personeelshypotheek. Tot 2009 konden personeelsleden een hypotheek afsluiten bij de gemeente, nadien was dat niet meer mogelijk. Bestaande hypotheek zijn sindsdien nagenoeg allemaal overgegaan naar andere geldverstrekkers of zijn afgelost. Eind 2021 bestonden er nog een 4-tal hypotheek met een geringe omvang. Ook bij dit dossier ligt de vraag voor of sprake is van een belaste activiteit of dat sprake is van normaal vermogensbeheer. Gemeenten zijn van mening dat er, net als bij de reclame activiteiten, sprake is van normaal vermogensbeheer. Mocht uit de rechtspraak volgen dat er toch sprake is van een belaste activiteit, dan kan dit mogelijk ook gevolgen hebben voor andere vormen van verstrekte leningen, zoals bijvoorbeeld de starters- of duurzaamheidsleningen. Rechtszekerheid over deze dossiers kan enkele jaren op zich laten wachten.	De gemeente Lelystad en de belastingdienst hebben voor de vennootschapsbelastingplicht een vaststellingsovereenkomst gesloten, om vooraf met de op dat moment geldende voorschriften en kennis, de gezamenlijke uitgangspunten zo goed mogelijk te bepalen. Deze overeenkomst eindigt uiterlijk op 1 januari 2026. Daarnaast wordt voor de fiscale optimalisatie getoetst of de inbrengwaarde van gronden vanuit de materiële vaste activa naar de grondexploitaties middels een nieuwe externe taxatie zinvol is. Ook wordt de belastingplicht voor de gemeente in een rekenblad in Excel voor het huidige jaar en de toekomstige jaren berekend. Deze berekening wordt getoetst door een extern fiscaal bureau.
Wmo	De vraag naar Wmo ondersteuning neemt toe als gevolg van het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de Wmo waarmee de betaalbaarheid onder druk kan komen te staan. Medio 2020 is de Aanpak Sociaal Domein vastgesteld en inmiddels zijn de daarin opgenomen maatregelen waar mogelijk ingevoerd. Ook de prognoses zijn geactualiseerd, maar er blijven diverse onzekerheden waardoor er een risico is dat de prognose toch anders uitvalt dan nu voorzien. Onzeker is bijvoorbeeld in hoeverre de coronapandemie het beroep op de Wmo de afgelopen twee jaar heeft gedempt en er komende periode sprake zal zijn van een wederom toenemend beroep op de Wmo. Een andere onzekerheid zijn de effecten van de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage inclusief samenhangende korting op de rijksbijdrage per 2025. Ook de doordecentralisatie regionale Wmo taken is een onzekerheid. Op 1 januari 2024 wordt het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel van kracht voor Beschermd Wonen. De gemeenten zullen hiervoor naar verwachting vanaf 2024 (via een ingroepad) lokaal bijbehorende financiële middelen ontvangen via het nieuwe financieel verdeelmodel. Het toekomstig objectieve verdeelmodel heeft een ingroepad van 10 jaar. Het financieel verantwoordelijk worden voor beschermd wonen heeft effect op zowel de inkomsten- als uitgavenkant van de Lelystadse Wmo- begroting. Risico is dat de doordecentralisatie voor ons negatief uitvalt waardoor er mogelijk tekorten op dit onderdeel kunnen ontstaan. Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van het besteedbare bedrag, maar in eerdere voorlopige cijfers werd uitgegaan van een forse korting op het regionale budget beschermd wonen voor Flevoland. Met een dergelijke korting kan naar verwachting niet het benodigde kwaliteitsniveau geleverd worden voor beschermd wonen. Daarnaast ontstaat regionaal een gebrek aan middelen voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, welke medegefinancierd werden uit middelen beschermd wonen. Vooralsnog is de doordecentralisatie van de overige regionale Wmo taken (maatschappelijke opvang, verslavingszorg e.d.) met 4 jaar uitgesteld.	Medio 2020 is de Aanpak Sociaal domein vastgesteld met daarin opgenomen bezuinigingsmaatregelen om de Wmo met het toenemend gebruik betaalbaar te houden. Eind 2021 heeft de VNG de gemeenten geconsulteerd over het objectief verdeelmodel beschermd wonen. Lelystad heeft het standpunt ingebracht dat er niet overgegaan kan worden tot invoering van het model beschermd wonen. De hoge afname van middelen zal in combinatie met andere factoren hoogstwaarschijnlijk leiden tot een verschraving van de zorg.
Culturele instellingen	Vanwege opeenvolgende taakstellingen hadden de grote gesubsidieerde culturele instellingen reeds voor de coronacrisis moeite om een sluitende exploitatie te realiseren. Door de Covid-19 maatregelen hebben de culturele instellingen vanaf 2020 extra financiële schade opgelopen. De mate waarin deze schade zich voordoet verschilt overigens aanzienlijk per instelling, afhankelijk van de mate waarin kostenreductie kan worden doorgevoerd, de exploitatie afhankelijk is van eigen inkomsten en gebruik kan worden gemaakt van compensatiemaatregelen. Omdat de Covid-19 maatregelen vooralsnog ook in 2022 deels van toepassing zijn (geweest), zal ook in 2022 nog sprake zijn van financiële schade. Dit geldt met name voor de podia, die na de coronamaatregelen te maken hebben met minder publiek (-25%). De gemeente heeft van het rijk middelen ontvangen voor de compensatie van de coronaschade voor culturele organisaties. Voor de verdeling van deze middelen zijn tijdelijke subsidieregelingen opgesteld waar de lokale culturele organisaties gebruik van maken. Dit compenseert de financiële schade in belangrijke mate. Maar vooral voor de podiumkunstinstituten (theater en poppodia) is in 2022 het naijfeffect van de coronamaatregel op de exploitatie nog onduidelijk. De financiële positie van de gesubsidieerde instellingen wordt op basis van de subsidievoorwaarden standaard aan de hand van halfjaarrapportages en de jaarrekeningen structureel gemonitord. De effecten van de Covid-19 maatregelen op de bedrijfsvoering van de instellingen worden per kwartaal gevolgd. Een tweede risico betreft de hoge inflatie, met name bij energie en inkoop horeca. Deze prijsstijging is niet begroot en kan slechts beperkt met prijsstijgingen worden opgevangen. Dit heeft mogelijk een negatief effect op het exploitatieresultaat.	De instellingen hebben hun maatschappelijk output gereduceerd en kosten beperkt. Waar de mogelijkheid bestond is door de instellingen gebruik gemaakt van Covid-19 compensatiemaatregelen van zowel het rijk als van de gemeente. Hiervoor is door de gemeente ook in 2022 een tijdelijke subsidieregeling ingesteld. De hoge inflatie kan niet of slechts beperkt worden doorberekend in de prijzen.

Naam risico	Omschrijving	Beheersmaatregel
Omgevingswet	De geplande invoeringsdatum voor de Omgevingswet was 1 januari 2022. De gemeenteraad heeft voor 2019, 2020 en 2021 budget beschikbaar gesteld voor de transitiekosten. Deze datum was al uitgesteld naar 1 juli 2022. Nu opnieuw besloten is de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet uit te stellen, heeft dit negatieve gevolgen voor het beschikbare implementatiebudget. Bij de Kadernota 2022-2025 heeft de raad besloten de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 nogmaals bij te stellen om het toezicht op de bouw van grotere projecten voor de komende paar jaren te kunnen uitvoeren. Hiernaast is budget beschikbaar gesteld voor het verder uitwerken en opstellen van de omgevingsvisie. De vraag die nu bestaat is of voldoende implementatie budget beschikbaar is om de extra implementatie kosten te betalen. Hierbij kan gedacht worden aan extra communicatie, programmamanagement, enz. Een latere inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft geen negatieve gevolgen voor leges en formatie. Verwacht wordt dat er voor 2022 voldoende implementatie budget beschikbaar is. Bij verder uitstel zal er wel een tekort ontstaan aan budget voor omgevingswet brede kosten zoals programmamanagement en communicatie.	Onze planning is er op gericht om op 1 juli 2022 klaar te zijn voor de invoering van de Omgevingswet. De extra tijd die wij krijgen door uitstel van de invoeringsdatum wordt gebruikt om extra te oefenen met de nieuwe werkzaamheden en processen. Wij sturen dus op het doorgaan van de Omgevingswet en niet op afstel. Als besloten wordt dat de Omgevingswet helemaal niet in werking zal treden, heeft dit zowel financiële als organisatorische effecten voor onze gemeente. Na alle voorbereidingen, die de nodige kosten en inspanningen met zich hebben gebracht, zou het heel jammer zijn om te moeten stoppen. Wij zien als gemeente veel toegevoegde waarde in de invoering van de Omgevingswet, zowel op het gebied van dienstverlening als het verbeteren van onze interne processen. Verder doen wij financiële investeringen die niet alleen wettelijk verplicht zijn maar ook toegevoegde waarde hebben voor onze organisatie en onze dienstverlening.
Lelystad Airport	Het Kabinet heeft besloten om in 2022 een beslissing te nemen of Lelystad Airport open gaat. Vanuit de Veiligheidsregio, Bevolkingszorg en Gemeente worden op dit moment de meerkosten op het gebied van Veiligheid (training/oefenen/maatregelen bevolkingszorg) in beeld gebracht. Dit behelst 2022 en verder, afhankelijk van de snelheid waarmee het aantal vliegbewegingen wordt uitgebreid. Het is nog onduidelijk waar deze meerkosten belegd gaan worden.	Geen, we zijn afhankelijk van besluitvorming van het Rijk.
Werkeiland	Vanwege een raadsbesluit (na amendering) inzake Werkeiland moet onderzoek plaatsvinden met een ontwikkelaar (Levago) naar laagbouw in plaats van hoogbouw en/of nadere oplossingen. De gevolgen hiervan zijn nog niet bekend. In maart 2022 heeft de ontwikkelaar aangegeven de onderhandelingen niet verder door te willen zetten en te zullen starten met de verkoop en de realisatie van de appartementen. De gemeente onderzoekt wel mogelijkheden er zijn om alsnog tot overeenstemming te komen tot een ander plan. Dit impliceert dat er dan een nieuwe overeenkomst gesloten moet worden. Een ander deelproject (Sluisstraat) heeft vertraging opgelopen als gevolg van een landelijk BIBOB-onderzoek. De voortgang van dit deelproject is afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek.	Er wordt gestudeerd op een zo optimale mogelijke invulling van het gebied.
Inflatie grondstof-prijzen	Beheer en onderhoud van de sportaccommodaties zijn onderhevig aan de sterke inflatie van grondstofprijzen en arbeid. Tevens zullen bij nieuwbouw en renovatie deze hogere kosten zichtbaar worden. Voorbeeld hiervan op dit moment is de renovatie van kunstgrasvelden die naar verwachting 40 tot 50% hoger uitvallen dan voorheen. Aangezien de gemeente 100% aandeelhouder is van de NV Sportbedrijf Lelystad en de weerstandsreserve bij het Sportbedrijf laag is, zijn deze extra kosten voor rekening van de gemeente. Als dit niet gecompenseerd wordt dan zal het niveau van de sportaccommodaties snel teruglopen en zorgen voor (nog) grotere wachtlijsten. Hetgeen tegenstrijdig is met het beleid om juist meer Lelystedelingen in beweging te brengen.	Er wordt landelijk gekeken naar herstelmaatregelen, maar lokaal is hier weinig aan te doen. Het verhogen van de huurprijzen boven de toegestane 5% is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Hier kan het Sportbedrijf niet op sturen. Het Sportbedrijf kan wel kijken naar verduurzaming van de accommodaties (Koploper en sporthallen), alleen is dit niet van vandaag op morgen geregeld. In de in 2022 op te stellen sportvisie zal gekeken worden naar de financiële situatie van het sportbedrijf en de mogelijke keuzes die er gemaakt kunnen worden naar de toekomst toe.
Bijzondere Bijstand	Personen die over onvoldoende inkomen en vermogen beschikken kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Zij ontvangen op dat moment vanuit de gemeente een uitkering (gift of lening) om noodzakelijke extra en bijzondere kosten te kunnen betalen. Diverse ontwikkelingen leiden mogelijk op korte tot middellange termijn tot een groter beroep op de bijzondere bijstand waardoor het kostenniveau (jaarlijks) toeneemt. Door forse prijsstijgingen (inflatie) stijgen kosten van veel producten en diensten, waarmee niet uit te sluiten is dat de omvang van vergoedingen komende tijd toe zullen nemen. Daarnaast is het niet onwaarschijnlijk dat er door de landelijke trend van koopkrachtdaling mogelijk meer mensen in de financiële problemen komen, waardoor ook het aantal aanvragen stijgt. Verder zullen de minimaregelingen extra onder de aandacht gebracht gaan worden wat waarschijnlijk ook tot een stijging zal leiden. Het exacte effect van deze ontwikkelingen is niet in te schatten, maar op dit moment is niet uit te sluiten dat het kostenniveau van de bijzondere bijstand op zal lopen.	De gemeente zet actief in op preventie en ondersteuning om te voorkomen dat mensen in armoede raken en een beroep op bijzondere bijstand nodig is. De verstrekte bijzondere bijstand betreft echter een open einde regeling. Door te monitoren houden we zicht op het verloop van het beroep op en kostenniveau van bijzondere bijstand, maar daadwerkelijke bijsturingsmogelijkheden zijn relatief gering gezien dit karakter.

Risico-inventarisatie financieel

Van de totale risico-inventarisatie nemen we hier de top 10 van de grootste financiële risico's op. Deze zijn in de tabel hieronder weergegeven. Daarna geven we een toelichting op deze risico's inclusief beheersmaatregelen.

Top 10 grootste financiële risico's	Schadebedrag	Kans	Omvang risico
Garantstellingen	28.136.000	10%	2.813.600
Verstrekte leningen	20.771.000	10%	2.077.100
Jeugdzorg	4.000.000	50%	2.000.000
Bouw Porteuum	2.500.000	50%	1.250.000
Informatiebeveiliging en privacy	5.000.000	25%	1.250.000
Algemene uitkering gemeentefonds	2.500.000	30%	750.000
Participatiebudget uitkeringen	2.500.000	20%	500.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	850.000	50%	425.000
Foundersfee	2.300.000	10%	230.000
Lagere parkeeropbrengsten	300.000	70%	210.000
Totaal top 10 grootste financiële risico's			11.505.700

Top 10 grootste financiële risico's	Omschrijving risico	Beheersmaatregel
Garantstellingen	De gemeente Lelystad heeft voor ca. € 28,1 miljoen euro (stand per 31-12-21) aan garantstellingen verstrekt. Een aantal van de grootste garanties is verstrekt aan verbonden partijen. Een garantstelling wordt ingeroepen op moment dat een partij niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Doorgaans is dat pas het geval bij faillissement of surseance van betaling. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, zeker niet in het geval van verbonden partijen, daarbij zal in een eerder stadium gestuurd worden op het bijstellen van de koers, danwel dat er vanuit de gemeente tijdelijke aanvullende maatregelen worden genomen.	Een garantstelling wordt doorgaans zonder voorwaarden verstrekt, immers dat is juist de zekerheid die een garantstelling geeft voor de financier. Als wij een garantstelling verstrekken aan een partij waarin wij geen juridisch belang hebben, is er dus ook geen mogelijkheid om bij te sturen op de koers van die organisatie of instelling. Het risico is dan lastig te beheersen. Het is vooral zaak om vooraf goed na te denken over de mogelijke risico's.
Verstrekte leningen	De gemeente Lelystad heeft voor een bedrag van ca. € 20,7 miljoen euro (stand 31-12-21) leningen verstrekt aan diverse partijen. Het risico bestaat dat deze partijen op enig moment niet in staat zijn om aan hun aflossingsverplichtingen te voldoen, danwel failliet gaan waarmee het gehele restant leningbedrag wellicht niet teruggehaald kan worden. Het risico dat alle partijen tegelijk in betalingsproblemen geraken en het volledige uitstaande bedrag niet verhaald kan worden is klein.	De financiële situatie van de partijen waaraan de leningen verstrekt zijn monitoren, en waar nodig afspraken aanpassen of een voorziening instellen.
Jeugdzorg	Het toekomstig financieel jaarresultaat decentralisatie jeugdzorg wordt beïnvloed door een aantal belangrijke onzekerheden: * de doorwerking van het nieuwe woonplaatsbeginsel * de versnelling afbouw jeugdhulp met verblijf vanaf 2023 * de consequenties van het herstelplan Triade Vitree, de nieuwe inkoop 2023 en de herijking van de regionale samenwerking * het wel of niet doorgaan van de geplande korting van 500 mln op het macrobudget vanaf 2023.	In de Aanpak Sociaal Domein zijn maatregelen benoemd om de jeugdzorg voor de toekomst houdbaar en betaalbaar in te richten. Een zijds door een scherpe opdracht in de beoordeling wat jeugdhulp is en de efficiënte inzet van jeugdhulp, anderzijds door maatregelen die de basisvoorzieningen versterken om crisis en uithuisplaatsingen te voorkomen en daarmee het beroep op jeugdhulp met verblijf te verkleinen. Een deel van de extra Rijksmiddelen wordt specifiek hiervoor ingezet.
Bouw Porteu	Tijdens de aanbesteding van de bouw is door de aannemer voorgesteld om de bouwwijze aan te passen. Met goedkeuring van de constructeur van het ontwerpteam (verantwoordelijk voor architectuur, constructieadvies, adviezen W+E+T-installaties, landschapsarchitectuur en bouwfysica) is ingezet op prefab bouwen. In de uitwerking van de prefab-onderdelen (kolommen, wanden) heeft, na indiening van de stukken, de vergunningverlener (gemeente Lelystad, te weten Bouw en woningtoezicht) geconstateerd dat er een andere norm voor het berekenen van de optredende krachten moest worden gehanteerd dan de gebruikte normering. Omdat er (te) lang een verschil van mening is geweest over deze "euronorm", is een second opinion gevraagd bij een derde constructeur. Deze constructeur kwam tot de slotsom dat de constructeur van Bouw en Woningtoezicht gelijk had en dat de Euronorm van toepassing was. (februari 2020). Dit leidde tot de conclusie dat delen van de prefab niet konden worden gebruikt en dat de kolommen in het werk gestort moesten worden om voldoende draagkracht te krijgen. De vertraging door de discussie en het opnieuw uitwerken van de kolommen, leidden tot een nieuwe opleveringsdatum, augustus 2021. De extra inzet en de verandering van bouwwijze brengt extra kosten van ca. €2.500.000 euro met zich mee. De raad is hier middels een informatienota over geïnformeerd.	Besloten is dat voor de extra kosten het ontwerpteam aansprakelijk zal worden gesteld. In overleg met de huisadvocaat AKD is deze aansprakelijkheidsstelling op 20 augustus 2020 verstuurd. Het ontwerpteam en hun aansprakelijkheidsverzekering hebben in eerste instantie deze claim afgewezen. Na een gesprek en een nadere toelichting per brief eind december 2021 is reactie ontvangen van het ontwerpteam in het voorjaar 2022. In overleg met AKD heeft de gemeente in het voorjaar 2022 hierop gereageerd. Afhankelijk van de reactie van het ontwerpteam zal (in overleg met AKD) de volgende stap moeten worden bepaald.

Top 10 grootste financiële risico's	Omschrijving risico	Beheersmaatregel
Algemene uitkering gemeentefonds	De algemene uitkering die de gemeente uit het gemeentefonds ontvangt wordt jaarlijks begroot op basis van de informatie uit de circulaire. Op basis van de trap op trap af systematiek ontvangen gemeenten een bijdrage, die gekoppeld is aan de ontwikkeling van de Rijksuitgaven. Omdat de Rijksuitgaven een grillig verloop kennen is het voor gemeenten lastig meerjarig begroten. Na het verschijnen van de meicirculaire 2022 heeft de VNG met het Rijk afgesproken om de trap op / trap af systematiek buiten werking te stellen tot en met 2025. Dit houdt in dat de ontwikkeling van de algemene uitkering is gekoppeld aan de ontwikkeling van de Rijksuitgaven, zoals deze ten tijde van de meicirculaire 2022 werd ingeschat. Het risico op aanzienlijke verschillen tussen begroting en realisatie worden daardoor kleiner in vergelijking met voorgaande jaren. Ook is de hoogte van de algemene uitkering die gemeenten ontvangen gekoppeld aan de hoogte van het plafond binnen het BTW compensatiefonds. Indien er ruimte is onder het plafond worden deze middelen toegevoegd aan de algemene uitkering. Tegelijkertijd wordt er bij een overschrijding van het plafond een dienovereenkomstig bedrag uit de algemene uitkering genomen. Deze factor kan een fors effect hebben op de daadwerkelijke ontvangsten uit het gemeentefonds.	Geen; de algemene uitkering wordt eenzijdig vastgesteld door het ministerie en gemeenten hebben hier geen invloed op.
Participatiebudget uitkeringen	De gemeente Lelystad ontvangt vanuit het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 en het inzetten van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat vervolgens via een vastgestelde verdeelsystematiek over de gemeenten wordt verdeeld. Het macrobudget wijzigt door conjuncturele ontwikkelingen, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. In het voor- en najaar ontvangen gemeenten vanuit het ministerie van SZW informatie omtrent de (verwachte) rijksbijdrage. De gemeentelijke begroting wordt ieder jaar geactualiseerd, zowel voor wat betreft de ontwikkeling van de uitkeringslasten, alsook voor wat betreft de ontwikkeling van de rijksbijdrage. De precieze hoogte van de rijksbijdrage wordt pas definitief vastgesteld in het najaar van het lopende begrotingsjaar. Voor begrotingsjaar 2022 wordt bijvoorbeeld uitgegaan van een rijksbijdrage ter grootte van €34.4 miljoen. (Het nader voorlopig budget - mei 2022 bedraagt €31.1 miljoen). Het gaat om een aanzienlijk bedrag, waarvan de hoogte afhankelijk is van diverse externe variabelen. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van het rijksbudget gedurende het jaar uit de pas loopt met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Dit risico wordt ingeschat op €2.500.000	Door in te blijven zetten op het activeren en participeren van klanten wordt ingezet om binnen het beschikbare budget de regeling uit te voeren.

Top 10 grootste financiële risico's	Omschrijving risico	Beheersmaatregel
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	Er zijn veel ontwikkelingen die zowel een negatief als positief effect kunnen hebben op de bijdrage die wij als gemeente moeten betalen aan de veiligheidsregio. Er zijn een aantal risico's; mocht de samenwerking met de veiligheidsregio Gooi&Vechtstreek beëindigd worden, vervallen de efficiency voordelen. Ook is de inventaris op kazernes in Flevoland niet verzekerd. Daarnaast is er een nieuwe wet Datalekken, het niet conform vereisten melden bij onbewust lekken kan boetes opleveren. Het grootste risico wat door de Veiligheidsregio wordt aangemerkt is de ontwikkeling inzake taakdifferentiatie bij de brandweer, welke ontstaat door de Europese wetgeving en een uitspraak van het Europese hof. Uitgangspunt is wel dat het Rijk deze kosten betaalt.	Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd.
Foundersfee	De gemeente heeft in het verleden het erfpachtrecht verworven van in OMALA ingebrachte gronden. De gecumuleerde boekwaarde hiervan oversteeg de vigerende afspraken over het inbrengen van verworven gronden in OMALA. Dit meerdere moet door OMALA vanuit de jaarresultaten uiteindelijk worden terugbetaald. De uitkering betreft een lumpsum bedrag waar tegenover een vordering op de gemeentelijke balans staat.	In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van OMALA NV d.d. 17 juni 2015 is besloten dat gemeente Lelystad uit hoofde van de "Foundersfee" een preferent recht heeft in het resultaat van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City CV voor een bedrag van €2,3 miljoen. Dit bedrag wordt in drie tranches in 2020, 2025 en 2030 uitgekeerd door Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City aan de gemeente Lelystad indien de jaarresultaten dit toelaten. Omdat het resultaat niet toeliet om tot uitkering in 2020 over te gaan, zijn aanvullende afspraken in de AvA van 17 juni 2021 gemaakt. Samengevat: uitkering geschiedt als en zodra het jaarresultaat (verminderd met risico's) dit toe laat. Uitkering kan in één of meerdere tranches geschieden. De uitkering wordt als kostenpost in de grondexploitatie opgenomen. Het eerder gemelde fiscale risico is naar de toekomst komen te vervallen, omdat in 2020 het fiscale effect van de foundersfee is opgenomen in de aangifte 2019.
Lagere parkeeropbrengsten	In 2020 en 2021 is door de effecten van de corona minder parkeerbelasting ontvangen. Ook in 2022 is de verwachting dat de parkeeropbrengsten nog niet op het oude niveau zijn. Op dit moment is de prognose dat in 2022 tussen de €300k en de €600k lagere parkeerinkomsten zullen worden ontvangen. Er is echter een stijgende lijn te zien in de parkeeropbrengsten. Hierdoor zal het resultaat naar waarschijnlijkheid in positieve zin veranderen ten opzichte van 2021. Naast het effect in 2022 bestaat er een risico dat ook in de komende jaren de opbrengsten lager zullen blijven. De verwachting is dat de parkeeropbrengsten in 2023 tussen de €200k en €400k lager zullen liggen.	Helaas hebben wij vanuit de gemeente weinig invloed op dit risico. Wel wordt op taakveld 2.2 parkeren gestuurd op de uitgaven voor de parkeervoorzieningen, om zo een gedeelte van de lagere opbrengsten te compenseren met lagere uitgaven.

Vervallen risico's

Als risico's zich voordoen of afgewend kunnen worden zijn ze niet langer actueel en worden ze niet meer opgenomen in de inventarisatie van de risico's. Er zijn geen risico's uit de vorige paragraaf weerstandsvermogen (jaarrekening 2021) komen te vervallen.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Het totaal risicobedrag van de top 10 van grootste risico's, plus de overige risico's uit de risico-inventarisatie samen met de risico's voor het grondbedrijf vormen samen de gewenste weerstandscapaciteit. Dit is in de tabel hieronder weergegeven:

Gewenste weerstands capaciteit	Omvang risico
Totaal Top 10 grootste financiële risico's	11.505.700
Overige risico's	706.500
Risico's grondexploitaties	8.157.000
Totaal gewenste weerstands capaciteit	20.369.200

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

Het beleid met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2019. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van de algemene reserve en de egaliseringsreserve grondbedrijf.

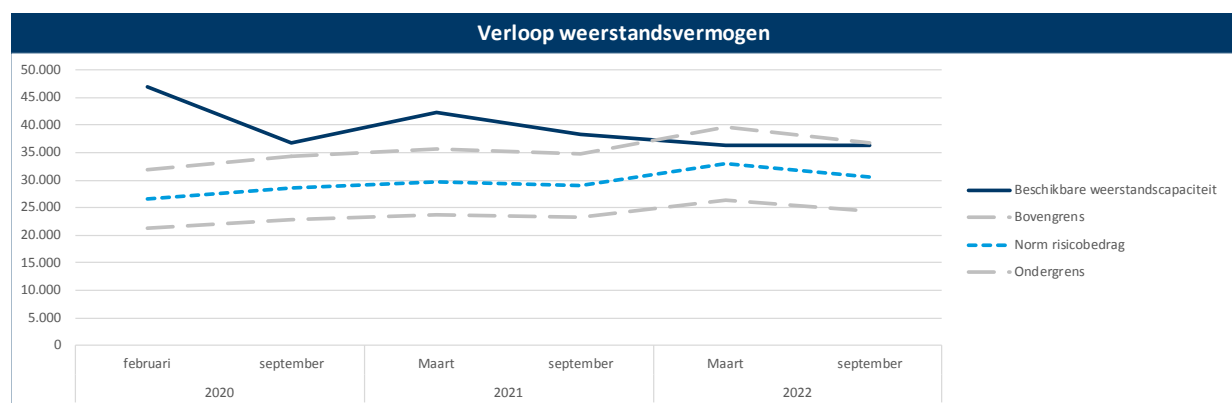
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €26.641.000 (stand algemene reserve 31-12-21) + €9.717.000 (stand egaliseringsreserve grondexploitaties per 31-12-21) = €36.359.000.

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

De raad heeft de norm vastgesteld voor het weerstandsvermogen op 1,5 maal het totaal van het benodigd risicobedrag, met een ondergrens van 1,2 en een bovengrens van 1,8. In de tabel hieronder wordt de norm van het weerstandsvermogen weergegeven.

	Risicobedrag	Norm	Weerstandvermogen
Ondergrens weerstandsvermogen 1,2	20.369.200	1,2	24.443.040
Vastgestelde norm weerstandsvermogen 1,5	20.369.200	1,5	30.553.800
Bovengrens weerstandsvermogen 1,8	20.369.200	1,8	36.664.560

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €36.359.000. Dit houdt in dat er ruim voldoende weerstandsvermogen aanwezig is om aan de norm van 1,5 keer het risicobedrag (€30,6 mln.) te voldoen, de bovengrens van 1,8 keer het risicobedrag (€36,7 mln.) is net niet aanwezig. Dit wordt grafisch weer gegeven in de tabel Verloop weerstandsvermogen.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van de kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten (voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers

Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Areaal openbare ruimte	Eenheid
Lichtmasten	25.921 Stuks
Speeltoestellen	1.617 Stuks
Civiele kunstwerken	292 Stuks
Bomen	44.474 Stuks
Riolering (DWA / RWA / Blusriool)	698.000 m1
Verharding	6.167.730 m2
Groen	9.063.383 m2
Bossen	4.556.408 m2
Ecozone / natuurterrein	197.805 m2
Totaal m2 openbare ruimte	19.985.326 m2

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)

De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad” (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd (2015), geeft een onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van onderstaande kwaliteitsambitie, door de raad vastgesteld op 28 april 2020.

Huidige kwaliteitsambitie	Centrum	Sub-Centrum	Bedrijven Terrein	Wonen Wonen	Them. Wonen	Groen buiten de stad	Groen binnen de stad	Hoofd-wegen	Hoofd-fietsnet.	Polder-wegen
Technische staat	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C
Netheid	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Basis / B	Sober / C	Sober / C

Kwaliteitsniveaus beheer en onderhoud (CROW, publicatie 288)

Deze bijgestelde kwaliteitsambitie zal als basis dienen voor de herijking van de meerjarenraming openbare ruimte.

Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2065. Het onderdeel 'riolering' is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2022-2031) dat door de raad eind 2022 is vastgesteld.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende

werkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.

Zijn de DO en GO ingrepen niet voldoende om de functionele kwaliteit te waarborgen, dan worden bij de voorbereiding van GO, aanvullende maatregelen voorgesteld. Dit is het geval bij functieveranderingen, onder andere door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig verkeer, invoeren politiekeurmerk veilig wonen). De werkzaamheden in het GO worden opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (IGOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Gebouwen

De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA's, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar voorbereid. De bekostiging is deels onderdeel van de reguliere begroting (DO) en loopt deels via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)

In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De 'Zuil van Lely' ondergaat periodiek een uitvoerige technische inspectie naar de constructie.

Onderhoudsvoorzieningen

De onderhoudsvoorzieningen worden deels gevuld met ICL-middelen en deels met gemeentelijke (eigen) middelen. Deze voorzieningen zijn de dekkingsbron voor de kosten van het groot onderhoud van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Het KSP-scenario ten aanzien van de kwaliteit van de openbare ruimte geldt onverkort als uitgangspunt voor berekening van de onderhoudskosten.

Onderhoudsvoorzieningen

Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen. De stand van deze voorzieningen en het verloop daarvan als gevolg van stortingen en onttrekkingen in een jaar is opgenomen in hoofdstuk 4.4 van deze begroting. Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen en incidenteel op basis van separate besluitvorming.

Onderhoudsplannen:

- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

4. Financiering

De basis voor het handelen van de gemeente op het gebied van financiering is de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van gemeenten. Voor Lelystad is deze regelgeving vertaald in het treasurystatuut.

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Dat blijkt uit de volgende twee randvoorwaarden:

- Het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen (het verstrekken van leningen en het eventueel uitzetten van deposito's) moeten een prudent karakter hebben en mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

Risicobeheer financieringsportefeuille

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente wordt geconfronteerd met sterke rentestijgingen voor haar lopende geldleningen. In het algemeen wordt dit risico beperkt door het gespreid over de lopende jaren afsluiten van langlopende geldleningen met een vast rentepercentage.

Kredietrisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt bij het verstrekken van geldleningen aan rechtspersonen die in financiële problemen kunnen komen. Vanwege de invoering van het schatkistbankieren moeten decentrale overheden de liquiditeitsoverschotten verplicht beleggen bij de Staat der Nederlanden. Eind 2013 is de wet FIDO op dit punt aangepast.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat de gemeente op de korte termijn niet genoeg geld beschikbaar heeft of kan krijgen om aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen, wordt het liquiditeitsrisico genoemd. De afgelopen jaren was er steeds sprake van een liquiditeitstekort met name door substantiële investeringen. Om een goed inzicht te krijgen in de vraag hoeveel moet worden geleend en met welke looptijd, zal aandacht worden geschonken aan de liquiditeitsprognose.

Debiteurenrisico

Er bestaat een risico dat gemeentelijke debiteuren hun rekeningen niet (op tijd) betalen. Dit risico wordt beperkt door debiteuren vooraf te laten betalen, opbrengsten tijdig te innen en het monitoren van de dubieusheid van vorderingen en tegenpartijen conform de richtlijnen op dit gebied.

Eisen wet FIDO

Publieke taak en prudent beleggen

Conform het treasurystatuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen en de uitzettingen een prudent karakter kennen.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is in de wet FIDO een norm opgenomen ten aanzien van de maximale omvang van de kortlopende schulden (korter dan 1 jaar), de zogenaamde kasgeldlimiet. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende jaar. Voor 2023 bedraagt deze limiet circa €27,4 miljoen. Bij dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet, wordt een deel van de kortlopende schuld omgezet in een langlopende schuld (geldlening langer dan 1 jaar).

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)	3e kw 2021	4e kw 2021	1e kw 2022	2e kw 2022
Grondslag				
Omvang begroting per 1 januari 2021/2022	308.971	308.971	310.645	310.645
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	26.263	26.263	26.405	26.405
(2) Omvang vlottende korte schuld				
opgenomen gelden < 1 jaar	17.333	8.333	9.000	5.000
schuld in rekening-courant	1.525	2.193	6.167	1.008
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Derivaten contracten	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld	18.859	10.526	15.167	6.008
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	37	-	1.077	180
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	20.000	733	4.333	25.667
Derivatencontracten	-	-	-	-
(4) Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	1.178	-9.793	-9.757	19.840
Toegestane kasgeldlimiet (1)	26.263	26.263	26.405	26.405
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	27.441	16.470	16.648	46.244

Renterisiconorm

De renterisiconorm ziet vooruit en is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De rente risiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico t.o.v. de renterisiconorm in beeld gebracht.

Renterisico vaste schuld (bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
-1 Rente herzieningen	-	-	-	-
-2 Aflossingen	23.167	13.167	13.167	3.167
-3 Renterisico (1+2)	23.167	13.167	13.167	3.167
-4 Renterisiconorm	64.585	64.585	64.585	64.585
-5 Ruimte onder risiconorm (3-4)	41.418	51.418	51.418	61.418
Berekening renterisiconorm				
(4a) Begrotingstotaal 2023	322.926	322.926	322.926	322.926
(4b) Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
-4 Renterisiconorm	64.585	64.585	64.585	64.585

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de periode 2023 tot en met 2026 het maximale renterisico lager is dan de renterisiconorm. Dit betekent dat de renterisiconorm, op basis van deze cijfers, niet overschreden zal worden. Bij het aantrekken van nieuwe langlopende leningen wordt ervoor gezorgd dat zodanige modaliteiten worden gekozen, dat de renterisiconorm niet overschreden wordt. Het blijft echter mogelijk dat in een bepaald jaar meer langlopende leningen moeten worden aangetrokken dan voorzien (meer dan maximaal nodig is om binnen de norm te blijven). In dat geval vindt vooroverleg met de provincie plaats.

Eisen BBV

Met ingang van begrotingsjaar 2018 is voorgeschreven dat de totaal doorberekende interne rente (op basis van een omslagrente) gelijk moet zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2023 wordt 0,25%, zoals voorgesteld in de paragraaf bedrijfsvoering.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

		2022	2023	2024	2025	2026
	Rentetoerekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
Bij a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.938	1.816	1.574	1.461	1.336
Af b	De externe rentebaten	229	137	126	114	114
	Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)	1.709	1.679	1.449	1.347	1.222
Af c	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	1.066	839	572	302	166
Af c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	-	-	-	-	-
	Saldo doorberekende rente (c)	1.066	839	572	302	166
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (a - b) + (c)	643	840	877	1.045	1.056
Bij d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-	-	-
Bij d2	Rente over voorzieningen	-	-	-	-	-
	Totaal geraamde / werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (a - b) + (c) + d1 + d2	643	840	877	1.045	1.056
Af e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.449	1.489	1.471	1.464	1.423
Af f	Renteresultaat op het taakveld Treasury (a - b + c + d1 + d2 - e)	-806	-648	-594	-419	-367

Activa integraal gefinancierd	312.302	299.754	289.053	278.216	268.257
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0,21%	0,28%	0,30%	0,38%	0,39%
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toegerekende rente(omslag)	0,46%	0,50%	0,51%	0,53%	0,53%

Financieringsbehoefte

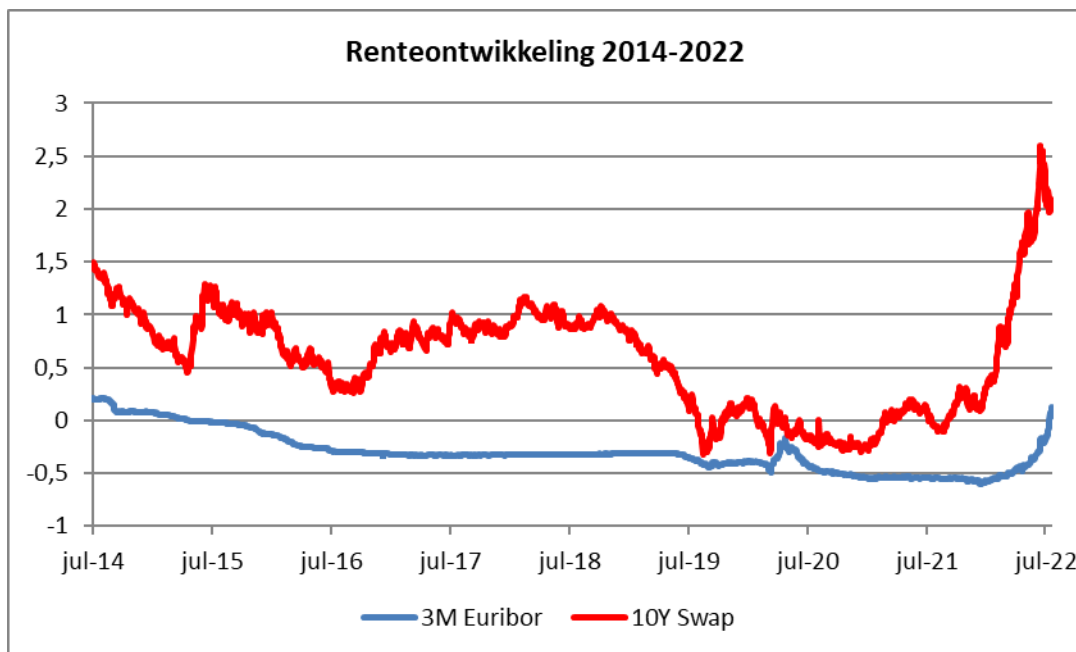
De behoefte aan nieuwe externe financieringsmiddelen is afhankelijk van een aantal zaken: de gemeentelijke vaste activa en voorraden bouwgrond, ontwikkeling van de interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen), ontwikkeling van de bestaande schuldpositie en de mutaties in het gemeentelijk werkkapitaal. Op basis van de balansprognose is het financieringstekort 2023 geraamd op circa €121 miljoen. Voor 2023 wordt geen langlopende financieringsbehoefte verwacht.

Financieringsbehoefte	2023	2024	2024	2025
bedragen x €1.000				
Vaste activa	299.754	289.053	278.216	268.257
Vlottende activa	130.841	159.776	135.942	112.109
Te financieren boekwaarde	430.595	448.829	414.158	380.365
Reserves	110.228	114.576	118.430	129.999
Voorzieningen	128.253	137.575	150.110	162.687
Vaste geldleningen	94.333	94.333	91.166	87.999
Aflossingen vaste geldleningen	-23.167	-13.167	-13.167	-3.167
Beschikbare vaste financieringsmiddelen	309.647	333.317	346.538	377.518
Financieringstekort				
Benodigde financieringsmiddelen	120.948	115.512	67.620	2.847
Vlottende passiva	-95.791	-123.670	-65.705	-10.969
Beschikbaar kortlopende middelen (kasgeldlimiet)	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Op te nemen vaste geldleningen	-	-33.158	-23.085	-33.122

Rentevisie

Korte rente kenmerkt zich door sterke fluctuaties. Wanneer de inflatie laag blijft, zal de korte rente zich op een laag niveau begeven. Tot medio 2022 zijn de korte rentes zeer laag met een niveau van rond de -0,40%. Als gevolg de sterk oplopende inflatie wordt het ruime monetaire beleid van de ECB afgebouwd. De ECB heeft in juli 2022 voor het eerst sinds 11 jaar de herfinancieringsrente verhoogd naar 0,5%. De verwachting voor 2023 is dat de korte rente verder zal gaan stijgen.

De lange rentes zijn in 2022 sterk gestegen door de oplopende inflatie en de oorlog in Oekraïne. De verwachting voor 2023 is dat de lange rente tussen de 2,00% en 3,00% zal bewegen. Onderstaande grafiek laat zien dat de rentes enorm kunnen fluctueren. In de rentestrategie moet de gemeente hier prudent mee omgaan.

5. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Deze bedrijfsvoering omvat de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen binnen de gemeente en is faciliterend aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen uit de verschillende taakvelden. In deze paragraaf zullen de diverse aspecten per thema worden behandeld, waarbij in voorkomende gevallen ingegaan zal worden op een aantal meerjarige ontwikkelingen.

Strategische doelen voor de stad – een ambitieuze organisatie

De ambities en doelen die de gemeente Lelystad zich heeft gesteld, opgenomen in het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vragen een gemeentelijke organisatie die dat kan vormgeven, organiseren, maar ook die kan anticiperen op veranderingen en ontwikkelingen. Als gemeentelijke organisatie zetten we de lijn door om ons nadrukkelijk als ambitieuze, beschikbare en betrouwbare partner op te stellen. Om dit te waarborgen zal de gemeentelijke organisatie in gelijke tred met de groei van de stad mee moeten groeien, en in sommige gevallen eerder moeten groeien om de gewenste ontwikkelingen waar te kunnen maken. Dit vraagt nadrukkelijke aandacht en zal in samenhang met de strategische personeelsplanning vorm moeten krijgen. De organisatievorm is hieraan dienend en zal daarmee in een bepaalde mate flexibel moeten zijn.

Continue doorontwikkeling organisatie

Met de huidige interne werkwijze zorgen we ervoor dat er een logische vertaling en verbinding zit in de strategische doelen vanuit het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vertaald naar concretdoelen in het Concernplan en naar teamdoelen in de Teamplannen. Daarbij werken we op een dynamische en planmatige wijze aan het scherp houden van de focus en het continu verbeteren.

Om onze capaciteit, kennis en kunde te kunnen spiegelen aan de ambities en opgaven zetten we door op de in 2021 geïntroduceerde organisatie brede 'strategische personeelsplanning'. Lelystad heeft grote en uitdagende ambities en hiervoor hebben we de juiste mensen op de juiste plek nodig. Dit vraagt om een strategische arbeidsmarkt- en personeelsaanpak, zodat gemeente Lelystad zich de aankomende jaren kan focussen op het vinden, binden, boeien en behouden van talentvolle mensen. Deze aanpak is breder dan alleen een arbeidsmarktcampagne of communicatie. Er wordt ingezet op moderne en inclusieve werving & selectie, marktconforme arbeidsvoorwaarden, inzet op loopbaanpaden en talentontwikkeling en doorontwikkeling van hybride c.q. plaatsafhankelijk werken. Ook de herinrichting van het stadhuis sluit hier straks op aan; eigentijds, sfeervol en met gevarieerde eigentijdse (samen)werken ontmoetingsplekken en daar op aansluitende dienstverlening.

Informatievoorziening

Informatievoorziening is de levensader van elke organisatie. Toegang tot bedrijfssoftware, data, documenten en cijfers is een must. Niet alleen kan er op basis van de juiste informatie beleid en strategie worden uitgezet, maar ook in de uitvoering is de informatievoorziening essentieel. Daarnaast vormt het de basis voor onze dienstverlening.

Lelystad Digitaal 2025 is het programma dat in het najaar 2021 is samengesteld, en waarin samen met de raad invulling is gegeven aan de digitale ambities voor de komende jaren. Dit programma gaat in op de sporen; inwoner centraal, data gedreven werken en voorzieningen op orde. Data gedreven werken is van start gegaan en maakt data-analyses als een standaard in de beleidsvorming van de Lelystadse opgaven. Om te kunnen blijven voldoen aan de doelmatigheid en rechtmatigheid en het in stand houden van een goede informatievoorziening die onze ambities ondersteunt, zullen er de komende jaren een aantal (grote) aanbestedingen plaatsvinden. Om dit te kunnen uitvoeren zitten er een aantal voorstellen in de begroting.

Informatiebeveiliging en privacy

Veel overheidsinformatie is openbaar. Maar als gemeente heb je ook gegevens die beslist niet openbaar mogen worden, zoals bijvoorbeeld persoonsgegevens. Om te voorkomen dat de alsmaar toenemende cybercriminaliteit de overhand neemt, moet informatiebeveiliging serieus worden genomen. De gevolgen zijn anders groot. Om die beveiliging van informatie te waarborgen heeft de gemeente

informatiebeveiligingsbeleid. Daarnaast dient de gemeente alert te zijn op de toenemende cyber-aanvallen. Om dit te bereiken wordt continu en steeds meer aandacht besteed aan bewustwording, geïnvesteerd in het up-to-date houden van kennis en systemen en worden er doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met o.a. persoonsgegevens en andere privacygevoelige informatie.

Concernbrede bedrijfsvoering

De kosten voor de concernbrede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op taakveld 0.4 'Overhead'. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoeringskosten binnen taakveld 0.4 nader gespecificeerd. Voor het vaststellen van het bedrijfsvoeringstarief worden alle kosten binnen taakveld 0.4 meegenomen. Een en ander conform de rekenregels in de BBV.

Overheadkosten (Taakveld 0.4) (bedragen x €1.000)	2023	2024	2025	2026
Bedrijfsvoeringskosten				
ICT	7.044	6.663	6.610	6.488
Centrale ondersteuning	6.017	6.017	6.017	6.017
Directie en management	3.680	3.680	3.680	3.680
Administratie en ondersteuning	1.737	1.737	1.737	1.737
Huisvesting	3.783	3.783	3.735	3.735
Overhead primaire afdelingen	1.157	1.157	1.156	1.155
Totaal Bedrijfsvoeringskosten	23.418	23.037	22.936	22.813
Overige kosten taakveld 0.4 overhead				
Gemeentelijke gebouwen	3.843	3.832	3.821	3.809
Primaire productie	1.969	1.969	1.969	1.969
Totaal Overige kosten taakveld 0.4 overhead	5.812	5.801	5.790	5.778
Eindtotaal	29.230	28.838	28.725	28.591

In uitzonderingsgevallen kan het nodig zijn een volledig integrale kostprijs weer te geven, bijvoorbeeld bij subsidieregelingen en de berekening van kostendeckendheid van heffingen en legestarieven. Met ingang van de programmabegroting 2021 - 2024 is de berekening van het uurtarief bedrijfsvoering aangepast. In tegenstelling tot de jaren daarvoor is het hele taakveld 0.4 (baten en lasten gesaldeerd) meegenomen in het tarief. Hierbij wordt voor de productieve formatie (uitgaande van 1250 uur per fte) een bedrijfsvoeringsopslag van €55,00 per uur gehanteerd (was €54,36).

Rente omslagpercentage

Het besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat regels omtrent de berekening van het te hanteren rente omslagpercentage. Dit interne rentepercentage wordt gebruikt bij de rentetoe rekening aan de taakvelden en is momenteel vastgesteld op 0,5%. Op basis van de huidige inzichten is wijziging van dit percentage naar 0,25% noodzakelijk. Het besluit om dit rentepercentage aan te passen heeft geen financiële gevolgen voor de gemeentebegroting.

Vastgesteld besluit:

- 0a. Voor begrotingsjaar 2023 de volledige bedrijfsvoeringskosten door te belasten en hiermee een bedrijfsvoeringsopslag van €55,00 vast te stellen.
- 0b. Voor het begrotingsjaar 2023 het rente omslagpercentage op 0,25% vast te stellen.

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b en c:

- b) verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;*
- c) financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.*

Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in het kader Verbonden Partijen dat op 9 februari 2016 is vastgesteld door de raad.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf.

Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld waaraan wordt bijgedragen;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar;
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

GGD Flevoland		GR
Taakveld	7.1 Volksgezondheid	
Publiek belang	Beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.	
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 6 deelnemende gemeenten aan de GR GGD Flevoland.	
Financieel belang	€1.980.000,-	
Financiële risico's	De begroting van de GGD bestaat grotendeels uit markttaken die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Wanneer deze markttaken flink afnemen dan zal de gemeentelijke bijdrage behoorlijk moeten toenemen om de GGD in stand te houden. Het Rijk zal de reële extra kosten die de GGD maakt door de coronacrisis vergoeden; we gaan er vooralsnog vanuit dat dit afdoende is.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Verwacht eigen vermogen per 1-1-2023: €6.680.000,- en per 31-12-2023: €6.880.000,-.	
Vreemd vermogen	Verwacht vreemd vermogen per 1-1-2023: €21.347.000,- en per 31-12-2023: €20.722.000,-.	
Financieel resultaat	Verwacht resultaat €0,- (na donatie reserves €200.000)	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 7.333	€ 6.536
Vreemd vermogen	€ 18.348	€ 21.978
Financieel resultaat		€0,-

Het Flevolands Archief (HFA)		GR
Taakveld	0.4 Overhead	
Publiek belang	Archiefbeheer.	
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de zeven deelnemers aan de regeling en heeft voor 14,28% stemrecht.	
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2023 bedraagt €185.723.	
Financiële risico's	Op dit moment speelt een aantal ontwikkelingen die tot verhoging van bijdrage na 2022 zouden kunnen leiden. Deze ontwikkelingen zijn: verdere verzelfstandiging van HFA; terugtrekking van het Rijk uit de Regionale Historische Centra (RHC); verkorting van overbrengingstermijn als gevolg van de nieuwe archiefwet; implementatie e-depot.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-2023 bedraagt €608.784 en per 31-12-2023 €461.573.	
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2023 bedraagt €201.579 en per 31-12-2023 €198.790.	
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2023 bedraagt na onttrekking uit reserves € 0.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 799	€ 778
Vreemd vermogen	€ 129	€ 108
Financieel resultaat		€ 214

OFGV		GR
Taakveld	7.4 Milieubeheer	
Publiek belang	Vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieu.	
Bestuurlijk belang	Lelystad zal in 2023 na het uittreden van de gemeente Weesp één van de 14 deelnemers zijn. Het stemrecht stijgt van 10,13% in 2022 naar 10,61% in 2023.	
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de OFGV voor 2023 bedraagt €1.454.747	
Financiële risico's	De OFGV staat er financieel goed voor, er zijn geen risico's met een substantiële impact op de gemeentelijke positie te verwachten.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Het eigen vermogen op 1-1-2023 zal naar verwachting ca. €668.600 bedragen. Het eigen vermogen is gebaseerd op bekende reservemutaties en een nihil	
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen zal begin en eind 2023 naar verwachting €5.300.295 bedragen.	
Financieel resultaat	De begroting voor 2023 is sluitend.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 1.331	€ 1.643
Vreemd vermogen	€ 5.121	€ 5.514
Financieel resultaat		€ 570

Veiligheidsregio Flevoland		GR	
Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer		
Publiek belang	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: a. Brandweezorg b. geneeskundige hulpverlening c. de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding d. rampenbestrijding en crisisbeheersing e. het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.		
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 1 van de in totaal 6 deelnemers aan de GR en heeft 1/6 van de stemmen bij reguliere besluiten en 25% van de stemmen bij wijzigen en vaststellen van de begroting en vaststellen van de jaarrekening.		
Financieel belang	De bijdrage voor 2023 zal €5.149.259,- bedragen.		
Financiële risico's	Er zijn een aantal risico's die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn, deze risico's zullen in de toekomst meegenomen worden. Op dit moment ziet het er naar uit dat het risico taakdifferentiatie wel op korte termijn zich voor zal gaan doen. De veiligheidsregio's zijn van mening dat dit risico thuis hoort bij het Rijk. Echter de besluitvorming hierover zal pas later 2022 plaatsvinden. Het betreft een risico dat structureel is. Mocht besluitvorming negatief uitvallen dan zal naar alle waarschijnlijkheid voor het eerste jaar, dit risico kunnen worden opgevangen door het eigen vermogen van de Veiligheidsregio, maar daarna zal het risico opgelost moeten worden door de gemeenten. Zie ook het risico voor de Veiligheidsregio in de paragraaf weerstandsvermogen.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023			
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-23 €9.531.000,- en per 31-12-23 €8.681.000,-.		
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-23 €16.812.000,- en per 31-12-23 €16.078.000,-.		
Financieel resultaat	Verwacht resultaat is €0,-.		
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen		€ 10.819	€ 12.328
Vreemd vermogen		€ 11.674	€ 11.324
Financieel resultaat			€ 1.789

Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep		GR
Taakveld	6.4 Begeleide participatie	
Publiek belang	Het publiek belang dat door het Werkvoorzieningsschap GR IJsselmeergroep wordt gediend is het uitvoeren van de sociale werkvoorziening (SW) en het benutten en beschikbaarstellen van de infrastructuur t.b.v. reïntegratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten.	
Bestuurlijk belang	De GR is omgevormd naar een bedrijfsvoeringsorganisatie waarin alle drie de leden (Noordoostpolder, Urk en Lelystad) een gelijke stem hebben. Besluitvorming is in 2019 bij de deelnemende raden afgerond. Zeewolde is in 2019 uit de GR getreden.	
Financieel belang	De verwachte Rijksbijdrage voor 2023 bedraagt € 6.142.163,- (wsw subsidie meicirculaire 2022). Daarnaast - op grond van de begroting 2022 - een gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van € 333.611,-.	
Financiële risico's	Wanneer het exploitatietekort door de verlaging van de rijkssubsidie per sociale werkvoorziening plaats en het staken van nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening structureel wordt is het eigen vermogen ontoereikend om dit op te vangen. In de meerjarenraming (begroting 2021 GR IJsselmeergroep) is de verwachting dat tot en met 2024 deze tekorten uit de eigen reserves kunnen worden gedekt.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	De begroting van het de GR IJsselmeergroep 2023 is in december 2022 beschikbaar.	
Vreemd vermogen	Zie hierboven.	
Financieel resultaat	Zie hierboven.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 3.401	€ 2.650
Vreemd vermogen	€ 1.710	€ 3.721
Financieel resultaat		-€ 52

Alliander		N.V.
Taakveld	0.5 Treasury	
Publiek belang	Nutsvoorziening	
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,6% van de stemmen.	
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2022 is ca. €645.000,- ontvangen.	
Financiële risico's	De financiële positie van Alliander is goed. Echter, Alliander staat voor een grote investeringsopgaven i.v.m. de energietransitie. Hierdoor zullen de resultaten, en daarmee de dividenduitkering, de komende jaren onder druk komen te staan.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 4.328.000	€ 4.470.000
Vreemd vermogen	€ 5.094.000	€ 5.730.000
Financieel resultaat		€ 242.000

BNG		N.V.
Taakveld	0.5 Treasury	
Publiek belang	Bankier voor overheden.	
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,009% van de stemmen.	
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. Het dividend voor Lelystad over 2021 bedraagt €11.400,-.	
Financiële risico's	Beperkt gelet op de geringe omvang van onze deelneming.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 5.097.000	€ 5.062.000
Vreemd vermogen	€ 155.262.000	€ 143.995.000
Financieel resultaat		€ 211.000

HVC		N.V.
Taakveld	7.3 Afval	
Publiek belang	Verwerken van afvalstoffen, bijdragen aan materiaalhergebruik en duurzaamheid.	
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is met 93 gewone aandelen voor ca. 3% aandeelhouder in NV HVC.	
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2023 bedraagt € 9.420.879,-.	
Financiële risico's	De gemeente Lelystad staat samen met de andere aandeelhouders van HVC garant voor een deel van de leningen van HVC. Het Lelystads aandeel voor de garantstelling bedraagt ca. € 19 miljoen. Hoewel de vermogenspositie van HVC met een solvabiliteit van ca. 14% mager is, zetten de positieve resultaten van de afgelopen jaren zich door en is het risico daarmee acceptabel.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-23 bedraagt €171.964.000 en per 31-12-	
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-23 bedraagt €992.391.000 en per 31-12-23 €1.038.922.	
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat bedraagt €16.496.000.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 142.293	€ 168.741
Vreemd vermogen	€ 849.809	€ 845.514
Financieel resultaat		€ 26.369

Omala		N.V.
Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.	
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.	
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal en leningen verstrekt aan de CV AGC.	
Financiële risico's	Het financieel risico is beperkt. OMALA N.V. treedt op als beherend vennoot van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. en fungeert als gebiedsontwikkelaar.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bedraagt naar verwachting €365.000 per 01-01-2023	
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen bedraagt naar verwachting €250.000 per 01-01-2023 en €250.000 per 31-12-2023.	
Financieel resultaat	Verwacht financieel resultaat bedraagt €31.000.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 253	€ 334
Vreemd vermogen	€ 1.248	€ 767
Financieel resultaat		€ 81

Sportbedrijf Lelystad		N.V.
Taakveld	5.2 Sportaccommodaties	
Publiek belang	Beheer en verhuur van sportaccommodaties en organisatie van diverse sportstimuleringsactiviteiten	
Bestuurlijk belang	100% aandeelhouder	
Financieel belang	€ 3.787.456 (voor besluitvorming van deze programmabegroting)	
Financiële risico's	Zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Niet bekend bij het opstellen van deze paragraaf.	
Vreemd vermogen	Niet bekend bij het opstellen van deze paragraaf.	
Financieel resultaat	Niet bekend bij het opstellen van deze paragraaf.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 9.609	€ 9.811
Vreemd vermogen	€ 8.197	€ 8.663
Financieel resultaat		-€ 170

Vitens		N.V.
Taakveld	0.5 Treasury	
Publiek belang	Zorgdragen voor een stabiele drinkwatervoorziening.	
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 1,7% van de aandelen.	
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering mits het financieel beleid van Vitens dit toelaat. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In de afgelopen jaren is geen dividend ontvangen doordat de solvabiliteit onder de 30% is gedaald.	
Financiële risico's	De financiële ratio's van Vitens staan onder druk als gevolg van toenemende investeringen en beperking van de winst a.g.v. de zgn. WACC-norm. Hierdoor kan Vitens de komende jaren geen dividend uitkeren. Daardoor kan de solvabiliteit op peil gehouden worden, zodat deze over een paar jaar weer voldoende op niveau is om wel dividend uit te keren. Het risico van deze deelneming is, mede door het naleven van het door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid, nog steeds beperkt.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 559.200	€ 600.300
Vreemd vermogen	€ 1.340.100	€ 1.387.800
Financieel resultaat		€ 19.400

Jeugd Lelystad (JEL)		B.V.	
Taakveld	6.2 Wijkteams		
Publiek belang	Jeugd Lelystad (JEL) is per 1 juli 2021 verantwoordelijk voor de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp.		
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder van JEL.		
Financieel belang	€ 3.300.000 excl OVA index voor 2023		
Financiële risico's	Gemeente heeft jeugdhulpplicht. Door goed maandelijks te monitoren kunnen tekorten tijdig gesignaleerd worden.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023			
Eigen vermogen	De begroting van JEL 2023 is nog niet beschikbaar op moment van opstellen van deze paragraaf.		
Vreemd vermogen	Idem.		
Financieel resultaat	Idem.		
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen		€ 0	€ 266
Vreemd vermogen		€ 0	€ 816
Financieel resultaat			€ 266

Technofonds Flevoland		B.V.	
Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling		
Publiek belang	Investeren in innovatieve bedrijven (start-ups) om bedrijvigheid en werkgelegenheid te bevorderen.		
Bestuurlijk belang	Lelystad is samen met een aantal andere Flevolandse partijen aandeelhouder, de gemeente heeft een aandelenbelang van 10 procent.		
Financieel belang	Lelystad heeft kapitaal gestort voor een bedrag van ruim € 1 mln.		
Financiële risico's	Technofonds heeft in 2021 een positief resultaat gerealiseerd van bijna €3,8 miljoen. Hiermee zijn de verliezen van voorgaande jaren grotendeels gecompenseerd.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023			
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen.		
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen.		
Financieel resultaat	Financiële resultaten zijn sterk afhankelijk van positieve exits van deelnemingen, deze zijn niet te plannen. Er is daarom geen prognose van het resultaat.		
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen		€ 4.438	€ 8.231
Vreemd vermogen		€ 26	€ 16
Financieel resultaat			€ 3.793

Werkbedrijf Lelystad		B.V.
Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie	
Publiek belang	Het realiseren van een optimale uitstroom uit de participatiewet naar werk ten behoeve van (langdurig) werklozen en arbeids-gehandicapten en niet-werkende werkzoekenden..	
Bestuurlijk belang	Lelystad is 100% aandeelhouder van de BV Werkbedrijf Lelystad.	
Financieel belang	In de nota besteding re-integratiegelden Participatiebudget 2023, onderdeel van het programmaplan Sociaal Domein wordt vastgelegd welk deel van het beschikbare budget aan het Werkbedrijf Lelystad beschikbaar wordt gesteld. Dit vormt de basis voor de begroting 2023 van het Werkbedrijf. De nota 2023 wordt in het najaar 2022 opgesteld. In 2022 is het totale financieel belang €4.189.041,-.	
Financiële risico's	De financiële risico's zijn beperkt omdat het volume van de activiteiten wordt afgestemd op de beschikbare middelen.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	De begroting van het Werkbedrijf Lelystad 2023 is in december 2022 beschikbaar.	
Vreemd vermogen	Zie hierboven.	
Financieel resultaat	Zie hierboven.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 141	€ 211
Vreemd vermogen	€ 1.476	€ 881
Financieel resultaat		€ 70

Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City		C.V.
Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.	
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.	
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal verschaft en leningen verstrekt aan de CV AGC.	
Financiële risico's	Door positieve ontwikkelingen op het gebied van verkoop is het risico in de jaren steeds verder afgenomen. Het risico is aldus beperkt.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bedraagt naar verwachting €3.001 per 01-01-2023 en €3.001 per 31-12-2023.	
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen bedraagt naar verwachting €5.635 per 01-01-2023 en € 5.635 per 31-12-2023.	
Financieel resultaat	0.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 3.001	€ 3.001
Vreemd vermogen	€ 4.894	€ 5.835
Financieel resultaat		€ 0

Bataviahaven		Stichting
Taakveld	2.3 Recreatieve havens	
Publiek belang	Het doel van de stichting is o.a. het beheren van de Bataviahaven, promotie van de haven, het werven van passanten en ruimte te bieden aan watergebonden evenementen.	
Bestuurlijk belang	De gemeente benoemt de bestuurders van de stichting.	
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2023 bedraagt € 137.698	
Financiële risico's	Beperkt gelet op de omvang van de stichting. Door de coronapandemie is sprake van een afname in de groei van de riviercruisevaart. Op 6 april 2021 heeft de raad in afwijking van de verordening liggelden Bataviahaven besloten het zomertarief 2021 te verlagen naar de hoogte van het wintertarief voor de periode van 1 april 2021 tot 1 november 2021 voor schepen van de Bruine vloot met Bataviahaven als thuishaven. Voor de daardoor gederfde inkomsten is de St. Bataviahaven gecompenseerd met een bedrag van € 25.000.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-23 en per 31-12-23 bedraagt €150.000.	
Vreemd vermogen	het verwacht lang vreemd vermogen per 1-1-23 en per 31-12-23 is nihil.	
Financieel resultaat	Verwacht resultaat voor bestemming reserves €25.000,-.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 187	€ 295
Vreemd vermogen	€ 165	€ 143
Financieel resultaat		€ 107

Uiver Constellation		▼	Stichting
Taakveld	5.4 Musea		
Publiek belang	Behoud van mobiel cultureel erfgoed.		
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is participant in de Stichting en heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting.		
Financieel belang	€250.000,-		
Financiële risico's	Deelname aan de stichting brengt geen substantiele risico's voor de gemeente met zich mee.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023			
Eigen vermogen	In de stichting is het recht op behoud en exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation ondergebracht. Er vinden verder geen activiteiten in de stichting plaats.		
Vreemd vermogen	Zie hiervoor.		
Financieel resultaat	-		
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen		€ 750	€ 750
Vreemd vermogen		€ 0	€ 0
Financieel resultaat			€ 0

ParkeerService		Coöperatie
Taakveld	2.2 Parkeren	
Publiek belang	Het verrichten van parkeerdiensten voor onder andere de gemeente Lelystad. Daarvoor wordt jaarlijks een Uitvoerings Overeenkomst (UO) afgesloten.	
Bestuurlijk belang	Coöperatie ParkeerService heeft in 2022 14 leden, waarvan 13 gemeenten. Ieder lid heeft één stem in de Algemene Ledenvergadering.	
Financieel belang	Coöperatiebijdrage: €150.000,-, Afname producten en diensten: €416.000, Stelposten: €182.000.	
Financiële risico's	In de begroting 2023 wordt, net als in de begroting 2022, geanticipeerd op een uitbreiding van het ledenbestand. Op dit moment lopen er gesprekken met potentiële nieuwe leden, maar zijn deze onvoldoende concreet om hiervoor al concrete diensten en activiteiten te ramen. Daarom wordt volstaan met het opnemen van enkele stelposten hiervoor. Gemiddeld genomen stijgt de bijdrage van de leden in 2022 met circa 3% (inclusief een reguliere indexatie van circa 1,3%). Sinds einde vorig jaar zien we echter een behoorlijke toename van de inflatie. De verwachting ten tijde van het opstellen van deze begroting is dat de inflatie in 2022 oploopt naar 5,2% over 2022 (CPB, Maart 2022) en voor 2023 nog steeds uitgaat van de 2,4%. In dit scenario is verondersteld dat de energieprijzen snel terugkeren naar het niveau 2019. In een hoog scenario, waarbij de energieprijzen gedurende de periode op het niveau van januari 2022 blijven, loopt de inflatie op naar 6% in 2022 en 3% in 2023.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023		
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-23 en per 31-12-23 bedraagt naar verwachting €2.216.000,-.	
Vreemd vermogen	Het lang vreemd vermogen is nihil per 1-1-23 en 31-12-23.	
Financieel resultaat	Verwacht resultaat: 0.	
Kerngegevens jaarrekening 2021 (bedragen x €1.000)		
	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 1.983	€ 2.216
Vreemd vermogen	€ 1.973	€ 3.637
Financieel resultaat		€ 223

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Voorts wordt een globaal beeld geschetst van ontwikkelingen die van invloed zijn op de grondmarkt en de grondexploitaties. Daarnaast wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de actuele prognoses van de te verwachten resultaten en worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Proces

Jaarlijks wordt de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Op grond van de MPG en de begroting heeft het college het mandaat om investeringen te verrichten. Actualisatie van de MPG geschiedt op basis van inzichten aan het begin van het boekjaar. In het najaar bij vaststelling van de begroting kunnen er nieuwe inzichten zijn. Deze worden beschreven in deze paragraaf. Bij de jaarrekening worden deze gevolgen - zijnde voorgestelde wijzigingen - in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen, dan wordt dit via een separate herziene grondexploitatie aan u voorgelegd.

Wat is grondbeleid?

Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Om dit grondbeleid te kunnen voeren, kan een gemeente gronden aankopen met als doel deze gronden om te vormen naar bouwrijpe grond en vervolgens te verkopen (BBV; notitie 2016).

Actief en / of passief grondbeleid

De gemeente kan kiezen – en heeft dit in het verleden veelvuldig gedaan – voor actief grondbeleid waarbij zelf gronden worden gekocht, in productie worden genomen om vervolgens als bouwrijpe grond te verkopen. Dat hieraan risico's zijn verbonden, is duidelijk geworden in de vorige crisis. Het alternatief kan zijn om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren door middel van bestemmingsplannen en het verlenen van vergunningen. Met passief grondbeleid is directe sturing en regie echter beperkter dan wanneer er sprake is van actief grondbeleid. Aan beide vormen zijn dus voor- en nadelen verbonden. In 2020 heeft de raad de nota Grondbeleid vastgesteld. De opgenomen doelstelling is situationeel grondbeleid, wat zoveel betekent dat per ontwikkeling en locatie wordt beoordeeld in welke mate de gemeente een actieve dan wel faciliterende rol neemt. Het grondbeleid zal erop gericht zijn om de ambities voor economische- en woningbouwontwikkeling te faciliteren, maar ook om financieel geen onaanvaardbare risico's aan te gaan.

Ruimtelijke programmering

Gelet op de risico's die inherent zijn aan langlopende projecten met grote investeringsvolumes, moet op grond van regelgeving uit de BBV worden onderzocht of de planvoorraad in verhouding staat met de verwachte marktabsorptie in circa tien jaar. Met andere woorden; hoe groot is de kans dat ons geïnvesteerd vermogen wordt terug verdiend binnen deze termijn. Om dit goed te kunnen bepalen moet er inzicht zijn in niet alleen aantallen, maar ook het soort woningen (diverse prijscategorieën).

In het kader van goede ruimtelijke ordening worden visies vertaald naar plannen en concrete projecten. Ook de private sector ontwikkelt vastgoed in Lelystad. Een ruimtelijke programmering is een vertaling van alle lopende projecten en op te starten projecten die zien op een periode van circa 10 jaar.

Uit het WoningBehoeftOnderzoek wordt duidelijk dat Lelystad een autonome groei kent van circa 5.000 woningen tot 2040. Vanuit het programma LelystadNextLevel wordt aangehaakt bij de ambitie om tot 2040 te groeien met nog eens 10.000 woningen, dus in totaal 15.000 toevoegingen. Door de urgentie van het landelijke woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad ontstaat er druk om de woningambitie verder te verhogen. De raad heeft hiertoe een amendement aangenomen met de ambitie om met 40.000 nieuwe woningen te groeien. Eén van de belangrijke opgaven is het versnellen van de woningbouw. In aanvulling hierop is in het raadakkoord de ambitie opgenomen om kwalitatief te groeien met 1400 woningen per jaar, met de bijbehorende werkgelegenheid en voorzieningen.

Lelystad kan zo nodig voldoen aan een verhoogde en versnelde vraag om bouwgrond in Lelystad Zuid. Hiervoor zullen er op rijksniveau wel maatregelen ten aanzien van stikstof en compensatie voor de kiekendief moeten worden genomen.

Grondmarkt

Woningprijzen

In het eerste kwartaal van 2022 zijn de woningprijzen voor het eerst sinds lange tijd licht gedaald, namelijk met 2,73% ten opzichte van het vorige kwartaal. Ondanks de lichte daling en de stagnerende verkoopprijzen van nieuwbouwwoningen ten opzichte van het vierde kwartaal van 2021 blijft de krapte op de woningmarkt structureel hoog. Het ligt dan ook niet voor de hand te veronderstellen dat de lichte daling van de verkoopprijzen een kantelpunt impliceert, tenzij er een zware economische recessie plaatsvindt in combinatie met een sterk krimpende kredietverlening. Het behoort echter tot de mogelijkheden dat de stabilisatie van woningprijzen eerder is ingezet dan verwacht (Metafoor, kwartaalbericht 2022 Q1). Dat een snelle stabilisatie van woningprijzen zal aandienen, is niet zo vreemd in het licht van de oplopende inflatie door hogere energieprijzen. Tevens tasten de gestegen energieprijzen de koopkracht aan waardoor de recessiedreiging wordt vergroot. Centrale banken maken zich op om het monetair beleid te verkrappen door minder schuldtitels aan te kopen en de officiële rentetarieven te verhogen. Dit vertaalt zich in een stijging van de rente op overheidsleningen, wat gepaard gaat met hogere hypotheekrentes. Dat heeft zijn weerslag op de woningmarkt, omdat de hypotheekrente een bepalende factor is bij vaststelling van het maximale leenbedrag. Een daling van het aantal transacties ligt dan ook in het verschiet. Door een toename van de voorraad woningen te koop, zal dit de prijsstijging kunnen afzwakken (ABNAMRO woningmarktmonitor juli).

Woningbouwkosten

De woningbouwkosten zijn in het eerste kwartaal van 2022 verder gestegen. De stijging ten opzichte van het voorgaande kwartaal betrof 2,88%. Daarmee is het de grootste stijging in bijna drie jaar tijd. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door aanhoudende materiaaltekorten (door een toenemende vraag en tijdelijke stagnatie in productie door de coronacrisis) en hoge energie- en grondstofprijzen door de oorlog in Oekraïne. Voorlopig is er dus nog geen sprake van een stabilisatie van de bouwkostenontwikkeling (Metafoor, kwartaalbericht 2022 Q1).

Grond-, weg- en waterbouwkosten

In het eerste kwartaal van 2022 zijn de grond-, weg- en waterbouwkosten wederom gestegen na een afvlakking in het laatste kwartaal van 2021. De stijging van deze kosten is vergelijkbaar met de stijging van de woningbouwkosten (Metafoor, kwartaalbericht 2022 Q1).

Grondwaarde

Doordat de woningprijzen in het eerste kwartaal van 2022 licht zijn gedaald en de directe bouwkosten zijn gestegen, is de theoretische waarde van bouwgrond afgenomen ten opzichte van het vierde kwartaal van 2021. De werkelijke transactiepreisen van bouwgrond die doorgaans een vertraagde en meer stabiele weergave van marktontwikkelingen geven, zijn in het eerste kwartaal van 2022 (ten opzichte van het vierde kwartaal van 2021) met 9,23% gestegen. In de praktijk zijn grondprijzen die door het kadaster worden geregistreerd stabielere dan de theorie laat zien. De ontwikkeling van de daadwerkelijke transactiepreisen zoals het kadaster deze registreert, kent vaak enige vertraging in vergelijking met de theoretische grondwaardeontwikkeling. Overigens stijgen de woningprijzen op jaarbasis nog wel harder dan de bouwkosten, wat betekent dat de theoretische waarde van bouwgrond op jaarbasis is gestegen. Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen zal een eventuele daling van de kavelprijzen verlaat zichtbaar worden in de cijfers van het kadaster (Metafoor, kwartaalbericht 2022 Q1).

Risicobedrag grondexploitaties

In de recente MPG een berekening gemaakt van het benodigd bedrag aan projectrisico's plus scenarioberekeningen voor wijzigingen in factoren als rente en prijsindexaties. Op basis hiervan is berekend dat een bedrag van €8.157.000 nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen voor de grondexploitaties.

Bedrijventerreinen

De vooruitzichten voor onze bedrijventerreinen blijven positief. Lelystad heeft door zijn ligging in de MRA, maar tegelijkertijd haar ruimte, goede uitgangspunten door vestiging van logistieke bedrijven en voor

meer ruimte vragende maakindustrie. Door uitbreiding van het vliegveld en de vestiging van het enorme distributiecentrum op Larserpoort, is dit gebied goed op de kaart gezet. Met ook de realisatie van de Flevokust haven en bijbehorende bedrijventerrein, kan er een divers pallet aan kavels worden aangeboden.

Dit neemt niet weg dat als de vraag naar bedrijfskavels terugloopt door een recessie, er vertraging in de uitgifte van bedrijfskavels kan ontstaan. Financieel staan de grondexploitaties van de bedrijventerreinen er momenteel goed voor.

Gronduitgifte

In het nog vast stellen gronduitgiftebeleid wordt inzicht geboden in de opties die ter beschikking staan inzake de wijze van gronduitgifte voor onder andere projectmatige ontwikkeling.

8. Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) betreft de volgende toezichtgebieden:

- Huisvesting Statushouders
Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.
- WABO (Bouwen en Milieu)
Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving (Milieu en bouwen) en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.
- Ruimtelijke Ordening
De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.
- Monumenten en archeologie
Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermd stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving.
- Archief Toezicht:
Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorziening.
- Financieel Toezicht
In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Verantwoording naar de Provincie

Het streven is de IBT verantwoording van de toezichtgebieden te integreren in de Planning & Control (P&C) documenten zoals de begroting en de jaarrekening. Het proces zal uiteindelijk zoveel mogelijk als volgt verlopen: In de jaarrekening worden de resultaten benoemd van de bovengenoemde beleidsterreinen. In de bestuursovereenkomst met de provincie zijn afspraken gemaakt over het informatiearrangement en de toezichtcriteria. De provincie beoordeelt of de gemeente het goed of slecht doet op de verschillende onderdelen. In de begroting die daarop volgt komen de verbeteracties aan de orde op die punten waarvan in rekening is gebleken dat verbeteringen noodzakelijk zijn. In de onderhavige begroting wordt in deze opstartfase alleen ingegaan op de onderdelen in het financieel toezicht. Deze is in het hoofdstuk financiële positie toegelicht. De komende 2 jaar wordt de IBT verantwoording in de Begroting en jaarrekening verder uitgebreid met de overige onderdelen IBT. Er is gekozen voor deze gefaseerde invoering omdat voor de hierboven benoemde terreinen de momenten van verslaglegging niet of beperkt kunnen worden gesynchroniseerd met de P&C-cyclus. Om uiteindelijk een volledige synchronisatie en integratie te kunnen bereiken zullen diverse regelingen en voorschriften hierop moeten worden aangepast. Het is nog niet bekend wanneer dit punt bereikt kan worden. Tot dat moment zullen

de IBT-onderwerpen noodgedwongen gefragmenteerd aan de raad worden aangeboden. In de hieronder staande informatie en tabellen wordt kort ingegaan op de IBT-informatie en de daaruit resulterende beoordeling voor wat betreft Financiën.

Financiën

In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd ("groen"), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt ("oranje"). Buiten deze bandbreedte geldt "rood". De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden.

Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment.

➤ **Pijler 1: begrotingsevenwicht**

De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht (materieel evenwicht) en uit de meerjarenbegroting blijkt dat het aannemelijk is dat dit evenwicht jaarlijks wordt gecontinueerd.

➤ **Pijler 2 en 3: weerstandsvermogen en schuldpositie**

Geen van deze pijlers is ongunstig. Geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen, die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.

In ambtelijk overleg zijn de indicatoren en bijbehorende normering besproken die de pijlers zoals hierboven operationeel maken. Deze worden hieronder weergegeven.

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht (materieel evenwicht) en uit de meerjarenbegroting blijkt dat het aannemelijk is dat dit evenwicht jaarlijks wordt gecontinueerd. Structureel begrotingsevenwicht betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig).

STRUCTUREEL EVENWICHT (bedragen x €1.000)	Rekening 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Totaal						
Totaal baten	325.023	308.784	321.945	307.988	306.390	292.927
Totaal lasten	308.869	310.645	322.926	309.791	308.342	294.273
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	16.154	1.860	981	1.803	1.951	1.346
Onttrekking reserves (baten)	21.256	15.498	4.691	3.422	2.503	1.932
Dotatie reserves (lasten)	16.166	13.343	3.336	1.390	424	217
Resultaat reserves	5.090	-2.155	-1.355	-2.032	-2.079	-1.716
Totaal baten (na bestemming reserves)	346.279	324.283	326.636	311.411	308.893	294.860
Totaal lasten (na bestemming reserves)	325.036	323.988	326.262	311.182	308.765	294.490
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	21.243	295	374	229	128	370
Incidenteel						
Totaal baten	10.537	88	88	0	0	0
Totaal lasten	5.873	13.163	2.678	1.542	846	497
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	16.410	-13.076	-2.590	-1.542	-846	-497
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	16.010	13.076	2.590	1.542	846	497
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	16.166	13.343	3.336	1.390	424	217
Incidenteel resultaat reserves	-156	-267	-746	152	423	280
Totaal baten (na bestemming reserves)	26.547	13.163	2.678	1.542	846	497
Totaal lasten (na bestemming reserves)	22.039	26.506	6.014	2.932	1.270	713
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	4.508	-13.343	-3.336	-1.390	-424	-217
Structureel						
Totaal baten	314.486	308.697	321.857	307.988	306.390	292.927
Totaal lasten	302.997	297.482	320.248	308.249	307.495	293.777
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	11.490	-11.215	-1.609	261	1.105	849
Onttrekking reserves (baten)	5.246	2.423	2.101	1.881	1.657	1.436
Dotatie reserves (lasten)	0	0	0	0	0	0
Structureel resultaat reserves	5.246	-2.423	-2.101	-1.881	-1.657	-1.436
Totaal baten (na bestemming reserves)	319.732	311.120	323.958	309.869	308.047	294.363
Totaal lasten (na bestemming reserves)	302.997	297.482	320.248	308.249	307.495	293.777
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	16.736	13.638	3.710	1.619	552	587
Structurele exploitatie ruimte (BBV)	5,5%	4,4%	1,2%	0,5%	0,2%	0,2%

Conclusie:

Pijler 1 – begrotingsevenwicht geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten. In de Gemeentewet is bepaald dat de raad erop toeziet dat de begroting structureel in evenwicht is. De raad mag hiervan afwijken als aannemelijk is dat het structureel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. De toezichthouder toetst eveneens nadrukkelijk op deze bepaling. Na het doorvoeren van de diverse bijstellingen die in deze programmabegroting 2023 – 2026 aan de raad worden voorgelegd is er sprake van een positief saldo binnen de structurele exploitatie ruimte in de jaren 2023, 2024 en 2025. In 2026 is er op dit moment sprake van een structureel tekort, waarvoor het college enkele scenario's en handelingsperspectieven in beeld heeft gebracht over hoe het structureel en reëel begrotingsevenwicht alsnog gerealiseerd zal worden.¹

¹ De jaarlijkse onttrekking uit de 'egaliseringsreserve systeemwijziging afschrijvingssystematiek' vindt plaats tot en met 2023, waarna de onttrekking omslaat in een jaarlijkse storting. Deze mutaties worden binnen het BBV beschouwd als structureel.

Pijler 2: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen	Norm	rekening 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Norm Weerstandsvermogen	1,2- 1,8	1,7	1,8	1,8			
Solvabiliteit	20% - 50%	22%	24%	24%	24%	29%	32%
Grondexploitatie	20% -35%	23%	19%	29%	24%	16%	7%

Conclusie:

Pijler 2 weerstandsvermogen geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot het gemeentelijk weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is voldoende wat betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om de geïnventariseerde risico's op te vangen (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Het kengetal solvabiliteit geeft weer in hoeverre er *geen schulden* op het bezit rusten. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of er bij een onmiddellijke liquidatie van de gemeente genoeg geld over zou blijven om alle schulden te vereffenen. Het kengetal geeft in een percentage aan welk deel van het bezit op de linkerkant van de balans niet met schuld is belast en in fictieve zin vrij komt als al het gemeentebestel vandaag wordt verkocht. De BBV definitie luidt nu: het totaal aan eigen vermogen - in de vorm van reserves - gedeeld door het totale balansvermogen, maal 100%. Als signaleringswaarde voor de solvabiliteitsratio geldt wat de VNG en de provinciaal toezichthouder betreft een percentage van 20%².

Solvabiliteit is een verhoudingsgetal tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en komt de komende jaren onder de signaleringswaarde. Voorstellen uit deze programmabegroting hebben hier nauwelijks effect op. De voornaamste reden dat het eigen vermogen in de aankomende jaren terugloopt heeft betrekking op de overgang van annuïtair- naar lineair afschrijven. Als gevolg van een systeemwijziging binnen het BBV was een overstap naar lineair afschrijven noodzakelijk, wat resulteerde in hogere afschrijvingslasten in de eerste jaren – en lagere afschrijvingslasten in de jaren daarna.

Om de hiermee samenhangende resultaat-effecten te egaliseren heeft de raad in 2018 besloten hiervoor een separate egaliseringsreserve voor in te richten, genaamd Egaliseringsreserve Systeemwijziging Afschrijvingssystematiek. Met ingang van 2033 is er een omslagpunt en wordt de reserve weer aangezuiverd tot en met 2060. Naar verwachting zal de solvabiliteit vanaf dat moment weer langzaam naar de 20% bewegen. Ter illustratie: een solvabiliteit van 20% komt neer op ongeveer €80 miljoen aan benodigd eigen vermogen.

De verwachting dat de solvabiliteit zich zal verbeteren als de verkopen uit de grondexploitatie in de toekomst zullen toenemen. In hoeverre er in de jaren na 2024 sprake zal zijn van een structurele verbetering van de solvabiliteit hangt af van diverse factoren die op dit moment nog niet zijn in te schatten. Denk aan eventuele investeringen in nieuwe grondexploitatie voor woningbouw.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Deze ratio vloeit voort uit de afspraken die gemaakt zijn binnen het IBT. Inmiddels is deze ratio gelijk aan de door het BBV voorgeschreven ratio voorraadquote. Voorraden grond brengen een inherent risico met zich mee, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De afgelopen jaren is de voorraad van de grond door verkopen flink afgenomen waardoor het risico steeds kleiner wordt. Deze ratio kleurt daarom de komende jaren groen (bij ratio kleiner dan 50%).

² 'Gemeenten in Nederland gaan vanwege het artikel 12 vangnet uit de Financiële Verhoudingswet niet failliet en worden nooit geliquideerd. Daarom heeft dit kengetal ondanks deze signaalwaarde maar beperkte waarde. De vraag of de gemeente de schuldverplichtingen met zijn inkomen kan betalen zonder het voorzieningsniveau te veel onder druk komt, is veel belangrijker' (Houdbaarheidstest gemeentefinanciën – Vereniging van Nederlandse Gemeenten, januari 2016).

Pijler 3: Schuldpositie

Financiële kengetallen	Norm	Rekening 2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	100%	45%	38%	41%	41%	22%	22%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	100%	49%	42%	46%	46%	26%	26%
Debt ratio		78%	78%	76%	76%	71%	68%
Voorraadquote		22%	23%	29%	24%	16%	7%
Netto rentekosten (ten opzichte van de totale baten)		0,89%	0,59%	0,59%	0,56%	0,58%	0,53%

Conclusie:

Pijler 3 schuldpositie geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot de gemeentelijke schulden. De schuldquote is de netto schuld uitgedrukt in een percentage van de inkomsten en geeft een indicatie van de druk die rente en aflossing hebben op de exploitatie. De netto schuldquote is de afgelopen jaren steeds verder gedaald omdat er steeds meer is afgelost op leningen. Dit was o.a. mogelijk door opbrengsten uit grondverkoop, maar ook door extra middelen ontvangen van het Rijk waardoor de financieringsbehoefte kleiner is geworden. Op het moment dat de gemeente kiest meer te investeren door bijvoorbeeld bouwrijp maken van nieuwe grondexploitaties zal de schuldquote in eerste instantie weer oplopen en later weer dalen door gerealiseerde verkopen, omdat de kosten voor de baten uitgaan.

De debt-ratio is de tegenhanger van de binnen de vorige pijler beschreven solvabiliteitsratio en geeft het aandeel van het vreemd vermogen in het totale vermogen of totale activa aan (totale activa en totale vermogen is gelijk aan elkaar). Hieruit kan worden opgemaakt hoeveel procent van het totale vermogen uit vreemd- en eigen vermogen bestaat.

De voorraadquote is hetzelfde als het kengetal grondexploitatie, zoals dat binnen de vorige pijler is beschreven. In bovenstaande prognoses is rekening gehouden met de nieuwe grondexploitatie Flevokust Binnendijks waar de opbrengsten naar verwachting in 2022 of 2023 gerealiseerd gaan worden. Deze ratio kleurt groen en gaat zelfs naar 7% in 2026 met als aanname dat er geen nieuwe grondexploitaties worden vastgesteld.

De ratio netto rentekosten ten opzichte van de totale baten wordt steeds lager door lagere financieringsbehoefte in combinatie met lagere rente percentages waardoor ook deze ratio steeds gunstiger wordt.

9. Onderzoeksagenda

De onderzoeksagenda is een vast onderdeel in de programmabegroting. Daarin worden de onderzoeken aangekondigd en kort ingeleid die voor het college onder de noemen van artikel 213a in dat begrotingsjaar op de planning staan en waarvan de uitkomsten aan de raad worden gestuurd.

De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid.

In de passage hieronder worden de onderzoeken genoemd die in ieder geval onder de titel 213A in 2023 worden uitgevoerd. Per onderwerp wordt op hoofdlijnen de aanleiding, de onderzoeksvraag, het verwachte oplevermoment en zo mogelijk een toelichting op de onderzoeksmethode beschreven. De eerste twee onderwerpen stonden ook al op de agenda van 2022 maar aangezien de doorlooptijd van deze onderzoeken langer is dan vooraf verwacht en daarmee ook de inzet is het voorstel deze onderwerpen door te schuiven naar de agenda van 2023.

1. Sociale wijkteams

In de Aanpak Sociaal Domein is de meeste aandacht uitgegaan naar jeugd en jeugdzorg maar maakten bijvoorbeeld ook de sociale wijkteams en de nieuwe werkwijze daar onderdeel van uit. Met de meest recente informatie dat de wachtlijsten oplopen een signaal om de(ze nieuwe) werkwijze tegen het licht te houden.

De centrale onderzoeksvraag is: in hoeverre is het functioneren van de sociale wijkteams effectief en efficiënt? Bij het beantwoorden van deze centrale vraag ligt de nadruk op de uitvoeringspraktijk, maar ook de structuur op papier en de wijze van implementatie worden meegenomen in het onderzoek. Dit leidt tot de volgende deelvragen:

1. Opzet: Hoe zijn de structuur (organisatie en werkwijze) en de werkprocessen van de sociale wijkteams opgezet en welke instrumenten zijn beschikbaar?
2. Bestaan: In hoeverre zijn de structuur, de werkprocessen en instrumenten goed gecommuniceerd en geïmplementeerd?
3. Werking: In hoeverre worden de structuur, de werkprocessen en de instrumenten in de praktijk toegepast zoals beoogd en in welke mate is dit te typeren als effectief en efficiënt?

Het is de verwachting dat de onderzoeksresultaten in het tweede kwartaal 2023 beschikbaar zijn en aan het gemeentebestuur zullen worden aangeboden.

2. Contractmanagement/relatiemanagement

Vanuit de benchmark naar de apparaatskosten die door Berenschot is uitgevoerd komt onder andere naar voren dat Lelystad ten opzichte van het gemiddelde van de benchmark meer dan gemiddeld activiteiten uit laat voeren door derden. In lijn daarmee zou de verwachting zijn dat ook de formatie die zich bezighoudt met toezicht op de uitvoering van die activiteiten ook boven het gemiddelde van de benchmark zou liggen. Dat is echter niet het beeld. Dit is aanleiding om antwoord te willen krijgen op hoe Lelystad het contractmanagement heeft georganiseerd met daarbij de vervolgvraag op welke wijze dat contractmanagement (en de opdrachtgever- versus opdrachtnemersrol) effectief en efficiënt zou kunnen worden ingevuld en georganiseerd. Verwachte opleverdatum van de resultaten van dit onderzoek is tweede kwartaal 2023.

3. Fiscale risico-inventarisatie

Een gemeente heeft te maken met diverse fiscale regimes zoals BTW, BTW compensatiefonds en Vennootschapsbelasting. Het transformeren van een beheerorganisatie naar een ontwikkelorganisatie brengt met zich mee dat er andere en nieuwe belastingrelaties ontstaan die van invloed kunnen zijn op uiteindelijke beleidsbeslissingen. Vooraf inzage in de verschillende scenario's en daarin keuzes te maken en risico's af te dekken geeft duidelijkheid aan de voorkant en het voorkomen van (nare) verrassingen en veel inzet aan uren aan de achterkant. Het verwachte oplevermoment ligt in het derde kwartaal 2023.

Programmabegroting 2023 – 2026

Naast deze onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en worden er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Beeld van Lelystad, Leefsituatieindex en Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

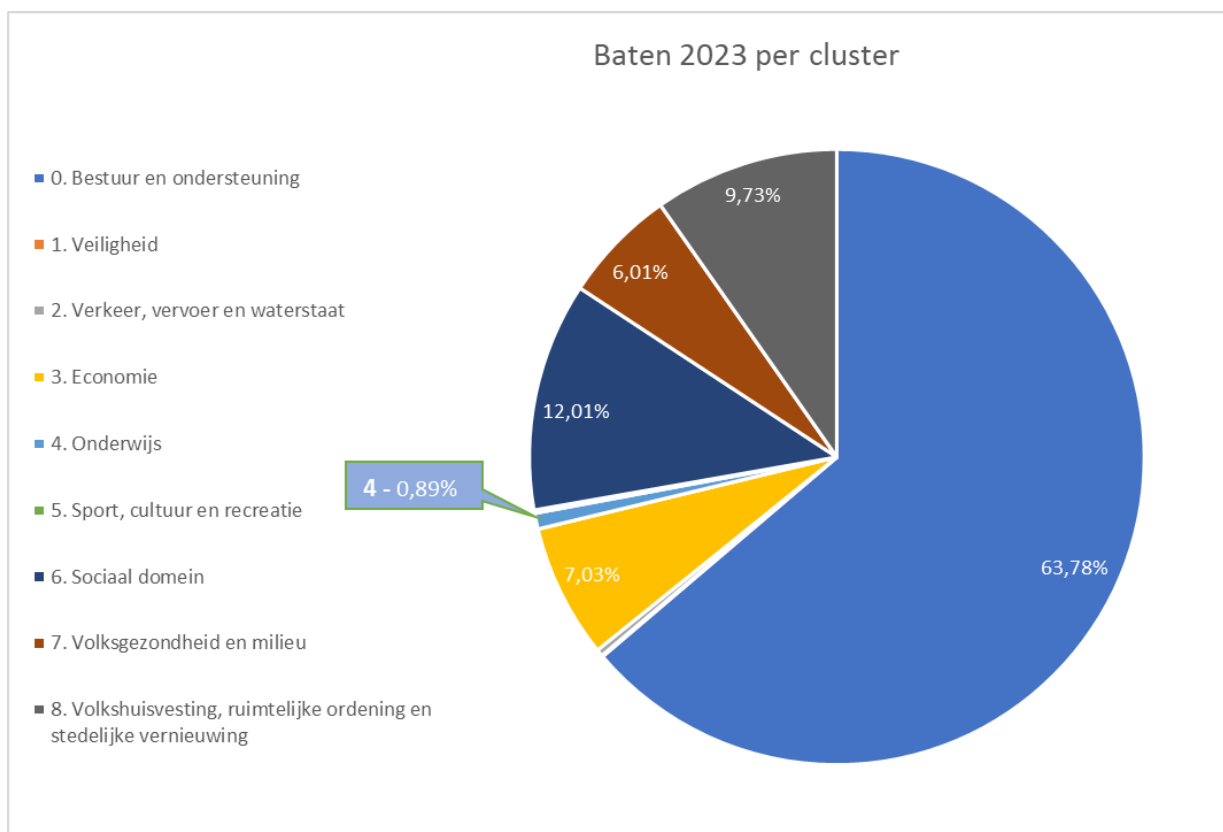
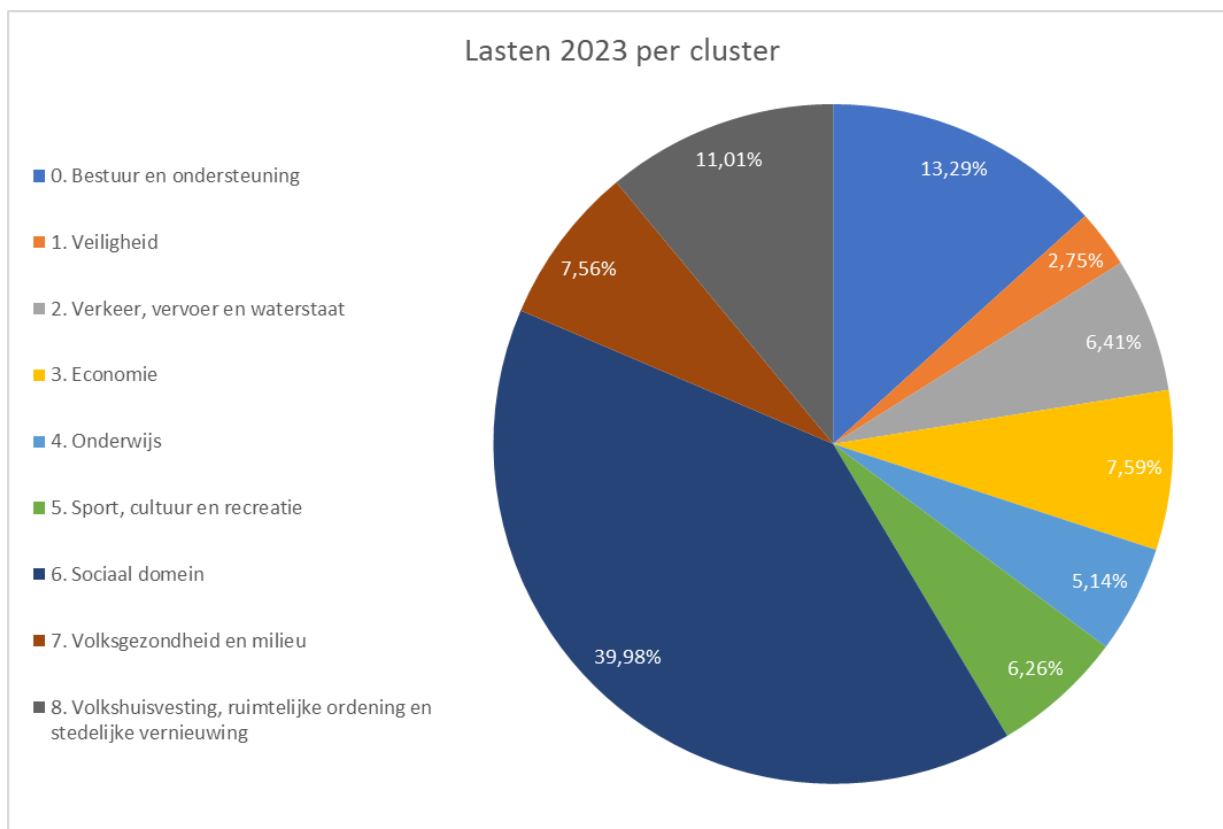
4. Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Dit hoofdstuk bevat de specificatie van baten en lasten per begrotingscluster. In de paragraaf IBT is de uitsplitsing van deze baten en lasten gemaakt naar incidenteel en structureel. Het totaal geraamde resultaat onder aan de tabel wordt het 'totaal geraamd resultaat na bestemming' genoemd. Dit totaal is exclusief doorwerking van de in deze programmabegroting voorgestelde bijstellingen, zoals deze in het volgende hoofdstuk uiteen worden gezet.

	Rekening Begroting		2023			2024	2025	2026
	2021	2022	Baten	Lasten	Saldo			
0. Bestuur en ondersteuning	-9.466	-16.633	2.262	-13.328	-11.067	-12.143	-12.174	-12.343
1. Veiligheid	-8.858	-9.026	139	-8.896	-8.757	-8.793	-8.792	-8.790
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-18.568	-18.587	1.169	-20.684	-19.515	-19.623	-19.673	-19.748
3. Economie	2.118	-1.951	22.201	-24.507	-2.306	-2.285	-2.285	-2.284
4. Onderwijs	-12.398	-13.747	2.683	-16.585	-13.902	-13.761	-13.960	-13.866
5. Sport, cultuur en recreatie	-18.912	-19.277	540	-20.213	-19.673	-19.645	-19.630	-19.627
6. Sociaal domein	-84.953	-94.688	38.678	-129.114	-90.436	-89.940	-90.232	-89.579
7. Volksgezondheid en milieu	-20.474	-23.748	780	-24.426	-23.646	-23.457	-23.377	-23.314
8. VHROSV	-5.315	-6.255	29.702	-35.568	-5.866	-5.382	-5.035	-4.754
Subtotaal programma's	-176.826	-203.914	98.155	-293.322	-195.167	-195.029	-195.157	-194.305
Lokale heffingen	49.112	50.418	49.776	-	49.776	49.954	49.953	49.952
Algemene uitkeringen	172.821	179.321	172.843	-	172.843	171.324	171.204	170.824
Dividend	797	600	660	-	660	660	660	660
Saldo financieringsfunctie	325	229	137	-	137	126	114	114
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	223.056	230.568	223.416	-	223.416	222.064	221.931	221.550
Kosten overhead	-26.641	-28.515	374	-29.604	-29.230	-28.838	-28.725	-28.591
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal geraamd resultaat voor bestemming	19.590	-1.860	321.945	-322.926	-981	-1.803	-1.951	-1.346
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:								
0. Bestuur en ondersteuning	1.056	-726	3.128	-2.500	628	1.746	1.933	1.682
1. Veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	128	311	-	-	-	-	-	-
3. Economie	2.759	20	270	-	270	250	250	250
4. Onderwijs	-46	-	-	-	-	-	-	-
5. Sport, cultuur en recreatie	-456	12	12	-	12	12	-	-
6. Sociaal domein	-2.318	626	193	-836	-643	-640	-424	-217
7. Volksgezondheid en milieu	324	275	-	-	-	-	-	-
8. VHROSV	3.643	1.638	1.088	-	1.088	664	320	-
Totaal beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	5.090	2.155	4.691	-3.336	1.355	2.032	2.079	1.716
Totaal geraamd resultaat na bestemming	24.679	295	326.636	-326.262	374	229	128	370

In de 2 cirkeldiagrammen hieronder worden de lasten en de baten per cluster getoond, als percentage van het totaal:

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen

		Meerjarenraming 2023 - 2026			
		2023	2024	2025	2026
Beginstand meerjarenraming 2023 - 2026 (= eindstand programmabegroting 2022 - 2025)		374	229	128	370

Bijstelling	Taakveld	Meerjarenraming 2023 - 2026				
		2023	2024	2025	2026	
A. Onontkoombaar / actualisaties						
1	0.1	Programmakosten Lelystad Next Level	-200	-200	-200	-200
2	0.1	Accountantkosten	-30	-30	-30	-30
3	0.1	Bijstellen onderzoekskosten rekenkamer	-29	-29	-29	-29
4	0.1	Vergroten verbinding met de samenleving	-55	-55	-55	-55
5	0.1	Meer grip en versterking samenwerkingsverbanden	-41	-	-	-
6	0.2	Actualisatie budget verkiezingen	-100	-100	-100	-100
7	0.4	Actualisatie vervangingsinvesteringen ICT	89	84	-60	-3
8	0.4	Actualisatie meerjarenonderhoud en investeringsplan huisvesting en facilitair	-	-	-	-
9	0.4	Huuropbrengsten stadhuis	-65	-65	-65	-65
10	0.4	Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopgave	PM	PM	PM	PM
11	0.4	Capaciteitsbehoefte in relatie tot toekomstige groei	-800	-1.600	-2.400	-3.200
12	0.4	I-capaciteit	-377	-377	-377	-377
13	0.4	Lelystad Digitaal 2025 - a. uitvoering	-144	-66	-66	-
14	0.4	Lelystad Digitaal 2025 - b. Inwoner Centraal	-316	-535	-473	-139
15	0.4	Lelystad Digitaal 2025 - c. Regie op Data	-115	-179	-215	-183
16	0.4	Lelystad Digitaal 2025 - d. Voorzieningen op Orde	-1.306	-1.050	-357	-211
17	0.4	Informatiebeveiliging	-92	-92	-92	-92
18	0.4	Informatisering en automatisering	-243	-271	-299	-299
19	0.4	Verduurzamen gemeentelijk vastgoed (budgetneutraal)	-	-	-	-
20	0.10	Inzet incidentele middelen (ter dekking incidentele kosten)	3.800	2.400	-	-
21	0.62	Uitwerking M18 - Lagere OZB voor sportverenigingen	PM	PM	PM	PM
22	1.1	Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio	-263	-263	-263	-263
23	1.2	Uitvoering integraal veiligheidsplan 2023 - 2026	-75	-75	-75	-75
24	2.1	E-bike route station-Lelystad Airport	-8	-8	-8	-8
25	2.1	Energiekosten openbare verlichting en gebouwen	-2.400	-2.400	-500	-500
26	2.1	Verkeersregelinstallaties	-31	-31	-31	-31
27	2.1	Actualisatie voorbereidingskrediet fietsenstalling station	-3	-3	-3	-3
28	4.2	Actualisatie IHP	-183	-86	182	294
29	4.2	Actualiseren budget verzekeringen	-250	-250	-250	-250
30	4.3	Actualisatie peuteropvang	-200	-200	-200	-200
31	5.7	Actualisatie onderhoudsbestekken groen en reiniging	-1.320	-1.320	-1.320	-1.320
32	5.7	Watercompensatie Lindelaan	-100	-	-	-
33	5.7	Skatebaan	-21	-37	-37	-37
34	6.3	Actualisatie correctie budget ZLF	-148	-148	-148	-148
35	6.3	Actualisatie Participatiewet	-1.015	-1.015	-1.015	-1.015
36	6.5	Voortzetting aanvullende financiering re-integratie (budgetneutraal)	-	-	-	-
37	6.71	Actualisatie Wmo	-	-	250	250
38	6.72	Actualisatie Jeugdzorg	-4.369	-4.316	-4.267	-4.064
39	7.1	Actualisatie bijdrage GR GGD	-150	-150	-150	-150
40	7.2	Actualisatie riolering	434	434	434	434
41	7.3	Actualisatie afvalstoffenheffing	162	162	162	162
42	7.4	Actualisatie bijdrage OFGV bodemtaken	PM	PM	PM	PM
43	7.5	Actualisatie begraafplaats (budgetneutraal)	-	-	-	-
44	8.2	Actualisatie formatie uitvoering grondexploitaties (budgetneutraal)	-	-	-	-
45	8.3	Actualisatie invoering Omgevingswet - Wet Kwaliteitsborging (budgetneutraal)	-	-	-	-
A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties		-9.964	-11.871	-12.057	-11.907	

Bijstelling	Taakveld	Meerjarenraming 2023 - 2026				
		2023	2024	2025	2026	
B. Loon- en prijsontwikkeling						
Batenkant begroting						
46	0.61	Actualisatie OZB inkomsten - indexatie en areaal	1.539	1.539	1.539	1.539
47	0.7	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds	5.448	5.471	5.483	5.498
Lastenkant begroting						
48	0.8	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2023)	-1.020	-1.020	-1.020	-1.020
49	0.8	Compensatie inflatie - budgetten gemeentebegroting (tranche 2023)	-4.284	-4.284	-4.284	-4.284
50	0.8	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2023)	-2.250	-2.250	-2.250	-2.250
51	0.8	Indexering onderhoudsvoorzieningen groot onderhoud	-	-1.533	-1.541	-1.549
B. Financieel effect loon- en prijsontwikkeling		-567	-2.077	-2.073	-2.066	

Bijstelling	Taakveld		Meerjarenraming 2023 - 2026			
			2023	2024	2025	2026
C. Gemeentefonds						
Algemene mutaties						
52	0.7	Ontwikkeling gemeentefonds	13.376	15.306	16.943	5.400
53	0.7	Stabielere financieringsystematiek - uitbreiding lokaal belastinggebied	-	-	-	PM
54	0.7	Bevriezen opschalingskorting tot en met 2025	1.884	2.516	3.169	-
55	0.7	Eenmalige rijksuitkering	-	-	-	4.356
56	0.7	ICL-bijdrage	PM	PM	PM	PM
57	0.7	Rijksbijdrage jeugdhulp	-	1.676	1.497	1.020
Taakgerelateerde mutaties						
58a	0.7	Aanvullende loon-/prijscompensatie septembercircular 2022	1.831	1.831	1.831	1.831
59a	0.7	Extra capaciteit BOA's	43	43	43	43
60a	0.7	Inburgering - leefbaarheidstoets	23	24	24	25
61a	0.7	Asiel (inburgering)	207	162	-	-
62a	0.7	WSW	129	114	92	71
63a	0.7	Valpreventie bij ouderen	-34	-51	-52	-55
64a	0.7	Eigen bijdrage huishoudelijke hulp	-	-	-301	-305
65a	0.7	Wet kwaliteitsborging (Wkb)	50	50	50	50
Doorvertalen taakgerelateerde mutaties						
58b	0.8	Aanvullende loon-/prijscompensatie septembercircular 2022	-1.831	-1.831	-1.831	-1.831
59b	1.2	Extra capaciteit BOA's	-43	-43	-43	-43
60b	6.1	Inburgering - leefbaarheidstoets	-23	-24	-24	-25
61b	6.1	Asiel (inburgering)	-207	-162	-	-
62b	6.4	WSW	-129	-114	-92	-71
63b	6.71	Valpreventie bij ouderen	34	51	52	55
64b	6.71	Eigen bijdrage huishoudelijke hulp	-	-	301	305
65b	0.7	Wet kwaliteitsborging (Wkb)	-50	-50	-50	-50
C. Financieel effect gemeentefonds			15.260	19.498	21.609	10.776

Bijstelling	Taakveld		Meerjarenraming 2023 - 2026			
			2023	2024	2025	2026
D. Raadsakkoord						
66	2.1	B-4 Verkeersveiligheid in de wijken	-20	-20	-20	-20
67	2.1	B-6 Inrichting bushaltes	-50	-50	-50	-50
68	5.7	N-2 Vergroening bestaande stad	-50	-50	-50	-50
69	5.7	N-3 Soortemanagementplan uitvoeren	-30	-30	-30	-30
70	5.7	N-4 Herijking bestaande natuur en openbaar groen	-	-100	-100	-100
71	5.7	N-5 Vervolgaanpak bestrijding invasieve exoten	-40	-40	-40	-40
72	3.1	E-5 Startnota en integrale horecanota	-50	-20	-20	-20
73	3.1	E-7 Inzetten op circulaire economie	-45	-45	-45	-45
74	3.4	E-9 Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas	-100	-100	-100	-100
75	3.4	E-10 Onderzoek versterken relatie publiekstrekkers - stadshart	-	-100	-100	-100
76	3.1	E-12 Versterken agrarische sector en stimuleren schoolbezoek boerderijen	-46	-46	-46	-46
77	8.2	W-5 Actief grondbeleid met onderzoek naar wenselijkheid grondbedrijf	-150	-250	-355	-355
78	6.1	W-10 Verhoging buurtbudget en activiteitenbudget ideenmakelaar	-50	-50	-50	-50
79	8.3	W-11 PVA [...] subsidiemogelijkheden kwaliteitsverbetering en verduurzaming	-135	-100	-100	-100
80	7.4	W-17 Prioriteit participatie bij Warmtevisie	-125	-125	-125	-125
81	5.2	V-1 Impuls sportklimaat door investering in sportaccomodaties	-510	-510	-510	-510
82	5.2	V-2 Openlucht natuurzwembad	-50	-125	-125	-125
83	8.3	SV-1 IGLO uitvoeren	-	-	-	-
84	8.3	SV-10 Investeren in bestaande wijken	-	-500	-500	-500
85	5.7	SV-12 Losloopvelden behouden en hondenstrand realiseren	-10	-100	-10	-10
86	6.1	SV-15 Wijkpost/wijkconsulent met eigen serviceteam in elke wijk/stadsdeel	-100	-100	-100	-100
87	6.1	SV-19 Naast een motiemarkt ook een kindermotiemarkt organiseren	-50	-50	-50	-50
88	6.1	SV-20 Uitbouwen motiemarkt en "Mensen maken de buurt"	-100	-100	-100	-100
89	6.1	SD-6 In armoedebeleid bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren	-200	-200	-200	-200
90	6.5	SD-10 Meer participatie in maatschappelijk leven	-300	-250	-250	-250
91	1.2	OOV-1 Verbetering handhaving	-325	-425	-425	-425
92	1.2	OOV-2 Gesprekken veiligheid in de buurt	-50	-50	-50	-50
93	1.2	OOV-4 Voorkomen afglijden jongeren	-400	-400	-400	-400
94	0.1	GS 5 t/m 9 - Werkbezoeken, informatieverstrekking, toegankelijkheid, etc	-50	-35	-35	-35
95	0.1	GS-13 Versterken ombudsfunctie	-125	-125	-125	-125
D. Financieel effect raadsakkoord			-3.161	-4.096	-4.111	-4.111

Bijstelling	Taakveld		Meerjarenraming 2023 - 2026			
			2023	2024	2025	2026
		E. Overig				
96	0.4	Aanlichten stadhuis	-45	-	-	-
97	0.8	Invoeren reiskostenvergoeding	-900	-900	-900	-900
98	1.2	Ligplaats KNRM	-75	-	-	-
99	2.1	Reconstructie kruispunt Nieuwe Waterweg - Moezelstraat - Rhonestraat	-50	-	-	-
100	2.1	Verkeersonderzoek algemeen	-50	-50	-50	-50
101	2.1	Bijdrage netwerkstudie aan provincie Flevoland	-50	-	-	-
102	2.2	Vrije plakplaatsen	-56	-32	-32	-32
103	3.4	Impuls acquisitie-inspanningen	-50	-50	-50	-
104	5.3	Begrotingssubsidie Lelystart (budgetneutraal)	-	-	-	-
105	5.3	Herbestemming subsidie Amateurkunst (budgetneutraal)	-	-	-	-
106	5.3	Verzelfstandiging poppodium Corneel	-50	-50	-50	-50
107	5.3	Weerstandsvermogen poppodium Corneel	-75	-	-	-
108	6.1	Inclusie Agenda	-10	-10	-10	-10
109	6.1	Vrijwilligerswerk	-200	-200	-200	-200
110	6.1	Extra inzetten op gezondheidsbevordering	-250	-350	-350	-350
111	7.5	Beleid begraafplaatsen	-15	-	-	-
		E. Financieel effect overig	-1.876	-1.642	-1.642	-1.592

Bijstelling	Taakveld		Meerjarenraming 2023 - 2026			
			2023	2024	2025	2026
		Recapitulatie programmabegroting 2023 - 2026				
		Beginstand meerjarenraming 2023 - 2026 (= eindstand programmabegroting 2022 - 2025)	374	229	128	370
		A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	-9.964	-11.871	-12.057	-11.907
		B. Financieel effect loon- en prijsontwikkeling	-567	-2.077	-2.073	-2.066
		C. Financieel effect gemeentefonds	15.260	19.498	21.609	10.776
		D. Financieel effect raadsakkoord	-3.161	-4.096	-4.111	-4.111
		E. Financieel effect overig	-1.876	-1.642	-1.642	-1.592
		Subtotaal effect bijstellingen op beginstand	-308	-188	1.726	-8.900
		Eindstand ontwerp programmabegroting 2023 - 2026	66	41	1.854	-8.530
112	0.8	Handelingsperspectieven tekort 2026 en verder	-	-	-	8.530
		Eindstand ontwerp programmabegroting 2023 - 2026	66	41	1.854	-

A. Onontkoombaar / actualisaties

1	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Programmakosten Lelystad Next Level		-200	-200	-200	-200

Met het Programmaplan Lelystad Next Level (LNL) en het Uitvoeringsprogramma LNL 2021 - 2022 is de basis gelegd voor LNL en is de eerste uitvoering gestart. Voor de periode 2023 - 2026 wordt verder ingezet op LNL. In het Raadsakkoord zijn de LNL-opgaven als uitgangspunt genomen en zijn in het verlengde van de LNL-ambitie nieuwe werkzaamheden en reserveringen opgenomen. Voor de periode 2023 - 2026 wordt een aanvullend uitvoeringsprogramma opgesteld, waarbij gekeken wordt of er voor alle opgaven voldoende inspanningen zijn geformuleerd of dat er nog 'witte vlekken' zijn waar inzet op nodig is. Daarnaast wordt een afsprakenkader met het Rijk en de provincie opgesteld.

Voor de programmasturing van LNL is dekking nodig voor de programmakosten. Daarnaast zijn er uren noodzakelijk voor de aansturing en monitoring van het programma en de opgaven en is inzet nodig op de samenwerking met Rijk, provincie en maatschappelijke partners. Onderstaand zijn deze kosten nader gespecificeerd. Voor 2023 tot en met 2026 zijn de kosten beperkt gehouden door:

- De functie van programmamanager intern in te vullen en deze te dekken vanuit bestaande middelen.
- De trekkers van de zeven opgaven intern in te vullen en deze te dekken vanuit bestaande middelen.

Voor de volgende onderdelen is aanvullend nog dekking nodig:

- Programmasecretaris LNL, 0,5 Fte + programmasecretaris IGLO, 0,5 Fte. Dit wordt ingevuld door een programmasecretaris aan te stellen voor in totaal 1 FTE. Kosten: €100.000.
- Programmacommunicatie ad €25.000.
- Budget voor organisatie (werk)bijeenkomsten, inhuur expertise, korte onderzoeksopdrachten op programmaniveau ad €75.000.

Voorgesteld besluit:

1. Op basis van bovenstaand voorstel 'Programmakosten Lelystad Next Level' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€200.000.

2	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Accountantkosten		-30	-30	-30	-30

Met ingang van verantwoordingsjaar 2020 is er sprake van een substantiële uitbreiding van het aantal regelingen, waarover gemeenten bij de jaarrekening een verantwoording moeten afleggen aan het Rijk. Het gaat om zogeheten Single information, Single audit regelingen (SiSa).

De uitbreiding van het aantal regelingen was nog niet bekend op het moment van de aanbesteding van de accountantsdiensten. Concreet betekent het hogere aantal SiSa regelingen dat de scope van de accountantscontrole is uitgebreid. Het aantal te verwachten regelingen is niet op voorhand bekend, maar neemt in de praktijk ieder jaar toe. Een bijstelling van het beschikbare budget met in totaal €30.000 structureel is noodzakelijk.

Voorgesteld besluit:

2. Op basis van bovenstaand voorstel 'Accountantkosten' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€30.000.

3	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Bijstellen onderzoekskosten rekenkamer		-29	-29	-29	-29

Het onderzoeksbudget van de rekenkamer is de afgelopen 10 jaar niet geïndexeerd. Dit wil zeggen dat er zonder bijstelling van de begroting in de toekomst niet meer voldaan kan worden aan de ambitie die afgesproken is met de raad. Dit betreft het jaarlijks verrichten van twee grote- en één klein onderzoek.

De commissie van de rekening heeft in haar advies van 4 april jl. aangegeven dat de werkzaamheden van de rekenkamer een directe ondersteuning zijn van de controlerende- en kaderstellende rollen van de raad. Ze dragen bij aan het vergroten van de transparantie, de publieke verantwoording en het verbeteren van het functioneren van de gemeente. De maatschappelijke relevantie hiervan is evident. Het verdient dan ook aanbeveling de dienstverlening van de rekenkamer op het huidige niveau te continueren.

Voorgesteld besluit:

3. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bijstellen onderzoekskosten rekenkamer' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€29.000.

4	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Vergroten verbinding met de samenleving		-55	-55	-55	-55

Om de verbinding met de samenleving te versterken is er bij de griffie extra capaciteit noodzakelijk. De werkgeverscommissie heeft daarom besloten de functie van raadsadviseur volksvertegenwoordiging & vakmanschap uit te bereiden en de ondersteunende functies op een zelfde niveau te brengen. Dit resulteert in een structurele bijstelling van €55.000.

Voorgesteld besluit:

4. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vergroten verbinding met de samenleving' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€55.000.

5	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Meer grip en versterking samenwerkingsverbanden		-41	-	-	-

De werkgeverscommissie heeft ingestemd met het starten van een pilot voor een jaar, waar ingezet wordt op het meer grip krijgen en versterken van de gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Daarvoor is een strategisch regioadviseur bij de provincie aangetrokken. Deze pilot wordt in samenwerking met de provincie Flevoland en de gemeente Almere uitgevoerd en kost incidenteel €41.000.

Voorgesteld besluit:

5. Op basis van bovenstaand voorstel 'Meer grip en versterking samenwerkingsverbanden' de begroting 2023 bij te stellen met -€41.000.

6	Bijstelling	0.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie budget verkiezingen		-100	-100	-100	-100

De kosten voor het organiseren van verkiezingen zijn de laatste jaren aantoonbaar gestegen. Er zijn in de normale situatie 4 verkiezingen per 5 jaar. Het verschil tussen het begrote bedrag ad €125.000 en de gemiddelde gemaakte kosten ad €225.000 is echter dermate substantieel te noemen dat een aanpassing noodzakelijk wordt. Na actualiseren van de begroting is het in de begroting opgenomen budget weer toereikend om de verkiezingen te kunnen organiseren. In deze wijziging is er géén rekening gehouden met extra kosten als gevolg van de coronamaatregelen, aangezien die kosten vanuit het Rijk worden vergoed.

Voorgesteld besluit:

6. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie budget verkiezingen' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€100.000.

7	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie vervangingsinvesteringen ICT		89	84	-60	-3

Op het vlak van ICT wordt er gewerkt met een meerjareninvesteringsplan ten einde de bedrijfsmiddelen te vervangen volgens de vastgestelde bedrijfseconomische afschrijvingstermijnen. Wanneer blijkt dat de bedrijfsmiddelen technisch nog langer mee kunnen vindt vervanging later plaats. De investeringen in ICT bedrijfsmiddelen zijn nodig om de beschikbaarheid van informatiesystemen plaats- en tijd-onafhankelijk te kunnen blijven waarborgen. Dit op de diverse servers, werkplekken en mobiele platformen die ondersteund worden.

De reeds geraamde kredieten zijn geactualiseerd. Een aantal kredieten verschuiven in het jaar van aanschaf. Hierdoor is er in de jaren 2023 en 2024 sprake van een voordeel- en in de jaren daarna sprake van een nadeel op de kapitaallasten. Voor de programmabegroting 2023 – 2026 is gekeken naar de laatste stand van zaken en is er opnieuw een doorkijk gemaakt naar de benodigde kredieten en bijbehorende kapitaallasten voor de aankomende 10 jaar.

De actualisatie van de vervangingsinvesteringen ICT zijn geen 'extra' investeringen, maar betreffen een actualisatie van de reeds geplande vervangingsinvesteringen. Het niet vervangen van onderdelen van de ICT-infrastructuur (servers, opslagcapaciteit, werkplekken, mobiele devices, laptops, telefoons en applicaties) zal onherroepelijk leiden tot uitval, verstoring, performance verlies en niet kunnen actualiseren van systemen.

Voorgesteld besluit:

7. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie vervangingsinvesteringen ICT' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: €89.000 in 2023, €84.000 in 2024, -€60.000 in 2025 en -€3.000 met ingang van 2026.

8	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie meerjarenonderhoud en investeringsplan huisvesting en facilitair		-	-	-	-

Er is voor alle huisvestings- en facilitaire zaken een meerjarenonderhouds- en investeringsplan opgesteld. Ter voorbereiding op de programmabegroting 2023 – 2026 is gekeken naar de laatste stand van zaken en is er een actualisatie opgesteld voor de komende jaren.

Om een en ander te continueren is het noodzakelijk om voor 2023 een krediet van €500.000 beschikbaar te stellen voor het actualiseren en het planmatig vervangen van apparatuur, inventaris, meubilair en herinrichting van het gemeentehuis. De daaruit voortkomende kapitaallasten alsmede het actualiseren en herijken van planmatig onderhoud voor deze investeringen worden gefinancierd uit de reeds beschikbaar gestelde middelen. Het betreft derhalve een budgetneutrale bijstelling van de begroting.

Voorgesteld besluit:

8. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie meerjarenonderhoud en investeringsplan huisvesting en facilitair' een investeringskrediet ter grootte van €500.000 beschikbaar te stellen en de hieruit voortkomende kapitaal- en onderhoudskosten budgetneutraal te dekken binnen de bestaande middelen.

9	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Huuropbrengsten stadhuis		-65	-65	-65	-65

De vraag naar verhuurbare ruimten in het stadhuis laat de afgelopen jaren een sterk dalende lijn zien. De daling is al een aantal jaren zichtbaar, maar tijdens de coronaperiode heeft deze daling zich verder doorgezet. De begrote inkomsten ter grootte van afgerond €95.000 zijn destijds geraamd op het aantal huurders en kende geen onderliggende doelstellingen of onderbouwing, behalve dan de inspanningsverplichting om vrijstaande meters op de verdieping 5A en 5B te kunnen verhuren.

Met het vertrek van een aantal huurders (zoals de Raad voor de Kinderbescherming) en het besluit van de Raad om CML de resterende periode geen huur meer te laten betalen, wordt de mogelijkheid om

huuropbrengsten te genereren sterk verkleind. De huuropbrengsten voor 2023 en verder worden als gevolg daarvan geraamd op circa €30.000.

De veranderende kijk op de inrichting van het stadhuis, de mogelijke groei van de organisatie en de noodzakelijke arbeidsmarktstrategie om een aantrekkelijk werkomgeving te bieden met goede faciliteiten hebben een effect op het aantal m2 dat beschikbaar zal zijn voor verhuur. In combinatie met de verminderde vraag vanuit potentiële huurders en de beperkingen die de Wet Markt en Overheid met zich meebrengt, maakt dat er ook op langere termijn sprake zal zijn van een verminderde huuropbrengst.

Voorgesteld besluit:

9. Op basis van bovenstaand voorstel 'Huuropbrengsten stadhuis' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€65.000.

10	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopgave		PM	PM	PM	PM

De doorontwikkeling van de omgevingsvisie biedt inzicht in de groei van de stad in balans. En geeft daarbij richting aan de woningbouwversnelling. De raad heeft in maart 2022 de woonvisie vastgesteld. Eén van de belangrijkste opgaven is het versnellen van de woningbouw. Met het ministerie van BZK zijn afspraken gemaakt over de op te voeren woningbouwproductie naar 1.000 woningen per jaar.

Om dit te kunnen realiseren is het nodig om tijdig te voorzien in voldoende plannen en locaties, waarbij ook rekening wordt gehouden met planuitval. Voordat een plan in exploitatie kan worden genomen dienen ruimtelijke verkenningen te worden gedaan. Voor de komende jaren betekent dit dat een aantal gebiedsverkenningen worden opgepakt, waarbij onder meer wordt gekeken naar (binnen)stedelijke uitbreiding en transformatie.

Groei in balans betekent dat de woningbouwversnelling hand in hand gaat met de groei van (stedelijke)voorzieningen, werkgelegenheid, groen/natuur, etc. Het is een integrale opgave. Voor 2023 wordt onder andere gewerkt aan integrale gebiedsvisies voor Lelystad-Noord, Larserplein, buitengebied, LAB II, wijkvisies, revitalisering werklocaties en inventarisatie van mogelijke woningbouwlocaties voor de middellange termijn. Hiervoor is €700.000 aan middelen benodigd, bedoeld voor het inzetten van capaciteit en plankosten. De groei in balans is een langjarige opgave - en vereist om die reden de inzet van structurele middelen. Bij de kadernota 2024 – 2027 worden voorstellen gedaan voor de daaropvolgende jaren en de daarbij behorende structureel benodigde middelen ten behoeve van (organisatie)capaciteit en plankosten.

Daarnaast betekent de productie van 1.000 tot 1.400 woningen per jaar dat er extra middelen benodigd zijn voor (woon)beurzen, marktonderzoek en participatiebijeentkomsten. Hiervoor is een budget geraamd van €425.000 voor 2023. Bij de kadernota 2024 - 2027 zal een voorstel worden gedaan voor het deel van de middelen dat structureel benodigd is.

Om te komen tot een versnelling geldt dat de organisatie daarop ingericht moet worden. Er zijn op veel onderdelen stappen nodig en moeten randvoorwaarden worden ingevuld. Lelystad moet van de derde of de vierde naar de vijfde versnelling. Dit vraagt een prestatie op alle onderdelen van de keten: van visievorming tot uitvoering, van politiek, ambtelijke organisatie (o.a. programmering, planontwikkeling, voorbereiding besluitvorming en vergunningverlening) tot markt en makelaars. Om als organisatie 'fit' te zijn voor de opgave wordt op verschillende sporen toegewerkt naar de versnelling gekoppeld aan groei in balans. Duidelijke visievorming, voldoende capaciteit en een helder planproces tot en met realisatie zijn daarin belangrijke randvoorwaarden.

Op basis hiervan wordt in Q4 2022 een aanpak opgeleverd gericht op de uitvoering van de woningbouwversnelling. In 2023 wordt de aanpak in uitvoering genomen en de hiervoor benodigde middelen zijn €100.000. Bij de kadernota 2024 – 2027 worden concrete voorstellen gedaan voor de benodigde structurele middelen.

Resumerend

Zoals hierboven in de tekst wordt beschreven is het de inschatting dat er in 2023 een incidenteel bedrag ter grootte van €1.250.000 benodigd is. De raad wordt via bijstelling 129 gevraagd deze middelen

beschikbaar te stellen, vanuit de €8 miljoen aan incidentele middelen die hiervoor zijn gereserveerd in het raadsakkoord.

Er wordt in aanloop naar de kadernota 2024 – 2027 gewerkt aan de meerjarige aanpak gericht op uitvoering van de woningbouwversnelling. Deze uitwerking zal meer duidelijkheid bieden over de benodigde structurele middelen voor de jaren 2024 en verder.

Voorgesteld besluit:

10. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopgave' een nadere uitwerking tegemoet te zien in de kadernota 2024 – 2027.

11	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Capaciteitsbehoefte in relatie tot toekomstige groei		-800	-1.600	-2.400	-3.200

In de kaderbrief 2023 - 2026 werd reeds aangekondigd dat er in de programmabegroting 2023 - 2026 geanticipeerd moest worden op de capaciteitsbehoefte in relatie tot de groei van de stad. Het spreekt voor zich dat de omvang van het ambtelijk apparaat in verhouding moet staan tot het aantal inwoners. Gemeenten van vergelijkbare grootte als Lelystad hebben gemiddeld 7,9 fte per 1.000 inwoners.

De formatie die in de afgelopen jaren op enkele plekken in de begroting is toegevoegd heeft primair betrekking gehad op de uitvoering van nieuwe wettelijke taken cq. enkele wenselijke intensiveringen. Slechts zeer sporadisch is er in de afgelopen jaren formatie toegevoegd als gevolg van de doorgemaakte groei (van 76.418 inwoners op 1 januari 2015 tot 81.214 inwoners op 1 januari 2022).

Als gevolg daarvan is er druk ontstaan op diverse plekken in de organisatie. Dat gaat lang goed, maar is op een bepaald moment niet langer houdbaar. Nu met de groeiambitie voor de aankomende jaren is het noodzakelijk hierop te anticiperen. Het jaar 2022 wordt gebruikt om kritisch te kijken naar de totale formatie en de mogelijkheden die er zijn om 'het been bij te trekken'. Met andere woorden: hoe kunnen we binnen de bestaande formatie en doorbelastingsmogelijkheden zo goed mogelijk de groei van de afgelopen jaren opvangen.

Met ingang van 2023 wordt voorgesteld de ambtelijke organisatie te laten groeien met het gemiddeld aantal FTE's per 1.000 inwoners van gemeentes die vergelijkbaar zijn van omvang. Er wordt op dit moment in het meerjarenperspectief gerekend met een groei van 1.000 inwoners per jaar, conform het voorzichtige scenario uit de bevolkingsprognose. Dit betekent zo'n €800.000 per jaar aan cumulatieve extra benodigde formatieruimte. Ieder jaar zal bij de kadernota inzicht worden geboden in de daadwerkelijk gerealiseerde groei van het aantal inwoners, zodat de in de begroting en meerjarenraming opgenomen bedragen geactualiseerd kunnen worden.

Voorgesteld besluit:

11a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteitsbehoefte in relatie tot toekomstige groei' de groei van de organisatie met ingang van begrotingsjaar 2023 te koppelen aan de groei van het aantal inwoners, met een verhouding van 7,9 FTE per 1.000 inwoners.

11b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteitsbehoefte in relatie tot toekomstige groei' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€800.000 in 2023, -€1.600.000 in 2024, -€2.400.000 in 2025, -€3.200.000 in 2026 en zo verder.

11c. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteitsbehoefte in relatie tot toekomstige groei' jaarlijks bij de kadernota op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde groei van het aantal inwoners en de meest recente prognoses de begroting en meerjarenraming te actualiseren.

12	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	I-capaciteit		-377	-377	-377	-377

De groeiambities en de strategische opgaven van Lelystad gaan gepaard met een toenemende vraag naar nieuwe (schaalbare) informatievoorzieningen en complexere oplossingen voor bijvoorbeeld het delen van privacygevoelige informatie in en met de keten. Dit onder andere op het gebied van ruimtelijke ordening, planologie, projectmanagement, beheer openbare voorzieningen, maar ook in de (digitale) dienstverlening. Dit zijn vaak nieuwe voorzieningen die flexibel en snel aanvullend ingezet worden op de bestaande ICT-omgevingen.

Deze ontwikkelingen vragen om een vergroting van de slagkracht alsmede specifieke kennis en kunde op bepaalde gebieden, zoals informatiearchitectuur en business intelligence, gericht op het optimaal ondersteunen van de organisatie bij de opbouw, inrichting en effectieve inzet van de benodigde informatievoorzieningen. Hiermee wordt mede invulling gegeven aan diverse afspraken uit het raadsakkoord; het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening, monitoren van de kwaliteit van de dienstverlening, de woningbouwopgave en het ondersteunen van beleidsvorming met data-analyses voor het sociaal domein, klimaatopgave en economie. Het betreft de functies: portfoliomanager/resource manager, concern informatiearchitect, I-projectmanagement en een Business Intelligence (BI)-beheerder. Voor de uitvoering hiervan is incidenteel €377.000 per jaar nodig. Duur en reikwijdte van de inzet zal gedurende de uitvoering worden gemonitord en indien nodig worden bijgesteld.

Voorgesteld besluit:

12. Op basis van bovenstaand voorstel 'I-capaciteit' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€377.000.

13	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Lelystad Digitaal 2025 - a. uitvoering		-144	-66	-66	-

De strategische visie Lelystad Digitaal 2025 zet in op het ontwikkelen en versterken van de informatievoorzieningen. Dit is noodzakelijk voor het realiseren van de in het raadsakkoord benoemde ambities en de toenemende vraag naar nieuwe informatievoorzieningen. Op 25-01-2022 heeft de raad ingestemd met de strategische visie Lelystad Digitaal 2025. Vanuit deze visie wordt middels een uitvoeringsprogramma ingezet op de sporen; Inwoner Centraal, Regie op Data en Voorzieningen op Orde. Deze sporen dragen bij aan de totstandkoming van de (groei)ambities en strategische opgaven van de gemeente Lelystad. Hier hoort ook een adequate, moderne dienstverlening bij, ondersteund vanuit een flexibele informatievoorziening die meebeweegt in de realisatie van het bouwen, wonen en werken in de stad.

Voor de uitvoering van het kunnen ontwikkelen van de informatievoorziening – vertaald naar een grote hoeveelheid I-projecten – is projectsturing en kennis & vaardigheden nodig. De kennis moet worden versterkt op het gebied van i-governance, informatiemanagement, inzet en gebruik van data en beveiliging en beheer. Trainingen en workshops moeten alle medewerkers, die zich bezighouden met de toekomstgerichte informatievoorzieningen, voorzien van de benodigde kennis. Voor de uitvoering hiervan zijn in de komende drie jaren incidentele middelen benodigd.

Voorgesteld besluit:

13. Op basis van bovenstaand voorstel 'Lelystad Digitaal 2025 – a. uitvoering' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€144.000 in 2023 en -€66.000 in 2024 en 2025.

14	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Lelystad Digitaal 2025 - b. Inwoner Centraal		-316	-535	-473	-139

Het spoor inwoner centraal heeft met name betrekking op de dienstverlening, in brede zin van het woord, van de gemeente Lelystad. Dit gaat van een inwoner die via verschillende kanalen, waaronder digitaal,

op een passende manier producten of diensten kan afnemen, tot aan de naamsbekendheid en positieve aantrekkingskracht die we via onze digitale kanalen (zoals onze website) kunnen verbeteren. Bij deze laatste gaat het om een nieuw aan te besteden websiteomgeving MijnLelystad.nl waar nieuwe en huidige inwoners kunnen worden meegenomen in “Lelystad Evenementenstad”, “Hoofdstad van de nieuwe natuur”, het (toekomstige) woningaanbod (via onder andere digitale stad met kavelaanbod kaarten), werkgelegenheid en voorzieningen in de stad. Hierbij is voor de ondersteuning van de groeiambities ook een mediatheeksysteem (opslag beeldmateriaal) nodig. Voor de uitvoering en inrichting van deze oplossingen is initieel €10.000 en structureel €36.000 nodig.

Ook vanuit onze kernwaarden Samen, Betrokken en Duidelijk wordt de dienstverlening verbeterd. De informatieverstrekking aan inwoners wordt verbeterd, met de nadruk op alle inwoners. Vanuit digitale inclusie is het belangrijk dat ouderen en specifieke doelgroepen over voldoende digitale vaardigheden beschikken om mee te kunnen komen in ons digitale tijdperk. Voor het ondersteunen en ontwikkelen van deze digitale vaardigheden zullen samen met partners in de stad – waaronder het Werkbedrijf, Welzijn Lelystad en de bibliotheek, digivaardigheidstrainingen worden georganiseerd.

Voor de doorontwikkeling van deze vormen van dienstverlening, het rechtmatig aanbesteden de oplossingen zoals de website en mediatheeksysteem en het geven van digivaardigheidstrainingen zijn in de komende jaren incidentele middelen benodigd (in 2023 €269.170; in 2024 €498.424; in 2025 €436.297 en in 2026 €103.000).

Voorgesteld besluit:

14. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Lelystad Digitaal 2025 – b. Inwoner Centraal’ de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€316.000 in 2023, -€535.000 in 2024, -€473.000 in 2025, -€139.000 in 2026 en -€36.000 met ingang van 2027.

15	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Lelystad Digitaal 2025 - c. Regie op Data		-115	-179	-215	-183

Voor de realisatie van de ambities vanuit het raadsakkoord is beleidsvorming nodig, vormgegeven vanuit diverse soorten van inzichten, data-analyses en ontwikkelingen en trends in het land. Het bijeenbrengen van de benodigde interne- en externe data, het analyseren daarvan en het omzetten in bruikbare informatie vraagt om goed regie op onze data. Hiervoor worden er onder andere sturingsinstrumenten ontwikkeld die helpen bij bewaken en sturen op de voortgang van de realisatie van de strategische opgaven. Daarnaast is ook het vergroten van de kennis en de bewustwording rondom het veilig omgaan met de data van groot belang. De uitvoering hiervan vraagt om incidentele middelen in 2023 €114.412; in 2024 €164.034; en in 2025 €49.500.

Het inrichten van nieuwe data cloud platformen, het monitoren van datakwaliteit en het voldoen aan de wetgeving (AVG) brengen structurele kosten met zich mee: in 2024 €15.000; in 2025 €165.000 en met ingang van in 2026 €183.000.

Voorgesteld besluit:

15. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Lelystad Digitaal 2025 – c. Regie op Data’ de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€115.000 in 2023, -€179.000 in 2024, -€215.000 in 2025 en -€183.000 met ingang van 2026.

16	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Lelystad Digitaal 2025 - d. Voorzieningen op Orde		-1.306	-1.050	-357	-211

Het spoor Voorzieningen op Orde geeft uitvoering aan het op orde hebben, houden en versterken van een veilige informatievoorziening. Niet alleen voor de ambities van de stad is vernieuwing en ontwikkeling nodig, maar ook voor het rechtmatig aanbesteden van de informatievoorzieningen. De Lelystadse ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder een stabiel, toegankelijk en veilig digitaal voorzieningenniveau, die de organisatie ondersteunt vanuit bestaande en nieuwe informatievoorziening.

Voor het rechtmatig en doelmatig inzetten van de informatievoorzieningen is een meerjarige I-aanbestedingskalender opgesteld. De raad heeft op 6 april 2021 ingestemd met het toekennen van projectgelden voor deze aanbestedingen voor 2021, 2022 en 2023. Om de lijn van het rechtmatig inzetten van de informatievoorzieningen te kunnen continueren zijn voor het sociaal domein, fysieke domein en bedrijfsvoering aanvullende middelen nodig.

De aanbestedingen van de systemen van het sociaal domein, subsidie, BAG-registratie (basisregistratie adressen en gebouwen), stadstoezicht (verbeteren handhaving en monitoren) en begraafplaatsadministratie richten zich naast de rechtmatigheid ook op het doelmatig invullen van doelen en ambities vanuit het raadsakkoord. Voor het rechtmatig (Europees) aanbesteden zijn de volgende incidentele middelen nodig: in 2023 €470.064; in 2024 €481.486 en in 2025 €12.000.

Voor het verbeteren van informatiebeveiliging in het stadhuis is een ondersteunende tool (ISMS) nodig. Dit in lijn met de bevinding in de raadsinformatienota 'ENSIA 2021' van 05-07-2022, waarin vermeld wordt dat het huidige volwassenheidsniveau en de digitale weerbaarheid mee dienen te groeien met de toenemende cyberrisico's. Vanuit de wereldwijde aanpassing van de ISO-27002 standaard zal het overheid brede normenkader voor informatiebeveiliging (BIO) in 2023 worden aangepast. Hier is eenmalig €20.000 voor nodig.

Het fundament van de informatievoorziening van het fysiek domein moet worden versterkt en verbreed om de benodigde samenhangende informatiesystemen hierop te kunnen bouwen. Deze versterking en verbreding is nodig om het geheel van planvorming, ontwikkeling, kaveluitgifte en oplevering goed te ondersteunen en monitoren. Door de groei van de stad zal het aantal meldingen openbare ruimte toenemen. Voor het versterken en wendbaar maken van de informatievoorzieningen moet geïnvesteerd worden in burger-/bedrijven participatiesystemen (City4U), handhavingssysteem (veiligheid en meldingen), samenwerkingsplatformen voor ontwikkelaars, partners en bedrijfsvoering – en veilige cloud-/verbindingen. Dit vraagt om incidentele middeleninzet: in 2023 €65.000; in 2024 €100.000; in 2025 €50.000; en in 2026 €20.000.

Voor het beheer van de stad legt de gemeente gegevens vast in diverse systemen; gebouwen, groenbeplanting, bruggen en andere objecten. Naarmate de stad groeit neemt het aantal mutaties hierop toe. Voor het standaardiseren van dit datalandschap en het automatiseren van de mutatieverwerking zijn investeringen nodig. Dit om naar de toekomst de informatieverwerking efficiënt te blijven beheersen. Dit vraagt om incidentele middeleninzet: in 2023 €356.000; in 2024 €78.000; en in 2025 €48.000.

Voor het bouwen van een aantrekkelijke stad – waar jaarlijks 1400 woningen zullen worden gerealiseerd, zijn beelden nodig hoe de stad er over 5, 10 of 20 jaar uitziet. Hoe worden nieuwe wijken, voorzieningen (scholen, sport, kinderopvang, supermarkt etc.) gepositioneerd op de kaart van Lelystad, op welke wijze kunnen toekomstige bewoners door een virtuele stad lopen op zoek naar een geschikte locatie voor een nieuw te bouwen huis. Voor het bouwen van deze digitale stad zijn incidentele middelen nodig: in 2023 €38.000; en in 2024 €108.000.

Aan de programmatische aanpak van de opgaven wordt samen met diverse partners, ontwikkelaars en collega overheden uitvoering gegeven. In de samenwerkingsverbanden gaat veel informatie om. Nieuwe innovatieve samenwerkingsplatformen geven partners in het veld, maar ook de interne bedrijfsvoering de gelegenheid om informatie vanuit één omgeving met elkaar te delen. Dit platform wordt verbonden met het zaak-/archiefsysteem van de gemeente en biedt de mogelijkheid om de uitvoering van de projecten te monitoren. Dit vraagt om incidentele middeleninzet: in 2023 €210.000; in 2024 €130.000; en in 2025 €60.000.

Voorgesteld besluit:

16. Op basis van bovenstaand voorstel 'Lelystad Digitaal 2025 – d. Voorzieningen op orde' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met de volgende bedragen: - €1.306.000 in 2023, -€1.050.000 in 2024, -€357.000 in 2025 en -€211.000 in 2026.

17	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Informatiebeveiliging		-92	-92	-92	-92

Met de toenemende digitalisering nemen externe dreigingen (waaronder ransomware aanvallen) aanverwant toe. Voor het beheersen van de risico's, het continueren van de gemeentelijke dienstverlening en het voorkomen van (reputatie) schade zijn aanvullende maatregelen nodig. Informatiebeveiliging is één van de geaccentueerde onderwerpen in het Raadsakkoord. Om beter inzicht en grip te krijgen op de beveiliging van de dienstverleningsprocessen, is het noodzakelijk dat er een 'Information Security Officer (ISO) wordt aangesteld. De ISO zal fungeren als aanspreekpunt voor beveiligingsvraagstukken, zal adviseren, controleren en bijdragen aan de specifieke beveiligings-, continuïteitsplannen. De ISO draagt tevens zorg voor het opstellen van risicoanalyses en het geven van veiligheidstrainingen. Voor het uitvoeren van de visie Lelystad Digitaal 2025 – waar de Raad op 25-01-2022 mee heeft ingestemd – is dit o.a. randvoorwaardelijk. De inzet van een ISO vraagt structureel €92.666.

Voorgesteld besluit:

17. Op basis van bovenstaand voorstel 'Informatiebeveiliging' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€92.000.

18	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Informatisering en automatisering		-243	-271	-299	-299

De vraag naar de dagelijkse inzet van informatisering & automatisering neemt sterk toe. De digitale dienstverlening, voor onze inwoners en ondernemers, laat na de coronaperiode een sterke groei zien. Ook het thuis-/hybride werken en het digitaal vergaderen vraagt om (andere) stabiele systemen. Om de toenemende vraag naar inzet van systemen te kunnen beantwoorden, het borgen van de beschikbaarheid van de dienstverlening systemen – in samenhang met de onontkoombare toenemende kosten in de markt vraagt om een verhoging van het ICT-budget.

ICT-leveranciers rekenen jaarlijks verhoogde tarieven door voor het beschikbaar stellen van informatievoorzieningen en het uitvoeren van onderhoud & beheer. De ICT-kosten zijn 4,2% gestegen en in 2024 nemen de Microsoft licentiekosten met 12% toe. Voor het continueren van de dagelijkse ICT-ondersteuning is een bedrag ter grootte van €60.000 benodigd in 2023, €88.141 in 2024 en €116.282 met ingang van 2025.

De aanbestedingen voor o.a. het raads-/bestuurlijk informatiesysteem (iBabs) en Enterprise ServiceBus (ESB - berichtenverkeer met ketenpartners, leveranciers, overheden) brengen verhoogde gebruikskosten met zich mee. Voor het continueren van de inzet van het raads-/bestuurlijk informatiesysteem is jaarlijks €40.000 nodig en voor de ESB jaarlijks €35.000.

De toename in digitale dienstverlening brengt met zich mee dat de meerjarig digitale opslag van informatie goed gewaarborgd wordt. Conform de archiefwet zal in 2024 een e-depot worden ingericht waarvoor de raming van kosten in de begroting 2023-2026 zal worden opgenomen. Lelystad maakt onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief waar de Rijksoverheid vanaf 2024 zich uit gaat terugtrekken. Deelnemers van deze GR zullen gezamenlijk de kosten hiervoor moeten opvangen - de omvang van deze extra bijdrage zal in 2023 nader worden geraamd.

Het raadsakkoord 2022 - 2026 geeft richting aan het verbeteren van de informatiebeveiliging in het stadhuis. Dit is in lijn met de bevinding in de raadsinformatienota 'ENSIA 2021' van 05-07-2022, waarin vermeld wordt dat het huidige volwassenheidsniveau en de digitale weerbaarheid dienen mee te groeien met de toenemende cyberrisico's. Om invulling te geven aan bovengenoemde doelstellingen wordt ingezet op "Uitbreiding Monitoring en Response", welke onderdeel uitmaakt van het VNG-programma "Verhogen Digitale Weerbaarheid" en door de VNG als basis wordt geacht voor elke gemeente. Omdat het tegenwoordig niet meer de vraag is óf een gemeente slachtoffer wordt, maar wanneer, is het nodig om snel te kunnen acteren op digitaal verdachte situaties door meerdere logbronnen met elkaar te correleren en geautomatiseerd te analyseren (genaamd SIEM/SOC). Door deze dienst af te nemen,

zullen incidenten sneller aan het licht komen, zullen sneller acties ondernomen worden en zal de uiteindelijke impact/schade lager zijn. Hier is structureel €100.000 voor nodig.

Voorgesteld besluit:

18. Op basis van bovenstaand voorstel 'Informatisering en automatisering' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€243.000 in 2023, -€271.000 in 2024 en -€299.000 met ingang van 2025.

19	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Verduurzamen gemeentelijk vastgoed (budgetneutraal)		-	-	-	-

De gemeente Lelystad heeft een gevarieerde vastgoedportefeuille in haar bezit. Voor het beheer en onderhoud van dit vastgoed wordt gewerkt met een meerjarenonderhoudsprognose (MJOP). Vanuit het MJOP worden de kosten voor instandhouding van het vastgoed geraamd. Aanvullende investeringen in het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed worden momenteel niet geraamd.

Vanuit de rijksoverheid worden eisen gesteld met betrekking tot het verduurzamen van bestaand vastgoed. De gemeente Lelystad heeft zichzelf als organisatie een doel gesteld met betrekking tot duurzaamheid en CO2 uitstoot. In de kadernota op weg naar nieuwe energie wordt nadrukkelijk de voorbeeldfunctie benoemd bij het beheer van het gemeentelijk vastgoed. Daarnaast sluiten we aan bij de gemeentelijke ambities zoals deze zijn vastgelegd in Lelystad Hoofdstad van de Nieuwe Natuur, de Woonvisie en het actieplan Duurzaamheid.

Om aan deze eisen te voldoen zal er in de toekomst aanvullend geïnvesteerd moeten worden in het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Om dit inzichtelijk te maken is in 2023 onderzoek nodig om te komen tot een investeringsprogramma voor het gemeentelijk vastgoed. Een deel van deze investeringen zal zichzelf terug verdienen vanuit besparingen in energielasten. Voor gemeentelijk vastgoed waarvan de gemeente de energierekening betaalt zal dit grotendeels budgetneutraal kunnen.

Door de hoge stijgingen in de energiekosten is het noodzakelijk het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed te versnellen waar dit mogelijk is. Voor de investering in het verduurzamen is er voor 2023 een krediet nodig van €1.000.000. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden met ingang van 2024 budgetneutraal gedekt vanuit een dienovereenkomstige besparing op de energielasten.

Voorgesteld besluit:

19. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verduurzamen gemeentelijk vastgoed (budgetneutraal)' een investeringskrediet ter grootte van €1.000.000 beschikbaar te stellen en de hieruit voortkomende kapitaallasten met ingang van 2024 budgetneutraal te dekken door de besparing op energielasten.

20	Bijstelling	0.10	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Inzet incidentele middelen (ter dekking incidentele kosten)		3.800	2.400	-	-

Het financieel perspectief 2023 – 2026 bevat diverse bijstellingen die (grotendeels) incidenteel van karakter zijn. Door in 2023 en 2024 een bedrag vrij te laten vallen vanuit de reserve ontwikkeling stad komt er incidentele dekking tegenover te staan. Voorbeelden van bijstellingen met een incidenteel karakter zijn: 12, 13, 14, 15, 16, 25 en diverse overige bijstellingen met betrekking tot jaarschijf 2023 / 2024.

Voorgesteld besluit:

20. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inzet incidentele middelen (ter dekking van incidentele kosten)' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: €3.800.000 in 2023 en €2.400.000 in 2024 via een dienovereenkomstige onttrekking uit de reserve ontwikkeling stad.

21	Bijstelling	0.62	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Uitwerking M18 - Lagere OZB voor sportverenigingen		PM	PM	PM	PM

Bij de programmabegroting 2022-2025 is M18 aangenomen, waarin het college wordt opgedragen om in de kadernota de inkomstenderving als gevolg van een lager OZB-tarief voor sportverenigingen (woningtarief in plaats van niet-woningtarief) op te nemen.

Het college heeft deze motie ontraden, omdat de reikwijdte van het Amendement Omtzigt (onderdeel van het Rijks Belastingplan 2019) volstrekt onduidelijk is. Toenmalig minister Ollongren heeft op 30 november 2020 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd waarin staat dat gemeenten op grond van het amendement weliswaar de mogelijkheid hebben om onder andere sportaccommodaties voor de onroerendezaakbelasting (ozb) tegen het woningtarief te belasten in plaats van tegen het niet-woningtarief, maar dat dit o.a. vanwege de onduidelijke reikwijdte en juridische implicaties voor gemeenten niet toepasbaar is. Een voorbeeld: in een café wordt gebiljart, daarmee kan het café een object zijn waar een sportactiviteit plaatsvindt. Moet dit object dan in aanmerking komen voor het andere tarief? Huidig minister Bruins Slot heeft de kamer op 30 mei 2022 geïnformeerd dat er eerst een extern onderzoek komt om te bezien of en hoe de uitvoerings- en toepassingsvraagstukken die er zijn kunnen worden opgelost.

De voors en tegens zijn inmiddels afgewogen. Onder verwijzing naar de 'Informatienota OZB-tarief sportverenigingen' geeft het college (nog) geen uitvoering aan de motie.

Voorgesteld besluit:

21. Op basis van bovenstaand voorstel 'Uitwerking M18 – Lagere OZB voor sportverenigingen' vooralsnog geen uitvoering te geven aan de uitwerking van deze motie.

22	Bijstelling	1.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio		-263	-263	-263	-263

Jaarlijks vinden er structurele bijstellingen binnen de begroting van de Veiligheidsregio plaats conform de in de gemeenschappelijke regeling opgenomen uitgangspunten, zoals volumegroei, loon- en prijsindexatie.

In de kadernota 2023 van de Veiligheidsregio Flevoland heeft een bijstelling moeten plaatsvinden van €769.197. Deze bijstelling heeft plaatsgevonden op basis van de huidige verdeelsleutel. De volgende factoren zijn van invloed op de hoogte op de bijstelling:

- Het eerder aangekondigde wegvallen van de inkomsten die de Veiligheidsregio ontving voor het Openbaar Meldsysteem (OMS). OMS verbindt de brandmeldinstallatie van een organisatie met de meldkamer van de regionale brandweer. Hiervoor ontving de brandweer een vergoeding, maar dat mag wettelijk gezien niet meer.
- Daarnaast heeft het Algemeen bestuur besloten tot het gezamenlijk gebruik en onderhoud Ontploffingslocatie in Dronten (gezamenlijk alle gemeenten in Flevoland) niet gesprongen explosieven. Dit betreft een wettelijke verplichting om dit als gemeente te organiseren (Lelystad heeft geen eigen locatie).

Bovenstaande leidt ertoe dat voor Lelystad de kosten met ingang van 2023 toenemen met €262.790 ten opzichte van het bedrag wat in 2021 begroot was, te weten €4.885.989. De raad heeft reeds ingestemd met de wijziging in de begroting van de Veiligheidsregio Flevoland en besloten geen zienswijze in te dienen.

Voorgesteld besluit:

22. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€263.000.

23	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Uitvoering integraal veiligheidsplan 2023 - 2026		-75	-75	-75	-75

Er zijn diverse belangrijke ontwikkelingen rond het veiligheidsbeleid in Lelystad met daarin thema's zoals ondermijning, jeugd en veiligheid, cybercrime en mensenhandel. Om die het hoofd te bieden wordt er in 2022 een nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld voor vier jaar. Daarin zullen ook ontwikkelingen worden meegenomen die onontkoombaar zijn.

Met name de stijging van jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit en multi-problem casuïstiek onder de 18 jaar springt eruit. Problematische jeugdgroepen zorgen voor een stijging van overlast en onveiligheidsgevoelens. Kinderen van 12 jaar of jonger zijn al in beeld bij de politie. Steeds vaker moet er snel en flexibel worden gehandeld om die veiligheidsinbreuken aan te pakken. Denk aan de inzet van tijdelijk cameratoezicht bij ordeverstoringen, inzet van de PGA (persoonsgerichte aanpak bij zware cases) en grove vernielingen rond scholen. Om al die problemen aan te pakken liggen er plannen klaar zoals het terugdringen van jonge aanwas in de drugscriminaliteit (project Straatwaarden), versterken van de groepsaanpak via het 7-stappenmodel en de inzet van extra toezicht. Daarvoor is extra budget nodig.

Daarnaast is er een toename zichtbaar van sociale tegenstellingen in de samenleving en polarisatie. Ook wordt de samenwerking op gebied van veiligheid met winkeliers en het bedrijfsleven uitgebreid, onder meer via het Keurmerk Veilig Ondernemen. Er liggen plannen om meer buurtschouwen uit te voeren, de subjectieve veiligheid te verbeteren en de gezamenlijke aanpak van ondermijning te versterken. Verder is er betere voorlichting, slimme preventie en meer bewustwording nodig, zoals de organisatie van de jaarlijkse Veiligheidsdag, Week van de veiligheid en preventiekranten.

Het hogere doel is dat bewoners veilig zijn en zich veilig voelen in Lelystad. Daarvoor is een combinatie nodig van preventie, voorlichting en een harde aanpak van daders. De gemeente voert de regie en werkt samen met bewoners, ondernemers, politie, justitie en allerlei instellingen.

Het totale flexibele budget voor uitvoering van het veiligheidsplan is op dit moment €25.000. Dit bedrag leidt ertoe dat er niet snel en flexibel kan worden gehandeld op gebied van jeugd en veiligheid. Een campagne zoals de inleveractie voor messen en wapens is daardoor minimaal ingezet. Ook is er maar beperkt geld voor de inzet van extra toezichthouders bij hangplekken, maatwerktrajecten voor jeugdige daders en positieve interventies bij de Ramadan en de Jaarwisseling. Ook is er bijna geen ruimte voor onvoorziene omstandigheden. Met de bijstelling krijgt het veiligheidsbeleid meer financiële slagkracht en wordt de uitvoering doeltreffender.

Voorgesteld besluit:

23. Op basis van bovenstaand voorstel 'Uitvoering integraal veiligheidsplan 2023 – 2026' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€75.000.

24	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-bike route station-Lelystad Airport		-8	-8	-8	-8

Lelystad investeert in veilige en aantrekkelijke fietspaden. Als onderdeel van de afspraken met Rijk en Provincie wordt de fietsverbinding tussen station (Lelystad Centrum) en Lelystad Airport verbeterd. Deze fietsverbinding wordt gefaseerd aangelegd: een groot deel is reeds aangelegd of in uitvoering. De kosten voor deze delen vallen hoger uit omdat:

- In het Campus deel zijn nieuwe lichtmasten geplaatst en in de uitvoering zijn extra verkeersmaatregelen getroffen.
- In 2022 wordt het fietspad door De Hoven verbreed. Op verzoek van de raad is eerst een studie uitgevoerd naar de meest veilig en passende fietsroute tussen Lelystad Centrum en de Larserdreef (de Zuidbrug). Voor het fietspad door De Hoven worden extra maatregelen getroffen om de verkeersveiligheid voor fietsers te verbeteren die niet in het oorspronkelijke budget zat. De oversteek over de Ziekenhuisweg wordt verbeterd, ook hier komt nieuwe verlichting en de personeelsingang van het Ziekenhuis St. Jansdal wordt verplaatst naar de voorzijde van het gebouw.

In het huidige boekjaar 2022 kunnen alle lopende kosten nog uit de beschikbare budgetten bekostigd worden. Om de noodzakelijke werkzaamheden voor de resterende delen (Larserpad en resterend deel tot station) uit te voeren is een aanvullend krediet van €270.000 benodigd, wat zich vertaalt in een jaarlijkse kapitaallast ter grootte van €8.000.

Voorgesteld besluit:

24a. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-bike route station – Lelystad Airport' een aanvullend investeringskrediet ter grootte van €270.000 beschikbaar te stellen.

24b. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-bike route station – Lelystad Airport' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€8.000.

25	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Energiekosten openbare verlichting en gebouwen		-2.400	-2.400	-500	-500

Sinds eind 2021 worden we geconfronteerd met stijgende energieprijzen. In de totale begroting is voor €1.585.245 aan energiekosten opgenomen. Op basis van gerealiseerd stroomverbruik in 2021 is een prognose opgesteld voor de energiekosten in 2023. Deze prognose komt uit op €4.370.395. Een stijging van 176%. Deze prognose is gebaseerd op:

- Het leveringstarief juli 2022 van 31ct/ kwh.
- De EB (energiebelasting) en ODE (Opslag Duurzame Energie) tarieven van 2022 plus 5%.
- De tarieven van de netbeheerders van 2022 met een stijging van 20%.

Met alle onzekerheden die er zijn stelt het college voor om de huidige begroting op het gebied van energiekosten voor de komende 2 jaar bij te stellen met €2,4 miljoen en daarna vooralsnog met €0,5 miljoen structureel. Ontwikkelingen op het gebied van energieprijzen en het effect van energie verlagende investeringen worden nauwgezet gevolgd en daarover zal worden gerapporteerd in de begrotingsmonitor.

Voorgesteld besluit:

25. Op basis van bovenstaand voorstel 'Energiekosten openbare verlichting en gebouwen' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€2.400.000 in 2023, -€2.400.000 in 2024 en -€500.000 met ingang van 2025.

26	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Verkeersregelininstallaties		-31	-31	-31	-31

Een aantal oudere verkeersregelininstallaties in Lelystad is destijds geleverd door de firma Siemens. Siemens is gestopt met het leveren en onderhouden van verkeersregelininstallaties. Bij een defect zijn geen vervangingsonderdelen meer leverbaar / beschikbaar. Inmiddels zijn twee installaties vervangen nadat deze waren uitgevallen. Het gaat daarbij om de Middenweg bij de Magic Apple en de Geldersedreef bij de Nienoord. Gezien de ontstane situatie dienen de volgende verkeersregelininstallaties zo spoedig mogelijk te worden vervangen:

- Agorabaan / De Stelling
- Ziekenhuisweg / E-bikeroute
- Middendreef / De Hoven
- Middendreef - De Rietlanden
- Lindelaan ter hoogte van de Arcus

De investering bedraagt in totaal €300.000, wat zich vertaalt in een jaarlijkse kapitaallast van €31.000.

Voorgesteld besluit:

26a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verkeersregelininstallaties' een investeringskrediet ter grootte van €300.000 beschikbaar te stellen.

26b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verkeersregelininstallaties' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€31.000.

27	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie voorbereidingskrediet fietsenstalling station		-3	-3	-3	-3

De planstudie voor de fietsenstallingen in station Lelystad Centrum is nog volop gaande. Om tot het einde van de voorbereidingsfase (dat is tot en met aanbestedingsdossier) over voldoende middelen te beschikken, heeft ProRail aangekondigd een aanvullende cofinancieringsbrief te willen opstellen, waarin de gemeente verklaart 60% van de plankosten te dragen. Oorzaken zijn een langere duur van de planstudie (door vrij substantiële ontwerpwijzigingen als gevolg van gewijzigde inzichten in energievoorziening, kabels en leidingen en raakvlakken met de omgeving). De aanvraag van ProRail voor extra budget zal zijn:

- Engineering en onderzoek voor afronding VO-plus:	€130.000
- IB-kosten voorbereiding aanbesteding:	€70.000
- Programmakosten ProRail jun 22-mei 23	€222.700
TOTAAL	€422.700

Daarvan dient de gemeente 60% = €253.620 te dragen.

Het huidige voorbereidingskrediet bedraagt €525.000, waarvan circa €304.000 is besteed. Dat betekent dat aan beschikbaar budget nu circa €220.000 resteert. De aanvullende kredietaanvraag is dus minimaal €34.000, maar omdat er tot het moment van kredietverstrekking nog tijd zal verstrijken en omdat er verwacht mag worden dat extra werkzaamheden/ onvoorzien zullen plaatsvinden, wordt een aanvullend krediet aangevraagd van €100.000, wat zich vertaalt in een jaarlijkse kapitaallast ter grootte van €3.000.

Voorgesteld besluit:

27a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie voorbereidingskrediet fietsenstalling station' een aanvullend investeringskrediet ter grootte van €100.000 beschikbaar te stellen.

27b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie voorbereidingskrediet fietsenstalling station' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€3.000.

28	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie IHP		-183	-86	182	294

Ieder jaar wordt het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) geactualiseerd. Bij deze actualisatie worden noodzakelijke bijstellingen van de al geplande nieuwbouwprojecten op basis van leerlingenprognoses en prijsstijgingen opgenomen, maar ook nieuw ingediende aanvragen voor uitbreiding van de m2 door groei van scholen en uitbreidingen 1e inrichting en meubilair.

Voor het jaar 2023 zijn alle reeds opgenomen bedragen in het IHP Jaarprogramma 2022-2023 (zowel investeringen als exploitatielasten) geïndexeerd met een percentage van 4,92%. Dit is het percentage dat de VNG heeft geadviseerd te hanteren in verband met de prijsstijgingen.

Noodzakelijke uitbreidingsaanvragen zijn:

- De Vuurtoren: 2 tijdelijke lokalen in 2023 en een mogelijke permanente uitbreiding van 625 m2 in 2024, inclusief 1e inrichting onderwijsleermiddelen en meubilair;
- De Brink: uitbreiding met 85 m2 in 2023, welke in pandig kan worden opgelost;
- Tjotter en Triangel: uitbreiding met 622 m2 in 2023 inclusief 1e inrichting onderwijsleermiddelen en meubilair.

Wenselijke wijziging:

De Timotheus heeft een aanvraag voor renovatie ingediend voor het jaar 2023. Zij stonden in het meerjarenperspectief in 2026 opgenomen als PM post. Het is wenselijk (mede in verband met de onderhoudsstaat van het gebouw en het feit dat dit een 1-pitter is) de renovatie eerder uit te voeren.

In januari en februari 2022 heeft uw raad een beslissing genomen over extra krediet voor de nieuwbouw van basisscholen Tjalk, In de Botter, De Kring en Kindcentrum Voorhof. Deze wijzigingen zijn in de bijstelling meegenomen.

Daarnaast zijn de consequenties van de volgende raadsbesluiten verwerkt:

- Het verlengen van de afschrijvingstermijnen voor permanente gebouwen die voldoen aan de vastgestelde duurzaamheidseisen en die zijn gebouwd vanaf 2022, gelijk te trekken met de levensduur van deze gebouwen zoals benoemd in de verordening huisvesting onderwijs en de afschrijvingstermijn daarmee te verlengen van 40 naar 60 jaar;
- Aankoop van een schoolwoning t.b.v. onderwijshuisvesting in plaats van deze te huren.

Overige nieuwe aanpassingen:

In het IHP 2022/2023 is voor het jaar 2024 is een nieuwe school in de Warande opgenomen voor SCPO. De beoogde locatie voor de nieuwbouw van de school is nog niet in eigendom van de gemeente en ook het bestemmingsplan van deze locatie moet aangepast worden. Dit betekent dat er eerst moet worden voorzien in tijdelijke huisvesting vanaf 1 augustus 2024. Kosten €100.000 per jaar vanuit de exploitatie voor 2 jaar. Daarnaast een bedrag van €50.000 in 2023 voor eenmalige kosten. Huur grond Warande PM, in verband met het feit dat het nog niet duidelijk is waar de tijdelijke huisvesting komt.

Naast het voorstel om de budgetten te actualiseren zal er ook een besluitpunt worden opgenomen om de kredieten die in 2022 reeds beschikbaar zijn gesteld te verhogen met €2.076.188 (dekking meerjarige kapitaallasten maakt reeds onderdeel uit van de totale actualisatie).

Voorgesteld besluit:

28. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie IHP' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€183.000 in 2023, -€86.000 in 2024, €182.000 in 2025 en €294.000 met ingang van 2026.

29	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualiseren budget verzekeringen		-250	-250	-250	-250

Vanwege de uitbreiding van het gemeentelijke gebouwenbestand met het Porteuim is de waarde van het totale gebouwenbestand gestegen met €89 mln. Verdere stijging van de herbouwwaarde zal plaatsvinden door de indexering en het bouwen van de nieuwe scholen zoals genoemd in het Integraal Huisvestings Plan. Dit zorgt ervoor dat het budget voor de verzekeringen niet meer toereikend is. Bij de kadernota 2022 is ook al extra budget aangevraagd voor verzekeringen. Maar door de stijging van bouwmaterialen en personeelskosten stijgen de herbouwkosten en daarmee de waarde van ons gebouwenbestand sneller dan verwacht. De verwachte indexering voor 2023 is +10% voor de gebouwen. Voor de volgende jaren is de verwachting dat de indexering weer naar het gebruikelijke niveau van 3% per jaar zal gaan.

Het huidige budget in 2022 bedraagt €874.000 terwijl de kosten ca. hoger €195.000 zullen zijn. Voor de brand- en risicoverzekering moet in 2023 rekening worden gehouden van een stijging van 0,05 promile over de totale waarde van onze gebouwenbezit van (stand 2022) €633 mln. De waarde van de gebouwen en de bijbehorende inventaris wordt jaarlijks geïndexeerd en daardoor hoger. Geschat wordt dat de premie voor de brand- en risicoverzekering in 2023 met €100.000 zal stijgen en dat dit voor de volgende jaren minder sterk zal zijn.

Ook de premie voor de CAR verzekering gaat stijgen van 1,8 promile naar 2 promile over een geschatte bouw- en grootonderhoud-omzet van €20 mln. per jaar. De premie voor de vrijwilligersverzekering en voor de aansprakelijkheidsverzekering zijn gebaseerd op het inwoneraantal; gezien de groeiambitie van de gemeente zullen deze ook jaarlijks stijgen. Voor de motorvoertuigenverzekering en de computerverzekering is de stijging moeilijker te voorspellen, maar bij vervanging zal de nieuwwaarde hoger zijn en dat heeft een hogere premie tot gevolg.

Voorgesteld besluit:

29. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualiseren budget verzekeringen' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€250.000.

30	Bijstelling	4.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie peuteropvang		-200	-200	-200	-200

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de opvang van peuters waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag (de zgn. niet-KOT-peuters). De gemeente subsidieert, voor deze groep peuters, rechtstreeks aan de betreffende kinderopvangorganisatie de zogenoemde 'peutertoeslag', die vergelijkbaar is met de hoogte van de kinderopvangtoeslag die werkende ouders van de Belastingdienst ontvangen.

Voor het organiseren van opvang voor deze niet-KOT-peuters ontvangen gemeenten een decentralisatie-uitkering. Deze uitkering is normatief en loopt niet mee met werkelijke aantallen peuters die het betreft. En in het geval van Lelystad dekt deze niet de kosten. Door een forse toename van het aantal peuters waar deze regeling voor geldt, zijn de afgelopen jaren de uitgaven voor de peuteropvang sterk gestegen. De oorzaak van de stijging van het aantal niet-KOT-peuters is op dit moment niet te geven en vraagt om een nadere analyse.

Aanvullend is per medio 2020 het aantal uren voorschoolse educatie verplicht uitgebreid, van 8 naar 16. Vanwege het uitgangspunt van gemengde groepen betekent dit ook een uitbreiding van uren voor de peuteropvang, waaronder ook niet-KOT-peuters.

Door deze combinatie van factoren is een bijstelling nodig van het budget. Directe beïnvloeding van aantallen niet-KOT-peuters en deze kosten is er nagenoeg niet. Wanneer de trend wordt doorbroken en meer mensen in aanmerking zouden komen voor Kinderopvangtoeslag, wordt deze kostenverhoging tegengegaan.

Voorgesteld besluit:

30. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie peuteropvang' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€200.000.

31	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie onderhoudsbestekken groen en reiniging		-1.320	-1.320	-1.320	-1.320

Eind 2021 zijn de integrale onderhoudsbestekken Groen en Reinigen voor de woongebieden in Lelystad opnieuw aanbesteed. De basis voor deze bestekken zijn de door de raad vastgestelde kwaliteitskaders voor de openbare ruimte.

Dit onderhoudswerk staat al jaren onder druk omdat het uitvoerende aannemers niet lukt voldoende personeel te vinden om in de piekperiodes het werk conform overeenkomst uit te voeren. Het effect hiervan is dat er steeds minder marktpartijen te vinden zijn voor dit soort onderhoudswerkzaamheden en dat de prijzen stijgen. Het resultaat van deze aanbestedingen laten een gemiddelde prijsstijging zien van ruim 30%, wat neerkomt op €1.100.000.

Eind 2022 lopen de onderhoudsbestekken af voor de Stadshoofdwegen (groen en reiniging), het Spelen (onderhoud speelvoorzieningen en valondergronden) en het onderhoud aan de Bomen en zullen deze opnieuw worden aanbesteed. De verwachting is dat ook hier bij aanbesteding een forse prijsstijging zal plaatsvinden. Deze bestekken vertegenwoordigen nu een waarde van €1,1 miljoen. Voor de programmabegroting van 2023 - 2026 wordt op dit moment uitgegaan van een conservatieve inschatting met een stijging van 20% op de kosten wat neerkomt op €220.000.

In de kadernota 2024 – 2027 zal, afhankelijk van de uitkomsten van deze aanbesteding, eventueel nog een bijstelling worden opgenomen om de begroting naar boven – of naar beneden toe bij te stellen.

Voorgesteld besluit:

31. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie onderhoudsbestekken groen en reiniging' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€1.320.000.

32	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Watercompensatie Lindelaan		-100	-	-	-

De Lindelaan is in 2006/7 verlegd. Destijds is de verplichte en noodzakelijke watercompensatie niet uitgevoerd. Dit wil zeggen dat er met de verlegging een bepaald oppervlakte bestrating is toegevoegd, maar geen nieuw wateroppervlakte is toegevoegd. Watercompensatie (dus: het toevoegen van wateroppervlakte) is noodzakelijk, om te borgen dat het waterafvoersysteem voldoende capaciteit heeft. Voor de historische verlegging van de Lindelaan gaat het om 2.000 m2 wateroppervlakte wat nog minimaal toegevoegd moet worden. Het is dus noodzakelijk om dit nu nog uit te voeren. Dit kost circa €100.000.

Binnen de uitvoering van het project Parkwijk zien we kansen om deze opgave voor de Lindelaan mee te nemen bij de uitvoering van huidige watercompensatie opgave voor Parkwijk. Voor de ontwikkeling van Parkwijk moet namelijk minimaal 1.158 m2 wateroppervlakte toegevoegd worden. Extra watercompensatie zal betekenen dat totaal 3.350 m2 wateroppervlakte wordt toegevoegd, waarmee zowel aan de watercompensatie opgave voor Parkwijk én de Lindelaan wordt voldaan. Binnen de GREX van het project Parkwijk is er momenteel geld gereserveerd voor de watercompensatie opgave van Parkwijk, maar extra compenseren is niet te verantwoorden binnen de GREX van Parkwijk.

Voorgesteld besluit:

32. Op basis van bovenstaand voorstel 'Watercompensatie Lindelaan' de begroting 2023 bij te stellen met -€100.000.

33	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Skatebaan		-21	-37	-37	-37

Ten behoeve van de aanleg van een skatebaan en pump-track is eind 2021 het principebesluit genomen om dit voor de jeugd van Lelystad te bewerkstelligen. De uitvoering van het project zal binnen de voor te stellen financiële kaders plaatsvinden op een nog nader te bepalen locatie. Hiermee krijgt Lelystad een skatebaan op een centrale plek waardoor het sporten en bewegen in de buitenruimte voor met name jeugd wordt vergroot. Deze moderne voorziening vergroot daarmee het niveau van de Urban Sports in Lelystad en voorziet daarmee in een versterking van de openbare ruimte in een groeiende stad. Het voorgestelde bedrag is een aanvulling op beschikbare middelen en behelst ook een budget voor beheer en onderhoud van de skatebaan zelf.

Daarnaast is gevraagd om een beheerplan rond het gebruik van de skatebaan en moet er een participatietraject met jeugd en inwoners gevolgd worden. Tevens een verduidelijking van de locatieonderzoeken. De kosten die waarschijnlijk uit het beheerplan naar voren zullen komen zijn additioneel op de beschreven kosten.

Voorgesteld besluit:

33. Op basis van bovenstaand voorstel 'Skatebaan' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€21.000 in 2023 en -€37.000 met ingang van 2024.

34	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie correctie budget ZLF		-148	-148	-148	-148

Lelystad voert het Besluit bijstandverlening zelfstandigen en aanverwante regelingen uit voor de 6 gemeenten in Flevoland. Hiervoor is het Zelfstandigenloket Flevoland ingericht. Iedere gemeente betaalt de producten die het afneemt van het ZLF. Dit wordt jaarlijks vastgesteld in het bedrijfsplan ZLF. De afgelopen jaren is de bijdrage van de gemeente Lelystad abusievelijk onjuist in de gemeentelijke begroting terecht gekomen.

Om dit te corrigeren en weer in de pas te lopen met de bijdrage die ook van de andere gemeenten gevraagd wordt is het noodzakelijk bijgaande aanpassing in de begroting door te voeren. Dit is een regionale afspraak met de overige gemeenten van Flevoland.

Voorgesteld besluit:

34. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie correctie budget ZLF' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€148.000.

35	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie Participatiewet		-1.015	-1.015	-1.015	-1.015

Bijstandsuitkeringen worden verstrekt aan inwoners die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. Daarnaast zijn er klanten die een loonkostensubsidie ontvangen (de loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon en is bedoeld voor werknemers die vallen onder de doelgroep van de banenafspraken). De gemeente ontvangt een specifieke rijksbijdrage voor de uitvoering van deze wettelijke taken, waarbij het bedrag wordt bepaald op basis van een zogeheten objectief verdeelmodel. Vanaf 2022 wordt er binnen het macrobudget onderscheid gemaakt tussen het budget bijstandsuitkeringen (algemene bijstand, IOAW, IOAZ en het Bbz) en het budget voor de loonkostensubsidie.

De precieze ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden is lastig in te schatten. De eventuele doorwerking van de coronacrisis, de oplopende inflatie en een mogelijke economische recessie zijn hierbij belangrijke variabelen. In de begroting 2022 is uitgegaan van een totale uitkeringslast ter grootte van €33,1 miljoen inclusief loonkostensubsidie (LKS) ter grootte van €1.2 miljoen. Deze raming komt neer op een gemiddeld klantaantal van 2.160 bij een gemiddelde prijs per uitkering van €15.345. In hoeverre deze aantallen daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden - en zich in de aankomende jaren zullen ontwikkelen - is afhankelijk van diverse factoren en omgeven door onzekerheid.

In de afgelopen jaren bleek in de praktijk dat de rijksbijdrage min of meer gelijk - of zelfs iets hoger - lag in vergelijking met de uitkeringslasten. Op basis van de laatste nader voorlopige bijdrage over 2022 valt echter op dat het aandeel dat Lelystad ontvangt uit het totale macrobudget lager ligt in vergelijking met 2021 (0,512% tegenover 0,528%). Het objectieve verdeelmodel dat hierachter ligt is zeer complex en voor een individuele gemeente niet te beïnvloeden. Het totale macrobudget dat landelijk beschikbaar is bedraagt iets meer dan €6 miljard. Het lagere aandeel voor de gemeente Lelystad komt neer op zo'n €1.015.000; een effect dat op dit moment als structureel beschouwd moet worden.

Er is hierbij - zoals gebruikelijk - sprake van aanzienlijke bandbreedtes, die zowel voor- als nadelig kunnen uitpakken. Voorgesteld wordt de baten- en lastenkant van de begroting te actualiseren op basis van de laatste inzichten. Ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en hierover wordt gerapporteerd in de begrotingsmonitor.

Voorgesteld besluit:

35. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Participatiewet' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€1.015.000.

36	Bijstelling	6.5	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Voortzetting aanvullende financiering re-integratie (budgetneutraal)		-	-	-	-

Vanaf 2013 heeft de raad vanuit de reserve jaarlijks 1 miljoen extra beschikbaar gesteld ter bevordering van de uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk. Deze jaarlijkse investering wordt in jaarlijkse termijnen teruggestort vanuit de besparingen op de uitkeringslasten.

Er is een grote spanning op de arbeidsmarkt met een grote vraag in bijna alle sectoren. Veel mensen zijn de afgelopen jaren vanuit de uitkering succesvol begeleid naar werk. De resterende groep, maar ook nieuwe instroom van soms kwetsbare mensen (zoals bijv. nieuwkomers, alleenstaande ouders, mensen met GGZ problematiek), vraagt om een intensieve begeleiding en inzet van instrumenten om de duurzame

uitstroom ook de komende jaren op peil te houden. Voor de economische ontwikkeling van de stad is de inzet van de “stille arbeidsreserve” natuurlijk van belang maar bovenal draagt werk bij aan de eigenwaarde en de ontwikkeling van mensen en doorbreekt het patronen van (overerving van) uitkeringsafhankelijkheid, schulden etc.

Mede dankzij de extra inzet sinds 2013 is in Lelystad, ondanks teruglopende Rijksbudgetten voor re-integratie, gebouwd aan een krachtige infrastructuur met een sterk netwerk en een lange termijn aanpak. Dit is een continue proces van opbouwen en onderhouden van een netwerk van werkgevers (Lelystad Akkoord) en ontwikkelen van methoden en instrumenten voor begeleiding (zoals bijvoorbeeld de wijk- en leerwerkbedrijven i.s.m. branche-sectoren).

In de aanpak sociaal domein heeft de raad opdracht gegeven om structureel voordeelgemeente te worden op de BUIG middelen. De kern van de aanpak ligt hierbij in het verder bevorderen van de uitstroom door het Werkbedrijf. Met het Werkbedrijf zijn extra prestatie afspraken gemaakt die de komende jaren tot extra duurzame uitstroom moeten leiden. In de notitie van het raadsbesluit is daarbij aangegeven dat deze doelstelling mede afhankelijk is van voortzetting van de extra -revoluerende- bijdrage van de gemeente na 2022. De opdracht voor het Werkbedrijf is om jaarlijks minimaal 700 mensen in traject te nemen en daarvan minimaal 320 mensen duurzaam toe te leiden naar werk. Deze aantallen zijn afgelopen periode behaald. Met het continueren van deze budget neutrale inzet wordt een bestendige lijn gevolgd in de aanpak sociaal domein / de opdracht aan het werkbedrijf waarmee de succesvolle aanpak en van de afgelopen jaren kan worden gecontinueerd en versterkt.

Een investering van 4 maal 1 miljoen (2023 t/m 2026) resulteert in onderstaande besparing op de uitkeringslasten en dienovereenkomstige terug storting in de reserve. Afhankelijk van de bijstellingen van de Rijksbijdrage BUIG gaat het om een gemiddelde waarbij de resultaten kunnen variëren. Per saldo heeft dit voorstel een budget neutrale uitwerking op de begroting.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Cumulatief
Besparing op uitkeringslasten	216.750	216.750	216.750	216.750	216.750	-	-	-	1.083.750
	-	216.750	216.750	216.750	216.750	216.750	-	-	1.083.750
	-	-	216.750	216.750	216.750	216.750	216.750	-	1.083.750
	-	-	-	216.750	216.750	216.750	216.750	216.750	1.083.750
Saldo besparing	216.750	433.500	650.250	867.000	867.000	650.250	433.500	216.750	4.335.000
Terugstorten reserve ontwikkeling stad	-216.750	-433.500	-650.250	-867.000	-867.000	-650.250	-433.500	-216.750	-4.335.000
Effect bijstelling op begrotingssaldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Voorgesteld besluit:

36a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Voortzetting aanvullende financiering re-integratie (budgetneutraal)’ in de jaren 2023 tot en met 2026 jaarlijks €1.000.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve ontwikkeling stad.

36b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Voortzetting aanvullende financiering re-integratie (budgetneutraal)’ in de jaren 2023 – 2030 in totaliteit €4.335.000 toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad en dit te dekken door de in die jaren te realiseren besparing op de uitkeringslasten.

37	Bijstelling	6.71	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie Wmo		-	-	250	250

De gemeente is op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners zodat zij zoveel mogelijk meedoen en zelfstandig kunnen (blijven) participeren in de maatschappij. Belangrijke groepen van aandacht binnen de Wmo zijn kwetsbare ouderen, inwoners met fysieke of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek. Op dit moment is voor de Wmo voor 2023 een budget van €23,9 miljoen gereserveerd (saldo lasten en baten, exclusief reservemutaties).

Het grootste deel van de Wmo uitgaven bestaat uit individuele maatwerkvoorzieningen zoals huishoudelijke ondersteuning, ondersteuning thuis, dagbesteding, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Het kostenniveau van deze voorzieningen wordt bepaald door de omvang van het gebruik ervan. Op basis van het verwachte gebruik is een prognose gemaakt voor de komende jaren. Daarbij is onder andere gekeken naar de ontwikkeling van het gebruik in de afgelopen periode. De beoogde groei van de stad is in deze meerjarenramingen nog niet meegenomen. Het besluit van de raad

om het mantelzorgcompliment te verhogen tot €200 is wel meegenomen in de ramingen alsook de voorgestelde doorvertalingen voor kortingen op de algemene uitkering (zie bijstelling 63 en 64) binnen de Wmo begroting. Verder gaan wij er in de ramingen vanuit dat de raad positief besluit op de voorgestelde indexaties in deze programmabegroting 2023 - 2026. Indien dit niet het geval is, zullen we toch de contractuele afspraken omtrent indexatie moeten nakomen en zullen de daarbij behorende kosten voor onze rekening komen.

In de afgelopen periode zijn maatregelen genomen om het gebruik van de Wmo te beperken waarbij het uitgangspunt is dat de voorzieningen beschikbaar blijven voor inwoners waarvoor dit echt nodig is. Het gebruik lijkt door deze maatregelen minder snel te stijgen dan eerder voorzien, maar het is nog onzeker hoe dit op (middel)lange termijn uit zal pakken. Mogelijk neemt de vraag komende jaren sterker toe dan op dit moment verwacht. Het (middellange) effect van de coronapandemie op het gebruik van de Wmo is sowieso niet exact in te schatten.

Al met al zijn er veel onzekerheden die de vraag naar - en daarmee het kostenniveau van - de Wmo bepalen. Er zal, zoals in het raadsakkoord is opgenomen, niet verder worden bezuinigd op huishoudelijke ondersteuning. In het raadsakkoord is ook opgenomen dat, als er financiële ruimte is, de huishoudelijke ondersteuning waar nodig uitgebreid mag worden. In deze meerjarenbegroting is al rekening gehouden met een groei van het gebruik van huishoudelijke ondersteuning. Wij monitoren het gebruik actief en zullen, als dat nodig is, komen met aanvullende voorstellen.

Het voornemen van de Rijksoverheid om per 2025 voor onderdelen toch weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te gaan voeren heeft naar alle waarschijnlijkheid een effect op het gebruik van de Wmo. We gaan er op dit moment vanuit dat het invoeren van de inkomensafhankelijke bijdrage leidt tot hogere inkomsten uit eigen bijdragen en een dempend effect op het gebruik zodat wij de per 2025 bijbehorende korting op de rijksbijdrage daarmee kunnen opvangen.

In de meerjarenraming is de verwachte afrekening beschermd wonen vanuit regiogemeente Almere geactualiseerd op basis van ervaringscijfers. Voor de jaren 2023 en 2024 is de verwachte afrekening met €150.000 verhoogd van €450.000 naar €600.000 per jaar. Voor de jaren 2025 en 2026 is nu een verwachte baat van €250.000 opgenomen.

Er is nog onvoldoende informatie beschikbaar over de effecten van het nieuwe verdeelmodel van rijksbijdrage in verband met de doordecentralisatie van beschermd wonen. Daarom blijft dit effect vooralsnog op PM staan. Wanneer de exacte effecten van het nieuwe verdeelmodel bekend zijn zal uw raad hierover geïnformeerd worden via de gemeentelijke planning en control cyclus.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan – op basis van beschreven aannames – dat de actualisatie van de Wmo tenminste budgetneutraal kan worden uitgevoerd. Wij zullen gezien de vele onzekerheden het gebruik voortdurend blijven monitoren en de raad op de hoogte houden via de begrotingsmonitor.

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Wmo' de meerjarenraming 2025 en 2026 bij te stellen met €250.000.

38	Bijstelling	6.72	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie Jeugdzorg		-4.369	-4.316	-4.267	-4.064

De populatie jeugdhulp Lelystad wordt gekenmerkt door relatief veel jeugdhulp met verblijf en veel jeugdbescherming/-reclassering. Dat maakt dat de impact van het nieuwe woonplaatsbeginsel met ingang van 2022 erg groot is. Lelystad krijgt er per saldo 106 cliënten bij die voorheen elders werden bekostigd (= een stijging van +33%). Dit resulteert in een extra jaarlast van afgerond €4 mln. Daarnaast is inmiddels duidelijk dat de huidige tarieven voor verblijf niet kostendekkend zijn. Dit resulteert in nacalculaties over de jaren 2019 tot en met 2022. Aangezien er nieuwe contractafspraken moeten worden gemaakt met ingang van 2023 is actualisatie van de huidige tarieven onvermijdelijk. Dit vraagt met ingang van 2023 om een aanvullend bedrag ter grootte van €1 mln. per jaar.

Tenslotte is recent duidelijk geworden dat de toegenomen caseload en nieuwe werkwijze Samen Veilig resulteren in een extra jaarlast van +€400.000 en de regionale uitvoeringskosten bijstelling behoeven met

+€100.000. De uiteindelijke bijstelling van al deze ontwikkeling samen vallen per saldo vooralsnog lager uit in verband met de doorwerking van de Aanpak Sociaal Domein en de daaruit afgeleide prognoses.

Via bijstelling 57 wordt de begroting en meerjarenraming nog geactualiseerd naar aanleiding van afspraken die het Rijk met de VNG heeft gemaakt. Het gaat dan onder meer om het volledig ramen van de rijksbijdrage en de verwerking van de taakstelling ter grootte van €511 miljoen – waarbij het Rijk aan zet is om daar passende maatregelen voor uit te werken.

Voorgesteld besluit:

38. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Jeugdzorg' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€4.369.000 in 2023, -€4.316.000 in 2024, -€4.267.000 in 2025 en -€4.064.000 met ingang van 2026.

39	Bijstelling	7.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie bijdrage GR GGD		-150	-150	-150	-150

Het GGD bestuur heeft ingestemd met het verhogen van de inwonersbijdrage per 2023, omdat de GGD een gemeenschappelijke regeling is zijn de hieruit voortvloeiende kosten onvermijdelijk. De verhoging is bestemd voor onderstaande zaken:

Reguliere indexering inwonersbijdrage: op basis van de groei van het inwonersaantal en loonprijs indexatie conform de begroting van de gemeente Lelystad.

Informatiebeveiliging: naar aanleiding van de datadiefstal binnen CoronIT en HPZone hebben de GGD'n landelijk afgesproken de informatiebeveiliging te versterken door op korte termijn te werken overeenkomstig de vereisten van NEN 7510.

Informatiebeheer: om te voldoen aan de archiefwet moeten er structurele verbeteringsacties ondernemen worden binnen de interne informatiehuishouding van de GGD.

Infectieziektebestrijding (IZB): in te zetten op de versterking van IZB. Zonder verdere investering is de IZB niet voldoende uitgerust voor de uitvoering van de reguliere taak. De noodzaak voor versterking van de IZB is landelijk gezien aan de orde.

Voor de reguliere looprijnsindexatie wordt de inwonersbijdrage verhoogd met €56.000. Voor informatiebeveiliging en beheer wordt de inwonersbijdrage van Lelystad met €33.000 verhoogd en voor IZB wordt de inwonersbijdrage van Lelystad met €61.000 opgehoogd. Op het gebied van IZB verwacht de GGD een extra bijdrage vanuit het Rijk. Deze bijdrage is nog hoogst onzeker. Indien noodzakelijk zal het effect daarvan betrokken worden bij de kadernota 2024 – 2027.

Voorgesteld besluit:

39. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR GGD' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€150.000.

40	Bijstelling	7.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie riolering		434	434	434	434

Periodiek vindt een actualisatie van het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) plaats. In 2021 is het GRP 2016 - 2021 geëvalueerd. In Q3 van 2022 zal het nieuwe GRP 2022 - 2031 aan de raad worden voorgelegd voor besluitvorming. De actualisaties in het nieuwe GRP hebben betrekking op beleid, areaal en kostenkengetallen.

Beleid: heeft vooral betrekking op horizontale afwatering in wegbermen, de afbouw van de ICL-bijdrage en onderzoek.

Areaal: heeft betrekking op de groei van de stad van 2016 tot nu.

Kostenkengetallen: hebben betrekking op de prijsontwikkelingen (indexering) in de markt vanaf 2016 tot nu, voor zowel het dagelijks onderhoud, het groot onderhoud als vervangingen op de lange termijn.

Op het gebied van riolering is het uitgangspunt dat de rioolheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen in de programmabegroting). Op basis van het kostendekkingsplan uit het GRP 2022-2031 zal dit leiden tot een stijging van de directe kosten van €674.159 en hieraan gerelateerde indirecte kosten van €433.689. Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de inkomsten uit de Rioolheffing te verhogen met €1.108.000. Per saldo leidt deze actualisatie tot een positieve bijstelling ter grootte van €434.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

40. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie riolering' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met €434.000.

41	Bijstelling	7.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie afvalstoffenheffing		162	162	162	162

Op het gebied van huisvuilinzameling is het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen). Jaarlijks worden de lasten en baten geactualiseerd naar aanleiding van de laatste inzichten.

Op basis van loon- en prijsstijgingen, de groei van het aantal huisaansluitingen, de verwachte hoeveelheden per afvalstroom en ontwikkelingen in de markt op het gebied van verwerkingstarieven, verhoogd met de afvalstoffenbelasting, heeft HVC een prognose opgesteld voor 2023. Daarnaast stijgen ook de kosten van de eigen organisatie en dalen de inkomsten van PMD.

De som van het totaal laat een stijging zien aan directe kosten van €920.090 en daaraan gerelateerde indirecte kosten van €162.000. Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de inkomsten uit de afvalstoffenheffing te verhogen met €1.082.000. Per saldo leidt deze actualisatie tot een positieve bijstelling ter grootte van €162.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

41. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie afvalstoffenheffing' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met €162.000.

42	Bijstelling	7.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie bijdrage OFGV bodemtaken		PM	PM	PM	PM

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2023 is de gemeente in plaats van de provincie het bevoegd gezag en verantwoordelijk voor de bodemtaken. Dit zijn complexe taken waar specialistische bodemkennis voor nodig is. De taken die overgaan werden in opdracht van de provincie uitgevoerd door de OFGV. Het is de bedoeling dat de OFGV ook deze taken voor de gemeente gaat uitvoeren. De bodemtaken zijn namelijk gedeeltelijk verplicht bij de Omgevingsdienst in te brengen basistaken en voor de overige (plus) taken heeft de gemeente niet de expertise en formatie in huis. De exacte kosten voor het inbrengen van deze taak bij de OFGV zijn nog niet bekend. De OFGV gaat de kosten binnenkort inzichtelijk maken waarna de bodemtaken formeel kunnen worden ingebracht. De verwachting is dat de extra middelen conform afspraken beschikbaar worden gesteld vanuit het gemeentefonds voor de bodemtaken.

Voorgesteld besluit:

42. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage OFGV bodemtaken' een nadere uitwerking tegemoet te zien wanneer er meer informatie beschikbaar is.

43	Bijstelling	7.5	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie begraafplaats (budgetneutraal)		-	-	-	-

Met de groei van de stad is het onontkoombaar dat er af en toe investeringen nodig zijn, op onder andere de begraafplaats, om in deze groei te voorzien. Op een begraafplaats gaan de kosten voor de baat uit. Uiteindelijk worden de investeringen terugverdiend uit de inkomsten die gegenereerd worden uit de graf- en begraafrechten en de bijdrage die gevraagd wordt voor het onderhoud.

In 2007 is besloten wandgraven als optie aan te bieden op onze algemene begraafplaats. De verwachting is dat in 2023 / 2024 het laatste wandgraf wordt uitgegeven. Om aan de vraag te kunnen blijven voldoen is een uitbreiding van wandgraven noodzakelijk. Met deze uitbreiding van 60 wandgraven verwachten we weer 17 jaar vooruit te kunnen. Na deze periode zullen wandgraven vanuit de eerste fase vrijkomen voor gebruik. Voor het realiseren van deze uitbreiding is een investeringskrediet nodig van €240.000. Met een afschrijvingstermijn van 30 jaar leidt dit tot een kapitaallast van €9.200. In dekking wordt voorzien door, vanaf 2024, extra inkomsten te genereren uit graf- en begraafrechten.

Naast uitbreiding van het aantal wandgraven is er ook uitbreiding/vervanging van voorzieningen nodig om het materieel dat nodig is voor het beheer en onderhoud van de begraafplaats op te slaan. Het huidige onderkomen is gedateerd en te klein voor het goed opslaan van het materieel. Om hierin te voorzien is een investeringskrediet nodig van €120.000. Met een afschrijvingstermijn van 20 jaar leidt dit tot een kapitaallast van €6.600. In dekking wordt voorzien door, vanaf 2024, een lagere storting in de voorziening over de looptijd van dit krediet.

Voorgesteld besluit:

43a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie begraafplaats (budgetneutraal)' een investeringskrediet ter grootte van €120.000 beschikbaar te stellen.

43b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie begraafplaats (budgetneutraal)' de hieruit voortvloeiende kapitaallasten te dekken door een lagere storting in de voorziening.

44	Bijstelling	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie formatie uitvoering grondexploitaties (budgetneutraal)		-	-	-	-

Zoals op 5 juli 2022 besloten met raadsvoorstel 8d. 226 effecten woningbouwversnelling is verdere uitwerking gegeven aan de benodigde structurele capaciteit voor de uitvoering van grondexploitaties op basis van de 50 woningen norm.

Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen) - taakveld 3.2

Op basis van de huidige plannen(vastgestelde grexen) is de verwachting dat wij de komende jaren 400 woningen per jaar aan grond uit kunnen geven. Jaarlijks zal bij het vaststellen van de MPG de benodigde capaciteit geactualiseerd worden zodat stapsgewijs en passend binnen de vastgestelde plannen gegroeid kan worden naar 1000 woningen per jaar.

Dit komt uit op totaal €2,19 miljoen extra per jaar aan benodigde formatie inclusief overhead. Deze kosten zullen 1 op 1 ten laste komen van de grondexploitaties. Per saldo leidt dit niet tot extra lasten voor de gemeentelijke exploitatiebegroting. Deze kosten zijn reeds voorzien in de vastgestelde grexen.

Grondexploitaties (bedrijventerreinen) - taakveld 8.2

Op basis van de huidige plannen(vastgestelde grexen) is de verwachting dat wij de komende jaren 20 hectare per jaar uit kunnen geven aan bedrijventerreinen. Jaarlijks zal bij het vaststellen van de MPG de benodigde capaciteit geactualiseerd worden zodat stapsgewijs en passend binnen de vastgestelde plannen gegroeid kan worden. Dit komt uit op totaal €1.3 miljoen extra per jaar aan benodigde formatie inclusief overhead. Deze kosten zullen 1 op 1 ten laste komen van de grondexploitaties.

Per saldo leidt dit niet tot extra lasten voor de gemeentelijke exploitatiebegroting. Deze kosten zijn reeds voorzien in de vastgestelde grexen. Hiernaast is reeds een kleine hoeveelheid formatie beschikbaar voor het inspringen op knelpunten binnen de woningbouw welke niet vanuit de grondexploitaties gedekt kunnen worden.

Voorgesteld besluit:

44. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie formatie uitvoering grondexploitatie (budgetneutraal)' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 budgetneutraal bij te stellen met -€3.490.000 ten laste van de grondexploitatie.

45	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie invoering Omgevingswet - Wet Kwaliteitsborging (budgetneutraal)		-	-	-	-

In de kadernota 2022 - 2025 is de begroting bijgesteld om aan te sluiten bij de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging (Wkb). Het voorstel is gebaseerd op het gemiddeld aanvraagniveau van 2019 en 2020, waarbij een afbouw is ingebouwd naar 2027. Met invoering van de Omgevingswet en de Wkb zullen namelijk een aantal taken verdwijnen c.q. verschuiven naar de markt. Op die manier was deze bijstelling ook opgebouwd: -€660.000 in 2022, -€580.000 in 2023, -€450.000 in 2024 en -€320.000 in 2025.

Het voorgenoemde voorstel blijkt echter niet helemaal meer aan te sluiten bij de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging, wat een actualisatie noodzakelijk maakt. De invoering van de Omgevingswet is namelijk uitgesteld tot 1 januari 2023 wat de hierboven genoemde afbouw vertraagt. Het voorstel is daarom de afbouw van de capaciteit met één jaar te verschuiven en de capaciteit structureel te vergroten per 2027 met -€280.00. De bijstelling is budgetneutraal omdat een hoger aanvraagniveau ook zorgt voor hogere legesinkomsten.

In het voorstel is naast de wetswijziging rekening gehouden met het hogere aanvraagniveau. De verwachting is namelijk dat het toegenomen hogere aanvraagniveau (aantal aanvragen en legesinkomsten) voor een deel structureel is. In 2021 blijkt het aanvraagniveau hoger dan voorgaande jaren en bij de monitoring blijkt dit ook voor 2022 van toepassing.

In het voorstel is rekening gehouden met de impact van de invoering van de Wkb. Sinds eind 2021 worden er pilotprojecten uitgevoerd. Duidelijk moet worden in welke mate de markt zelf invulling kan geven aan het bouwtoezicht en hoe groot de rol van de gemeente moet zijn om te zorgen voor een veilige leefomgeving. De wet laat namelijk ruimte aan de gemeente om beleidsmatige keuzes te maken over hoe zij het toezicht invullen. Deze bijstelling is gebaseerd op de ervaringen vanuit de proefprojecten in het kader van de Wkb tot nu toe. Tijdens deze proefperiode vult de gemeente haar toezichthoudende en handhavende rol risico gestuurd in. Na afloop van de proefperiode en na inwerkingtreding van de Wkb (1-1-2023) zal er beter zicht zijn op de benodigde capaciteit voor uitvoering van de Wkb.

Voorgesteld besluit:

45. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie invoering Omgevingswet – Wet Kwaliteitsborging (budgetneutraal)' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen -€80.000 in 2023, -€130.000 in 2024 en 2025, -€320.000 in 2026 en -€280.000 met ingang van 2027 en deze lasten te dekken vanuit de hogere legesinkomsten.

B. Loon- en prijsontwikkeling

46	Bijstelling	0.61	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Actualisatie OZB inkomsten - indexatie en areaal		1.539	1.539	1.539	1.539

De inkomsten uit de onroerende zaakbelasting worden in de meerjarenraming geraamd tegen constante prijzen. Ieder jaar wordt er bij de kadernota een besluit genomen over het indexeren van de totaal te realiseren opbrengst en wordt er gecorrigeerd voor de verwachte uitbreiding van het areaal. De correctie voor uitbreiding van het areaal en indexatie resulteren in een totale bijstelling ter grootte van €1.539.000.

Areaaluitbreiding

Op basis van de vastgestelde en op Lelystad in zicht gepubliceerde prognose van opgeleverde woningen (scenario 2) worden de extra inkomsten voor de OZB woningen geraamd op €226.000 (taakveld 0.61). De extra inkomsten voor de OZB niet-woningen worden op basis van de verwachte vergunningaanvragen geraamd op €429.000 (taakveld 0.62). Dit maakt een totaal van €655.000 structureel met ingang van 2023.

Indexatie

Het indexpercentage voor het komende begrotingsjaar wordt berekend op basis van de percentages zoals begin maart door het CPB worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP). Hierbij wordt het gemiddelde percentage genomen over de jaren 2021, 2022 en 2023, zijnde 3,4%. Dit resulteert in een opbrengst van €884.000.

Voorgesteld besluit:

46. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie OZB inkomsten – indexatie en areaal' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met €1.539.000.

47	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds		5.448	5.471	5.483	5.498

De bijdrage die de gemeente ontvangt als algemene uitkering uit het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Via deze trap op / trap af systematiek ontvangen gemeenten indirect compensatie voor loon- en prijsontwikkeling. De rijksbegroting neemt immers ook ieder jaar toe als gevolg van stijgende lonen en prijzen. Gemeenten gaan dus automatisch mee 'de trap op' en ontvangen via die weg gedeeltelijke dekking voor het kunnen opvangen van de loon- en prijsontwikkeling.

Bij het opstellen van de raming van de algemene uitkering wordt rekening gehouden met een opslag voor loon- en prijsstijgingen. Met andere woorden: bij het 'defleren' naar constante prijzen wordt een deel van het accres afgezonderd voor het opvangen van loon-/ prijsstijgingen. Voor jaarschijf 2023 gaat het om een totaalbedrag ter grootte van ruim €5 miljoen dat structureel beschikbaar komt.

Voorgesteld besluit:

47. Op basis van bovenstaand voorstel 'Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: €5.448.000 in 2023, €5.471.000 in 2024, €5.483.000 in 2025 en €5.498.000 met ingang van 2026.

48	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2023)		-1.020	-1.020	-1.020	-1.020

Gesubsidieerde instellingen worden eveneens geconfronteerd met stijgende prijzen en afgesloten CAO's. Dit maakt het jaarlijks indexeren van de instellingen noodzakelijk. In de afgelopen jaren zijn de gesubsidieerde instellingen niet altijd volledig gecompenseerd voor inflatie. Zo is tranche 2016 voor de helft geïndexeerd, is tranche 2017 vervolgens volledig geïndexeerd en is er voor tranche 2018 alleen op incidentele basis een bedrag toegekend voor knelpunten. Tranche 2019 is weer volledig geïndexeerd, maar tranche 2020 vervolgens weer niet. Tranche 2021 en 2022 zijn vervolgens wel volledig geïndexeerd.

Een indexpercentage van 3,4% resulteert in een bedrag van afgerond €1.020.000 structureel (gerekend over een subsidiebedrag van afgerond €30.000.000). Subsidies die gekoppeld zijn aan een specifieke rijksbijdrage worden niet via deze bijstelling gecorrigeerd voor inflatie.

Voorgesteld besluit:

48. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie inflatie – gesubsidieerde instellingen (tranche 2023)' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€1.020.000.

49	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Compensatie inflatie - budgetten gemeentebegroting (tranche 2023)		-4.284	-4.284	-4.284	-4.284

De budgetten in de gemeentebegroting zijn in de afgelopen jaren niet altijd gecorrigeerd voor inflatie. Dit heeft er toe geleid dat er, indirect via de kaasschaafmethode, over de gehele begroting bezuinigingen zijn doorgevoerd. Bij een stijgend prijspeil betekent dit dat er met dezelfde middelen steeds minder kan worden gedaan. Het niet indexeren van de budgetten in de begroting heeft echter een grens. Om die reden is er voor 2021 (1,95%) en 2022 (1,4%) weer budget toegekend om de effecten van inflatie in die jaarschijven structureel op te kunnen vangen.

De afgelopen maanden is de inflatie echter sterk opgelopen. Dit leidt binnen diverse onderdelen van de begroting tot financiële knelpunten, bijvoorbeeld bij de aanbesteding van reiniging en het groenbeheer - maar denk ook aan de kosten voor energie. De ontwikkelingen binnen die begrotingsonderdelen zijn separaat inzichtelijk gemaakt in deze kaderbrief 2023 - 2026, gezien het aanzienlijke financiële effect.

Ook de rest van de budgetten binnen de gemeentebegroting krijgen te maken met inflatie. Denk bijvoorbeeld aan de contracten met leveranciers, inkoop van materialen en dergelijke. Ook stijgen de lonen in alle sectoren, wat vervolgens kostenverhogend werkt voor de gemeente. Om deze prijsstijgingen op te kunnen vangen dienen de bestaande budgetten gecorrigeerd te worden voor inflatie. Een indexpercentage van 3,4% resulteert in een bedrag van afgerond €4,3 miljoen structureel (gerekend over een bedrag van €125 miljoen aan budgetten die aan inflatie onderhevig zijn, inclusief het sociaal domein).

Voorgesteld besluit:

49. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie inflatie – budgetten gemeentebegroting (tranche 2023)' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€4.284.000.

50	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2023)		-2.250	-2.250	-2.250	-2.250

De recent afgesloten CAO voor gemeenteambtenaren heeft een looptijd tot en met 1 januari 2023. Binnen de huidige begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 - 2026 is er rekening gehouden met de reeds overeengekomen loonstijging van 2,4% met ingang van 1 april 2022. De onderhandelingen over een CAO voor de periode ná 1 januari 2023 zijn inmiddels opgestart.

Gemeenten moeten bij het opstellen van de programmabegroting voor aankomend jaar rekening houden met een structurele stijging van de salarissen met ingang van 1 januari 2023. De onzekere factor hierbij is het percentage waar rekening mee gehouden moet worden. De vakbonden zullen bij het formuleren van de eisen ongetwijfeld de ontwikkeling van de inflatie als uitgangspunt nemen.

Wanneer rekening gehouden wordt met een structurele loonsverhoging van 4,5% met ingang van 1 januari 2023 resulteert dit in een bedrag ter grootte van €2.250.000 structureel. Vuistregel hierbij is dat iedere procent loonsverhoging (inclusief direct effect op de daarvan afgeleide sociale lasten) resulteert in een aanvullend budgetbeslag van ongeveer €500.000. Daarnaast stond de dekkingsgraad van het ABP pensioenfonds de afgelopen jaren onder druk, wat meer dan eens heeft geleid tot een stijging van de pensioenpremies. Voor 2022 is er door het ABP bestuur afgezien van een verhoging van de pensioenpremies. In hoeverre dat voor 2023 wel noodzakelijk zal zijn hangt voor een groot deel af van de ontwikkelingen op de beurs.

Er wordt hier gerekend met een percentage van 4,5% met ingang van 1 januari 2023, en een gelijkblijvend niveau van de sociale lasten. Deze inschatting is gebaseerd op recentelijk overeengekomen CAO afspraken voor ambtenaren van de Rijksoverheid en de provincies.

Voorgesteld besluit:

50. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten (tranche 2023)' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met -€2.250.000.

51	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Indexering onderhoudsvoorzieningen groot onderhoud		-	-1.533	-1.541	-1.549

Voor het duurzaam in stand houden van de kapitaalgoederen wordt er voor de uitvoering van groot onderhoud 'gespaard' in onderhoudsvoorzieningen. Op basis van planvorming - via het IGOR - wordt er vervolgens besloten over de incidentele onttrekkingen aan diezelfde voorzieningen ten behoeve van het uit te voeren groot onderhoud.

Om het niveau van jaarlijkse stortingen te bepalen vindt er periodiek een herijking van de meerjarenraming KSP plaats. Deze is voorzien in 2024 met actualisatie in de begroting vanaf 2025. Basis voor het kostenniveau zijn beprijste maatregelen (kengetallen) welke nodig zijn om het kapitaalgoed duurzaam in stand te houden. Deze kengetallen vormen de basis voor de budgetramingen voor het uit te voeren groot onderhoud. Afgelopen jaar zien we bij aanbestedingen een dusdanige prijsontwikkeling (op zowel loon- als materieel- en materialen) dat een tussentijdse conservatieve bijstelling met minimaal 10% noodzakelijk is.

Daarnaast heeft het ministerie van BZK bevestigd, zoals ook opgenomen in de besluitvorming over de ICL-Evaluatie in 2018, dat ze de ICL-Bijdrage in 2023 en 2028 integraal willen evalueren, waarbij ook de definitieve afbouw van de ICL-Bijdrage wordt onderzocht. In dit kader is het goed om te laten zien dat we verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van het duurzaam in standhouden van de kapitaalgoederen waar de ICL-Bijdrage in basis voor bedoeld is.

Voorgesteld besluit:

51. Op basis van bovenstaand voorstel 'Indexering onderhoudsvoorzieningen groot onderhoud' de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€1.533.000 in 2024, -€1.541.000 in 2025 en -€1.549.000 met ingang van 2026.

C. Gemeentefonds

52	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Ontwikkeling gemeentefonds		13.376	15.306	16.943	5.400

De algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds is de belangrijkste bron van inkomsten. Via de trap op / trap af systematiek is de hoogte van deze algemene uitkering direct gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Het accres is de groei van de algemene uitkering als gevolg van deze afspraak. Met het accres kunnen gemeenten onder andere de stijgende lonen, prijzen en volumeontwikkelingen opvangen. Waar deze middelen precies op worden ingezet is aan de gemeente zelf.

Op basis van de mei- en septembercirculaire 2022 is het beeld van het accres zeer positief, met name in de eerste jaarschijven. Voor 2026 en verder heeft het kabinet echter besloten het accres alleen te corrigeren voor loon- en prijsontwikkelingen. De stand van het accres laat voor 2026 een (veel) lager niveau zien in vergelijking met de jaren daarvoor. Op basis van de septembercirculaire 2022 wordt zichtbaar dat het cumulatieve volume accres in 2026 neerkomt op zo'n €1,464 miljard. Dit terwijl het cumulatieve volumeaccres in 2025 nog zo'n €3,277 miljard bedraagt (wat een neerwaartse bijstelling van zo'n €1,813 miljard van 2025 naar 2026 betekent).

Zonder dit besluit zou er sprake zijn geweest van een positief volumeaccres, wat de terugval feitelijk nog groter uit laat pakken. Ter illustratie: in de periode 2023 – 2026 bedraagt het volumeaccres van jaar op jaar gemiddeld gezien zo'n €1,1 miljard. Voor Lelystad betekent dit dat het positieve beeld voor de jaren 2023 - 2025 een stuk lager uitvalt met ingang van 2026.

De VNG is hier verbolgen over, omdat het indruist tegen de geldende afspraken. Wat de VNG betreft wordt de afspraak van samen de trap op / samen de trap op meerdere fronten geweld aan gedaan. In de media uitingen wordt ook wel gesproken over het 'ravijnjaar' 2026. De VNG is hierover in gesprek met het kabinet. Zie de toelichting bij de volgende bijstellingen voor aan nadere toelichting omtrent de laatste stand van zaken.

Voorgesteld besluit:

52. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ontwikkeling gemeentefonds' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: €13.376.000 in 2023, €15.306.000 in 2024, €16.943.000 in 2025 en €5.400.000 met ingang van 2026.

53	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Stabieler financieringsysteem - uitbreiding lokaal belastinggebied		-	-	-	PM

In het coalitieakkoord staat de volgende tekst:

'Om een stabielere financiering voor gemeenten en provincies te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssysteem voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken'.

In de alinea die volgt wordt de relatie gelegd met het accres van de algemene uitkering dat voor begrotingsjaar 2026 is 'vastgekleit' op een lager niveau dan de jaren ervoor (zie toelichting onder bijstelling 52). Dit impliceert dat beide onderwerpen met elkaar in verband gezien moeten worden. Wellicht dat er in deze discussie op aangekoerst wordt dat gemeenten in staat worden gesteld via een nieuwe belastinginstrumenten met ingang van 2026 meer inkomsten te genereren.

De VNG pleit overigens al langere tijd voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Gemeenten zijn nu voor een belangrijk deel van hun inkomsten afhankelijk van uitkeringen door het Rijk. In eerdere verkenningen is onderzocht op welke wijze zoiets vorm zou kunnen krijgen. Denk aan een verlaging van de algemene uitkering die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds - en in ruil daarvoor bijvoorbeeld de mogelijkheid om bijvoorbeeld een ingezetenebelasting te kunnen heffen.

Voor gemeenten zou dit in principe budgetneutraal kunnen worden ingevoerd en voor inwoners zou het in principe ook weinig uit hoeven te maken, omdat de rijksbelastingen omlaag kunnen (in verband met de besparing op de algemene uitkering). Het gevaar is wel dat er in de uitwerking op aangekoerst wordt dat - indien gemeenten van mening zijn dat er met ingang van 2026 te weinig geld beschikbaar is voor uitvoering van de taken - dit maar opgelost moet worden door meer belasting bij de inwoners op te halen.

Op basis van de septembercirculaire 2022 – en de stukken zoals gepubliceerd naar aanleiding van Prinsjesdag – wordt duidelijk dat er nog geen definitieve afspraken zijn gemaakt. Wel zijn er op onderdelen afspraken gemaakt met betrekking tot de financiële positie van gemeenten in de aankomende jaren. Zie daarvoor de toelichting op de volgende twee bijstellingen.

Voorgesteld besluit:

53. Op basis van bovenstaand voorstel 'Stabieler financieel systeem – uitbreiding lokaal belastinggebied' de ontwikkelingen nauwgezet te volgen en op het moment dat er meer duidelijk is de financiële effecten te betrekken in de reguliere planning en control cyclus.

54	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Bevriezen opschalingskorting tot en met 2025		1.884	2.516	3.169	-

De zogeheten 'opschalingskorting' is in 2015 ingevoerd en bestaat uit een bezuiniging op het gemeentefonds. Deze totale bezuiniging loopt uiteindelijk op tot en met €975 miljoen in 2026 en verder. Gemeenten houden hier in de meerjarenbegroting al rekening mee – het was één van de voornaamste oorzaken waarom gemeenten in de afgelopen jaren structureel moesten bezuinigen.

Het vorige kabinet heeft deze opschalingskorting in 2020, 2021 en 2022 reeds 'bevroren'. Het nieuwe kabinet heeft nu besloten de oploop van deze opschalingskorting ook in de jaren 2023 tot en met 2025 te schrappen. In de jaren 2026 en verder is er niet langer sprake van een voordeel, omdat de oorspronkelijke opschalingskorting dan van kracht blijft (en daar is in de meerjarenraming al rekening mee gehouden, voor afgerond zo'n €5 miljoen per jaar).

De VNG heeft in een eerste reactie al aangegeven dat de opschalingskorting in het geheel van tafel moet. Ook in de gesprekken met het kabinet over de stabielere financieringssysteem (zie toelichting in de bijstellingen hiervoor) wordt dit door de VNG steeds benadrukt. In het geval deze lobby van de VNG succes heeft betekent dit een voordeel met ingang van 2026 en verder. Voor nu betekenen de afspraken voor Lelystad in ieder geval een voordeel van zo'n €1,9 miljoen in 2023, €2,5 miljoen in 2024 en €3,2 miljoen in 2025.

Voorgesteld besluit:

54. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bevriezen opschalingskorting tot en met 2025' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €1.884.000 in 2023, €2.516.000 in 2024 en €3.169.000 in 2025.

55	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Eenmalige rijksuitkering		-	-	-	4.356

Zoals in de bijstellingen hierboven al uitvoerig staat beschreven werkt het kabinet met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssysteem met ingang van 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet voor gemeenten eenmalig €1 miljard beschikbaar in 2026. Van dit bedrag wordt €76 miljoen toegevoegd aan het BTW- compensatiefonds en komt €924 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Voor Lelystad betekent dat een eenmalige rijksuitkering ter grootte van €4.356.000.

Voorgesteld besluit:

55. Op basis van bovenstaand voorstel 'Eenmalige rijksuitkering' de meerjarenraming 2026 bij te stellen met €4.356.000.

56	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	ICL-bijdrage		PM	PM	PM	PM

Lelystad ontvangt - in aanvulling op de reguliere algemene uitkering uit het gemeentefonds - jaarlijks een extra bijdrage van het Rijk in de vorm van de zogenaamde ICL- bijdrage. Deze uitkering is bedoeld ter dekking van de extra lasten die Lelystad in haar exploitatie heeft als gevolg van de overdimensionering van de openbare ruimte en een aantal sociaalmaatschappelijke voorzieningen zoals stadhuis en theater en kent haar oorsprong in de ontstaansgeschiedenis van de stad.

De ICL bijdrage die jaarlijks in de meerjarenraming staat opgenomen is gebaseerd op de beschikking zoals op 1 juni 2018 door het Rijk is afgegeven. De afspraken die destijds - na de uitgevoerde evaluatie - zijn gemaakt komen erop neer dat de ICL bijdrage wordt gereduceerd met een vast bedrag en daarnaast afspraken zijn gemaakt over een verdere afbouw gekoppeld aan de groei van het aantal inwoners.

Onderdeel van de afspraken is:

- Een korting van €360 per extra inwoner;
- De wijze van indexering wordt gehandhaafd, wat betekent dat de ICL bijdrage ieder jaar zal worden geïndexeerd - maar alleen wanneer de nominale ontwikkeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds (in de vorm van het accres) positief is.

In de afgelopen jaren is de ICL bijdrage ieder jaar geïndexeerd. De extra korting als gevolg van de extra inwonergroei kon daarmee min of meer worden opgevangen. Per saldo was er geen noodzaak om de begrote inkomsten aan ICL uitkering aan te passen. Op het moment dat de groei van het aantal inwoners in een versnelling komt zal de ICL uitkering echter versneld worden afgebouwd. Tegelijkertijd loopt de inflatie op en is het de verwachting dat de indexatie van de ICL bijdrage het nadelige effect als gevolg van de groei van het aantal inwoners - grotendeels zou moeten kunnen opvangen.

In de vaststellingsbrief voor de ICL bijdrage 2021 wordt echter een percentage aangehouden van 0,7% en een eerste inschatting voor 2022 komt neer op 0,5%. Dit terwijl de indexatiepercentages in de afgelopen jaren aanzienlijk hoger lagen (tot maximaal 3,1%). Ambtelijk is de vraag neergelegd bij het ministerie naar hoe de berekening van dit percentage tot stand komt, aangezien het niet strookt met wat verwacht mag worden gezien de huidige sterk oplopende inflatiecijfers.

Afhankelijk van de precieze inwonergroei - in combinatie met de achteraf berekende indexatie - zal de ICL bijdrage nog worden aangepast. Een inschatting is op dit moment lastig te maken gezien de onduidelijkheid - op het moment dat die duidelijkheid er wel is zal de begroting indien nodig worden bijgesteld.

Voorgesteld besluit:

56. Op basis van bovenstaand voorstel 'ICL-bijdrage' de ontwikkelingen nauwgezet te volgen en op het moment dat er meer duidelijk is de financiële effecten te betrekken in de reguliere planning en control cyclus.

57	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Rijksbijdrage jeugdhulp		-	1.676	1.497	1.020

De VNG heeft op 9 augustus het bericht 'Afspraken jeugdmiddelen in meerjarenraming' gepubliceerd. Hieruit blijkt dat het Rijk, de VNG en het IPO overeengekomen zijn gekomen dat gemeenten in de ramingen uit mogen gaan van de volledige bedragen, zoals die genoemd worden in het zogeheten 'Rapport van wijzen'. Tot dusver mochten gemeenten slechts 75% van deze bedragen als inkomsten ramen; een mogelijkheid waar Lelystad - net als de meeste andere gemeenten - gebruik van heeft gemaakt. De afspraken over de extra rijksbijdragen voor de jeugdzorg dienen alleen voor de verwerking in de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024 – 2026 (het gaat om €1.676.000 in 2024, €1.497.000 in 2025 en €1.020.000 in 2026). Voor de jaren na 2026 blijft onduidelijk of gemeenten 100% mogen ramen of 75%, aangezien deze jaren nog niet opgenomen zijn in de richtlijnen van de provinciaal toezichthouder.

Verder zijn er afspraken gemaakt over een aanvullende besparing van structureel €511 miljoen, waarbij de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke)

maatregelen. Begrotingstechnisch betekent dit dat de rijksbijdrage naar beneden toe wordt bijgesteld. Aan de lastenkant van de begroting wordt hetzelfde bedrag ingeboekt als taakstelling, zodat de uitwerking budgetneutraal uitpakt voor de meerjarenraming (het gaat om €500.000 in 2024 en €2.400.000 met ingang van 2025).

Voorgesteld besluit:

57. Op basis van bovenstaand voorstel 'Rijksbijdrage jeugdhulp' de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met per saldo de volgende bedragen: €1.676.000 in 2024, €1.497.000 in 2025 en €1.020.000 met ingang van 2026.

58	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Aanvullende loon-/prijscompensatie septembercircular 2022		1.831	1.831	1.831	1.831
	Doorvertalen in gemeentebegroting		-1.831	-1.831	-1.831	-1.831

De bijdrage die de gemeente ontvangt als algemene uitkering uit het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Via deze trap op / trap af systematiek ontvangen gemeenten indirect compensatie voor loon- en prijsontwikkeling. De rijksbegroting neemt immers ook ieder jaar toe als gevolg van stijgende lonen en prijzen. Gemeenten gaan dus automatisch mee 'de trap op' en ontvangen via die weg gedeeltelijke dekking voor het kunnen opvangen van de loon- en prijsontwikkeling.

Op basis van de septembercircular 2022 wordt duidelijk dat het accres voor loon- en prijsontwikkeling naar boven toe wordt bijgesteld ten opzichte van de meicircular 2022. De Macro Economische Verkenningen uit september laten een hogere loon- en prijsontwikkeling zien in vergelijking met het Centraal Economisch Plan, dat in het voorjaar ten grondslag lag aan de meicircular 2022. Dit werkt ook door in de gemeentebegroting en om die reden wordt voorgesteld deze middelen daar beschikbaar voor te stellen.

Voorgesteld besluit:

58. Op basis van bovenstaand voorstel 'Aanvullende loon-/prijscompensatie septembercircular 2022' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met €1.831.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

59	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Extra capaciteit BOA's		43	43	43	43
	Doorvertalen in gemeentebegroting		-43	-43	-43	-43

In de openbare ruimte verrichten BOA's belangrijk werk in specialistische en complexe beleids- en wetsgebieden. In de afgelopen jaren zijn BOA's binnen hun bevoegdheid ook steeds meer taken gaan uitvoeren.

De Tweede Kamer heeft op 23 december 2021 de motie Hermans c.s. aangenomen. Met deze motie, waarmee structureel €200 miljoen is vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid, is onder meer aan het kabinet de opdracht meegegeven om de capaciteit van (wijk) agenten en BOA's in de openbare ruimte te vergroten. Van dit bedrag wordt structureel €25 miljoen voor BOA's beschikbaar gesteld, waarvan €13 miljoen ter vergroting van de capaciteit van BOA's in de openbare ruimte.

Gemeenten ontvangen elk een aandeel uit deze €13 miljoen via het gemeentefonds en voor Lelystad gaat het om een bedrag van €43.000 structureel. Voorgesteld wordt deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

59. Op basis van bovenstaand voorstel 'Extra capaciteit BOA's' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met €43.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

60	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Inburgering - leefbaarheidstoets		23	24	24	25
	Doorvertalen in gemeentebegroting		-23	-24	-24	-25

In oktober 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen het Rijk en de VNG aangaande de leefbaarheidstoets. De leefbaarheidstoets is onderdeel van de brede intake in de Wet inburgering. De leefbaarheidstoets heeft als doel om inzicht te geven in het niveau van de Nederlandse taal dat een inburgeringsplichtige kan bereiken gedurende de inburgeringstermijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding bij de afname van de leefbaarheidstoets. Het gaat om afgerond een kleine €5 miljoen per jaar dat via het gemeentefonds beschikbaar wordt gesteld, voor Lelystad komt dat neer op zo'n kleine €25.000 per jaar. Voorgesteld de middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

60. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inburgering - leefbaarheidstoets' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen €23.000 in 2023, €24.000 in 2024 en 2025 en €25.000 met ingang van 2026 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

61	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Asiel (inburgering)		207	162	-	-
	Doorvertalen in gemeentebegroting		-207	-162	-	-

In het bestuurlijk akkoord met betrekking tot de opvang van asielzoekers op 26 augustus jl. is afgesproken dat het kabinet voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor integratie. Als gevolg van een hogere instroom van inburgeraars is afgesproken het budget voor inburgering voor de jaren 2022, 2023 en 2024 op te hogen met respectievelijk €20, €40 en €30 miljoen, waarmee gemeenten in staat worden gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden. Het effect voor jaarschijf 2022 zal via de decembernotitie 2022 in de lopende begroting worden verwerkt. Voor jaarschijf 2023 en 2024 betekenen de afspraken een aanvullende bijdrage ter grootte van €207.000 in 2023 en €162.000 in 2024.

Voorgesteld besluit:

61. Op basis van bovenstaand voorstel 'Asiel (inburgering)' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: €207.000 in 2023 en €162.000 in 2024 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

62	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	WSW		129	114	92	71
	Doorvertalen in gemeentebegroting		-129	-114	-92	-71

In de meicirculaire 2022 is - zoals gebruikelijk - de verdeling van Wsw-middelen per gemeente geactualiseerd. De rijksbijdrage die gemeenten ontvangen via het gemeentefonds is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie zoals die bekend is uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats.

In de gemeentebegroting wordt de mutatie uit de meicirculaire ieder jaar budgetneutraal verwerkt, zodat de budgetten in de gemeentebegroting gelijk zijn aan de middelen die via het gemeentefonds daarvoor beschikbaar worden gesteld.

Voorgesteld besluit:

62. Op basis van bovenstaand voorstel 'WSW' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen €129.000 in 2023, €114.000 in 2024, €92.000 in 2025, €71.000 in 2026 en -€140.000 met ingang van 2027 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

63	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Valpreventie bij ouderen		-34	-51	-52	-55
	Doorvertalen in gemeentebegroting		34	51	52	55

Het kabinet heeft valpreventie, als kostenbesparende preventiemaatregel, in het Coalitieakkoord opgenomen. Valpreventie draagt bij aan het gezond ouder worden en leidt tot besparingen in verschillende domeinen, zoals de Zorgverzekeringswet, de Wet Langdurige zorg en de Wmo. De maatregelen die nodig zijn worden komende periode met alle relevante stakeholders, zo ook gemeenten, uitgewerkt. In het verlengde hiervan is er met ingang van 2023 een korting toegepast op het gemeentefonds. Voorgesteld wordt deze bijstelling per 2023 door te vertalen naar de betreffende (Wmo) onderdelen binnen de begroting. Wij gaan er vooralsnog vanuit dat we deze korting binnen de Wmo begroting op kunnen vangen.

Voorgesteld besluit:

63. Op basis van bovenstaand voorstel 'Valpreventie ouderen' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€34.000 in 2023, -€51.000 in 2024, -€52.000 in 2025 en -€55.000 met ingang van 2026 en deze korting budgetneutraal te verwerken binnen de Wmo budgetten.

64	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Eigen bijdrage huishoudelijke hulp		-	-	-301	-305
	Doorvertalen in gemeentebegroting		-	-	301	305

De rijksoverheid is voornemens met ingang van 2025 weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo in te voeren. Dit levert de gemeente dan extra inkomsten op en de verwachting is ook dat dit een dempend effect zal hebben op het gebruik van Wmo voorzieningen en met name huishoudelijke ondersteuning. Met het oog hierop is er met ingang van 2025 een korting van ruim €300.000 toegepast op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Voorgesteld wordt deze bijstelling per 2025 door te vertalen naar de betreffende Wmo onderdelen binnen de begroting. De verwachting is dat deze korting, rekening houdend met de extra inkomsten en het dempende effect, binnen de Wmo begroting opgevangen kan worden.

Voorgesteld besluit:

64. Op basis van bovenstaand voorstel 'Eigen bijdrage huishoudelijke hulp' de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€301.000 in 2025 en -€305.000 met ingang van 2026 en deze korting budgetneutraal te verwerken binnen de Wmo budgetten.

65	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Wet kwaliteitsborging (Wkb)		50	50	50	50
	Doorvertalen in gemeentebegroting		-50	-50	-50	-50

De wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) treedt naar verwachting vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Op basis van de septembercirculaire 2022 ontvangen gemeenten in de periode 2023 – 2026 €10 miljoen per jaar voor uitvoering van de Wkb- taken. Voor Lelystad gaat het om zo'n €50.000 per jaar.

Voorgesteld besluit:

65. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet kwaliteitsborging (Wkb)' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met €50.000 en deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

D. Raadsakkoord

66	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	B-4 Verkeersveiligheid in de wijken		-20	-20	-20	-20

Verkeersveiligheid rondom om scholen is een onderwerp waaraan jarenlang aandacht wordt besteed vanuit de gemeentelijke organisatie. Met name ondersteunt de gemeente scholen in verkeerseducatietrajecten. Trajecten waar scholen aan mee kunnen doen zijn het verkeersveiligheidslabel (o.a. veilige school-thuisroutes, inzet verkeersouders etc.), theoretisch en praktisch verkeersexamen, fietsverlichtingsacties etc.

In sommige situaties is het aanvullend nodig om de infrastructuur rondom de school of op de school-thuisroutes te verbeteren/ te verduidelijken. Dit verduidelijken kan door uniformiteit in schoolomgevingen te realiseren. Hierbij valt te denken aan eenduidige verkeersveilige inrichting. Dit kan met bijvoorbeeld extra bebording, schoolzone meubilair bestaande uit nietjes, palen en paaltjes, aanduiding "schoolzone" op rijbaan, aangepaste bestrating, verlichting, etc.

Voorgesteld wordt om de middelen in eerste instantie in te zetten voor de scholen die bezig zijn om het verkeersveiligheidslabel te halen of met de herijking van het label bezig zijn. Doordat deze scholen zich actief inzetten op het onderwerp verkeersveiligheid geeft het een extra stimulans dat er ook vanuit de gemeente een infrabijdrage mogelijk is om aanpassingen te doen in de directe schoolomgeving of op de school-thuisroutes. Meer dan 65% van alle basisscholen heeft het label. Aanpassingen in de schoolomgeving of op school-thuisroutes wordt ondersteund vanuit de school door in bezit te zijn van het label of zich inzetten om deze te behalen.

Dit jaar is de verwachting dat er 2 a 3 scholen het label gaan behalen en dat beeld ziet er voor 2023 hetzelfde uit. Prioritering in de keuze welke school als eerste aanbod komt wordt er gekeken naar de ongevals cijfers, gepland grootonderhoud en welke scholen bezig zijn om het verkeersveiligheidslabel te halen of inmiddels al in bezit hebben. Er wordt een inventarisatie met prioritering gemaakt op basis van deze factoren.

Voorgesteld besluit:

66. Op basis van bovenstaand voorstel 'B-4 Verkeersveiligheid in de wijken' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€20.000.

67	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	B-6 Inrichting bushaltes		-50	-50	-50	-50

Ter bevordering van het gebruik van het openbaar vervoer dienen alle bushaltes bereikbaar en toegankelijk te zijn voor iedereen (inclusieve samenleving) met voldoende verlichting, beschutting en zitplaatsen. Hiertoe is in het raadsakkoord structureel €50.000 per jaar gereserveerd.

Voordat er gestart kan worden met de uitvoering dient er eerst een inventarisatie met hieraan gekoppeld een uitvoeringsplan opgesteld te worden. In de prioritering van de bushaltes die als eerste moeten worden aangepakt wordt er gekeken naar het gebruik (in - en uitstappers) en ligging (maatschappelijke voorzieningen, woonwijken etc.). Eveneens wordt gekeken naar de uitvoering van het groot onderhoud, om daar waar mogelijk werk met werk te maken. Afhankelijk van deze inventarisatie en welke maatregelen er getroffen moeten worden verwachten wij 5 haltevoorzieningen te kunnen verbeteren per jaar.

Voorgesteld besluit:

67. Op basis van bovenstaand voorstel 'B-6 Inrichting bushaltes' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€50.000.

68	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	N-2 Vergroening bestaande stad		-50	-50	-50	-50

Een van de hoofdaccenten uit het raadsakkoord is de vergroening van de bestaande stad en het versterken van de positie van Lelystad als hoofdstad van de nieuwe natuur. Die vergroening is in dit voorstel gericht op een aantal aspecten: natuurinclusief ontwerpen, zichtbaar maken en uitbouwen van groene vingers en zichtbaar maken van Lelystad als een van de groenste gemeenten van Nederland.

Natuurinclusief ontwerpen is nieuw voor Lelystad. Het voornaamste doel van natuurinclusief is om de biodiversiteit van de omgeving niet alleen te behouden, maar ook te beschermen en zelfs te verbeteren. Om ervoor te zorgen dat er bij ontwikkelingen, herontwikkelingen of renovaties rekening de juiste maatregelen worden getroffen zijn er kaders nodig. Daarnaast vraagt het om aanvullende expertise. Natuurinclusief ontwikkelen en ontwerpen kan met het beoogde budget op een goede manier geborgd wordt in de organisatie.

Om deel te kunnen nemen aan de verkiezing groene stad challenge is een bijdrage nodig (€10.000). Op basis van bepaalde key performance indicators (KPI) wordt een analyse gedaan van o.a. de bebouwde kern en de vergroeningspotenties. Hiermee ontstaan inzichten in relatie groen en gezondheid, groen en biodiversiteit, groen en klimaatadaptatie. Dit levert belangrijke input om maatregelen in te richten die ervoor moeten zorgen dat Lelystad in de top 5 komt te staan.

Voorgesteld besluit:

68. Op basis van bovenstaand voorstel 'N-2 Vergroening bestaande stad' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€50.000.

69	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	N-3 Soortemanagementplan uitvoeren		-30	-30	-30	-30

Vóór 1 januari 2023 wordt een soortenmanagementplan (SMP) opgesteld met als doel het actief verbeteren van de staat van instandhouding van beschermde dier- en plantensoorten. Hiermee leggen we een belangrijk basis voor de herijking van het beheer van de bestaande natuur om zo op een meer ecologisch verantwoorde wijze groen aan te leggen en te beheren. Dit is een van de uitgangspunten uit het raadsakkoord.

Het SMP bevat onder andere welke gebouwde bewonende soorten voorkomen in Lelystad, welke daarvan van belang zijn in wettelijk kader en op welke wijze wij denken dat we de soorten in goede staat van instandhouding houden en/of brengen. Monitoring is een wettelijk verplicht onderdeel van het SMP en levert inzicht in hoe de desbetreffende soorten zich ontwikkelen, of maatregelen effectief zijn of dat aanvullende maatregelen nodig zijn.

Op dit moment is er een budget gereserveerd voor monitoring van de (beschermde) soorten (€40.000). Dit budget is onvoldoende voor een goede monitoring op basis van een SMP. Daarom wordt een extra structureel budget gevraagd.

Voorgesteld besluit:

69. Op basis van bovenstaand voorstel 'N-3 Soortenmanagementplan uitvoeren' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€30.000.

70	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	N-4 Herijking bestaande natuur en openbaar groen		-	-100	-100	-100

Een mogelijke herijking van bestaand beheer vindt plaats nadat het Soortenmanagementplan (N-2) en de Agenda Natuur (N-1) zijn vastgesteld. Deze vormen namelijk de basis voor eventuele aanpassingen in beheer. Aan de hand hiervan leggen we een voorstel voor aan de raad om tot een herijking te komen van het beheer en welke gevolgen dit heeft vanaf 2024. Uitgangspunten die door de raad in het raadsakkoord zijn meegegeven maken hier onderdeel van uit: een meer ecologisch verantwoordelijk manier van beheer;

een kwalitatieve verbetering van het aanzien en de beleving van het openbaar groen in de stad en participatie van inwoners en bedrijven bij groenonderhoud. De structurele lasten a €100.000 zijn een eerste inschatting.

Voorgesteld besluit:

70. Op basis van bovenstaand voorstel 'N-4 Herijking bestaande natuur en openbaar groen' de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€100.000.

71	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	N-5 Vervolgaanpak bestrijding invasieve exoten		-40	-40	-40	-40

In 2019 is het plan van aanpak invasieve exoten Gemeente Lelystad 2019 – 2023 vastgesteld. In 2023 wordt het plan van aanpak geëvalueerd en geactualiseerd voor de periode na 2023. Met het extra budget kan het uitvoeringsproces worden geïntensiveerd met als doel een structurele afname van het probleem in 2026. Hiermee geven we invulling aan het raadsakkoord.

Voorgesteld besluit:

71. Op basis van bovenstaand voorstel 'N-5 Vervolgaanpak bestrijding invasieve exoten' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€40.000.

72	Bijstelling	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-5 Startnota en integrale horecanota		-50	-20	-20	-20

De in voorbereiding zijnde horecavisie geeft de gewenste kaders en benodigde inzet op hoofdlijnen mee om gemeentelijke ambities en doelen te behalen (bijvoorbeeld concentratie van horecavestigingen). De benodigde inzet van budgetten is momenteel nog niet goed in te schatten omdat het proces mbt de horecavisie pas recent is gestart.

Perspectieven per deelgebied bepalen de keuze tot transformatie/afbouw, consolidatie, optimalisatie, uitbreiding of ontwikkeling van horeca, maar ook welke horecatypologieën en -categorieën per deelgebied gewenst zijn.

In het raadsakkoord is in 2023 een bedrag van €50.000 gereserveerd en vanaf 2024 structureel een bedrag van €20.000. Deze middelen zullen worden aangewend voor aanpassingen in bestemmingsplannen en voor monitoring.

Voorgesteld besluit:

72. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-5 Startnota en integrale horecanota' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen de volgende bedragen: -€50.000 in 2023 en -€20.000 met ingang van 2024.

73	Bijstelling	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-7 Inzetten op circulaire economie		-45	-45	-45	-45

Momenteel is een kwartiermaker met partners in de stad bezig om te komen tot een Uitvoeringsplan voor een Circulair Ambachtscentrum waarbij een mogelijke combinatie ontstaat van: Afvalbrengstation, voorsortering, kringloopwinkel, demontagewerkplaats, reparatie, upcycling, en onderwijs. Deze kwartiermaker werkt momenteel onder verantwoording van een samenwerkingsverband van ROC Flevoland, Kringloopwinkel De Groene Sluis en de gemeente Lelystad. Het budget hiervoor is toegekend uit de landelijke prijsvraag Circulair Ambachtscentrum van Rijkswaterstaat. Het Uitvoeringsplan Circulair Ambachtscentrum wordt met een voorkeursvariant voorgelegd aan de raad zodat deze een keuze kan maken welke variant van een circulair ambachtscentrum verder uitgewerkt kan worden.

Met dit bedrag worden de hieruit volgende benodigde verdiepende onderzoeksrapporten opgeleverd. Dit behelst onder andere, maar niet uitsluitend, het verdiepend (locatie)onderzoek, de planvorming, ontwerp

en de (exploitatie)kosten van het circulair ambachtscentrum op basis van de door de raad gekozen variant en de samenwerkende partners in de stad. De uitkomsten hiervan worden in een uiteindelijk ontwerp en locatie voor verplaatsing van het afvalbrengstation en oprichten van een circulair ambachtscentrum ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Dit gebeurt in de volgende stappen:

- 1) Kwartiermaker levert 2023 een rapport op met mogelijke varianten voor een circulair ambachtscentrum met partners in de stad en een voorkeursvariant voor de raad waarin raad de keuze kan maken om dit ambachtscentrum verder te laten onderzoeken conform één van de varianten. Bij een no-go kiest de raad niet voor deze verder te laten onderzoeken.
- 2) Daarna wordt met het onderzoeksbudget een plan gemaakt en gezocht naar een nieuwe locatie waar de milieustraat gecombineerd kan worden met een circulair ambachtscentrum en de oprichting en exploitatiekosten daarvan.
- 3) Op basis van dit onderzoek worden de uitkomsten voorgelegd aan de raad en kan een onderbouwd budget worden aangevraagd bij de raad voor het verplaatsen/ontwikkelen en bouwen van een Circulair Ambachtscentrum in Lelystad.

Voorgesteld besluit:

73. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-7 Inzetten op circulaire economie' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€45.000.

74	Bijstelling	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-9 Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas		-100	-100	-100	-100

In het raadsakkoord is een bedrag van €100.000 structureel gereserveerd onder de noemer 'Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas'. Daarnaast is er een bedrag van €1.000.000 incidenteel gereserveerd om in deze raadsperiode een impuls te geven aan stadspromotie, inclusief het aantrekken van nieuwe evenementen. Deze onderwerpen hebben een directe relatie met elkaar en hebben daarnaast ook raakvlakken met diverse andere ambities uit het raadsakkoord. In de uitwerking is er daarom met een integrale blik gekeken naar de inzet van bestaande middelen enerzijds en de inzet van deze nieuwe middelen anderzijds.

Het binnenhalen van nieuwe evenementen en het behouden van bestaande evenementen vraagt om een stevige inzet. Hoewel er binnen de huidige budgetten wel enige ruimte is om bestaande evenementen financieel te ondersteunen ontbreekt op dit moment de formatie om dit goed te begeleiden en de contacten te initiëren / onderhouden. Het voorstel is dan ook om met de structurele middelen uit het raadsakkoord een accountmanager evenementen aan te trekken.

Daarnaast ontbreekt het aan budget voor het aantrekken van bijvoorbeeld (jaarlijks terugkerende) nieuwe evenementen, grotere sportevenementen en concerten in de open lucht. Om die reden wordt verderop in deze begroting voorgesteld om een deel van de beschikbare incidentele middelen uit het raadsakkoord in te zetten voor het aantrekken van nieuwe evenementen (4 x €50.000 per jaar, zie bijstelling 127). De hierboven genoemde accountmanager kan dan naast het ondersteunen van bestaande evenementen ook inzetten op het aantrekken van nieuwe evenementen.

Evenementen die worden georganiseerd in Lelystad zijn niet alleen een meerwaarde voor de huidige inwoners. Ook inwoners van buiten worden aangetrokken tot de stad en in die zin kunnen evenementen ook zeker een promotionele waarde hebben. Vanuit de bestaande middelen zal een citymarketeer worden aangesteld om een kader voor citymarketing op te stellen, een herijking van het merk Lelystad uit te voeren en daarnaast te zorgen voor de in- en externe verbinding. De diverse ambities uit het raadsakkoord die raken aan het merk Lelystad staan daarbij centraal. Naast het hierboven beschreven 'Lelystad evenementenstad' gaat het dan bijvoorbeeld ook om ambities als de 'Hoofdstad van de nieuwe natuur', 'Beste fietsstad van Nederland' en 'Kind- en jeugdvriendelijke stad'. Zie voor de uitwerking van dit voorstel en de inzet van de gereserveerde incidentele middelen bijstelling 127.

Voorgesteld besluit:

74. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-9 Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€100.000.

75	Bijstelling	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-10 Onderzoek versterken relatie publiekstrekking - stadshart		-	-100	-100	-100

De kosten voor dit onderzoek worden opgenomen in het actieplan vrijetijdseconomie 2023. Afhankelijk van de conclusies en aanbevelingen is aanvullend budget noodzakelijk. Het verleiden van bezoekers kan op verschillende manieren, mits de bestemming goed te bereiken én aantrekkelijk genoeg is. Binnen de MRA samenwerking op het gebied van toerisme worden er verschillende pilots uitgerold waarbij verkend wordt op welke wijze bezoekersstromen beïnvloed kunnen worden. Bijvoorbeeld aan de hand van nieuwe technieken. Het verstrekken van informatie op de bestemming zelf, maar met name vóór het daadwerkelijke bezoek kan helpen om bezoekers te verleiden ook andere plekken te bezoeken. Een grotere toename in het aantal overnachtingen kan ook bijdragen aan meer draagkracht voor voorzieningen in het Stadshart en Bataviakwartier.

Voorgesteld besluit:

75. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-10 Onderzoek versterken relatie publiekstrekking - stadshart' de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€100.000.

76	Bijstelling	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-12 Versterken agrarische sector en stimuleren schoolbezoek boerderijen		-46	-46	-46	-46

Lelystad is hoofdstad van de nieuwe natuur. Dat betekent dat het cultuurlandschap belangrijk is voor Lelystad. Dat landschap is er dankzij -agrarische- ondernemers. Om de landbouw en veeteelt te behouden en te versterken én om de jeugd en jongeren bewust te maken van duurzaam en gezond voedsel, is in het Raadsakkoord onder andere opgenomen dat wordt ingezet op het bevorderen van een goed beeld van landbouw bij kinderen, door te stimuleren dat ieder kind op de basisschool minstens 1 keer met een schoolbezoek op de boerderij komt.

Onder meer vanwege het lerarentekort, financiële en organisatorische bottlenecks is het van belang om scholen te ondersteunen en te ontzorgen zodat deze ambitie van boerderijbezoeken kan worden waargemaakt. De opgevoerde middelen dienen om dit op projectmatige wijze te organiseren.

Voorgesteld besluit:

76. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-12 Versterken agrarische sector en stimuleren schoolbezoek boerderijen' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€46.000.

77	Bijstelling	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	W-5 Actief grondbeleid met onderzoek naar wenselijkheid grondbedrijf		-150	-250	-355	-355

Onze gemeente heeft een ambitieuze opgave, waarvoor veel ruimtelijke ontwikkelingen noodzakelijk zijn. Bij de groeiambitie die we hebben moet kwaliteit voorop blijven staan. Het bouwen van woningen staat dan ook niet op zichzelf. Het moet samen gaan met de uitbreiding van het voorzieningenniveau en de werkgelegenheid, de energietransitie en klimaatadaptatie, natuur en recreatie. Om dit mogelijk te maken willen we als gemeente goed de regie op die ontwikkelingen kunnen voeren en daarbij past een actiever grondbeleid waarbij we ook weer vaker tot aankopen van locaties over zullen gaan om daar ontwikkelingen te kunnen realiseren. Om dit mogelijk te maken hebben we een team grondzaken nodig die deze ontwikkelingen goed kan begeleiden. Daarvoor zal de ambtelijke organisatie op sterkte gebracht moeten worden. Het betreft het aantrekken van 10 FTE in verschillende functies voor grondzaken, waarvoor nog een dekking van €355.000 jaarlijks nodig is.

Ook is het van belang dat we beschikken over een daarop afgestemd aankoopbeleid. Voor het instellen van een pro-actief aankoopbeleid stellen we een investeringsplafond van 20 miljoen voor, bedoeld voor aankopen die passen binnen door de raad vastgestelde (ruimtelijke) beleidskaders. Het verwervingsbudget put gaandeweg uit. Na bestuurlijke besluitvorming waarbij aangekochte locaties onderdeel zijn van het financieel kader, komt weer bestedingsruimte vrij in het pro-actief verwervingsbudget. Aanvullend op dit verwervingsbudget voor het pro-actief aankoopbeleid is een

strategisch aankoopbeleid nodig waarvoor we een investeringsplafond van 5 miljoen hanteren. Dit is bedoeld voor aankopen waar beleidsmatig nog geen kaders voor zijn, maar waarbij een aankoop wel betrekking heeft op een situatie waarbij het wenselijk is dat de locatie een verandering ondergaat en/of de aankoop kan bijdragen om langere termijn doelen beter realiseerbaar te maken. In de begroting moeten we rekening houden met €42.000 jaarlijks aan kapitaallasten (rente). Deze kapitaallasten kunnen gedekt worden uit de stelpost kapitaallasten. Via de in ontwikkeling zijnde nota grondbeleid wordt dit geregeld en ter besluitvorming aangeboden.

Voorgesteld besluit:

77. Op basis van bovenstaand voorstel 'W-5 Actief grondbeleid met onderzoek naar wenselijkheid grondbedrijf' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€150.000 in 2023, -€250.000 in 2024 en -€355.000 met ingang van 2025.

78	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	W-10 Verhoging buurtbudget en activiteitenbudget ideeënmakelaar		-50	-50	-50	-50

In het raadsakkoord wordt uitgesproken dat er in de komende vier jaar extra aandacht komt voor het creëren van een fijnere buurt. Hier kunnen bewoners ook aan bijdragen met hun initiatieven. Hiertoe wordt het buurtbudget en het budget van de ideeënmakelaar met 25% verhoogd. De verhoging van het buurtbudget en activiteitenbudget van de ideeënmakelaar zal beschikbaar worden gesteld om meer initiatieven van bewoners te kunnen oppakken. De werkzaamheden die hierbij komen kijken passen niet in de huidige beschikbare uren van de beleidsmedewerker en de ideeënmakelaar. Om meer initiatieven van bewoners op te pakken zal er ook meer tijd/uren beschikbaar moeten komen. Een deel van het budget zou hiervoor gereserveerd moeten worden. Daarnaast is het noodzakelijk om een deel te reserveren voor communicatie. We moeten meer communiceren over het programma Mensen Maken de Buurt en het buurtbudget om inwoners te activeren. De verhoging van budget, uitbreiding van formatie en inzet op communicatie en het vergroten van de bekendheid van het budget is samen noodzakelijk om aan de intenties uit het raadsakkoord te voldoen een fijnere buurt te creëren.

Voorgesteld besluit:

78. Op basis van bovenstaand voorstel 'W-10 Verhoging buurtbudget en activiteitenbudget ideeënmakelaar' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen - €50.000.

79	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	W-11 PVA [...] subsidiemogelijkheden kwaliteitsverbetering en verduurzaming		-135	-100	-100	-100

Veel woningen in Lelystad zullen de komende jaren een verduurzamingslag moeten ondergaan om de overstap naar aardgasvrij en een kwaliteitsslag te kunnen maken, onder andere in relatie met het Volkshuisvestingsfonds en IGLO. Hierbij is de warmtevisie en het betreffende wijkuitvoeringsplan een belangrijke input voor de gebouweigenaar om haar investeringskeuze te maken. Naast het aardgasvrij maken zijn er ook andere verduurzamingsopgaven die hierin meegenomen kunnen worden zoals achterstallig onderhoud, asbest verwijdering, groene daken toepassen etc. Voor een aantal onderdelen bestaan reeds Europese, landelijke en provinciale subsidies welke ingezet kunnen worden. Daarnaast zijn er inkomsten vanuit gebiedsgebonden bijdragen van energieprojecten die ingezet moeten worden voor de verduurzaming van de bestaande gebouwde omgeving. Voor deze beide onderdelen (binnenhalen en beschikbaar maken van subsidies), is capaciteit en expertise nodig om deze toepasbaar te maken voor de Lelystadse gebouweigenaren. Daarnaast moet er ook brede communicatie plaatsvinden om de doelgroep te bereiken en te activeren.

Voorgesteld besluit:

79. Op basis van bovenstaand voorstel 'W-11 PVA [...] subsidiemogelijkheden kwaliteitsverbetering en verduurzaming' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€135.000 in 2023 en -€100.000 met ingang van 2024.

80	Bijstelling	7.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	W-17 Prioriteit participatie bij Warmtevisie		-125	-125	-125	-125

Met dit budget wordt een participatieplan opgesteld met en voor de bewoners en gebouweigenaren in de eerste wijken van de warmtevisie. In het participatieplan zal in samenwerking met de bestaande meedenkgroep energietransitie beschreven worden op welke wijze de inwoners geholpen worden om hun eigen keuzes te maken bij de energiekeuzes. Hierin wordt met name ingezet om het voor iedereen mogelijk te maken om hun wensen, angsten en bedenkingen vroegtijdig aan te geven. Hiervoor zijn naast ureninzet eveneens kosten voor externe vergaderlocaties, beeldmateriaal en budget nodig voor het uitvoeren van nadere onderzoeken die vanuit de inwoners nodig worden geacht. als onderdeel van het participatieplan zal bestaan uit het zichtbaar maken van de verschillende mogelijkheden waaruit gekozen kan worden door de gebouweigenaar en wat daarvan de te verwachten effecten zijn.

Voorgesteld besluit:

80. Op basis van bovenstaand voorstel 'W-17 Prioriteit participatie bij Warmtevisie' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€125.000.

81	Bijstelling	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	V-1 Impuls sportklimaat door investering in sportaccomodaties		-510	-510	-510	-510

De Basis op Orde. In het afgelopen decennium is het budget voor sport en bewegen niet bijgesteld naar boven en daardoor zijn er achterstanden ontstaan en is de budgettaire ruimte voor het Sportbedrijf zo goed als verdwenen. Verenigingen kunnen daardoor op dit moment geen extra leden plaatsen omdat zaal- en veldruimte onvoldoende beschikbaar is. Onderhoud aan diverse voorzieningen is noodzakelijk net als het herstel van de financiële buffer van het Sportbedrijf. Door vanaf 2023 het budget van de subsidie aan het Sportbedrijf met €410.000 structureel te verhogen kan het Sportbedrijf de noodzakelijke investeringen doen in een deel van de huidige bestaande voorzieningen. In aanvulling daarop is er sprake van een capaciteitstekort op het beleidsterrein sport en is in het kader van de sport- en bewegingsvisie Lelystad 2022 - 2030 een structureel bedrag ter grootte van €100.000 benodigd.

Er is een relatie met bijstelling 132, waarin een voorstel wordt gedaan voor inzet van de gereserveerde incidentele middelen.

Voorgesteld besluit:

81. Op basis van bovenstaand voorstel 'V-1 Impuls sportklimaat door investering in sportaccomodaties' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen - €510.000.

82	Bijstelling	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	V-2 Openlucht natuurzwembad		-50	-125	-125	-125

Lelystad groeit en de vraag om recreatief buitenwater neemt elk jaar toe. De wens van de Lelystedeling om zich zomers te kunnen verkoelen leidt tot drukte op de beschikbare plekken. De wens voor een buitenzwembad wordt daardoor steeds groter. De wijze waarop in deze wens voldaan kan worden binnen de Lelystadse gemeentegrens zal nader onderzocht moeten worden. In 2023 zal er daarom onderzoek plaatsvinden om de beste mogelijkheden te verkennen. Samenwerking met private partijen en verkenning van bestaande mogelijkheden zal meegenomen worden. Zo snel als mogelijk zal daar dan ook vervolg aan gegeven worden en die middelen zijn vanaf 2024 in de begroting opgenomen.

Voorgesteld besluit:

82. Op basis van bovenstaand voorstel 'V-2 Openlucht natuurzwembad' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€50.000 in 2023 en - €125.000 met ingang van 2024.

83	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-1 IGLO uitvoeren		-	-	-	-

In het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid is er voor de komende drie jaar €500.000 beschikbaar voor de programmakosten. Hierdoor is de reservering uit het raadsakkoord voor ondersteuning van IGLO ad. €150.000 niet meer nodig.

Voorgesteld besluit:

83. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-1 IGLO uitvoeren' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 niet bij te stellen.

84	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-10 Investeren in bestaande wijken		-	-500	-500	-500

In het raadsakkoord is opgenomen dat we willen investeren in het onderhoud en de leefbaarheid van de bestaande wijken, met levensloopbestendig wonen, voldoende voorzieningen en voldoende mogelijkheden voor beschermd wonen.

Wij zullen in de komende jaren wijkvisies ontwikkelen. Daarin zullen we aangeven hoe we invulling willen geven aan het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken. Op basis hiervan kan dan (vanaf 2024) concreet worden geïnvesteerd in bijvoorbeeld (welzijns- en zorg)voorzieningen en een "gezonde wijk", die bijdraagt aan een gezonde leefstijl.

Onderdeel hiervan is ook het verhogen van de kwaliteit van de openbare ruimte, o.a. door daar meer elementen aan toe te voegen, zoals (natuur)speeltuinen, bankjes en minder zwerfafval. Dit zal, in samenhang met de "Herijking bestaande natuur en openbaar groen", worden uitgewerkt en in 2023 aan de raad worden voorgelegd zodat dit als kader kan dienen voor de uitvoering vanaf 2024.

Voorgesteld besluit:

84. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-10 Investeren in bestaande wijken' de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€500.000.

85	Bijstelling	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-12 Losloopvelden behouden en hondenstrand realiseren		-10	-100	-10	-10

Om invulling te geven aan de ambities uit het raadsakkoord zal er in 2023 een herijking van het hondenbeleid plaatsvinden waarbij er extra aandacht is voor losloopvelden in woonkernen en de realisatie van een hondenstrand in 2024.

Voorgesteld besluit:

85. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-12 Losloopvelden behouden en hondenstrand realiseren' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€10.000 in 2023, -€100.000 in 2024 en -€10.000 met ingang van 2025.

86	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-15 Wijkpost/wijkconsulent met eigen serviceteam in elke wijk/stadsdeel		-100	-100	-100	-100

Binnen de financiële kaders vanuit het raadsprogramma is het niet mogelijk een wijkpost c.q. wijkconsulent met eigen serviceteam in elke wijk of stadsdeel te realiseren. Het college stelt voor om voor om het gereserveerde budget in te zetten voor formatie-uitbreiding bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte (1,54 fte.). Naast een vierde wijkconsulent zal de restformatie worden ingezet voor het maken van analyses uit het meldingsstelsel.

Met een vierde wijkconsulent is er voor ieder stadsdeel een wijkconsulent beschikbaar als aanspreekpunt voor bewoners. Met goede analyses uit het meldingsstelsel kunnen we beter anticiperen op vragen

en wensen uit de samenleving in relatie tot beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De afhandeling van klachten en meldingen, in de openbare ruimte, is binnen de werkprocessen geborgd, waardoor er geen eigen serviceteam, per wijk/ stadsdeel nodig is.

Voorgesteld besluit:

86. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-15 Wijkpost/wijkconsulent met eigen serviceteam in elke wijk/stadsdeel' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€100.000.

87	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-19 Naast een motiemarkt ook een kindermotiemarkt organiseren		-50	-50	-50	-50

Voor de organisatie van een kindermotiemarkt naast de bestaande motiemarkt wordt gevraagd €50.000 beschikbaar te stellen in de begroting. Zo worden inwoners meer de mogelijkheden gegeven voor het verbeteren van de leefbaarheid van de buurt. Het totale beschikbare budget voor de motiemarkt en kindermotiemarkt komt met deze bijstelling op €200.000.

Voorgesteld besluit:

87. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-19 Naast een motiemarkt ook een kindermotiemarkt organiseren' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€50.000.

88	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-20 Uitbouwen motiemarkt en "Mensen maken de buurt"		-100	-100	-100	-100

In de hoofdpogave Stedelijke Vernieuwing wordt het belang van het vergroten van leefbaarheid en participatie door bewoners benadrukt. Eén van de middelen om dit te vergroten is het programma Mensen Maken de Buurt. Met de uitbouw van het programma komen er meer vragen en verzoeken binnen bij de bewonersconsulenten. De bewonersconsulenten zijn de medewerkers die de aanvragen voor de fysieke leefomgeving oppakken binnen het programma. Om de uitbouw van het programma succesvol te laten zijn is het noodzakelijk dat de extra bewonersconsulent die in voorstel bijstelling 86 wordt aangevraagd ook hiervoor kan worden ingezet. Dat is in lijn met het huidige werk van de consulenten.

Voorgesteld besluit:

88. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-20 Uitbouwen motiemarkt en 'Mensen maken de buurt' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€100.000.

89	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SD-6 In armoedebeleid bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren		-200	-200	-200	-200

Steeds meer inwoners hebben moeite om rond te komen wat ook zal betekenen dat steeds meer kinderen en jongeren te maken krijgen met (periodes van) armoede. De in het raadsakkoord uitgesproken ambitie, 'een halvering van het aantal kinderen dat in Lelystad in armoede opgroeit is in 2026 minimaal gehalveerd', lijkt tegen de achtergrond van de huidige (prijs)ontwikkelingen niet realistisch, ook al zullen we daar wel naar blijven streven. Naast het voortzetten en mogelijk intensiveren van het structurele armoedebeleid zal er op de korte termijn ook een plan worden gemaakt om te ondersteunen in de acute problematiek van dit moment.

Er is een integrale aanpak nodig om de armoede aan te pakken, waarin de gemeente maatschappelijke partners en ondernemers, samenwerken aan het voorkomen en terugdringen van armoede. Deze integrale aanpak, zal verankerd zal worden in de Maatschappelijke Doe Agenda.

In het huidige Armoede beleid zijn verschillende succesvolle projecten, zoals:

- Pijler gezondheid achterstanden: inzet van JOGG voor een leefstijl verandering, naar een gezond leven; inzet van het Jeugdfond Sport en Cultuurfonds, zodat kinderen kunnen sporten.

- Pijler opheffen van onderwijsachterstanden: inzet Plus tijd en School's Cool: begeleiden jongeren met een achterstand, met als doel om weer mee te kunnen doen op school.
- Pijler sociaal contact en mee doen: inzet Jeugdfonds Sport en cultuur Summer's Cool.

We willen de extra middelen inzetten om:

- 1) Samen met partners nieuwe producten te ontwikkelen voor kinderen/jongeren die in armoede opgroeien.
- 2) Reeds bestaande succesvolle projecten te kunnen intensiveren.
- 3) De samenwerking tussen partners te bevorderen en meer integraal te maken.

Inzet op deze pijlers draagt op korte termijn bij aan het 'verzachten' van de gevolgen van armoede voor kinderen/jongeren en op lange termijn aan het doorbreken van intergenerationele armoede.

Voorgesteld besluit:

89. Op basis van bovenstaand voorstel 'SD-6 In armoedebelied bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€200.000.

90	Bijstelling	6.5	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SD-10 Meer participatie in maatschappelijk leven		-300	-250	-250	-250

Veel uitkeringsgerechtigden zijn en worden succesvol geplaatst in een baan. Maar helaas zien we een toenemende mismatch ontstaan tussen de vraag van de arbeidsmarkt (werkgevers) en de groep mensen die vaak al langere tijd aan de kant staan en/of die zich in een kwetsbare positie bevinden zoals bijv. tienermoeders en inburgeraars. Zij hebben een verhoogd risico om langdurig uitkeringsafhankelijk te worden. Deze mensen kunnen en willen wel aan het werk maar hebben te maken met persoonlijke of situationele beperkingen. En reguliere werkgevers hebben (nog) geen kant-en-klare banen, inclusief begeleiding, in de aanbieding.

Voor deze groep uitkeringsgerechtigden wordt ingezet op 'maatschappelijke banen' voor mensen "Uit de wijk, In de wijk, Voor de wijk". Maatschappelijke banen zijn echte banen, op maat gemaakt qua taken en verantwoordelijkheden, met extra begeleiding en ondersteuning. In beginsel krijgen zij voor een periode van 2 jaar een volwaardige baan met salaris, zo nodig ondersteunt door participatiewet-instrumenten, waarmee ze uit de uitkering zijn en onder begeleiding van een jobcoach of lifecoach zichzelf kunnen ontwikkelen.

De waarde van werk wordt langs 3 wegen benut:

1. Het doorbreken van hardnekkige patronen van (overerving van) uitkeringsafhankelijkheid, armoede, schulden etc. Door mensen uit de uitkering te halen en een volwaardige baan met salaris, structuur etc. te bieden wordt de eigenwaarde vergroot en wordt het perspectief omgedraaid naar meer economische zelfstandigheid.
2. Meewerken aan de sociale en fysieke leefbaarheid in de wijk over een breed terrein op het gebied van o.a. veiligheid, eenzaamheid, verduurzaming etc. Leveren van diensten aan de buurt, haar bewoners, instellingen en bedrijven. Creëren van toegevoegde waarde in de ontwikkeling van de (bestaande) stad en deze zoveel mogelijk ten gelde maken.
3. Het realiseren van besparingen in het sociaal domein op een breed terrein zoals zorg, veiligheid, schulddienstverlening, uitkeringen etc.

Hiermee sluiten we aan bij de beweging van de Maatschappelijke Agenda waarin we niet (alleen) kijken naar de uitvoering van wetgeving op de verschillende domeinen maar kijken wat een inwoner nodig heeft en daarbij eventuele ondersteuning domein-overstijgend inzetten. De banen en de werkzaamheden hebben hiermee zowel een direct effect op de medewerkers zelf als op de impact die hun diensten hebben voor het welzijn van medebewoners op het gebied van eenzaamheid, veiligheid etc. Met de betrokken uitvoerders (Werkbedrijf Lelystad, Welzijn) wordt aangesloten bij de verschillende activiteiten en de expertise van de professionals en zo kunnen de diensten die de professionals aan de inwoners leveren worden aangevuld en versterkt

De begeleiding van de mensen is belangrijk. De persoonlijke of situationele beperkingen zijn niet zomaar verholpen. Inzet van jobcoaches en lifecoaches is nodig bij het wegwerken van beperkingen en ondersteuning in de overgang van (langdurige) uitkering naar de structuur van werk en economische zelfstandigheid.

De baten van werk zijn breed maar slaan niet altijd neer bij de gemeente. Door de extra inzet meerjarig te monitoren kan bepaald worden of deze baten kunnen leiden tot structurele besparingen en of bijdragen van andere partijen (maatschappelijke kosten/baten analyse). Inzet is dat de deelnemers uiteindelijk uitstromen naar een reguliere werkgever, in een (passende) baan die aansluit bij hun mogelijkheden en belastbaarheid van de deelnemer en de wensen en mogelijkheden van de werkgever. De scholingsbehoefte wordt hier uiteraard bij betrokken (praktijkleren in het mbo, branchescholing, functiegerichte training). We onderzoeken welke ondersteuning eventueel nog nodig is als de deelnemer doorstroomt naar een reguliere werkgever in welke vorm (loonkostensubsidie, no risk polis, e.d.). Dit levert een langdurige besparing op de uitkeringslasten op. We gaan de voortgang en opbrengsten monitoren om zo te bepalen of de inzet van deze banen als opstap naar regulier werk een goede aanpak is voor langdurig werklozen. Op basis van de analyse kan ook gekeken worden waar en op welke wijze dit een structurele plek kan krijgen.

Voorgesteld besluit:

90. Op basis van bovenstaand voorstel 'SD-10 Meer participatie in maatschappelijk leven' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€300.000 in 2023 en -€250.000 met ingang van 2024.

91	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	OOV-1 Verbetering handhaving		-325	-425	-425	-425

Het doel van integrale handhaving is zorgen dat regels worden nageleefd. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid dat de samenleving zo gezond, leefbaar en veilig mogelijk is. Dat kan bereikt worden door op te treden tegen overtredingen, integrale controles uit te voeren, verbinding te leggen tussen de drie domeinen en samen te werken in de handhavingssketen. Daarmee kan overlast en misbruik worden voorkomen dan wel beëindigd. Uitgangspunten zijn eigen verantwoordelijkheid van bewoners en ondernemers, voorlichten als het kan en handhaven als het moet. We willen een gedragsverandering gericht op goede naleving. Handhaving vindt zodanig plaats dat er zo min mogelijk (administratieve) lasten zijn. Om de handhaving verder te verbeteren wordt er vanaf 2023 beter informatie gestuurd gewerkt. Handhaving wordt zoveel als mogelijk locatie- en doelgroep-gericht ingezet. Om een kwaliteitsslag te maken in het informatie gestuurd werken, rapporteren, terugkoppelen en de verbinding met inwoners te versterken is een noodzakelijke uitbreiding vereist met 1fte advies/analyse en 1fte BOA (€174.000). In 2023 richt het team Stadstoezicht zich op de verbinding met en zichtbaarheid voor inwoners en ondernemers. We laten zien wat we doen en koppelen standaard de uitkomst van een melding terug. Ten behoeve van de aanpak ondermijning is er uitbreiding met twee fte toezicht/BOA's noodzakelijk. Deze richten zich op de bedrijventerreinen en buitengebieden om beter zicht te krijgen en te houden op de activiteiten in deze gebieden (€150.000 structureel). Deze boa's krijgen daarnaast voor de helft van hun tijd de portefeuille jeugd. Stadstoezicht wordt ingezet op de maatschappelijke tendens/problemen en werkt locatie- en doelgroep gericht.

Om de aanpak ondermijning goed vorm te geven is er een specialist Veiligheid binnen het team veiligheid noodzakelijk, naast de huidige adviseur Veiligheid, die zich voor een deel van zijn taken bezig houdt met het beleidsmatige deel van de aanpak van ondermijning, uitvoeringsgerichte taken op te pakken (begeleiden projecten maatschappelijke en bestuurlijke bewustwording, opzetten integrale controles, oppakken casuïstiek etc..)(€100.000 structureel).

Voorgesteld besluit:

91. Op basis van bovenstaand voorstel 'OOV-1 Verbetering handhaving' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€325.000 in 2023 en -€425.000 met ingang van 2024.

92	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	OOV-2 Gesprekken veiligheid in de buurt		-50	-50	-50	-50

De inzet van een buurtschouw (veiligheidsschouw) is een bruikbaar middel om met betrokken partijen op te trekken om allerlei knelpunten in de buurt op te lossen. Dit jaar is ervaring opgedaan met een buurtschouw in de Waterwijk. Daaruit kwam naar voren dat er vanuit Veiligheid onvoldoende middelen beschikbaar zijn om knelpunten snel op te lossen. Hiervoor zou structureel geld beschikbaar gesteld moeten worden zodat deze knelpunten snel worden opgelost en de aanpak effectief kan worden uitgevoerd. Daarbij moet worden opgemerkt dat de structurele inzet voor de buurtschouw moet worden opgenomen in het nieuwe Integraal veiligheidsplan 2023-2026.

De organisatie van een buurtschouw is over het algemeen snel uit te voeren. De uitdaging zit er vooral in om alle geconstateerde knelpunten op te pakken. Acties na een buurtschouw zitten op vele vakgebieden, zoals verlichting, openbaar groen, parkeeroverlast, zwerfvuil, sociale problematiek, straatmeubilair, graffiti e.d..

Het benodigde budget en de benodigde capaciteit zijn niet toereikend om de buurtschouwen dit jaar op alle buurten goed uit te voeren. Met name de afhandeling van alle knelpunten per buurt zal veel tijd en geld gaan kosten. Ook komen er allerlei acties uit voort voor instanties, zoals welzijnswerk, woningcorporatie, politie, zorgpartijen, hulpverlening etc.. Tevens wordt er medewerking gezocht met particuliere eigenaren, aangezien niet alle objecten in de openbare ruimte gemeentelijk eigendom zijn (zoals transformatorhuisjes, bushaltes, containers).

In de tussentijd wordt verder gewerkt aan de leefbaarheid en veiligheid in de diverse buurten. Zo kunnen bewoners via verschillende kanalen een melding openbare ruimte doen en heeft de gemeente bewonersconsulenten in dienst om met bewoners en instanties problemen op te lossen op gebied van de openbare ruimte.

Voorgesteld besluit:

92. Op basis van bovenstaand voorstel 'OOV-2 Gesprekken veiligheid in de buurt' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€50.000.

93	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	OOV-4 Voorkomen afglijden jongeren		-400	-400	-400	-400

In 2022 moet er duidelijkheid komen over de aangevraagde subsidie van €1 mln. per jaar (in ieder geval gedurende vier jaar) bij het Ministerie van J&V voor het project 'Preventie met Gezag'. Dit project heeft ten doel het voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden of daarin verder afglijden. Ten behoeve van voornoemde aanvraag moet onder andere de cofinanciering worden aangetoond. Het opnemen van dit bedrag in de programmabegroting geeft het bestuurlijk commitment aan om met dit project aan de slag te gaan. De gelden zullen besteed worden aan de extra inzet in uitvoering en ondersteuning bij team veiligheid en het sociaal domein voor dit project. Ook zal dit project leiden tot extra druk op onder andere de PGA 18+ en 18- en de jeugdaanpak. Dit geheel vraagt een extra inzet van minimaal 4 fte, verdeeld over beide teams.

Voorgesteld besluit:

93. Op basis van bovenstaand voorstel 'OOV-4 Voorkomen afglijden jongeren' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€400.000.

94	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	GS 5 t/m 9 - Werkbezoeken, informatieverstrekking, toegankelijkheid, etc		-50	-35	-35	-35

De raad heeft de ambitie uitgesproken in verbinding te willen staan met de stad, zichtbaar en benaderbaar te zijn. Om zo het vertrouwen en de betrokkenheid van inwoners te herstellen en te versterken. Om dit te realiseren wordt er onder andere geïnvesteerd in het ophalen van informatie uit de samenleving. Er is ruimte voorinspraak via politieke inloopavonden, themabijeenkomsten en dergelijke gerelateerd aan

actuele besluitvorming. Er worden werkbezoeken uitgevoerd. Daarnaast moet de informatieverstrekking aan de inwoners verbeterd worden, in het bijzonder voor mensen met een beperking. Bijeenkomsten worden in de stad georganiseerd om de toegankelijkheid en zichtbaarheid van de raad te vergroten. De raad wil inwoners en in het bijzonder jongeren, enthousiasmeren voor en betrekken bij de politiek en het openbaar bestuur. Om dit alles te realiseren wordt er geïnvesteerd in het professionaliseren van de social media voor de gemeenteraad, eenmalig €10.000, onderzoeken of verslag of ondertitelen raadsbijeenkomsten mogelijk is €5.000. Meer buiten- en themabijeenkomsten van de raad (van 8 naar 12 keer per jaar) en meer Social Media-activiteiten €35.000 per jaar.

Voorgesteld besluit:

94. Op basis van bovenstaand voorstel 'GS 5 t/m 9 – Werkbezoeken, informatieverstrekking, toegankelijkheid' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€50.000 in 2023 en -€35.000 met ingang van 2024.

95	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	GS-13 Versterken ombudsfunctie		-125	-125	-125	-125

Deze ambitie uit het raadsakkoord is momenteel nog onderwerp van gesprek, om te kijken wat precies de wensen zijn vanuit de raad.

Voorgesteld besluit:

95. Op basis van bovenstaand voorstel 'GS-13 Versterken ombudsfunctie' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€125.000.

E. Overig

96	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Aanlichten stadhuis		-45	-	-	-

Afgelopen jaren komen er bij het college steeds meer verzoeken om bij bepaalde gelegenheden het stadhuis aan te lichten. Er is de afgelopen jaren gewerkt met een tijdelijke installatie met beperkingen waardoor niet altijd positief kan worden gereageerd op een verzoek en welke niet meer voldoet aan alle veiligheidseisen (NEN Normen).

Om aan de wens voor het aanlichten van het stadhuis bij verschillende gelegenheden structureel te kunnen blijven voldoen wordt voorgesteld om het stadhuis te voorzien van een vaste aanlichtingsinstallatie. Na realisatie kan het stadhuis in iedere gewenste kleur aangelicht worden als daar behoefte toe is.

Voorgesteld besluit:

96. Op basis van bovenstaand voorstel 'Aanlichten stadhuis' de begroting 2023 bij te stellen -€45.000.

97	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Invoeren reiskostenvergoeding		-900	-900	-900	-900

Lelystad heeft grote en uitdagende ambities en hiervoor hebben we de juiste mensen op de juiste plek nodig. Dit vraagt om een strategische arbeidsmarkt- en personeelsaanpak zodat we ons de aankomende jaren gericht kunnen focussen op het binnenboord houden van onze huidige collega's en het aantrekken en behouden van nieuwe collega's.

De gemeente Lelystad verstrekt op dit moment geen vergoeding van reiskosten woon- werkverkeer, maar biedt wel de mogelijkheid het Individueel Keuze Budget (IKB) aan te wenden voor fiscale uitruil woon-werkverkeer of voor de aanschaf van een fiets. De Cao Gemeenten biedt werkgevers de mogelijkheid om een regeling vast te stellen voor de vergoeding van reiskosten woon- werkverkeer en veel gemeenten maken gebruik van deze mogelijkheid, waaronder ook de ons omringende gemeenten. Om diverse redenen wordt voorgesteld hier – ook in Lelystad – toe over te gaan.

In het belang van onze arbeidsmarktpositie willen we voorkomen dat onze huidige werknemers vertrekken naar andere (overheids)werkgevers omdat daar de arbeidsvoorwaarden beter zijn. Daarnaast willen we dat nieuw talent bewust de keuze maakt voor een uitdagende baan in Lelystad, zonder dat arbeidsvoorwaarden daarbij een spelbreker zijn. Het ontbreken van een reiskostenvergoeding blijkt echter vaker dan voorheen het breekpunt tijdens arbeidsvoorwaartegesprekken.

Los daarvan maken medewerkers – mede door de hoge brandstofprijzen – hoge kosten om op het werk te komen. Met een vergoeding voor deze kosten erkent de werkgever dit en geeft de werkgever aantoonbaar waardering hiervoor. In de uitwerking zal werknemers de keuze worden gelaten tussen een maximale onbelaste vergoeding per kilometer of de mogelijkheid om gebruik te maken van het openbaar vervoer met een NS-Businesscard. Grofweg de helft van de medewerkers is woonachtig buiten Lelystad. Naar verwachting zullen veel mensen die de mogelijkheid hebben om te kiezen voor de auto of de trein, dit laatste kiezen. Hiermee wordt het gebruik van het openbaar vervoer gestimuleerd.

De kosten voor invoering van deze reiskostenvergoeding worden ingeschat op zo'n €900.000 per jaar. Uitgangspunt hierbij is dat er uitgegaan wordt van het huidige aantal fte en een gemiddelde van 3x per week op kantoor werken.

Voorgesteld besluit:

97. Op basis van bovenstaand voorstel 'Invoeren reiskostenvergoeding' de begroting 2023 en meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€900.000.

98	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Ligplaats KNRM		-75	-	-	-

Er is in 2021 €50.000 beschikbaar gesteld voor de verplaatsing van de KNRM naar een beter bereikbare locatie. Met de brief aan de KNRM van 28-6-2022 is door het college toegezegd om niet alleen een bijdrage van €50.000 te leveren ten behoeve van de werkzaamheden van de KNRM maar ook de meerkosten van de afmeervoorziening voor haar rekening te nemen, inclusief het begeleiden van de vergunningaanvraag en de afstemming en het vastleggen van afspraken. Hiervoor wordt nu een bedrag van €75.000 ingeschat. Voor wat betreft de bijdragen van de gemeente is er nog wel een voorbehoud van instemming van de gemeenteraad gemaakt.

Voorgesteld besluit:

98. Op basis van bovenstaand voorstel 'Ligplaats KNRM' de begroting 2023 bij te stellen -€75.000.

99	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Reconstructie kruispunt Nieuwe Waterweg - Moezelstraat - Rhonestraat		-50	-	-	-

Tijdens de motiemarkt is er een voorstel ingediend voor verplaatsing en vergroting van de verkeersspiegel als tijdelijke optie. Dit ter bevordering van de verkeersveiligheid. Het college heeft dit voorstel ontraden en de raad heeft dit besluit overgenomen. Voor een constructieve oplossing voor langere termijn om de verkeersveiligheid te vergroten, dient er een reconstructie van dit kruispunt plaats te vinden met bijvoorbeeld de aanleg van een verkeersplateau, inclusief doortrekken voetpad aan de binnenzijde. De kosten van deze maatregel worden ingeschat op €50.000. Met de uitvoering van deze reconstructie wordt er een juiste uitvoering gegeven aan motie M3 uit de motiemarkt van februari 2022.

Voorgesteld besluit:

99. Op basis van bovenstaand voorstel 'Reconstructie kruispunt Nieuwe Waterweg – Moezelstraat - Rhonestraat' de begroting 2023 bij te stellen -€50.000.

100	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Verkeersonderzoek algemeen		-50	-50	-50	-50

Regelmatig worden er door bewoners, bezoekers, ondernemers vragen gesteld over de verkeersveiligheid, snelheid of parkeren in woonwijken, bedrijventerreinen etc. Veel vragen kunnen worden beantwoord, maar in sommige situaties is er nader (onafhankelijk) onderzoek nodig. Hierbij valt te denken aan een parkeeronderzoek, onderzoek naar snelheid, verkeersveiligheid. Daarnaast is er behoefte aan structureel parkeeronderzoek om de parkeerdruk in Lelystad te monitoren en om adequaat te kunnen reageren op vragen/ meldingen over parkeerdruk in de woonomgeving. Om deze onderzoeken te kunnen laten uitvoeren stellen wij voor om structureel €50.000 beschikbaar te stellen.

Voorgesteld besluit:

100. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verkeersonderzoek algemeen' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€50.000.

101	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Bijdrage netwerkstudie aan provincie Flevoland		-50	-	-	-

De Provincie Flevoland gaat begin 2023 starten met een netwerkstudie voor alle vervoersmodaliteiten. De verwachte doorlooptijd is ca. 1 jaar. In deze studie wordt o.a. onderzoek gedaan naar de regionale verbindingen van en naar Lelystad. Waar treden mogelijke knelpunten op en hoe kunnen deze worden opgelost, zodat Lelystad met de regio voor de toekomst bereikbaar blijft. Kijkend naar de opgave Lelystad Next Level met de daarbij behorende groei van de stad is het van belang om in beeld te brengen wat deze ontwikkeling betekent voor Lelystad met de regionale aansluitingen en verkeersafwikkeling daarvan.

Aangezien de regionale netwerkstudie van belang is voor Lelystad wordt er voorgesteld om 50% mee te financieren tot een max. van €50.000.

Voorgesteld besluit:

101. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bijdrage netwerkstudie aan provincie Flevoland' de begroting 2023 bij te stellen -€50.000.

102	Bijstelling	2.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Vrije plakplaatsen		-56	-32	-32	-32

Op 9 februari 2021 is de motie "Vrije Plakplaatsen" aangenomen. In deze motie wordt het college opgeroepen met een voorstel te komen voor het in Lelystad realiseren van één vrije plakplaats/wildplakzuil per 10.000 inwoners voor het plakken van publicaties zonder commerciële doelstelling.

In het kader van de grondwettelijke vrijheid van meningsuiting bepaalt de APV in artikel 2:42 (plakken en kladden) dat het college aanplakborden aanwijst voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen. De rechtspraak heeft bepaald dat de gemeente kladden en plakken niet volledig mag verbieden, er moeten plaatsen blijven voor niet commerciële meningsuitingen en bekendmakingen. In het algemeen wordt er vanuit gegaan dat één aanplakplaats per 10.000 inwoners voldoende is. 8 plaatsen in Lelystad, conform de motie, zou dus volstaan.

Voor het realiseren van aanpassingen in de openbare ruimte, het beheer en het duurzaam in standhouden van vooralsnog 8 plakzuilen is een incidenteel bedrag nodig van €24.000 en een structureel bedrag nodig van €32.000.

Voorgesteld besluit:

102. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vrije plakplaatsen' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€56.000 in 2023 en -€32.000 met ingang van 2024.

103	Bijstelling	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Impuls acquisitie-inspanningen		-50	-50	-50	-

Naast het behoud van werkgelegenheid en het beschikbaar hebben van aantrekkelijke werklocaties is ook de slagkracht van de acquisitie van groot belang voor de uitbreiding van de werkgelegenheid. Na Corona is het weer zaak om eropuit te trekken en bedrijven van elders te interesseren in Lelystad. Een extra stimulans om beurzen te bezoeken en/of te organiseren alsmede bedrijfsbezoeken (al dan niet in het buitenland) is daarbij in het licht van de ambities voor groei van de werkgelegenheid zeer gewenst.

Voorgesteld besluit:

103. Op basis van bovenstaand voorstel 'Impuls acquisitie-inspanningen' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 - 2025 bij te stellen -€50.000.

104	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Begrotingssubsidie Lelystart (budgetneutraal)		-	-	-	-

Als spin-off van het Artifest festival, vindt sinds 2008 jaarlijks in september in het stadshart het cultuurfestival Lelystart plaats. Het festival vormt de start van het culturele seizoen. Culturele instellingen, amateurkunstorganisaties, kunstenaarsverenigingen en andere lokale culturele organisaties en initiatieven presenteren zichzelf aan de Lelystadse inwoners en tonen hun aanbod voor het nieuwe seizoen. Door het laagdrempelige karakter en centrale locatie heeft Lelystart jaarlijks een groot en breed bereik. Met name het zaterdagavondprogramma, waarbij bekende landelijk bekende bands optreden trekt elk jaar duizenden bezoekers.

Het festival ontvangt jaarlijks een subsidie van de gemeente Lelystad van circa €35.000. Vanwege het interdisciplinaire karakter van het festival, wordt de subsidie voor Lelystart gedekt uit verschillende subsidieregelingen, waar ook andere culturele initiatieven een beroep op kunnen doen. Dit maakt de subsidiering van Lelystart lastig omdat onzeker is of binnen de regelingen de financiële ruimte aanwezig is om voldoende subsidie voor Lelystart te kunnen verlenen.

Door vanaf 2023 voor Lelystart een begrotingssubsidie in de programmabegroting op te nemen, maakt dit de subsidiering van het festival minder complex en biedt het meer zekerheid aan de organisatie over de subsidie. De dekking voor de begrotingssubsidie voor Lelystart wordt gevonden door een structurele uitname uit de budgetten voor de subsidieregelingen waar de subsidie voor Lelystart nu door wordt gedekt. Het voorstel is daarmee budgetneutraal voor de gemeentebegroting.

Voorgesteld besluit:

104. Op basis van bovenstaand voorstel 'Begrotingssubsidie Lelystart (budgetneutraal)' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 budgetneutraal bij te stellen met -€35.000.

105	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Herbestemming subsidie Amateurkunst (budgetneutraal)		-	-	-	-

Met de vaststelling van de kadernota 2022 – 2025 is middels een amendement besloten om jaarlijks €100.000 van het subsidieplafond van taakveld 5.3 Cultuurpresentatie/ cultuurproductie en cultuurparticipatie binnen de begrotingssubsidies te herbestemmen voor amateurkunst en daarmee toe te voegen aan de subsidieregelingen amateurkunst. De herbestemming binnen het taakveld 5.3 komt daarmee ten laste van de begrotingssubsidies van de culturele instellingen binnen dit taakveld. Omdat bij een verlaging van de begrotingssubsidie een redelijke termijn in acht moet worden genomen is de implementatie hiervan doorgeschoven naar 2023.

Nu de Keuzenota voor de nieuwe Cultuurvisie door de raad is vastgesteld, wordt momenteel de Kadernota voor de Cultuurvisie voorbereid. Hierin wordt ook invulling gegeven aan de onderdelen van het raadsakkoord die betrekking hebben op het cultuurbeleid. Daarbij zal onder meer gekeken worden naar een aanpassing van de ondersteuningsmogelijkheden voor o.a. de amateurkunst en cultuuractiviteiten in de wijken. Om doelgericht invulling te kunnen geven aan de uitvoering van het amendement en het raadsakkoord, wordt voorgesteld de uitvoering van het amendement niet zondermeer in 2023 in de begroting te verwerken, maar deze eerst te betrekken bij de besluitvorming over de nieuwe Cultuurvisie.

Voorgesteld besluit:

105. Op basis van bovenstaand voorstel 'Herbestemming subsidie Amateurkunst (budgetneutraal)' de uitvoering van het amendement te betrekken bij de besluitvorming over de nieuwe Cultuurvisie.

106	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Verzelfstandiging poppodium Corneel		-50	-50	-50	-50

Bij de vaststelling van de Kadernota 2022, heeft de raad per amendement besloten tot organisatorische verzelfstandiging van het poppodium Corneel. Het poppodium komt daarmee organisatorisch en financieel los te staan van de stichting De Kubus. Omdat het poppodium onderdeel uitmaakt van de stichting De Kubus worden binnen de exploitatie voor de gehele organisatie schaalvoordelen bereikt voor de dekking van overheadkosten. Door ontvlechting van het poppodium valt een deel van de dekking van de overheadkosten voor de stichting De Kubus weg. Dit leidt bij de exploitatie van de stichting tot een structureel nadeel van €50.000, wat niet binnen de exploitatie van de stichting kan worden opgebracht. Mede omdat de stichting ook al vanaf 2023 een financieel nadeel heeft van €50.000 als gevolg van de herbestemming van de middelen uit de begrotingssubsidie ten behoeve van de amateurkunst.

Voorgesteld besluit:

106. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verzelfstandiging poppodium Corneel' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€50.000.

107	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Weerstandsvermogen poppodium Corneel		-75	-	-	-

Bij de Kadernota 2022 heeft de raad per amendement besloten om het poppodium Corneel te verzelfstandigen in een eigen stichting. Het poppodium komt daarmee organisatorisch en financieel los te staan van de Stichting De Kubus. Na de verzelfstandiging zal de nieuwe stichting moeten beschikken over voldoende weerstandsvermogen om zelfstandig financiële tegenvallers binnen de exploitatie van het poppodium op te kunnen vangen. Dit is onder meer noodzakelijk vanwege de onzekerheden over de naijleffecten van de coronamaatregelen op de programmering en het publieksbereik. Op grond van de 'haringmaat' dient het weerstandsvermogen 10% van de omzet te bedragen: €75.000. Het eigen vermogen van de Stichting de Kubus is momenteel slechts 30% van de 'haringmaat'. Daardoor is de stichting De Kubus niet in de gelegenheid om bij te dragen aan het weerstandsvermogen van het verzelfstandigde poppodium.

Voorgesteld besluit:

107. Op basis van bovenstaand voorstel 'Weerstandsvermogen poppodium Corneel' de begroting 2023 bij te stellen -€75.000.

108	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Inclusie Agenda		-10	-10	-10	-10

In 2016 is het VN-verdrag over de rechten van de personen met een beperking door Nederland ondertekend. Daarom is elke Nederlandse gemeente nu verplicht om een lokaal inclusiebeleid te ontwikkelen en uit te voeren. Inclusie betekent dat iedere individu als volwaardig en gelijkwaardig moet worden gezien. De omgeving moet zo zijn ingericht dat iedereen mee kan doen. Daarnaast heeft de Raad eerder een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen te komen tot een Lelystadse Inclusie Agenda. De Lelystadse Inclusie Agenda 2022-2025 is in nauwe samenwerking met stichting GOL (georganiseerd Overleg Lelystad) tot stand gekomen. GOL geeft al jaren gevraagd en ongevraagd advies waar het gaat om bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid, opleiding, vorming en training en neemt zitting in de cliëntenraad Sociaal Domein. Lelystad is aangesloten bij de applicatie Ongehinderd. Sinds 2019 wordt een extra module gebruikt, waarmee lokale belangenorganisaties (c.q. het GOL) ook rechten heeft om de applicatie aan te vullen met hun eigen onderzoeken naar toegankelijkheid. De structurele jaarlijkse lasten van de applicatie Ongehinderd (€1.685) worden vanuit de Wmo gefinancierd.

Er wordt vanuit de Wmo jaarlijks een bedrag van €44.846 beschikbaar gesteld voor GOL. Het subsidiebedrag is voor een belangrijk deel om de organisatiekosten te dekken. Om tot concrete uitvoering van de Inclusie Agenda te komen, waarbij de applicatie Ongehinderd wordt ingezet ter versterking en om de uitgevoerde activiteiten meer zichtbaar te maken is een extra budget van €10.000 nodig.

Voorgesteld besluit:

108. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inclusie Agenda' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€10.000.

109	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Vrijwilligerswerk		-200	-200	-200	-200

In Lelystad vinden we de inzet van vrijwilligers heel erg belangrijk en waardevol. Vanaf 2021 is er €195.000 bezuinigd op het vrijwilligerswerk. In 2022 kon gebruikt gemaakt worden van corona compensatiemiddelen om het een en ander op te vangen echter vanaf 2023 zijn deze middelen er niet meer en is dit dus niet meer mogelijk. De Corona periode heeft geleid tot een afname van het aantal vrijwilligers in Lelystad, van 48% naar 42%.

Dit is jammer want vrijwilligers, van elke leeftijd, hebben een toegevoegde waarde, zorgen voor verbinding en extra helpende handen. Aan de ene kant doe je iets voor een ander waar je veel voldoening uit kunt halen en aan de andere kant levert het je ook veel op voor je omgeving. Extra aandacht voor het werven

van nieuwe en behouden van bestaande vrijwilligers is belangrijk. Succesvolle initiatieven van en voor onze inwoners willen we graag blijven ondersteunen.

Voorgesteld besluit:

109. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vrijwilligerswerk' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen -€200.000.

110	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Extra inzetten op gezondheidsbevordering		-250	-350	-350	-350

We willen dat de inwoners van Lelystad gezond opgroeien en gezond ouder worden. Daarom willen we in de komende jaren extra investeren in gezondheidsbevordering. Dit kan door het gedrag van mensen positief te beïnvloeden maar ook door een gezonde leefomgeving te creëren.

Binnen ons gemeentelijk beleid zetten we al in op gezondheidsbevordering maar dat is nog beperkt gelet op de uitdagingen in ambities. Gezien het belang van een gezonde bevolking willen we in de komende jaren prioriteit geven aan gezondheidsbevordering door hier breed en integraal op in te zetten vanuit verschillende beleidsterreinen (gezondheid, sport, zorg, inrichting openbare ruimte e.d.).

Gezondheidsbevordering is momenteel ook landelijk en provinciaal een belangrijk item. Wij zullen daarbij aansluiten zodat we voor Lelystad komen tot een optimale invulling. Ook zal de zorgverzekeraar actief worden betrokken.

Werken vanuit 'positieve gezondheid' en meer inzet op preventieve maatregelen zijn in het Raadsakkoord genoemd als richtinggevend kaders. Tevens is opgenomen dat we ernaar streven in 2026 de meest kind- en jeugdvriendelijke stad te zijn. Ook is opgenomen dat het belangrijk is dat inwoners in 2026 voldoen aan de landelijke beweegnorm. Met een actieve gezondheidsbevordering kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan deze ambities.

Voorgesteld besluit:

110. Op basis van bovenstaand voorstel 'Extra inzetten op gezondheidsbevordering' de begroting 2023 en de meerjarenraming met ingang van 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€250.000 in 2023 en -€350.000 met ingang van 2024.

111	Bijstelling	7.5	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Beleid begraafplaatsen		-15	-	-	-

Er bereiken de gemeente Lelystad verzoeken voor grondaankoop voor het stichten van een begraafplaats. Momenteel ontbreekt het aan een beleidskader waaraan deze verzoeken kunnen worden getoetst. Daarom stelt het college voor beleid te ontwikkelen voor begraafplaatsen in Lelystad.

Voor het opstellen van een dergelijk beleidskader, is onderzoek nodig op het gebied van wet- en regelgeving, mogelijke locaties in Lelystad en afstemming met andere gemeentes hoe zij hier mee omgaan en mogelijke doelgroepen.

Met de uitkomsten van het onderzoek zal het beleid begraafplaatsen voor de gemeente Lelystad worden opgesteld. Na besluitvorming kunnen aanvragen voor een begraafplaats hieraan worden getoetst en worden afgehandeld. Dit voorstel heeft betrekking op het door derden laten uitvoeren van het onderzoek en het opstellen van het beleid.

Voorgesteld besluit:

111. Op basis van bovenstaand voorstel 'Beleid begraafplaatsen' de begroting 2023 bij te stellen met -€15.000.

Handelingsperspectieven tekort 2026 en verder

112	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Handelingsperspectieven tekort 2026 en verder		-	-	-	8.550

Zoals blijkt uit het financieel perspectief 2023 – 2026 is er alleen nog sprake van een tekort in jaarschijf 2026. Het gaat op dit moment om een bedrag ter grootte van zo'n €8,5 miljoen. Tegelijkertijd speelt de achterliggende discussie over de financiering van gemeenten met ingang van 2026 natuurlijk nog steeds. Er is nog steeds sprake van een grote onzekerheid over de bedragen die uiteindelijk op structurele basis naar gemeenten toe komen in de nieuwe situatie. Er zijn een aantal scenario's denkbaar:

Scenario 1 – Het Rijk komt gemeenten (uiteindelijk) tegemoet

In dit scenario is de uitkomst dat de financiering van gemeenten niet wordt gewijzigd – of dat de nieuwe financieringsvorm niet resulteert in een achteruitgang voor gemeenten. In dat geval zal er géén sprake meer zijn van een tekort in 2026 en verder. Het handelingsperspectief in dit scenario is dat er op financieel vlak niets hoeft te gebeuren en het probleem zich vanzelf oplost.

Scenario 2 – Het Rijk komt gemeenten (uiteindelijk) deels tegemoet

In dit scenario is de uitkomst dat gemeenten er in 2026 en verder wel geld verkrijgen, maar niet in dezelfde mate als in 2025. Het tekort in 2026 van €8,5 miljoen kan daardoor misschien wel 1, 3, 5 of 7 miljoen lager worden. Dat geldt niet alleen voor het tekort in 2026, maar ook voor het tekort in de jaren daarna (dat is zonder de eenmalige rijksuitkering dus nog zo'n €4,3 miljoen hoger). Afhankelijk van het resterende tekort betekent dit een ombuigingsopgave, waarop we ons nu al voor kunnen gaan bereiden. Mocht de tegemoetkoming echt tegen gaan vallen zijn er wellicht meer fundamentele keuzes noodzakelijk. Door ons nu al goed voor te bereiden hebben we straks de informatie op tafel om zorgvuldig in gezamenlijkheid goed afgewogen keuzes te maken.

Scenario 3 – Het Rijk komt gemeenten (uiteindelijk) tegemoet met nieuwe belastingvorm

In dit scenario is de uitkomst dat gemeenten er misschien geen- of een beperkt bedrag verkrijgen in 2026, maar wel de mogelijkheid krijgen om meer eigen inkomsten te genereren. Bijvoorbeeld door de introductie van een nieuwe belastingvorm. Hier wordt al enige jaren over gesproken en is een groot discussiepunt. Mocht het deze kant uitgaan kan het tekort in 2026 deels worden opgelost door de inkomsten uit deze nieuwe belastingvorm, al dan niet in combinatie met een ombuigingsoperatie, zoals beschreven onder scenario 2.

Gezien deze mogelijke scenario's wordt ervoor gekozen jaarschijf 2026 vooralsnog te laten sluiten met een tekort. Wel worden alvast de voorbereidingen opgestart om – indien noodzakelijk – op termijn goed een afgewogen keuzes te kunnen maken.

Voorgesteld besluit:

112. Op basis van bovenstaande scenario's en handelingsperspectieven voorbereidingen te treffen om richting de programmabegroting 2024 – 2027 te komen tot een sluitend meerjarenperspectief.

4.3 Voorgestelde inzet incidentele middelen

Vanuit het financieel toezicht is het van belang om onderscheid te maken tussen baten en lasten die structureel van karakter zijn (en dus jaar in jaar uit terugkeren) en incidenteel van karakter zijn (en dus maar voor enkele jaren van toepassing zijn). Achterliggende reden hiervoor is dat moet worden voorkomen dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten en er daarmee geen sprake is van structureel begrotingsevenwicht. Om die reden wordt er in de programmabegroting onderscheid gemaakt tussen bijstellingen die structureel- en bijstellingen die incidenteel van karakter zijn.

Wat is beschikbaar?

Na bestemming van het rekeningresultaat 2021 is er reeds zo'n €21,4 miljoen aan onbeklemd ruimte beschikbaar binnen de reserve ontwikkeling stad. Ook is er een bedrag ter grootte van €2 miljoen reeds beklemd voor het sociaal domein - in afwachting van een nadere uitwerking. Naast deze beschikbare middelen is het de verwachting dat er in deze bestuursperiode aanzienlijke incidentele opbrengsten gegenereerd zullen worden, met name als gevolg van de verkoop van een aantal grotere bedrijfskavels. Het gaat dan niet alleen om de winstneming als gevolg van de feitelijke grondverkoop, maar ook om incidentele legesinkomsten. De precieze omvang van deze opbrengsten is lastig in te schatten, maar het gaat in totaliteit om een aanzienlijk bedrag.

Winstneming van grondverkoop vindt jaarlijks plaats op basis van de 'percentage of completion methode'. Het gaat er hierbij nadrukkelijk niet alleen om de feitelijke cashflow als gevolg van de grondverkoop zelf, maar ook om de (ingeschatte) ontwikkeling van nog te maken toekomstige kosten. Voor wat betreft de te verwachten legesinkomsten is het jaar waarin de vergunningaanvraag wordt afgerond juist weer van belang (naast andere factoren, zoals bijvoorbeeld de omvang van de bouwsom). Deze factoren maken het erg lastig om op voorhand exacte bedragen in de begroting te verwerken.

Het is de inschatting dat er via deze weg in deze bestuursperiode zo'n €25 miljoen aan incidentele opbrengsten gegenereerd zullen gaan worden. Voorgesteld wordt de positieve jaarrekeningresultaten als gevolg van deze hogere incidentele niet begrote inkomsten op rekeningbasis toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad. Op het moment dat er in totaliteit €25 miljoen is toegevoegd aan de reserve ontwikkeling stad zal de reguliere bestemming van het jaarrekeningresultaat weer van toepassing zijn.

Voorgesteld besluit:

113a. Op basis van bovenstaand voorstel deze bestuursperiode de positieve jaarrekeningresultaten als gevolg van deze incidentele winstneming / legesinkomsten toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad, tot een totaalbedrag ter grootte van €25.000.000.

113b. Deze toevoeging aan de reserve ontwikkeling stad is onder voorbehoud van:

- Het totaal te bestemmen rekeningresultaat mag als gevolg van deze toevoeging aan de reserve ontwikkeling stad niet beneden de €0 uitkomen.
- Het niveau van het weerstandsvermogen dient minimaal het niveau van de ondergrens van 1,2 te hebben, alvorens overgegaan wordt tot deze toevoeging aan de reserve ontwikkeling stad.

Wat is nodig?

In deze programmabegroting 2023 – 2026 worden diverse voorstellen gedaan die betrekking hebben op de inzet van incidentele middelen. Via bijstelling 20 wordt voorgesteld om €4.800.000 in 2023 en €2.400.000 in 2024 vanuit de reserve ontwikkeling stad in te zetten ter dekking van incidentele kosten uit het financieel perspectief 2023 – 2026. Via bijstelling 36 wordt voorgesteld om de komende vier jaar opnieuw €1.000.000 per jaar in te zetten vanuit de reserve ontwikkeling stad om de uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk te bevorderen (en de reserve vervolgens weer aan te zuiveren vanuit de besparingen op de uitkeringslasten). Daarnaast zijn er in het raadsakkoord afspraken gemaakt over de reservering van ruim €34 miljoen voor de uitwerking van incidentele intensiveringen in de komende jaren, die in dit hoofdstuk verder staan uitgewerkt.

Op termijn zal er dus zo'n €40 tot €45 miljoen aan incidentele middelen benodigd zijn. Zoals wordt aangegeven onder het vorige besluitpunt is het de verwachting dat deze middelen ook daadwerkelijk beschikbaar zijn om in te zetten (€21,4 + €25 miljoen = €46,4 miljoen). In de pagina's hieronder volgt de uitwerking van de intensiveringen met een incidenteel karakter, zoals benoemd in het raadsakkoord.

Inzet incidentele middelen – reserve ontwikkeling stad

Bijstelling	Taakveld	Inzet incidentele middelen 2023 - 2026	
		Reserve ontwikkeling stad	bedragen x €1.000
114	2.1	B-2 Doorstroming hoofdwegenstructuur	-100
115	2.1	B-3 Fietspadennet	-400
116	2.1	B-7 Integraal plan verkeersoplossing Stationsgebied	-300
117	4.2	O-3 Ventilatie gebouwen	-50
118	4.3	O-4 Lobby WO/HBO-opleidingen	-200
119	4.3	O-5 Keuzevrijheid en breder aanbod	-480
120	4.3	O-6 Terugbrengen voortijdig schoolverlaten	-500
121	4.3	O-10 Pilot conciërges op basisscholen	-385
122	4.3	O-11 Realisatieplan lerarentekort	-700
123	3.4	N-1 Integraal plan bekendmaken Hoofdstad Nieuwe Natuur en trekkers	-2.000
124	2.1	N-6 Strategie wateroverlast en hittestress	-200
125	3.1	E-3 Uitbreiden blik economische samenwerking	-50
126	3.1	E-7 Inzetten op circulaire economie	-350
127	3.4	E-9 Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas	-1.000
128	7.3	E-13 Geen zonneparken ten koste van duurzame landbouw	-75
129	8.2	W-2 Stedelijke groei en bijbehorende opgave	-4.000
130	8.2	W-4 Inzet middelen voor gewenste groei en bijbehorende maatschappelijke opgave	-4.000
131	8.2	W-5 Actief grondbeleid met onderzoek naar wenselijkheid grondbedrijf	-
132	4.2	V-1 Impuls sportklimaat door investering in sportaccomodaties	-13.300
133	6.1	V-11 Meest kind- en jeugdvriendelijke stad van Nederland	-450
134	3.3	SV-6 Vergroten aantrekkelijkheid stadshart	-2.000
135	2.2	SV-7 Plan parkeren auto's stadshart	-50
136	3.3	SV-8 Stimuleren Zaterdagmarkt met groter oppervlak en promotiebudget	-100
137	6.1	SD-5 Bestrijden eenzaamheid	-720
138	6.1	SD-7 Bekendheid minimaregeling	-100
139	6.1	SD-8 Vangnet voor meedoen kinderen	-300
140	2.5	SD-11 Voorstel gratis c.q. gereduceerd gebruik OV	-300
141	1.2	OOV-7 Tegengaan cybercriminaliteit	-100
142	0.1	GS-1 Vroegtijdig betrekken belanghebbenden bij besluitvorming	-400
		Subtotaal inzet reserve ontwikkeling stad - uitwerking raadsakkoord	-32.610
143	0.1	Reservering uitvoeringsprogramma LNL 2023 - 2026	-2.000
		Subtotaal inzet reserve ontwikkeling stad - LNL	-2.000
		Totaal inzet incidentele middelen reserve ontwikkeling stad	-34.610

Inzet incidentele middelen – reeds beklemd sociaal domein

Bijstelling	Taakveld	Inzet incidentele middelen 2023 - 2026	
		Reeds beklemd middelen sociaal domein	bedragen x €1.000
144	6.72	SD-9 Inzet op ondersteuning ouders, vroeg signalering en preventie	-2.000
		Totaal inzet reeds beklemd middelen sociaal domein	-2.000

Onderbouwing inzet incidentele middelen – reserve ontwikkeling stad

114	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	B-2 Doorstroming hoofdwegenstructuur		-100	-	-	-

Het verkeerssysteem in Lelystad laat een beeld zien waarbij in delen van de stad overcapaciteit is en in delen van de stad de verkeersdruk toeneemt. De verkeersdruk is met name rond het centrum en aan de westkant gesitueerd zoals de Larserdreef, Westerdreef en de toeleidende wegen naar het centrum zoals Visarenddreef, Middendreef en Zuigerplasdreef. Lelystad is in beweging. Ruimtelijke ontwikkelprojecten rondom het stationsgebied, de woningbouwversnelling, de kust, campuszone, Warande enz. komen bij elkaar. Hierdoor is inzicht nodig in de effecten van de toekomstige ontwikkelingen op het verkeerssysteem.

Binnen het project omgevingsvisie wordt meer richting gegeven aan de verschillende scenario's naar de toekomst toe. In dit gremium wordt, om de integraliteit te waarborgen, een aantal scenario's uitgewerkt waarvoor de effecten op het mobiliteitssysteem worden doorgerekend. Ook wordt bekeken welke verkeersmaatregelen (te denken valt aan aanpassing infrastructuur, stimuleren andere verplaatsingswijzen, enz.) nodig zijn om de leefbaarheid en bereikbaarheid binnen verschillende gebieden zo optimaal mogelijk te krijgen of te houden.

Het betreft een iteratief proces waarbij de eerste resultaten nieuwe vragen zullen oproepen. Daarom zal ook een tweede ronde aan scenario's die volgt uit de eerste ronde worden doorgerekend. De doorrekening vinden plaats met het recent opgeleverde verkeersmodel stravela (strategisch verkeersmodel Lelystad Almere). De studie leidt tot inzichten waarmee keuzes voor het verkeersnetwerk naar de toekomst toe gemaakt kunnen worden.

Voorgesteld besluit:

114. Op basis van bovenstaand voorstel 'B-2 Doorstroming hoofdwegenstructuur' de begroting 2023 bij te stellen met -€100.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

115	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	B-3 Fietspadennet		-300	-100	-	-

Om ervoor te zorgen dat bezoekers en inwoners goed hun weg kunnen vervolgen op het veilige (d.m.v. een grotendeels gescheiden) fietsnetwerk, is het van belang dat er een vernieuwd en compleet fietsbewegwijzeringsysteem aanwezig is. Het beschikbare budget wordt daarom gebruikt voor het maken van een nieuw fietsbewegwijzeringsplan inclusief uitvoeringsplan met daaraan gekoppeld de uitvoeringskosten. Voor het verbeteren van het fietsnetwerk gaan we in 2023 een plan van aanpak opstellen waarin participatie een belangrijk onderdeel is. De opbrengst uit de participatie worden toegevoegd aan de knelpuntinventarisatie die dit jaar is gedaan. De uit te voeren maatregelen worden zoveel mogelijk gekoppeld aan grootonderhoud (werk met werk) en beschikbare verkeersveiligheidssubsidies. Over de besteding van de middelen wordt de gemeenteraad geïnformeerd.

Voorgesteld besluit:

115. Op basis van bovenstaand voorstel 'B-3 Fietspadennet' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 bij te stellen met -€300.000 in 2023 en -€100.000 in 2024 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

116	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	B-7 Integraal plan verkeersoplossing Stationsgebied		-300	-	-	-

Het integraal plan verkeersoplossing stationsgebied hangt samen met de ontwikkelingen van het stadshart. Om te komen tot een integraal plan verkeersoplossing is een modelstudie naar de verkeerscirculatie een vereiste. Doel van de modelstudie is te komen tot een pakket aan verkeersmaatregelen die bijdragen aan een bereikbaar en leefbaar stationsgebied. Randvoorwaarden

voor het uitwerken van deze modelstudie zijn: de Mobiliteitsvisie, Het Ontwikkelplan Stationsgebied en de diverse woningbouwscenario's.

De planning is dat in het najaar 2022 de raad de eerste contouren voor de stadsbrede studie hoofdwegen in beeld gebracht krijgt. Deze input wordt ook gebruikt bij de modelstudie verkeerscirculatie stationsgebied. De modelstudie verkeerscirculatie stationsgebied kan namelijk niet los worden gezien ("communicerende vaten") van de stadsbrede modelstudie welke voor 1 juli 2023 gereed is. Dit omdat de effecten van maatregelen aan het mobiliteitsnetwerk binnen of aan de rand van het stationsgebied door kunnen werken op het mobiliteitsnetwerk buiten het plangebied en vice versa. Ook kan het zijn dat verkeersmaatregelen elders in Lelystad nodig zijn om de mobiliteits- en leefbaarheidsdoelstellingen binnen het plangebied stationsomgeving te behalen. De modelstudie wordt uitgevoerd met het recent opgeleverde verkeersmodel stravela (strategisch verkeersmodel Lelystad Almere). De studie leidt tot inzichten waarmee keuzes voor het mobiliteitssysteem van het stationsgebied en de centrumring naar de toekomst toe gemaakt kunnen worden.

Voorgesteld besluit:

116. Op basis van bovenstaand voorstel 'B-7 Integraal plan verkeersoplossing Stationsgebied' de begroting 2023 bij te stellen met -€300.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

117	Inzet incidentele middelen	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	O-3 Ventilatie gebouwen		-50	-	-	-

In 2023 zal er een onderzoek plaats vinden naar de verschillende niveaus van ventilatie in de verschillende klaslokalen binnen het onderwijs van de gemeente Lelystad. Vanuit de rijksoverheid zijn er verschillende stimuleringsbudgetten voor het verbeteren van de ventilatie. In de uitwerking van dit plan zal de samenwerking met de verschillende schoolbesturen gezocht worden. De schoolbesturen hebben binnen het monitoren en verbeteren hun eigen rol. De kosten van €50.000 zijn voor het doen van een onderzoek naar de huidige stand en om te komen tot een gezamenlijk plan. De eventuele aanvullende kosten voor uitvoering van het verbeteren van de ventilatie zullen aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd worden.

Voorgesteld besluit:

117. Op basis van bovenstaand voorstel 'O-3 Ventilatie gebouwen' de begroting 2023 bij te stellen met -€50.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

118	Inzet incidentele middelen	4.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	O-4 Lobby WO/HBO-opleidingen		-55	-15	-65	-65

De raadsbreed gedragen wens voor vestiging van een instelling met HBO-/WO-opleidingen wordt opgenomen in de lobby-agenda. De wens sluit aan op de groei-ambitie van Lelystad naar een stad van 100.000 inwoners met een daarbij passende infrastructuur van onderwijsvoorzieningen. Doel in deze raadsperiode is concrete afspraken te maken met het Rijk over een aanbod van HBO-/WO-opleidingen in de stad.

Om concrete afspraken met het Rijk te kunnen maken is het noodzakelijk als een eerste een alliantie met onderwijsinstellingen aan te gaan die gezien het economisch profiel van de stad en haar groeiambities bereid zijn om hoger onderwijs in de stad aan te gaan bieden. Daarnaast is verbinding met de andere (regionale) overheden als provincie Flevoland, gemeenten Almere en Dronten gewenst om draagvlak te verwerven en te komen tot afspraken met het Rijk.

In 2023 wordt een strategische analyse/markverkenning uitgevoerd naar de kansen voor HBO- en WO-onderwijs en specifiek het opleidingsaanbod aansluitend bij het economisch profiel van de stad én behoefte van bedrijfsleven. Ook wordt er een lobbystrategie ontworpen. Een extern adviesbureau zal worden ingeschakeld om dit traject te begeleiden. Hierbij wordt verbinding gezocht met Lelystad Next Level en haar activiteiten op dit terrein.

Voor wat betreft het universitair onderwijs liggen er mogelijk kansen in de samenwerking met de WUR die reeds in Lelystad enkele onderzoeksinstituten heeft gevestigd. In het verlengde hiervan ligt een logische verbinding om naast de WUR de Aeres Hogeschool aan de stad te binden.

Daarnaast is er inmiddels in het kader van de verduurzaming van de luchtvaart een alliantie met de TU-Delft (programma nationaal groeifonds Luchtvaart in Transitie), waarbij ook de Hogeschool van Amsterdam en Scala, het samenwerkingscollege Amsterdam Lelystad Airport (College Belanghebbende Luchtvaartonderwijs) betrokken zijn.

De gemeente Almere heeft ook de ambitie om universitair onderwijs naar de regio te brengen. Onze alliantie met de TU-Delft kan een belangrijke bouwsteen zijn om Technisch Universitair Onderwijs naar de regio te brengen. De strategische analyse in 2023 zal moeten opleveren of er nog andere kansrijke initiatieven zijn om universitair onderwijs aan de stad (en haar regio) te verbinden.

Eerder heeft de stad ten aanzien van HBO-onderwijs afspraken met Windesheim Flevoland gemaakt, voornamelijk onze primaire partner. De afgelopen 12 jaar hebben de afspraken niet geleid tot een concreet opleidingsaanbod in de stad.

In ontwikkeling is een tweejarige HBO-Ad opleiding Logistiek en staat in de planning aangeboden te worden in de stad. Tweejarige HBO-Ad opleidingen bieden zowel voor (beroeps)bevolking van Flevoland kansen, alsook voor het bedrijfsleven. Het ROC van Flevoland/ROC van Amsterdam heeft de ambitie om in samenwerking met HBO-instellingen Ad-opleidingen aan te bieden. Daarmee wordt ook een doorlopende leerlijn mbo-hbo gerealiseerd. De strategische analyse zal inzicht moeten geven of er nog andere kansrijke initiatieven zijn om HBO opleidingen aan de stad te verbinden.

Om studenten aan de stad te binden is studentenhuysvesting een noodzakelijke randvoorwaarde, een opgave die parallel aan dit lobbytraject moet worden aangepakt. De middelen zullen worden ingezet voor de strategische analyse/ marktverkenning (€40.000 in 2023), het lobbytraject (jaarlijks €15.000) en cofinanciering voor de ontwikkeling van HBO/WO opleidingsaanbod in de stad (in 2025/2026 €50.000 per jaar).

Voorgesteld besluit:

118. Op basis van bovenstaand voorstel 'O-4 Lobby WO/HBO- opleidingen' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met de volgende bedragen: -€55.000 in 2023, -€15.000 in 2024 en -€65.000 in 2025 en 2026 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

119	Inzet incidentele middelen	4.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	O-5 Keuzevrijheid en breder aanbod		-120	-120	-120	-120

In het raadsakkoord wordt de ambitie uitgesproken om in het vestigingsbeleid voor onderwijsinstellingen te streven naar meer variëteit en een zo breed mogelijk aanbod van onderwijs op alle niveaus van primair, voortgezet en beroepsonderwijs in Lelystad, zoals onderwijs speciaal gericht op hoogbegaafden en een 'ambachtsschool' (praktijkonderwijs). Deze ambitie voor diversiteit en onderscheidend onderwijs sluit aan bij de doelstellingen zoals reeds geformuleerd binnen Lelystad Next Level. Om verdere invulling van onderwijsvernieuwing te kunnen geven -ook met het oog op verdere groei van Lelystad- is incidentele voortzetting van de reeds ingezette lijn tot en met 2026 noodzakelijk.

De incidentele middelen die in het raadsakkoord worden gereserveerd zullen daarvoor in deze periode beschikbaar gesteld moeten worden. Voor het primair onderwijs is er in 2022 vanuit LNL gestart met een veldonderzoek & participatietraject om in kaart te brengen waar -op het gebied van onderwijsvernieuwing- behoefte aan is, dit in samenwerking met het onderwijsveld, ouders en leerlingen. Vanuit dit onderzoek wordt er een uitvoeringsagenda opgesteld en geven we invulling aan de initiatieven. Dit moet uiteindelijk resulteren in 3 PO 's projecten, 1 VO en 1 MBO. Het VO traject zal zich onder andere richten op technologie en ambacht (praktijk). Het MBO project richt zich op aanleidingsaanbod rond het thema hoofdstad van de "nieuwe natuur". Om dit verder uit te werken zijn er incidentele middelen nodig voor ontwikkeling, implementatie en expertise tot en met 2026.

Voldoende stageplaatsen

Jongeren die voorbereid worden op de (lokale of regionale) arbeidsmarkt en een opleiding volgen waarbij 'leren in en van de beroepspraktijk' (stage) een verplicht of belangrijk onderdeel van is, zijn gebaat bij voldoende beschikbare stageplaatsen. Bedoeld wordt jongeren in:

- praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs (route arbeid, vmbo, entree): Eduvier
- vmbo (leerwerktraject, basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg): Porteuum en Aeres vmbo
- mbo (bol, bbl, derde leerweg/praktijkleren): MBO College Lelystad, Landstede
- hbo en universiteiten: hbo Windesheim en Aeres Hogeschool en TU Delft.

Om te komen tot voldoende stageplaatsen voor alle Lelystadse jongeren, willen we een 'stage-overleg' inrichten dat de gemeente faciliteert en de samenwerking tussen scholen, werkgevers(organisaties) en SBB stimuleert. Tijdens dit periodieke stage-overleg wordt bijv. geïnventariseerd welke stagebehoefte er op korte termijn en langere termijn is, voor welke beroepen of branches extra stageplaatsen geworven moet worden, waar nodig leerlingen/studenten enthousiasmeren voor bepaalde opleidingen aansluitend bij de werkgelegenheidsontwikkeling, kwaliteitsborging van stagebedrijven, lessons learned uit corona-tijd evalueren en waar mogelijk continueren.

Over 4 jaar worden alle verplichte stages van praktijkonderwijs, vso, vmbo en mbo (o.b.v. OCW-wetgeving) van de opleidingen uitgevoerd bij bedrijven die geregistreerd staan als erkend leerbedrijf met een bekwame praktijkopleider (leermeesters) om de kwaliteit van de opleiding te stimuleren en borgen. De stagebedrijven worden actief voorgelicht over hun rol bij de opleiding van de jongeren en ondersteund bij de begeleiding van de jongeren tijdens de opleiding. De stagebedrijven ontvangen informatie over beschikbare subsidiemogelijkheden van RVO voor het begeleiden van jongeren in het pro, vso, vmbo of mbo.

Voor het Hbo en WO stimuleren we de onderwijsinstellingen dat stages, comaker-opdrachten of afstudeeronderzoeken bij en/of voor het bedrijfsleven en instellingen in Lelystad uitgevoerd worden, als bijdrage aan innovatie in de stad.

Voorgesteld besluit:

119. Op basis van bovenstaand voorstel 'O-5 Keuzevrijheid en breder aanbod' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€120.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

120	Inzet incidentele middelen	4.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	O-6 Terugbrengen voortijdig schoolverlaten		-75	-150	-150	-125

Voortijdig schoolverlaten

Voorkomen dat jongeren voortijdig de school verlaten, dus zonder een diploma op havo-, vwo- of mbo niveau 2 behalen, is een belangrijk speerpunt van de raad. En de jongeren tussen 12 en 23 jaar die toch uitvallen uit het onderwijs, en dus vsv-er zijn, wordt een traject aangeboden om hun schoolloopbaan te hervatten, alsnog hun startkwalificatie te behalen, maar in ieder geval een passend (leer-)werktraject gaan volgen of ondersteuning aangeboden krijgen om een baan te verwerven, inclusief een civiel onderwijsdocument (diploma, mbo-certificaat, praktijkverklaring) en zo hun positie op de arbeidsmarkt te vergroten.

De raad heeft de inhoudelijke ambitie gesteld om het huidige aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) van 2,7% te laten dalen naar het landelijk gemiddelde van 1,7%. In het schooljaar 2020-2021 was het het vsv'ers in het VO 18 leerlingen (0,40% versus 0,42% landelijk), en in het mbo 157 studenten (6,58% versus 5,01% landelijk); dit zijn voorlopige cijfers van het ministerie OCW.

Voor Lelystad betekent dit een dubbele trendbreuk. Namelijk de landelijke toename van het aantal (nieuwe) vsv doorbreken, alsook inzetten op een forse daling van het aantal lokale vsv'ers. De daling van 2,7% naar 1,7% is daarmee een zeer grote opgave. Voortijdig schoolverlaten is een complex en multidisciplinair vraagstuk. De gemeente en onderwijsinstellingen (VO, MBO) hebben beiden een wettelijke taak om vsv te voorkomen. Waarbij de onderwijsinstellingen bij de preventie de primair

verantwoordelijke zijn, en de gemeente ondersteunend beleid uitvoert. Hierbij zet de gemeente naast onderwijsmiddelen, vooral ook jeugd- en zorgmiddelen in om de scholen te ondersteunen, faciliteren, adviseren bij een kwalitatief goed vsv-beleid. Alles met als doel om het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie van school gaat terug te brengen. Ondanks al die interventies is door de jaren heen nog geen noemenswaardige daling waar te nemen; mede gezien de diversiteit aan oorzaken voor schooluitval. Vanuit een partnerrelatie met de scholen en via het LEA, willen we inzetten op het versterken van het vsv-beleid van de scholen, alsook m.b.v. flankerend beleid bijvoorbeeld de basis van de onderwijskwaliteit te versterken. Ander flankerend beleid is de aanpak van het lerarentekort.

De bestrijding van de vsv in het VO en MBO is primair een taak van de gemeente, en werkt daarbij samen met de scholen en Werk & Inkomen. Het grote aantal jongeren dat (oud-)vsv is willen we actief terugdringen. Met het beperkte budget wil het college vooral perspectief bieden aan de vsv-jongeren in de vorm van de werk in combinatie met scholing en versterken van hun positie op de arbeidsmarkt.

Daarom stelt het college voor om 2 sporen te bewandelen: preventief en bestrijden.

- 1) Preventief: samen met de onderwijsinstellingen in het VO en MBO, inclusief praktijkonderwijs en vso, te starten met een evaluatie van het huidige vsv-beleid (inclusief het verzuimbeleid en reeds ingezette interventies en projecten. De activiteiten voor leerplichtige jongeren hangen sterk samen met opgaven vanuit jeugd en zorg en worden dan ook betrokken bij de evaluatie.
- 2) Bestrijden: aansluitend bij de lokale en regionale initiatieven, samen met de onderwijsinstellingen (mbo, vmbo, pro, vso), Werkbedrijf Lelystad, werkgevers en partners de vsv-ers een traject bieden dat perspectief geeft op een herstart van de schoolloopbaan, behalen van een startkwalificatie en/of een baan (bij voorkeur) in combinatie met een werkleertraject (hybride leren) dat resulteert in een baan en onderwijsdocument met civiele waarde. Welke interventies en projecten worden thans ingezet door onderwijsinstellingen en gemeente en welk effect hebben ze? Wat kan beter? Dit geldt zowel voor de jongeren die leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn, als de jongeren die niet meer leer-/kwalificatieplichtig zijn.

De vsv-aanpak heeft betrekking op zowel de aanpak onderwijs-intern (preventief) als de aanpak van bestrijding van de vsv, altijd in samenwerking met onderwijsinstellingen, externe partners die ondersteunend zijn aan het onderwijs, regionaal en in samenwerking met het bedrijfsleven.

De incidentele middelen worden benut om de bestaande vsv-aanpak van de scholen en van de gemeente te evalueren, een structurele verbetering door te voeren in de huidige aanpak en om op onderdelen een impuls te bieden waarmee een verlaging van het vsv bewerkstelligd wordt. Op basis van deze evaluatie zal blijken wat op de lange termijn nodig is om de ambitie van de raad waar te maken.

Startkwalificatie

Jongeren met een startkwalificatie, een havo-, vwo- of mbo niveau 2-3-4 diploma, hebben een stevigere positie op de arbeidsmarkt. In samenhang met de opgave voor vsv, worden jongeren die dreigen uit te vallen uit het onderwijs, gestimuleerd om hun schoolloopbaan te hervatten en in samenwerking met de onderwijsinstellingen passende interventies aangeboden. Voor niet-leerplichtige jongeren wordt ingezet op een passende opleiding gericht op toeleiding naar werk. Een goed voorbeeld in de samenwerking binnen Lelytalent en de inzet van praktijkleren in het mbo. We ondersteunen de ontwikkeling van flexibele opleidingsroutes en begeleidingsstructuur door de onderwijsinstellingen waarbij 'stapelen' van modules leidt tot het behalen van een startkwalificatie, maar in ieder geval een baan en een mbo-document (diploma, certificaat, praktijkverklaring).

Voorgesteld besluit:

120. Op basis van bovenstaand voorstel 'O-6 Terugbrengen voortijdig schoolverlaten' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met de volgende bedragen: -€75.000 in 2023, -€150.000 in 2024, -€150.000 in 2025 en -€125.000 in 2026 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

121	Inzet incidentele middelen	4.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	O-10 Pilot conciërges op basisscholen		-190	-195	-	-

De gemeente heeft beperkte invloed op de kwaliteit van het onderwijs. De Inspectie van Onderwijs kijkt bij de beoordeling naar taal, rekenen en lezen. Met de pilot conciërges in het primair onderwijs wil de gemeente onderzoeken of een conciërge indirect een rol zou kunnen spelen in de verbetering van de onderwijskwaliteit door het ontlasten van het onderwijsgevende personeel.

Doel van de pilot is het onderwijzend personeel in het PO te ondersteunen waardoor er meer tijd beschikbaar is voor het primaire onderwijsproces (bijv. leiding geven aan het lerarenteam en investeren in schoolontwikkeling) wat de kwaliteit van het onderwijs ten goede komt.

In 2023 en 2024 voert de gemeente in samenwerking met het primair onderwijs een pilot uit 4 scholen (4 scholen à 45.000 euro per jaar). De gemeente stelt in samenwerking met de scholen een profiel voor de conciërge op. Vervolgens werft ze kandidaten uit haar werkzoekendenbestand en stelt deze beschikbaar via het Werkbedrijf. Tevens ondersteunt de gemeente de pilot organisatorisch en beleidsmatig.

De pilot wordt na 2 schooljaren geëvalueerd (€25.000). Daartoe verrichten we een onderzoek om te inventariseren welke bijdrage de conciërges hebben geleverd, alsook welke andere personele factoren van invloed zijn op de kwaliteit van het onderwijs. De inzet van onderwijsassistenten, jobcarving, scholing e.d. wordt hierbij betrokken. Een goede nulmeting in het startjaar en eindmeting aan het einde maken hier uiteraard deel van uit.

Voorgesteld besluit:

121. Op basis van bovenstaand voorstel 'O-10 Pilot conciërges op basisscholen' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 bij te stellen met de volgende bedragen: -€190.000 in 2023 en -€195.000 in 2024 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

122	Inzet incidentele middelen	4.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	O-11 Realisatieplan lerarentekort		-150	-200	-200	-150

Het omvangrijke lerarentekort is in Lelystad een heel basaal probleem dat verdere (kwaliteits)ontwikkeling van het onderwijs in de weg staat. Vanwege de complexiteit van het lerarentekort is het nodig om goed in kaart te brengen wat de omvang en opbouw van het tekort is. Getalsmatig kunnen plat vacatures worden geteld, maar het zegt niks over de duurzaamheid en over de kwalitatieve tekorten die er bestaan. Openstaande plekken worden ingevuld met onbevoegd personeel, of met te lichte mensen met groot risico op uitval. Juist het zicht op deze verborgen tekorten is van belang voor een doelmatige en doeltreffende aanpak.

Eerder is er een actieplan i.s.m. de onderwijsinstellingen (PO, VO, MBO) opgesteld en gezamenlijk acties (zonder budget) uitgevoerd. Dit actieplan evalueren we samen met de onderwijsinstellingen najaar 2022. De effectieve acties zullen we continueren en uit werksessies moet blijken wat er nog meer nodig is en gerealiseerd kan worden, rekening houdend met de landelijke trend van lerarentekorten. Van deze evaluatie maakt een kwalitatieve en kwantitatieve inventarisatie deel uit.

Door samen met het onderwijs en overige partners een Realisatieplan op te stellen met concrete acties, wordt het doel nagestreefd om uiteindelijk in 2025 minstens in lijn met het landelijk gemiddelde te zitten.

Daarbij kijken we niet alleen naar openstaande vacatures (kwantitatief tekort), maar ook naar het kwalitatief lerarentekort (bijvoorbeeld niet bevoegden voor de klas), alsook creatieve oplossingen door herschikking van taken, kijkend naar de onderwijstaken en onderwijsondersteuning (jobcarving, functiecreatie).

Het gaat ook niet alleen om het werven van nieuwe docenten, maar bijvoorbeeld ook de juiste begeleiding kunnen organiseren voor (zij-)instromers, of taken beleggen bij onderwijsondersteuners. Daarnaast zijn andere domeinen van belang om Lelystad als vestigingsplaats aantrekkelijk te maken. Te denken valt aan huisvestingsafspraken, het hebben van aantrekkelijke recreatiemogelijkheden, een goed voorzieningenaanbod, etc. etc.

Voorstel is nog in 2022 te starten met de evaluatie van het laatste actieplan en gedegen inventarisatie van het kwantitatieve en kwalitatieve tekort, i.s.m. de onderwijsinstellingen en ev. partners. Begin 2023 wordt gestart met het opstellen van een Realisatieplan, welke eind eerste kwartaal gereed is en vanaf het tweede kwartaal in uitvoering genomen wordt. Essentieel hierbij is de maatschappelijke urgentie én dit proces en de activiteiten in nauwe samenwerking met de onderwijsinstellingen te doorlopen. Hierbij is een projectleider onontbeerlijk, evenals ambtelijke capaciteit en uitvoeringsbudget voor 2023 - 2026.

Voorgesteld besluit:

122. Op basis van bovenstaand voorstel 'O-11 Realisatieplan lerarentekort' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met de volgende bedragen: -€150.000 in 2023, -€200.000 in 2024, -€200.000 in 2025 en -€150.000 in 2026 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

123	Inzet incidentele middelen	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	N-1 Integraal plan bekendmaken Hoofdstad Nieuwe Natuur en trekkers		-2.000	-	-	-

Dat de opgave Natuur zo prominent in het raadsakkoord is opgenomen is een logisch gevolg op de gekozen koers waarbij Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur wordt versterkt en vergroening van de stad van belang is. De gemaakte afspraken binnen deze hoofdogave, de strategische agenda, LNL en Koersdocument vragen om een goede basis, nieuwe kaders en investeringen. Daarnaast vraagt het om een stevige inzet op lopende projecten zoals Nationaal Park Nieuw Land en het Kenniscentrum Nieuwe Natuur.

Met een integrale Agenda Natuur geven we invulling aan deze opgave. Hiermee leggen we het fundament voor maatregelen. Onder andere in relatie tot de verstedelijkingsopgave, recreatie, gezondheid en klimaatadaptatie. Hiermee dragen we bij aan de identiteit van Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur. Omdat het plan nog niet concreet is en pas eind 2022/begin 2023 kan worden opgeleverd is het verzoek de middelen te beklemmen en beschikbaar te stellen na akkoord van de raad.

Voorgesteld besluit:

123. Op basis van bovenstaand voorstel 'N-1 Integraal plan bekendmaken Hoofdstad Nieuwe Natuur en trekkers' een bedrag ter grootte van -€2.000.000 te beklemmen binnen de reserve ontwikkeling stad – in afwachting van besluitvorming in de raad over de nadere uitwerking.

124	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	N-6 Strategie wateroverlast en hittestress		-200	-	-	-

De lokale klimaatadaptatiestrategie bevat concrete doelstellingen en uitgangspunten en biedt ruimte voor participatie van inwoners en organisaties. Omdat de klimaatadaptatiestrategie nog niet is vastgesteld (voor 1 januari 2023) wordt verzocht het beoogde budget te beklemmen en bij besluitvorming beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de strategie. Het budget is benodigd om maatregelen te nemen die bijdragen aan het voorkomen van hittestress, droogte en wateroverlast en het opzetten en uitvoeren van een participatieplan.

Het participatieplan zal zich richten op uitvoering van projecten gericht op bewonersparticipatie (wat kunnen zij doen in eigen tuin en leefomgeving), samenwerking met basisscholen inzake het vergroenen van schoolpleinen alsmede het vergroenen van de stad. Zowel de plankosten als de uitvoeringskosten moeten bekostigd worden uit dit budget alsmede capaciteit vanuit de gemeente om hierin te kunnen faciliteren en te regisseren.

Voorgesteld besluit:

124. Op basis van bovenstaand voorstel 'N-6 Strategie wateroverlast en hittestress' de begroting 2023 bij te stellen met -€200.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

125	Inzet incidentele middelen	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-3 Uitbreiden blik economische samenwerking		-50	-	-	-

De raad wil de blik van de regionaal economische samenwerking uitbreiden naar Noord- en Oost-Nederland en de Randstad. De bestaande MRA-Samenwerking mag daarvoor niet in de weg staan. Van belang is een goede onderbouwing, of basis voor de gewenste uitbreiding van de regionaal economische samenwerking. Als eerste aanpak zal daartoe een externe opdracht worden uitgezet om, vanuit de belangen en onafhankelijkheid van Lelystad, het nut, de noodzaak, en de mogelijkheden van economische samenwerking met genoemde regio's te onderzoeken. Op basis van de conclusies en aanbevelingen van dat onderzoek zal een informatienota of startnotitie worden opgesteld en voorgelegd. Het incidentele bedrag is bedoeld om de externe onderzoeks-/adviesopdracht te bekostigen.

Voorgesteld besluit:

125. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-3 Uitbreiden blik economische samenwerking' de begroting 2023 bij te stellen met -€50.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

126	Inzet incidentele middelen	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-7 Inzetten op circulaire economie		-175	-175	-	-

Lelystad heeft zowel in de Metropool Regio Amsterdam en daarnaast met de provincie Flevoland en Flevolandse gemeenten de volgende intentieovereenkomsten ondertekend betreffende circulaire inkoop:

"Dat deze (gemeenten.red) in 2022 minstens 10% van alle producten, goederen en diensten circulair inkopen. In 2025 moet dit zijn opgelopen tot 50%. Daarna wordt gekeken hoe de overheden zo snel mogelijk naar 100% circulair inkopen en opdrachtgeverschap kunnen komen."

Met de inzet van dit budget wordt circulaire inkoop in een periode van twee jaar als vast onderdeel van de bedrijfsvoering van de gemeente geïmplementeerd in het (inkoop)beleid en bij die afdelingen die zich bezig houden met de inkoop van producten, diensten en goederen. Met de besteding van dit budget wordt het daartoe benodigde beleid opgesteld en de inkoopprocedures aangepast evenals de uitvraag en aanbestedingsprocedures. Daarnaast moet een meet-en beoordelingssystematiek van de circulariteit worden opgesteld en zal een monitoringssysteem worden ingericht. Daarmee zal de gemeente zijn goederen, producten en diensten circulair inkopen en de voortgang monitoren en daarover rapporteren.

Voorgesteld besluit:

126. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-7 Inzetten op circulaire economie' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 bij te stellen met -€175.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

127	Inzet incidentele middelen	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-9 Lelystad evenementenstad en verbreden Lelpas		-250	-250	-250	-250

In het raadsakkoord is een bedrag van €1.000.000 incidenteel gereserveerd om de naamsbekendheid en positieve aantrekkingskracht van Lelystad te versterken, onder andere door meer in te zetten op 'Lelystad evenementenstad'. Daarnaast is er een bedrag van €100.000 structureel gereserveerd onder de noemer 'Stadspromotie en evenementenstad'. Deze onderwerpen hebben een directe relatie met elkaar en hebben daarnaast ook raakvlakken met diverse andere ambities uit het raadsakkoord. In de uitwerking is er daarom met een integrale blik gekeken naar de inzet van bestaande middelen enerzijds en de inzet van deze nieuwe middelen anderzijds.

Via bijstelling 74 is reeds een integraal voorstel gedaan hoe de structurele middelen in te gaan zetten. In dit voorstel hieronder wordt uiteengezet hoe de gereserveerde incidentele middelen ingezet zullen worden. Zoals gezegd kunnen beide uitwerkingen niet los van elkaar gezien worden en vormt het feitelijk één geheel.

Voor wat betreft de inzet van de incidenteel gereserveerde middelen wordt voorgesteld om de aankomende vier jaar €250.000 per jaar beschikbaar te stellen, onderverdeeld naar:

- Aantrekken marketing - / communicatiemedewerker en werkbudget voor bekostiging van initiatieven / activiteiten komend uit de herijking van het merk Lelystad (€200.000 per jaar). De citymarketeer voert hierbij de regie en heeft ook een sturende rol bij specifieke campagnes cq. promotionele activiteiten die in de komende jaren worden opgezet vanuit specifiek daarvoor beschikbaar gestelde budgetten.
- Aantrekken en binnenhalen van (jaarlijks terugkerende) nieuwe evenementen, grotere sportevenementen en aansprekende concerten in de open lucht (€50.000 per jaar).

Over de huidige- en toekomstige inzet van de Lelypas worden op dit moment overleggen gevoerd met de uitvoerders van de Lelypas. Op het moment dat daar meer duidelijkheid over is zal de raad daarover worden geïnformeerd.

Voorgesteld besluit:

127. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-9 Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€250.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

128	Inzet incidentele middelen	7.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	E-13 Geen zonneparken ten koste van duurzame landbouw		-75	-	-	-

Met het raadsakkoord is bepaald dat zonneparken niet ten kosten mogen gaan van duurzame landbouw. Door het college is reeds concept beleid voorbereid welke ingaat op de ruimtelijke kwaliteit in relatie en energieproductie om de energiedoelstelling te behalen. (energieneutraliteit in 2025 Ecl. Mobiliteit). Momenteel is de provincie haar beleidskader aan het actualiseren. Nadat het provinciale beleid vastgesteld is kan de gemeentelijke uitwerking plaatsvinden waarin de impact op duurzame landbouw verwerkt moet worden. De verwachting is dat dit in Q1 van 2023 opgestart kan gaan worden, afhankelijk van de provinciale besluitvorming. Het benodigde incidentele budget zal ingezet worden om de impact van zonneparken op duurzame landbouw inzichtelijk te maken, een beoordelingskader te maken en de resultaten te verwerken in beleidsregels.

Voorgesteld besluit:

128. Op basis van bovenstaand voorstel 'E-13 Geen zonneparken ten koste van duurzame landbouw' de begroting 2023 bij te stellen met -€75.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

129	Inzet incidentele middelen	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	W-2 Stedelijke groei en bijbehorende opgave		-4.000	-	-	-

130	Inzet incidentele middelen	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	W-4 Inzet middelen voor gewenste groei en [...] maatschappelijke opgave		-4.000	-	-	-

In het raadsakkoord is er in totaliteit een bedrag van €8.000.000 aan incidentele middelen gereserveerd voor de groeiopgave van de stad. Het bewerkstelligen van groei in balans is echter een langjarige opgave – en vereist om die reden de inzet van structurele middelen. In het financieel perspectief 2023 – 2026 is er om die reden een PM opgenomen onder bijstelling '10 – Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopgave'.

Zoals ook in de toelichting van deze bijstelling wordt beschreven betekent dit dat er in aanloop naar de kadernota 2024 – 2027 gewerkt wordt aan een meerjarige aanpak gericht op uitvoering van de woningbouwversnelling. Deze uitwerking zal meer duidelijkheid bieden over de benodigde structurele middelen voor de jaren 2024 en verder – en daarmee de kwantificering van de structurele PM bedragen. In deze uitwerking zal ook meer duidelijk worden over wat er aan incidentele middelen benodigd is.

Zoals ook in de uitwerking van bijstelling '10 – Capaciteitsbehoefte in relatie tot verstedelijkingsopgave' wordt onderbouwd is er in 2023 een bedrag ter grootte van €1.250.000 benodigd. Om die reden wordt voorgesteld deze middelen in 2023 beschikbaar te stellen vanuit de €8.000.000 die voor dit doel gereserveerd zijn in het raadsakkoord. Het restant van deze middelen kan beklemd blijven binnen de reserve ontwikkeling stad, in afwachting van de hierboven genoemde nadere uitwerking.

Voorgesteld besluit:

129. Op basis van bovenstaand voorstel 'W-2 Stedelijke groei en bijbehorende opgave' en 'W-4 Inzet middelen voor gewenste groei en bijbehorende maatschappelijke opgave' de begroting 2023 bij te stellen met -€1.250.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

130. Op basis van bovenstaand voorstel 'W-2 Stedelijke groei en bijbehorende opgave' en 'W-4 Inzet middelen voor gewenste groei en bijbehorende maatschappelijke opgave' een bedrag van -€6.750.000 te beklemmen binnen de reserve ontwikkeling stad, in afwachting van de nader op te stellen uitwerking.

131	Inzet incidentele middelen	8.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	W-5 Actief grondbeleid met onderzoek naar wenselijkheid grondbedrijf		-	-	-	-

In het raadsakkoord was €2 miljoen incidenteel gereserveerd voor deze uitwerking. De aard van deze kosten is echter structureel, wat maakt dat de bijbehorende bijstelling is opgenomen in het financieel perspectief 2023 - 2026 (zie bijstelling 77). De reservering van deze incidentele middelen kan daarmee vervallen.

Voorgesteld besluit:

131. Op basis van bovenstaand voorstel 'W-5 Actief grondbeleid met onderzoek naar wenselijkheid grondbedrijf' de reservering uit het raadsakkoord te laten vervallen.

132	Inzet incidentele middelen	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	V-1 Impuls sportklimaat door investering in sportaccommodaties		-13.300	-	-	-

Een impuls geven aan het sportklimaat in Lelystad. Voor beheer en onderhoud van de huidige accommodaties, nu en in de nabije toekomst, wordt voorgesteld een eenmalige dotatie te doen aan het Sportbedrijf ter grootte van €1,3 miljoen in 2023. Dit naast het structureel verhogen van de subsidie, zoals voorgesteld in bijstelling 81.

Verouderde sportvoorzieningen worden de komende jaren vervangen en bij ruimtegebrek tijdig uitgebreid zodat deze modern en passend zijn. Er wordt hierbij geanticipeerd op de groei van de stad naar 100.000 inwoners. Leerlingen moeten nabij hun school het bewegingsonderwijs kunnen volgen. Hieronder valt ook in 2024 een voorstel voor een passende algemene sportaccommodatie in de nabijheid van het Porteuim. Hiervoor is in het raadsakkoord €12 miljoen aan incidentele middelen gereserveerd, welke in deze programmabegroting beklemd zullen worden. Na besluitvorming zullen deze incidentele middelen via een dekkingsreserve worden ingezet ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten.

Voorgesteld besluit:

132a. Op basis van bovenstaand voorstel 'V-1 Impuls sportklimaat door investering in sportaccommodaties' de begroting 2023 bij te stellen met -€1.300.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

132b. Op basis van bovenstaand voorstel 'V-1 Impuls sportklimaat door investering in sportaccommodaties' met ingang van 2025 een bedrag van -€12.000.000 te beklemmen binnen de reserve ontwikkeling stad, in afwachting van een nader op te stellen voorstel.

133	Inzet incidentele middelen	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	V-11 Meest kind- en jeugdvriendelijke stad van Nederland		-450	-	-	-

De raad heeft als ambitie gesteld om in 2026 de meest kind- en jeugdvriendelijke stad te zijn. Vanuit onder andere vrijetijd domein jeugd, het jongerenwerk, Integrale Gebiedsaanpak Lelystad-Oost, het sport- en speelbeleid en het onderwijs vinden er activiteiten plaats die bijdragen aan deze ambitie. Met het beschikbaar gestelde budget kan een extra stap gezet worden in de richting van de ambitie.

Het college stelt voor om een onderzoek te starten om in beeld te brengen wat nodig is om in 2026 verkozen te worden tot meest kind- en jeugdvriendelijke stad van Nederland. De verwachting is namelijk dat er meer nodig is op verschillende terreinen om deze ambitie waar te maken.

Voorgesteld besluit:

133. Op basis van bovenstaand voorstel 'V-11 Meest kind- en jeugdvriendelijke stad van Nederland' een bedrag van -€450.000 te beklemmen binnen de reserve ontwikkeling stad, in afwachting van nadere voorstellen.

134	Inzet incidentele middelen	3.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-6 Vergroten aantrekkelijkheid stadshart		-500	-500	-500	-500

Een toekomstbestendig en aantrekkelijk Stadshart is van groot belang om de groeiambitie van de stad te realiseren. Momenteel staat de leefbaarheid van het stadshart echter onder druk. De in het raadsakkoord gereserveerde €2.000.000 aan incidentele middelen worden ingezet voor een met elkaar samenhangende mix van maatregelen en acties waarmee de komende jaren de nodige impuls gegeven zal worden aan een aantrekkelijk en economisch bruisend Stadshart: een leefbaarheidsprogramma. Naast de verschillende nieuwe ontwikkelingen en projecten die uitgevoerd worden is er daarmee tevens aandacht voor het bestaande.

Het doel van het leefbaarheidsprogramma is een florerend Stadshart zowel tijdens als na de verschillende nieuwbouwontwikkelingen, waar inwoners graag komen en vertoeven. Om dit leefbaarheidsprogramma gestalte te geven wordt er een 'binnenstad regisseur' aangesteld die zorgdraagt voor de ontwikkeling van het afgebakende gebied 'Stadshart' in de breedste zin van het woord.

Iemand die zowel intern als extern hét gezicht van het centrum is, contacten onderhoudt met de ondernemers, eigenaren en bewoners en zorgdraagt voor de totstandkoming, uitwerking en uitvoering van een leefbaarheidsprogramma om te komen tot een goed functionerend en aantrekkelijk centrum.

Om substantieel invulling te kunnen geven aan deze rol wordt een leefbaarheidsbudget (afhankelijk van het programma tussen de €0,2 en €0,4 miljoen per jaar) ingericht dat deze binnenstadregisseur mogelijkheden en handelingsruimte biedt om snel en gericht in te spelen op zaken die zich voordoen. Hiertoe behoort ook de uitwerking van een centraal thema en het opstellen van het leefbaarheidsprogramma dat uiteen kan lopen van kleine ingrepen in de openbare ruimte, aanpak van lege etalages en kleinschalige evenementen.

Daarnaast is het voor de verbetering van het functioneren van het Stadshart van belang dat het winkelgebied compact en aaneengesloten is en er een gezellig plein ontstaat waar de horeca zich clustert. Onderdeel van het leefbaarheidsprogramma zou een stimuleringsregeling ter verplaatsing van ondernemers kunnen zijn. Op basis van een definitief programma voor het Stadshart kan dit instrument gericht ingezet worden (afhankelijk van het programma tussen de €0,2 en €0,4 miljoen per jaar).

Gedurende een periode van 4 jaar worden de totale kosten ingeschat op zo'n €2 miljoen, wat neerkomt op zo'n €0,5 miljoen per jaar. Het voorstel is om de middelen benodigd voor de binnenstadregisseur beschikbaar te stellen en de resterende €1,5 miljoen te beklemmen binnen de reserve ontwikkeling stad. Op basis van het te ontwikkelen leefbaarheidsprogramma kunnen deze middelen beschikbaar worden gesteld.

Voorgesteld besluit:

134a. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-6 Vergroten aantrekkelijkheid stadshart' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€125.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

134b. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-6 Vergroten aantrekkelijkheid stadshart' een bedrag - €1.500.000 te beklemmen binnen de reserve ontwikkeling stad, in afwachting van het nader te ontwikkelen leefbaarheidsprogramma.

135	Inzet incidentele middelen	2.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-7 Plan parkeren auto's stadshart		-50	-	-	-

Er wordt gewerkt aan nieuw parkeerbeleidsplan, welke naar verwachting eind dit jaar ter besluitvorming kan worden aangeboden. Dit heeft ook een aansluiting met hoe we om willen gaan met het parkeren in het stadshart. Daarom werken we gelijktijdig en/ of aansluitend op het nog vast te stellen parkeerbeleid een parkeerplan uit voor het stadshart. Waarbij er onderzoek wordt gedaan naar mogelijkheden en gevolgen van het eerste uur gratis parkeren en/of het instellen van een parkeerschijfzone (blauwe zone).

Voorgesteld besluit:

135. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-7 Plan parkeren auto's stadshart' de begroting 2023 bij te stellen met -€50.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

136	Inzet incidentele middelen	3.3	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SV-8 Stimuleren Zaterdagmarkt met groter oppervlak en promotiebudget		-25	-25	-25	-25

Het huidige beleid ondersteunt geen separate commerciële activiteiten met een marketingbudget. Voor het Stadshart loopt een proces om tot een marketingplan te komen vanuit de ondernemersvereniging. Het promoten van de markt zou bij voorkeur daar onderdeel van moeten zijn waarbij het overalldoel dus breder is dan de zaterdagmarkt. Dit geldt ook voor een mogelijke uitbreiding van de zaterdagmarkt. Een integrale benadering binnen bestaande processen om tot een aantrekkelijk stadshart te komen heeft de voorkeur. Daarom wordt voorgesteld voor de komende 4 jaar €25.000 per jaar beschikbaar te stellen als bijdrage, vanuit de markt aan het integrale marketingplan en vertegenwoordiging van de marktadviescommissie te betrekken bij de afstemming hierover.

Voorgesteld besluit:

136. Op basis van bovenstaand voorstel 'SV-8 Stimuleren Zaterdagmarkt met groter oppervlak en promotiebudget' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€25.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

137	Inzet incidentele middelen	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SD-5 Bestrijden eenzaamheid		-180	-180	-180	-180

In de komende vier jaar zal extra ingezet worden op het doorbreken van het taboe rond eenzaamheid, het bespreekbaar maken van dit onderwerp en vooral eenzaamheid signaleren bij de inwoners door erop af te gaan en de bewoners te ondersteunen bij het opbouwen van een nieuw netwerk. Het kan hierbij zowel gaan om jongeren als volwassenen/ouderen. We zullen samen met de deelnemers van de Ronde tafel tegen eenzaamheid (maatschappelijke organisaties in de stad) een plan van aanpak ontwikkelen waarbij we dichtbij de bewoners signaleren en hen toeleiden naar de activiteiten in de stad. Denk daarbij aan de Buurtkamers, eetgroepen, activiteiten in buurthuizen en MFA's e.d..

Door meer de wijk in te gaan tref je ook die inwoner die nog geen ondersteuning of hulp heeft maar wel behoefte heeft aan meer contact. Niet iedereen stapt zomaar een nieuwe groep binnen. Hier is begeleiding voor nodig. Daarom is het nodig extra professionals in te zetten die outreachend werken, aanvullend op de bekende plekken waar men nu de inwoner treft zoals het Sociaal Wijkteam en de Wmo aanbieders van begeleiding en dagbesteding. Daarnaast biedt dit ook de mogelijkheid om in contact te

komen met jongeren die eenzaam zijn. Samen met het onderwijs, de jongerenwerkers en Challege up kunnen eenzame jongeren begeleid worden naar bestaande activiteiten om zo nieuwe mensen te ontmoeten en een netwerk op te bouwen. De middelen kunnen ingezet worden voor de uitvoering hiervan. De details worden ingevuld met de deelnemers van de Ronde tafel tegen eenzaamheid.

Voorgesteld besluit:

137. Op basis van bovenstaand voorstel 'SD-5 Bestrijden eenzaamheid' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€180.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

138	Inzet incidentele middelen	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SD-7 Bekendheid minimaregeling		-25	-25	-25	-25

De tijden zijn veranderd en we hebben te maken met een flinke inflatie en stijgende prijzen. Hierdoor zal een nieuwe groep inwoners het steeds moeilijker krijgen om de eindjes aan elkaar te knopen. De extra middelen uit het raadsakkoord worden ingezet op het meer bekend maken van de minimaregelingen en de voorzieningenwijzer. We willen inwoners, voor wie dit relevant is, bereiken door o.a. regelingen en voorzieningen herhaaldelijk en via verschillende (nieuwe) wegen onder de aandacht brengen.

Het herhaaldelijk onder de aandacht brengen van diverse minimaregelingen en voorzieningen leidt er mogelijk toe dat het gebruik en daarmee het kostenniveau van de regelingen op uiteenlopende onderdelen binnen de gemeentelijke begroting toeneemt. Het exacte effect hiervan is op voorhand niet in te schatten, maar zal komende jaren actief gemonitord worden. De raad wordt hierover via de reguliere planning en controle cyclus geïnformeerd. Wanneer het nodig is de begroting aan te passen aan een groter beroep op (bepaalde) minimaregelingen wordt dit aan de raad voorgelegd.

Voorgesteld besluit:

138. Op basis van bovenstaand voorstel 'SD-7 Bekendheid minimaregeling' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€25.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

139	Inzet incidentele middelen	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SD-8 Vangnet voor meedoen kinderen		-50	-100	-80	-70

De tijden zijn veranderd en we hebben te maken met een flinke inflatie en stijgende prijzen. Hierdoor zal een nieuwe groep inwoners het steeds moeilijker gaan krijgen om de eindjes aan elkaar te knopen. Naast een structurele aanpak voor armoede, zal op korte termijn een plan gemaakt worden hoe deze mensen ondersteund kunnen gaan worden naast de maatregelen die op landelijk niveau genomen worden.

De structurele aanpak van armoede maakt integraal onderdeel uit van het sociaal domein (zoals ook benoemd in het raadsakkoord). In het raadsakkoord is de ambitie verwoord 'Geen kind met honger naar school'. Het is belangrijk om te kijken naar een (tijdelijke) oplossing voor nu (als gevolg van de stijging van (energie) prijzen zullen mogelijk veel meer kinderen met honger naar school gaan) en tegelijk toe te werken naar een structurele aanpak bij de bron, namelijk de ondersteuning van ouder/verzorgers.

Daarbij wordt ook gekeken naar andere leefgebieden - zoals sport, onderwijs en cultuur - waarbij uitgangspunt is dat alle kinderen mee moeten kunnen doen. Het is de bedoeling dat dit integraal onderdeel wordt van het brede armoedebeleid. Het plan zal in de eerste helft van 2023 ontwikkeld worden en in het derde kwartaal operationeel worden. Jaarlijks zal het plan worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld worden.

Voorgesteld besluit:

139. Op basis van bovenstaand voorstel 'SD-8 Vangnet voor meedoen kinderen' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met de volgende bedragen: -€50.000 in 2023, -€100.000 in 2024; -€80.000 in 2025 en -€70.000 in 2026 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

140	Inzet incidentele middelen	2.5	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SD-11 Voorstel gratis c.q. gereduceerd gebruik OV		-300	-	-	-

Er heeft voor de zomer een nieuwe aanbesteding OV-concessie IJssel-Vecht plaatsgevonden. Voor deze concessie is Provincie Flevoland verantwoordelijk. Deze nieuwe OV-concessie start in december 2023. In de komende periode tot aan de start van de concessie gaan wij over dit onderwerp in gesprek met provincie en vervoerder. Over dit onderwerp volgt in 2023 een voorstel voor mogelijke bijstelling.

Voorgesteld besluit:

140. Op basis van bovenstaand voorstel 'SD-11 Voorstel gratis c.q. gereduceerd gebruik OV' een bedrag van -€300.000 te beklemmen, in afwachting van nadere voorstellen.

141	Inzet incidentele middelen	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	OOV-7 Tegengaan cybercriminaliteit		-25	-25	-25	-25

Het aantal cybercrime delicten blijft doorstijgen. Afgelopen jaren heeft er een zichtbare verschuiving plaatsgevonden fysieke criminaliteit naar cybersdelicten. Daarnaast heeft de digitalisering een steeds grote impact op de levens van onze inwoners. De informatie- en netwerksamenleving wordt complexer. Dorpen en steden ontpoppen zich tot 'smart cities' waar digitale kansen volop worden benut. Maar dit brengt ook risico's met zich mee. In 2021 is het Uitvoeringsplan Digitale Veiligheid opgesteld om onze inwoners en ondernemers te ondersteunen in deze complexe wereld en ze weerbaar te maken tegen cybercriminelen. Ze beter te informeren wat de mogelijkheden zijn om cybercriminaliteit tegen te gaan.

Hiervoor is door de raad reeds €25.000 structureel beschikbaar gesteld. Echter om voldoende aandacht te geven en het programma goed uit te kunnen voeren is minimaal een verdubbeling nodig van het bedrag. Samen met (justitiële) partners, inwoners en ondernemers ingezet op een digitaal veilige stad. Belangrijk bij digitale veiligheid is de integrale aanpak ook dus samen met andere partners dan alleen justitiële en de bijdrage van inwoners en ondernemers. Komende 3 jaar richt dit uitvoeringsplan zich op:

- Cyberincidenten en cybercrisis
- Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
- Online aangejaagde ordeverstoring

Dit doen we door: oefenen & trainen van inwoners, jeugd en kinderen, ondernemers, ambtenaren en bestuur. Daarbij is een goede voorlichting van groot belang. In de Veiligheidsstrategie Midden Nederland is cybercrime als een van de speerpunten opgenomen. Samen met justitiële partners wordt ingezet om daders van cybercrime op te pakken en te vervolgen. Voor wat betreft een betere informatieveiligheid van het stadhuis zijn in deze programmabegroting eveneens middelen aangevraagd via bijstelling 17. Via die weg wordt informatiebeveiliging in het stadhuis sterk verbeterd en uitgevoerd via Lelystad Digitaal 2025.

Voorgesteld besluit:

141. Op basis van bovenstaand voorstel 'OOV-7 Tegengaan cybercriminaliteit' de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026 bij te stellen met -€25.000 per jaar ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

142	Inzet incidentele middelen	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	GS-1 Vroegtijdig betrekken belanghebbenden bij besluitvorming		-400	-	-	-

Qua proces ligt deze bijstelling bij de griffie. Het is echter nog de vraag welke uitwerking hieraan gegeven moet worden. Vroegtijdig belanghebbenden bij besluitvorming is mogelijk bedoeld voor de ambtelijke organisatie / het college.

Voorgesteld besluit:

142. Op basis van bovenstaand voorstel 'GS-1 Vroegtijdig betrekken belanghebbenden bij besluitvorming' een bedrag ter grootte van -€400.000 te beklemmen binnen de reserve ontwikkeling stad, in afwachting van nadere voorstellen.

143	Inzet incidentele middelen	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	Reservering uitvoeringsprogramma LNL 2023 - 2026		-2.000	-	-	-

Met het programmaplan LNL en het uitvoeringsprogramma 2021-2022 is de basis gelegd voor LNL en is gestart met de uitvoering. Voor de periode 2023-2026 wordt verder ingezet op het behalen van de LNL-doelstellingen richting 2040. In het Raadsakkoord zijn de LNL-opgaven als uitgangspunt genomen en zijn in het verlengde van de LNL-ambitie nieuwe werkzaamheden en dekkingen opgenomen.

Voor de periode 2023-2026 wordt een aanvullend uitvoeringsprogramma opgesteld op twee niveaus:

- Uitvoeringsprogramma Lelystad met Next Level inspanningen die aanvullend op de nieuwe werkzaamheden uit het raadsakkoord en de bestaande gemeentelijke werkzaamheden bijdragen aan het behalen van de LNL-doelstellingen. Hierbij wordt gekeken of er voor alle opgaven voldoende inspanningen zijn geformuleerd of dat er nog 'witte vlekken' zijn waar (extra) inzet op nodig is.
- Een afsprakenkader met Rijk en provincie waarin wordt uitgewerkt hoe Rijk en provincie vanuit hun bevoegdheden kunnen bijdragen aan het behalen van de LNL-doelstellingen.

Het aangevraagde budget is een reservering voor 2023. In het op te stellen uitvoeringsprogramma 2023-2026 en het Afsprakenkader Rijk-Regio worden de benodigde inspanningen en bijbehorende kosten inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Op basis van het uitvoeringsprogramma, het Afsprakenkader en/of het in 2023 op te stellen jaarplan voor 2024 wordt bepaald of aanvullende budgetten aangevraagd moeten worden bij de programmabegroting 2024-2027.

Voorgesteld besluit:

143. Op basis van bovenstaand voorstel 'Reservering uitvoeringsprogramma LNL 2023 - 2026' de begroting 2023 bij te stellen met -€2.000.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

Onderbouwing inzet incidentele middelen – reeds beklemd sociaal domein

144	Inzet incidentele middelen	6.72	Bedragen x € 1.000			
			2023	2024	2025	2026
	SD-9 Inzet op ondersteuning ouders, vroeg signalering en preventie		-2.000	-	-	-

De raad heeft de ambitie om ook in de komende raadsperiode extra in te zetten op opvoedondersteuning, (vroeg)signalering en preventieve inspanningen. Met de Aanpak sociaal domein is het versterken van de basis reeds in gang gezet, deels gefinancierd uit incidentele middelen tot en met 2024.

Het Versterken van de basis is een integrale aanpak, dat samen met lokale partners, kinderopvang en het onderwijs wordt vormgegeven. Hiermee wordt voorkomen dat er een projectencarrousel ontstaat. Met het Versterken van de basis stimuleren we om de beweging naar voren te maken: meer effectieve preventie, dat in samenhang gerealiseerd wordt en leidt tot minder druk op de specialistische jeugdhulp. Een duurzaam sterk voorveld is een voorwaarde voor deze beweging. De schaal waarop het Versterken van de basis wordt ingezet is beperkt, omdat de beschikbare middelen beperkt zijn. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een deel van de kinderopvanglocaties en basisscholen wordt versterkt, waardoor een beperkte groep kinderen en ouders extra ondersteuning ontvangt.

Effectieve preventie is geen kwestie van korte impulsen maar vraagt eigenlijk om structurele inzet. In het raadsakkoord zijn er echter geen structurele middelen beschikbaar gesteld. Wel is er in de tabel met incidentele middelen een PM post opgenomen onder de noemer 'inzet op ondersteuning ouders vroegsignalering en preventie'.

In de afgelopen programmabegroting heeft de raad €2 miljoen vanuit de algemene reserve beklemd voor het sociaal domein, met als kernpunten het versterken van de preventieve inzet ter voorkoming van specialistische hulp.

In de komende periode brengt het college de effecten van het versterken van de basis in beeld en wordt een concreet voorstel aan de raad voorbereid. Voorgesteld wordt om de reeds beklemd €2 miljoen in te zetten voor de versterking van de preventieve inzet jeugd. Bij deze uitwerking zal nadrukkelijk worden gekeken naar mogelijkheden om uiteindelijk binnen de begroting structurele dekking vrij te spelen voor de bekostiging van de tot dan toe incidenteel gefinancierde aanvullende preventieve inzet. Daarnaast wordt voorgesteld om met de beschikbaar gestelde middelen een start te maken met opgavegericht werken vanuit de Maatschappelijke (Doe) Agenda. Dit is nodig om de beweging van de Maatschappelijke Agenda in gang te zetten en om nieuwe ideeën ruimte te bieden.

Voorgesteld besluit:

144. Op basis van bovenstaand voorstel 'SD-9 Inzet op ondersteuning ouders, vroeg signalering en preventie' de eerder beklemd €2.000.000 te reserveren voor het nader uit te werken voorstel met betrekking tot het versterken van de preventieve basis en het opgavegericht werken vanuit de Maatschappelijke (Doe) Agenda.

4.4 Uiteenzetting financiële positie

Reserves

In het algemeen kan worden gesteld dat de reserves (= eigen vermogen) financiële risico's moeten afdekken, of gereserveerd staan voor incidentele besteding in de toekomst. Zonder eigen vermogen is er geen buffer om tegenvallers op te vangen en zal een negatief eigen vermogen ontstaan. Op dat moment zal een gemeente niet failliet gaan, maar zal de toezichthouder de gemeente onder preventief toezicht plaatsen en zal het negatief eigen vermogen moeten worden weggewerkt.

Artikel 43 van het BBV onderscheidt twee soorten reserves:

- algemene reserve: deze heeft geen specifieke bestemming en wordt vooral aangehouden als financiële buffer voor algemene risico's, het zogenoemde weerstandsvermogen. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.
- een bestemmingsreserve: dit zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Ook egaliseringsreserves hebben een bepaalde bestemming, de reserve wordt in dat geval bestemd voor het egaliseren van kosten in de tijd. De raad kan een verkozen bestemming echter ongedaan maken en besluiten een andere bestemming aan te wijzen.

De reserves die de klappen moeten kunnen opvangen zijn onderdeel van het weerstandsvermogen. De overige reserves hebben door eerdere besluitvorming van de raad al geleid tot verplichtingen en zijn daarmee (min of meer) niet meer vrij besteedbaar. In de tabel "verloop reserves" worden de begrote toevoegingen en uitnamen van de reserves voor de komende jaren inzichtelijk gemaakt. In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven.

Verloop reserves meerjarig (bedragen x€1.000)	Werkelijke stand eind 2021	Begrote Stand eind 2022	Begrote Stand eind 2023	Begrote Stand eind 2024	Begrote Stand eind 2025	Begrote Stand eind 2026
Algemene reserve						
Algemene reserve AD	26.641	22.767	23.604	23.944	24.367	24.584
Egaliseringsreserve grondexploitatie	9.717	8.731	8.731	8.731	8.731	8.731
Totaal Algemene reserve	36.359	31.498	32.334	32.675	33.098	33.315
Bestemmingsreserves						
Arbeidsplaatsen Flevokust	388	388	388	388	388	388
Egaliseringsreserve Parkeren	693	693	693	693	693	693
Egaliseringsreserve Re-integratie	250	250	250	250	250	250
Egaliseringsreserve Systeemwijziging Afschrijvingssystematiek	15.955	13.532	11.187	9.072	7.171	5.488
Egaliseringsreserves VO	2.414	671	183	56	-	-
Reserve ontwikkeling stad	17.463	35.909	36.744	36.613	36.068	35.818
Transitiefonds voor het sociale domein	792	660	660	660	660	660
Inzet weerstandsvermogen	1.000	3.950	3.950	3.950	3.950	3.950
Reserve bestemd resultaat	7.722	973	780	780	780	780
Totaal Bestemmingsreserves	46.676	57.026	54.835	52.462	49.959	48.027
Saldo van rekening						
Resultaat boekjaar voor bestemming	21.243	295	374	229	128	370
Totaal Saldo van rekening	21.243	295	374	229	128	370
Eindtotaal	104.278	88.819	87.543	85.366	83.185	81.711

Verloop reserves 2023 (bedragen x€1.000)	Begrote stand eind 2022	Begrote storting 2023	Begrote onttrekking 2023	Begrote stand eind 2023
Algemene reserve				
Algemene reserve AD	22.767	836	-	23.604
Egalisatiereserve grondexploitatie	8.731	-	-	8.731
Totaal Algemene reserve	31.498	836	-	32.334
Bestemmingsreserves				
Arbeidsplaatsen Flevokust	388	-	-	388
Egalisatiereserve Parkeren	693	-	-	693
Egalisatiereserve Re-integratie	250	-	-	250
Egalisatiereserve Systeemwijziging Afschrijvingssystematiek	13.532	-	2.345	11.187
Egalisatiereserves VO	671	-	488	183
Reserve ontwikkeling stad	35.909	2.500	1.665	36.744
Transitiefonds voor het sociale domein	660	-	-	660
Inzet weerstandsvermogen	3.950	-	-	3.950
Reserve bestemd resultaat	973	-	193	780
Totaal Bestemmingsreserves	57.026	2.500	4.691	54.835
Saldo van rekening				
Resultaat boekjaar voor bestemming	295	374	295	374
Totaal Saldo van rekening	295	374	295	374
Eindtotaal	88.819	3.710	4.987	87.543

Voorzieningen

Voor het opvangen van concrete risico's en verplichtingen in de toekomst worden voorzieningen gevormd. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om onderhoudsverplichtingen (zie ook paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen voor nadere inhoudelijke toelichting). In de tabel "verloop voorzieningen" is inzichtelijk gemaakt de hoe de komende jaren toevoegingen en uittaken uit de voorzieningen zijn begroot. Artikel 44 van het BBV stelt dat een voorziening wordt gevormd voor een verplichting of een redelijkerwijs in te schatten financieel risico. De uitgaven uit voorzieningen worden feitelijk al geautoriseerd door de raad bij het vormen van voorzieningen. Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch die redelijkerwijs te schatten zijn;
- op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Verloop voorzieningen meerjarig (bedragen x€1.000)	Werkelijke stand eind 2021	Begrote Stand eind 2022	Begrote Stand eind 2023	Begrote Stand eind 2024	Begrote Stand eind 2025	Begrote Stand eind 2026
Voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Alternatief FLO	1.108	1.108	1.108	1.108	1.108	1.108
Pensioen wethouders	6.124	6.206	6.287	6.369	6.450	6.532
Juridische geschil	1.038	1.038	1.038	1.038	1.038	1.038
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.270	8.352	8.433	8.515	8.596	8.678
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is						
GO Bovengronds	44.868	49.132	54.093	60.817	68.149	66.078
GO gebouwen	-	-	478	955	1.433	1.911
GO stadhuis	2.523	2.709	2.896	3.082	3.269	3.455
Kunstwerken	13.820	13.063	12.525	12.483	11.846	11.293
Riolering	46.662	49.288	51.693	54.627	57.537	60.234
Uitvoeringsrkt Tozo	5.484	5.484	5.484	5.484	5.484	5.484
VZ Begraafplaats	69	87	106	124	142	161
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	113.426	119.765	127.275	137.572	147.860	148.615
Eindtotaal	121.697	128.116	135.708	146.087	156.457	157.293

Verloop voorzieningen 2023 (bedragen x€1.000)	Begrote stand eind 2022	Begrote storting 2023	Begrote onttrekking, 2023	Begrote stand eind 2023
Voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Alternatief FLO	1.108	-	-	1.108
Pensioen wethouders	6.206	106	24	6.287
Juridische geschil	1.038	-	-	1.038
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.352	106	24	8.433
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
GO Bovengronds	49.132	10.916	5.955	54.093
GO gebouwen	-	2.183	1.705	478
GO stadhuis	2.709	186	-	2.896
Kunstwerken	13.063	1.966	2.505	12.525
Riolering	49.288	3.470	1.065	51.693
Uitvoeringskrst Tozo	5.484	-	-	5.484
VZ Begraafplaats	87	18	-	106
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	119.765	18.740	11.229	127.275
Eindtotaal	128.116	18.845	11.253	135.708

Balansprognose

Per balanspost is er op voorschrift van de nieuwe BBV regels een prognose gemaakt. Deze prognose is deels gebaseerd op ontwikkelingen uit het verleden en verwachte ontwikkelingen in de toekomst. Op de onderdelen waar de inschatting lastig te maken is, is het bedrag van de eindbalans van de laatste jaarrekening als uitgangspunt gebruikt. De balansprognoses zijn verder gebruikt voor de prognoses van verschillende ratio's zoals schuldquote, voorraadquote, Emu saldo etc. Deze ratio's zijn ook opgenomen in de paragraaf IBT (Interbestuurlijk toezicht).

Activa (bedragen x €1.000)	Rekening 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	1.367	1.367	1.367	1.367	1.367	1.367
Materiële vaste activa	277.751	266.129	254.966	244.360	234.285	224.714
Financiële vaste activa	33.183	32.258	32.720	32.489	32.605	32.547
Totaal Vaste activa	312.301	299.754	289.053	278.216	268.257	258.627
Vlottende activa						
Vorraden	72.904	66.209	95.143	71.310	47.476	20.904
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	39.328	39.328	39.328	39.328	39.328	39.328
Liquide middelen	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938
Overlopende activa	19.728	20.367	20.367	70.367	70.367	70.367
Totaal Vlottende activa	136.898	130.841	159.776	185.942	162.109	135.537
Totaal Activa	449.199	430.595	448.829	464.158	430.365	394.164
Passiva (bedragen x €1.000)						
Vaste Passiva						
Eigen vermogen	104.278	110.228	114.576	118.430	129.999	131.391
Voorzieningen	124.098	128.253	137.575	150.110	162.687	162.687
Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	119.193	96.323	73.007	79.914	76.710	73.562
Totaal Vaste Passiva	347.570	334.804	325.158	348.454	369.397	367.640
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden korter dan 1 jaar	28.954	11.954	11.954	21.954	31.954	11.954
Overlopende passiva	72.675	83.837	111.716	93.751	29.015	14.570
Totaal Vlottende passiva	101.629	95.791	123.670	115.705	60.969	26.524
Totaal Passiva	449.199	430.595	448.828	464.158	430.365	394.164

Activa

Uitgangspunten prognose per balanspost activa:

➤ Materiele vaste activa

Materiele vaste activa bestaat uit investeringen met economisch nut (gebouwen, gronden) en erfpacht gronden. Uitgangspunt voor de prognose is de investeringsplanning en afname van de waarde door o.a. afschrijvingen en of verwachte verkopen Tegelijkertijd is ook het uitgangspunt dat de gronden in waarde gelijk blijven. Prognose is een afname van gemiddeld 5% per jaar.

➤ Financiële vaste activa

Financiële vaste activa bestaat uit deelnemingen en langlopende uitgaande leningen. Er worden geen wijzigingen van de waarde van de deelnemingen verwacht en voor de langlopende leningen is (rekening houdend met aflossingen) het gemiddelde van de afgelopen 2 jaar als uitgangspunt gebruikt. De waarde gelijk aan laatste jaarrekening met uitzondering van de langlopende leningen. De prognose is dat deze balanspost de komende jaren stabiel blijft.

➤ Vorraden (voorraad bouwgrond)

Het uitgangspunt van deze prognose is de meest recente Meer-jaren Prognose grondexploitaties (MPG) waarbij is verdisconteerd de investeringen in de bouwgrond (toename) en verkopen (afname). De voorraden lopen in 2023 op door de nieuwe grondexploitatie Flevokust Binnendijks.

➤ Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar (Debiteuren)

De verwachting is dat de debiteuren Algemeen en -Belastingen zullen dalen, de BTW/BCF vordering ongeveer gelijk blijft maar de debiteuren Soza zullen stijgen. Op dit moment moeilijk in te schatten welke kant het precies opgaat, of de stijgingen gelijk zullen zijn aan de dalingen. Daarom is gekozen om het volume van laatste afgesloten boekjaar (2021) aan te houden in de prognose.

➤ Liquide middelen

Gestuurd wordt om zo weinig mogelijk saldo aan voorschotten op de bank aan te houden in verband met het schatkistbankieren. Het uitgangspunt is het gemiddelde bedrag per jaar van (€7.000) aangehouden .

➤ Overlopende activa

Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2021) en is een sluitpost opgenomen voor het aansluiten van het balanstotaal.

Passiva

Uitgangspunten prognose per balanspost passiva:

➤ Eigen Vermogen: betreft reserves

Het aantal egaliseriereserves om kosten fluctuaties af te dekken is toegenomen. De verwachting is dat de bestemmingsreserves de komende jaren zullen afnemen om de door de raad besloten doelen te behalen. De afname is in besluitvorming geformaliseerd. Op basis van het verwachte verloop van deze bestedingen nemen de reserve af.

➤ Voorzieningen:

De voorzieningen betreffen vooral de ICL voorzieningen. Het verloop van de voorzieningen is gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen.

➤ Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar op langer

De prognose van de opgenomen leningen is gebaseerd op de liquiditeitsprognose (zie paragraaf financiering). Op het onderdeel waarborgsommen wordt als uitgangspunt gehanteerd, het gemiddelde van de afgelopen 2 afgesloten boekjaren.

➤ Vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar (kasgeldleningen en kortlopende schulden)

Voor de kasgeldleningen wordt verwacht dat er in 2022 en 2023 geen kasgeldleningen worden opgenomen door grotere cashflow uit opbrengsten grondexploitaties. Daarna lopen de kasgeldleningen weer op naar het maximum van €20 mln.. Voor de overige kortlopende schulden wordt de waarde van de laatste jaarrekening gehanteerd.

➤ Overlopende passiva

Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2021) en is een sluitpost opgenomen voor het aansluiten van het balanstotaal.

EMU saldo

EMU saldo (begroting) (Bedragen x €1.000)		Realisatie jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Meerjarenbegroting			
				2023	2024	2025	2026
+	1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-16.154	-1.860	-981	-1.803	-1.951	-1.346
+	2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.063	11.261	11.389	11.471	11.496	11.279
+	3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	19.306	17.715	18.845	18.925	19.005	19.085
-	4. Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	75.378	-9.726	-10.701	-10.837	-9.959	-9.629
+	5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	10.108	0	0	0	0	0
+	6. Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
-	7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, w onrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	10.534	16.595	19.826	15.148	10.851	7.195
+	8. Baten bouw grondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	21.967	27.577	42.286	29.415	31.807	19.950
-	9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	1.956	7.874	8.455	6.266	6.766	15.334
-	10. Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
	11. Verkoop van effecten:						
	a) Gaat u effecten verkopen ? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee	nee
-	b) Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo		-43.580	-48.039	53.959	47.431	52.700	36.069

Toelichting

Omdat de kosten van de huidige grondexploitaties voor het merendeel al zijn gemaakt zullen op deze grondexploitaties vooral nog opbrengsten binnenkomen. Hierdoor is de inkomende cashflow hoger dan voorgaande jaren, wat resulteert in een positief EMU saldo vanaf 2023.

Bijlage 1: Subsidieoverzicht

De hoogte van de aangevraagde subsidies is bepalend voor de verantwoordingseisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten aan bij de verantwoordingseisen die op basis van bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot €5.000
- Subsidies van €5.000 tot €100.000
- Subsidies van €100.000 of meer

Verleende subsidies 2022 per verantwoordingscategorie	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stand tot september 2022		
Subsidies tot 5000,- direct vastgesteld	26	85.583
Subsidies tot 5000,- met vaststelling	35	114.247
Subsidies van 5000,- tot 100.000,-	102	2.845.654
Subsidies vanaf 100.000,-	41	27.418.496
Eindtotaal	204	30.463.980

In deze bijlage wordt er een specificatie opgenomen van de subsidieplafonds in 2023, de 1^e lijst geeft de subsidieplafonds weer van de zogenoemde begrotingssubsidies (gekoppeld aan de vigerende begroting waarbij per instelling het plafond vastligt). De 2^e lijst geeft de subsidieplafonds 2023 weer van de overige regelingen, waarbij per regeling een plafond geldt.

Daarnaast is in deze bijlage is een specificatie opgenomen van de (tot nog toe) verleende subsidies 2022. Bij de jaarrekening 2022 wordt een lijst met definitief verleende subsidies 2022 opgenomen. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies, gerelateerd aan de binnen deze programmabegroting opgenomen taakvelden, zijn er verschillende dwarsdoorsneden van de data gemaakt:

- 1) De 1^e lijst geeft de subsidieplafonds 2023 per begrotingssubsidie weer.
- 2) De 2^e lijst geeft de subsidieplafonds 2023 per regeling weer.
- 3) De 3^e lijst geeft de verleende subsidies 2022 per taakveld weer.
- 4) De 4^e lijst geeft het verleende subsidie bedrag 2022 per instelling weer.

Op de tabel op de volgende pagina wordt per taakveld het verleende subsidie bedrag 2022 weergegeven.

Verleende subsidies 2022 per taakveld	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stand tot september 2022		
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	14	56.837
1.2 Openbare orde en veiligheid	6	285.296
2.1 Verkeer en vervoer	2	39.197
3.1 Economische ontwikkeling	3	80.000
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	1	121.850
3.4 Economische promotie	1	8.500
4.2 Onderwijshuisvesting	1	202.670
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	28	6.086.221
5.1 Sportbeleid en activering	24	162.193
5.2 Sportaccommodaties	0	3.771.131
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	28	3.183.499
5.6 Media	3	2.362.432
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	46	7.714.399
6.2 Wijkteams	4	1.836.074
6.3 Inkomensregelingen	7	883.526
6.5 Arbeidsparticipatie	4	578.650
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4	735.385
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2	110.056
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	2	223.628
7.1 Volksgezondheid	9	1.598.580
7.3 Afval	0	5.000
7.4 Milieubeheer	11	68.776
8.1 Ruimtelijke ordening	4	350.080
Eindtotaal	204	30.463.980

1. Subsidieplafonds begrotingssubsidies

Subsidieplafonds 2023 begrotingssubsidies		
Naam gesubsidieerde instelling	Omschrijving	Subsidieplafond 2023
Amethyst verslavingszorg	sociale activering	33.324
Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	60.714
Bureau gelijke behandeling Flevoland	Preventie	31.359
Bureau gelijke behandeling Flevoland	HLTBI-beleid	48.943
Bureau gelijke behandeling Flevoland	WGA-taken	65.978
GGD Flevoland	Coördinatie nazorg ex-gedetineerden	43.866
GGD Flevoland	Uitvoering plusproducten	315.333
GGD Flevoland	JOGG regisseur	48.443
GGD Flevoland	Gezonde school regisseur	8.769
GGD Flevoland	Activiteitenbudget JOGG	52.424
Humanitas district Noordwest	Thuis administratie	67.892
Humanitas district Noordwest	Homestart	90.606
Icare st. Jeugdgezondh.zorg	Jaarlijkse subsidie uniform, maatdeel, prenatale zorg	1.428.376
Icare Thuiszorg	Ernstig ontregelde gezinnen (gezondheidszorg)	137.705
Inter Kerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Jaarlijkse subsidie	397.611
Jeugd cultuurfonds	Subsidie jeugdfonds sport en cultuur	283.264
Jinc Flevoland	voorbereiding arbeidsmarkt jongeren (PO)	36.697
Kubus	Combinatiefuncties/cultuurcoach stad en wijk	45.440
Kubus	Jaarlijkse subsidie Kubus	1.514.328
Kubus	Jaarlijkse subsidie Corneel	382.566
Kubus	Intendant	54.575
Kwintes	GGZ inloop + GGZ in de wijk	246.609
Lelystadse Uitdaging	Verbindingen tussen bedrijfsleven en maatschappelijke or,	13.596
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland MDF	Jaarlijkse subsidie	2.976.650
MBO College Lelystad	RIF circulaire economie	30.850
MBO College Lelystad	Lelytalent	230.000
MEE IJsseloevers	Jaarlijkse subsidie	786.357
OSOL	activiteiten gezamenlijke ouderbonden	6.414
Samenwerkingsverband Huis voor Taal	Huis voor taal	100.000
Samenwerkingsverband POLD (basis onderwijs)	Dyslexie loket	64.135
Slachtofferhulp Nederland	jaarlijkse activiteiten slachtofferhulp	17.469
Sportbedrijf	combinatiefunctionaris	34.534
Sportbedrijf	Sportparade 2023	12.827
Sportbedrijf	Jaarlijkse subsidie Sportstimulering	4.096.077
Stichting Georganiseerd Overleg IJs	Jaarlijkse subsidie	47.564
Stichting Agora	Jaarlijkse subsidie	1.132.767
Stichting Bram	Naschoolse- en vakantieactiviteiten	27.420
Stichting Cultuur voor Lelystad	Lelystart	36.190
Stichting Dierenweiden Lelystad	Jaarlijkse activiteiten	10.877
Stichting Eduvier	Flevodrome	374.123
Stichting Erfgoed Advies Flevoland	Erfgoedcommissie	5.345
Stichting Filmtheater Lelystad	Vertonen van kwaliteitsfilms	5.676
Stichting Flevomeer Bibliotheek	Jaarlijkse subsidie	2.367.551
Stichting herdenken, verzoenen en vrijheid Lelystad	Herdenkingsplechtigheden 4 en 5 mei	9.384
Stichting Kunstuitleen Lelystad	kunstexploitatie	13.525
Stichting Leergeld Lelystad	Subsidie leergeld	64.135
Stichting Radio Lelystad	Lokale publieke omroep	35.765
Stichting Respijthuis Lelystad	Logeerhuis	125.435
Stichting samenwerkingsverband PO voortgezet onderwijs Lelystad	Arrangementsklassen/Op de rails	245.852
Stichting School	Combinatiefuncties	84.736
Stichting School	Lelystad Kenniscentrum Talent	13.896
Stichting VanHarte	Buurtmobilisatie/resto-avonden	14.679
Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse subsidie	3.956.395
Studiecentrumc2	Plustijd	213.785
Tactus Verslavingszorg	Gezondheidszorg	137.770
Veilig Verkeer Lelystad	Activiteiten rondom veiligverkeer Lelystad	23.000
Woonzorg Flevoland	Dementheek	14.766
Totaal begrotingsubsidies 2022		22.724.364

2. Subsidieplafonds per regeling

Subsidieregeling	Subsidieplafond 2023
Subsidieregeling activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	77.988
Subsidieregeling amateurkunst 2021 periode 01-01 t/m 30-06	68.968
Subsidieregeling amateurkunst 2021 periode 01-07 t/m 31-12	68.968
Subsidieregeling beeldende kunsten en vormgeving 2021	108.100
Subsidieregeling breedtesport 2021	21.144
Subsidieregeling deskundige technische leiding sport 2021	61.326
Subsidieregeling deskundigheidsbevordering amateurkunst 2021	2.500
Subsidieregeling evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	15.710
Subsidieregeling investeringen sportaccommodaties 2021	26.261
Subsidieregeling kaderopleidingen sport 2021	4.000
Subsidieregeling letteren 2021	26.000
Subsidieregeling podiumkunsten 2021: 01-01 t/m 30-06	24.500
Subsidieregeling podiumkunsten 2021: 01-07 t/m 31-12	24.500
Subsidieregeling sportevenementen 2021	25.419
Subsidieregeling watersport 2021	25.726
Subsidieregeling zelfstandige buurcentra	52.000
Subsidieregeling herbruikbare bekens bij evenementen	10.000
TOTAAL subsidieregelingen 2023	643.110

3. Verleende subsidies per taakveld

Verleende subsidies 2022 per taakveld			
Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	S.V. Batavia '90	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	2.787
	Sportbedrijf Lelystad	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	30.445
	Esmay Alinda PT&N Powervrouwen	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	1.584
	Spetter & Spatter	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	1.320
	Gym Inn Lelystad	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	3.000
	SteeFITT Leefstijlcentrum	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	330
	Algemene korfbalvereniging Exakwa	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	330
	0320 BV	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	3.000
	Konditorei Noor	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	1.320
	KernGezond Sport B.V.	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	3.000
	Steakhouse Steak van de Keizer	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	1.925
	RAF Sport Lelystad	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	3.000
	Intratuin Lelystad	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	2.156
	Stichting MotorCross Lelystad	compensatie controle op coronatoegangsbewijzen	2.640
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en brandweer			56.837
1.2 Openbare orde en veiligheid	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	WGA en voorlichting/preventie	30.328
	GGD Flevoland	Nazorg ex-gedetineerden Jeugd	42.424
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	activiteiten IDO	41.822
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt huiselijk geweld	10.171
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse activiteiten 2022	151.476
	Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	Herdenkingsplechtigheden 4 en 5 mei	9.075
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid			285.296
2.1 Verkeer en vervoer	Veilig Verkeer Lelystad	Projecten verkeersveiligheid Lelystad	22.897
	Stichting Lelystad Schoon	Bestrijding zwerfafval 2022-2023	16.300
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer			39.197
3.1 Economische ontwikkeling	Stichting Tulpenroute Flevoland	Tulpenroute	5.000
	Stichting Vrijdag Alles Mag	Street art festival Winter's Block Murals	50.000
	City Marketing Lelystad	Simac Ladies Tour 2022	25.000
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling			80.000
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	Stichting BIZ-Larserpoort	BIZ Larserpoort 2022	121.850
Totaal 3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen			121.850
3.4 Economische promotie	Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	Nationale Oldtimerdag 19-6-2022	8.500
Totaal 3.4 Economische promotie			8.500
4.2 Onderwijshuisvesting	Stichting School	SUVIS Boeier, Driemaster en Lepelaar	202.670
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting			202.670

Verleende subsidies 2022 per taakveld (vervolg)			
Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Avonturiers Lelystad	VVE programma Uk en Puk	27.996
	Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	vve	287.200
	Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	programma ON3/OAB 2022	197.150
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Brede Regeling Combinatiefuncties Kernscholen 2022	24.442
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Cultuurcoach 2022	19.266
	GO! Kinderopvang	peuteropvang en VVE	1.627.049
	GO! Kinderopvang	talentengroepen	88.216
	GO! Kinderopvang	VVE op de voorschool	595.341
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	vve	38.509
	JINC Flevoland	Jaarlijkse activiteiten	35.490
	ROC Flevoland	Bouwacademie	15.000
	ROC Flevoland	Bouwschool	100.000
	ROC Flevoland	Circulaire Economie	10.000
	ROC Flevoland	Logistiek LLO	66.000
	ROC Flevoland	Onderzoekend leren kinderopvang	10.000
	Sportbedrijf Lelystad	Jaarlijkse subsidie	190.460
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	Peuteropvang en onderwijsachterstanden	100.000
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	Onderwijsachterstanden - wijkgerichte aanpak 2022	184.757
	Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	Stimulering ontwikkeling bedreigde peuters	118.214
	Stichting Prokino Kinderopvang	peuteropvang en VVE	63.777
	Stichting School	Activiteiten in het kader van onderwijsachterstand	1.306.860
	Stichting School	ONT	519.497
	Stichting School	Inzet combinatiefuncties t.b.v. brede school 2022	81.950
	Stichting School	Combinatiefuncties 2022	80.565
	Stichting voor voortgezet onderwijs (SVOL)	Versterken van de onderwijsketen - BOLboot	10.000
	Kindercentrum Fitte Kanjers	peuteropvang en VVE	141.782
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	impulsregisseur	140.000
	Bigfoot Partyverhuur	Springkussen Festival (Motiemarkt)	6.700
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			6.086.221
5.1 Sportbeleid en activering	Atletiekvereniging Spirit	Deskundig technische leiding sport	4.441
	Basketbalvereniging Flevomusketiers	Deskundig technische leiding sport	625
	Flevostar	Sportbeoefening voor hartpatiënten	700
	Indoor Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Lawn Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Lawn Tennisvereniging Lelystad	Aanleg 2 padelbanen	10.000
	S.V. Batavia '90	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Schaatstraininggroep Lelystad	Deskundig technische leiding sport	980
	Schaatstraininggroep Lelystad	schaatsen kosten baankaarten	4.000
	Sportbedrijf Lelystad	Sport- en Vitaliteitsakkoord 2022	40.000
	Stichting Dutch Extreme	NK Windsurf Slalom 2022	3.500
	Stichting Lelystad Vitaal	Nationale Sportweek	4.000
	Stichting Lelystad Vitaal	Calisthenics-plek Woldpark	4.000
	Stichting Lelystad Vitaal	Platform Openbare Ruimte	4.000
	Stichting Lelystad Vitaal	Side Events Simac Ladies Tour	3.000
	SV Lelystad'67	Deskundig technische leiding sport	5.268
	Tennisvereniging Poseidon	Deskundig technische leiding sport	8.325
	Voetbalvereniging Unicum	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Volleybalvereniging Volta	Deskundig technische leiding sport	1.688
	Watersportvereniging Lelystad-Haven	Lelystad Regatta 2022	4.000
	Watersportverbond	Allianz Regatta / Dutch Water Week	8.000
	Watersportverbond	optimist on Tour	4.000
	Algemene korfbalvereniging Exakwa	Schoolkorfbaltoernooi	2.435
	Algemene korfbalvereniging Exakwa	Aanleg kunstgrasveld	9.232
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering			162.193
5.2 Sportaccommodaties	Sportbedrijf Lelystad	Jaarlijkse subsidie	3.771.131
Totaal 5.2 Sportaccommodaties			3.771.131

Verleende subsidies 2022 per taakveld (vervolg)			
Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	COV Stella Maris	Deskundigheidsbevordering	500
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Corneel	182.115
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Exploitatie	1.462.890
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Intendant	51.771
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Corneel 2e helft 2022	182.115
	Harmonieorkest Lelystad	Voorstellingen	3.900
	Harmonieorkest Lelystad	Voorstellingen 2e helft 2022	4.230
	Kamerkoor Lelystad	Zomerconcert	1.163
	Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	Natuurkunstpark	18.500
	Show- en trompetterkorps X-treme	uitvoeringen 1e helft 2022	2.500
	Stichting Agora	Exploitatie Agora 2022	1.096.506
	Stichting Apollo	Nieuwjaarsconcert 2022	2.500
	Stichting Apollo	Apollo met Mozart en Schubert mei 2022	5.000
	Stichting Apollo	Concerten orkest uit Oekraïne	10.600
	Stichting Culturele	Tour of Art Flevoland 2022	9.515
	Stichting Erfgoedadvies Flevoland	Het verstrekken van onderbouwde adviezen ten aanzien van het gemeentelijk cultureel erfgoed van Lelystad	5.169
	Stichting Filmtheater Lelystad	Filmtheater	5.000
	Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	Festival Via Musica 2022	2.500
	Stichting Kunstuitleen Flevoland	Exploitatie kunstuitleen	13.000
	Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	Festivaldag NFFS 2022	10.000
	Stichting Radio Lelystad	Verzorgen van radio uitzendingen	21.000
	Stichting Radio Lelystad	Doorgifte OLON mediahub	3.921
	Stichting Radio Lelystad	Kosten Zendmast Alticom Toren 2022	9.668
	Stichting Uitgast	Feniks-ode aan Cultuur en Natuur 2022	12.000
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Iktoon	4.936
	Stichting Grachtenfestival	Concerten in Nationaal Park Nieuw Land	20.000
	Stichting Jolpop	Jolpop festival	7.500
	Stichting Cultuur voor Lelystad	LelySTART Meent Festival 2022	35.000
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.			3.183.499
5.6 Media	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Bibliotheekactiviteiten 2022	2.283.903
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse activiteiten 2022	63.111
	Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	Sunsation 2022	10.000
	Stichting Poëtikos	Nationale Stadsdichtersdag 2022	5.418
Totaal 5.6 Media			2.362.432

Verleende subsidies 2022 per taakveld (vervolg)			
Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	LHBTI	45.000
	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	WGA en voorlichting/preventie	61.454
	Buurtvereniging Het Palet	Jaarlijkse activiteiten sociaal cultureel werk	14.000
	GGD Flevoland	Uitvoering plusproducten	523.255
	GGD Flevoland	Versterken van de basis opgave 1	93.597
	Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	Ontmoeting en Steun bij Rouw en Verlies	6.997
	Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	Humanitas Ontmoeting motiemarkt	36.000
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	versterken van de basis	313.180
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	uitvoering basispakket JGZ 0-4 jarigen en maatwerkactiviteiten	158.887
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	activiteiten IDO	261.026
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	activiteiten Dukkalf	74.078
	MDF	Jaarlijkse activiteiten 2022	2.455.094
	NVZ de Zonnebloem	activiteiten voor- en bezoek- van mensen met een lichamelijke beperking	4.000
	OSOL	Activiteiten gezamenlijke ouderenbonden	6.203
	Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	Jaarlijkse activiteiten	2.785
	Repaircafe Lelystad	in stand houden van repaircafe	2.408
	Scouting Ascanen Lelystad	scoutingactiviteiten	3.600
	Scouting Bramziger Lelystad	Scoutingactiviteiten op het water 2022	3.635
	Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	scoutingactiviteiten	4.978
	Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	Bouw clubhuis luchtscouts	40.000
	Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers van verkeersongevallen en geweldsdelicten	16.895
	Stichting Buurtcentrum De Brink	Jaarlijkse activiteiten 2022	26.998
	Stichting Buurtcentrum De Joon	activiteiten van buurtcentrum	8.000
	Stichting Dierenweiden Lelystad	In stand houden en ontwikkelen van twee kinderboerderijen	10.000
	Stichting Het belevenissenbos Lelystad	beheer van het Belevenissenbos	8.000
	Stichting Inloophuis Passie	Vrijwilligerswerk	8.000
	Stichting Jediah	koken en verstrekken maaltijd aan mensen in de armoede	4.322
	Stichting Lelystadse Uitdaging	Lelystadse uitdaging	8.415
	Stichting MEE IJsseloevers	Jaarlijkse subsidie	46.351
	Stichting MFA de Windhoek	Jaarlijkse activiteiten	15.650
	Stichting Scouting John F. Kennedy	Scouting activiteiten	4.750
	Stichting Van Harte	buurtmobilisatie	14.000
	Stichting Welzijn Lelystad	jeugdactiviteiten	52.000
	Stichting Welzijn Lelystad	versterken van de basis	50.000
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse activiteiten 2022	2.886.535
	Stichting Welzijn Lelystad	Wet inburgering	116.770
	Stichting Welzijn Lelystad	Activiteitenbudget Jongeren Maken De Stad (JMDS)	15.000
	Vereniging Humanitas	HomeStart	63.967
	Vereniging Humanitas	thuisadministratie	50.450
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	versterken van de basis	154.192
	UTOpodium	Diverse activiteiten 2022	6.056
	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	Vrijwilligersactiviteiten	8.730
	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	Openingsfeest "Ons plekje"	1.500
	Stichting Dop en Erwt	Vakantie Woensdag bij Dop en Erwt	911
	Stichting 4 Fusion	Onderhoud en aanbieding activiteiten tuin van 4fusion 2022	8.000
	Alzheimer Nederland	Bezoek Floriade door inwoners met dementie en hun mantelzorgers	7.500
	Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	Zomeractiviteiten voor senioren 2022	2.230
	KNNM Lelystad	Nationale Historische Reddingbootdag	4.000
	Lobke's 5 seizoenen	Ouder Kind kookworkshop	5.000
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticip.			7.714.399
6.2 Wijkteams	Amethyst verslavingszorg Flevoland	Veegproject	32.228
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	activiteiten IDO	42.000
	MDF	Jaarlijkse activiteiten 2022	222.000
	MDF	Hulpverlening kinderopvang toeslagen affaire	45.000
	Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	Jaarlijkse activiteiten 2022	44.846
	Stichting MEE IJsseloevers	Jaarlijkse subsidie	750.000
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse activiteiten 2022	40.000
	Stichting Welzijn Lelystad	sociale wijkteams	645.000
	Vereniging Humanitas	thuisadministratie	15.000
Totaal 6.2 Wijkteams			1.836.074

Verleende subsidies 2022 per taakveld (vervolg)			
Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.3 Inkomensregelingen	GGD Flevoland	JOGG regisseur 2022	46.850
	GGD Flevoland	Gezonde school regisseur	8.481
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	activiteiten IDO	38.000
	MDF	Jaarlijkse activiteiten 2022	252.993
	Stichting Leergeld Lelystad e.o.	Leermiddelen	60.000
	Stichting Lelystadse Uitdaging	Lelystadse uitdaging	5.024
	Stichting School	LKT Lelystad Kenniscentrum Talent 2022	13.439
		voortzetting en doorontwikkeling	
	Stichting Van Harte	KinderResto Lelystad	7.000
	Vereniging Humanitas	HomeStart	23.659
	Studiecentrum2 BV	Project Plustijd 2022-2023	208.080
	Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	Jeugdfonds sport en cultuur	220.000
Totaal 6.3 Inkomensregelingen			883.526
6.5 Arbeidsparticipatie	Stichting Eduvier	Flevodrome	361.821
	Stichting Eduvier	Jeugdwerkloosheid - Alumnimethode 2022-2025	30.000
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Huis voor Taal Lelystad 2022	82.080
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse activiteiten 2022	70.000
	Stichting Welzijn Lelystad	ondersteuning basisvaardigheden WEB	34.749
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie			578.650
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Kwintes	GGZ-inloop	125.000
	Stichting Respijthuis Lelystad	Logeershuis	119.262
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse activiteiten 2022	170.000
	Leger des Heils Midden Nederland	Ambulante hulpverlening 2022	278.718
	Iriszorg	Ambulante hulpverlening omklapwoning	42.405
Totaal 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+			735.385
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Stichting Bram Lelystad	Activiteiten en organisatie 2022	49.697
	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	dyslexie loket	60.359
Totaal 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-			110.056
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Kwintes	GGZ-inloop	113.500
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt huiselijk geweld	47.829
	Stichting Timon	Maatschappelijke Opvang Jonge moeders	13.319
	Stichting Welzijn Lelystad	Jongerencoach 2022	48.980
Totaal 6.81 Geëscaleerde zorg 18+			223.628
7.1 Volksgezondheid	GGD Flevoland	Lokaal Preventieakkoord Kind naar Gezonder Gewicht 2022	38.596
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	uitvoering basispakket JGZ 0-4 jarigen en maatwerkactiviteiten	1.222.521
	Icare;Stichting	Subsidie ernstig ontregelde huishoudens	128.826
	Stichting Van Harte	KinderResto Lelystad	8.000
	Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse activiteiten 2022	56.471
	Tactus verslavingszorg	Preventie activiteiten 2022	131.400
	Tijink	Plaatsing AED Kempen 6 Lelystad	2.120
	Volmer	Aanvraag AED wijk Warande	2.640
	Schipper	Plaatsing AED Bingerden	1.876
	De Roy	plaatsing AED Karveel	1.534
	VVE De Hanzegraaf	Plaatsing AED Rigastraat	2.642
	HO T.P.	Plaatsing AED Schierstins	1.955
Totaal 7.1 Volksgezondheid			1.598.580
7.3 Afval	ROC Flevoland	Circulaire Economie overig	5.000
Totaal 7.3 Afval			5.000
7.4 Milieubeheer	ROC Flevoland	Circulaire Economie overig	25.000
	ROC Flevoland	Digitale Werkplaats	25.000
	Stichting Eduvier	Duurzaamheid, Circulaire Economie en het project 2.3	3.394
	Sewradj	Asbestdak, dakisolatie en dakconstructie	2.736
	Stichting Cultuur voor Lelystad	Herbruikbare bekertjes bij evenementen	2.500
	Houtum, van	Vervanging van asbestdaken	921
	D&F Events B.V.	Herbruikbare bekertjes bij evenementen	2.500
	Meints, L	Asbesthoudende leien op dak	1.111
	Stichting Jazz-I	Herbruikbare bekertjes bij evenementen	2.463
	Kuin- Jacobs. C.	Verwijderen asbestdak en aanbrengen dakisolatie	1.848
	Ree de E.P.	Verwijderen van een asbestdak	1.303
Totaal 7.4 Milieubeheer			68.776
8.1 Ruimtelijke ordening	Stichting Stad en Natuur Almere	Educatieproject NPDL	53.700
	Staatsbosbeheer	Plus op de Poort Lelystad Leader subsidie	103.930
	Staatsbosbeheer	activiteiten ihkv Poort Lelystad Nationaal Park Nieuwland	169.950
	Staatsbosbeheer	Tijdelijke Ondersteuning NPDL Belvedere Knardijk	22.500
Totaal 8.1 Ruimtelijke ordening			350.080
Eindtotaal			30.463.980

4. Verleend subsidie bedrag per instelling

Verleende subsidies 2022 per instelling Stand tot september 2022	Aantal subsidies	Bedrag verleend
0320 BV	1	3.000
Algemene korfbalvereniging Exakwa	3	11.997
Alzheimer Nederland	1	7.500
Amethyst verslavingszorg Flevoland	1	32.228
Atletiekvereniging Spirit	1	4.441
Avonturiers Lelystad	1	27.996
Basketbalvereniging Flevomusketiers	1	625
Bigfoot Partyverhuur	1	6.700
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	2	136.782
Buurtvereniging Het Palet	1	14.000
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	2	484.350
City Marketing Lelystad	1	25.000
COV Stella Maris	1	500
D&F Events B.V.	1	2.500
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	6	1.922.599
De Roy	1	1.534
Esmay Alinda PT&N Powervrouwen	1	1.584
Flevostar	1	700
GGD Flevoland	6	753.203
GO! Kinderopvang	3	2.310.606
Gym Inn Lelystad	1	3.000
Harmonieorkest Lelystad	2	8.130
HO T.P.	1	1.955
Houtum, van	1	921
Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	2	42.997
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	3	1.733.097
Icare;Stichting	1	128.826
Indoor Tennisvereniging Lelystad	1	10.000
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	2	456.926
Intratuin Lelystad	1	2.156
Iriszorg	1	42.405
JINC Flevoland	1	35.490
Kamerkoor Lelystad	1	1.163
KernGezond Sport B.V.	1	3.000
Kindercentrum Fitte Kanjers	1	141.782
KNRM Lelystad	1	4.000
Konditorei Noor	1	1.320
Kuin- Jacobs. C.	1	1.848
Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	1	18.500
Kwintes	1	238.500
Lawn Tennisvereniging Lelystad	2	20.000
Leger des Heils Midden Nederland	1	278.718
Lobke's 5 seizoenen	1	5.000
MDF	2	2.975.087
Meints, L	1	1.111
NVZ de Zonnebloem	1	4.000
OSOL	1	6.203
Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	1	2.785
RAF Sport Lelystad	1	3.000
Ree de E.P.	1	1.303
Repaircafe Lelystad	1	2.408
ROC Flevoland	7	256.000
S.V. Batavia '90	2	12.787

Verleende subsidies 2022 per instelling (vervolg)	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stand tot september 2022		
Schaatstrainingsgroep Lelystad	2	4.980
Schipper	1	1.876
Scouting Ascanen Lelystad	1	3.600
Scouting Bramzijger Lelystad	1	3.635
Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	2	44.978
Sewradj	1	2.736
Show- en trompetterkorps X-treme	1	2.500
Slachtofferhulp Nederland	1	16.895
Spetter & Spatter	1	1.320
Sportbedrijf Lelystad	3	4.032.036
Staatsbosbeheer	3	296.380
Steakhouse Steak van de Keizer	1	1.925
SteeFITT Leefstijlcentrum	1	330
Stichting 4 Fusion	1	8.000
Stichting Agora	1	1.096.506
Stichting Apollo	3	18.100
Stichting BIZ-Larserpoort	1	121.850
Stichting Blijfgroep	1	58.000
Stichting Bram Lelystad	1	49.697
Stichting Buurtcentrum De Brink	1	26.998
Stichting Buurtcentrum De Joon	1	8.000
Stichting Culturale	1	9.515
Stichting Cultuur voor Lelystad	2	37.500
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	2	144.936
Stichting Dierenweiden Lelystad	1	10.000
Stichting Dop en Erwt	1	911
Stichting Dutch Extreme	1	3.500
Stichting Eduvier	3	395.215
Stichting Erfgoedadvies Flevoland	1	5.169
Stichting Filmtheater Lelystad	1	5.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	2	2.365.983
Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	1	44.846
Stichting Grachtenfestival	1	20.000
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	1	9.075
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	1	8.000
Stichting Inloophuis Passie	1	8.000
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	1	2.500
Stichting Jazz-I	1	2.463
Stichting Jediah	1	4.322
Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	1	220.000
Stichting Jolpop	1	7.500
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	2	284.757
Stichting Kunstuitleen Flevoland	1	13.000
Stichting Leergeld Lelystad e.o.	1	60.000
Stichting Lelystad Schoon	1	16.300
Stichting Lelystad Vitaal	4	15.000
Stichting Lelystadse Uitdaging	1	13.439
Stichting MEE IJsseloevers	1	796.351
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	2	10.230
Stichting MFA de Windhoek	1	15.650
Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	1	8.500
Stichting MotorCross Lelystad	1	2.640
Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	1	10.000

Verleende subsidies 2022 per instelling (vervolg)	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stand tot september 2022		
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	1	118.214
Stichting Poëtikos	1	5.418
Stichting Prokino Kinderopvang	1	63.777
Stichting Radio Lelystad	3	34.589
Stichting Respijthuis Lelystad	1	119.262
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	1	154.192
Stichting School	6	2.204.981
Stichting Scouting John F. Kennedy	1	4.750
Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	1	2.230
Stichting Stad en Natuur Almere	1	53.700
Stichting Timon	1	13.319
Stichting Tulpenroute Flevoland	1	5.000
Stichting Uitgast	1	12.000
Stichting Van Harte	2	29.000
Stichting voor voortgezet onderwijs (SVOL)	1	10.000
Stichting Vrijdag Alles Mag	1	50.000
Stichting Welzijn Lelystad	8	4.400.092
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	1	10.000
Studiecentrumc2 BV	1	208.080
SV Lelystad'67	1	5.268
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	1	60.359
Tactus verslavingszorg	1	131.400
Tennisvereniging Poseidon	1	8.325
Tijink	1	2.120
UTOpodium	1	6.056
Veilig Verkeer Lelystad	1	22.897
Vereniging Humanitas	2	153.076
Voetbalvereniging Unicum	1	10.000
Volleybalvereniging Volta	1	1.688
Volmer	1	2.640
VVE De Hanzegraaf	1	2.642
Watersportverbond	2	12.000
Watersportvereniging Lelystad-Haven	1	4.000
Eindtotaal	204	30.463.980

Bijlage 2: Financieel overzicht Sociaal domein

Onderdelen Wmo Programmaplan							
Taakveld							
Algemeen	Uitvoerende partij	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6.1 inzet personeel, mediation, ict e.d.	gemeente Lelystad	-591	-291	-291	-291	-291	-291
6.1 kosten toezicht Wmo	GGD Flevoland	-28	-28	-28	-28	-28	-28
Een sterke basis							
Wijkpunten/Sociaal Wijkteams/Cliëntondersteuning							
6.2 toegang/formatie Sociaal Wijkteams	Stichting Welzijn Lelystad	-629	-629	-629	-629	-629	-629
6.2 versterking ondersteuning wijkteams	N.t.b.	-240	-122	-123	-125	-141	-141
6.2 mtrgl. ter verbetering proces vooronderzoek en toekenning	N.t.b.	-101	-101	-101	-101	-101	-101
6.2 inzet wijkverpleegkundige in Sociaal Wijkteams	Icare/WZF (via Stichting Welzijn Lelystad)	-25	-25	-25	-25	-25	-25
6.2 inzet MEE t.b.v. Sociaal Wijkteams	MEE IJsselmeeroevers	-355	-355	-355	-355	-355	-355
6.2 inzet MEE t.b.v. jeugdhulp	MEE IJsselmeeroevers	-406	-406	-406	-406	-406	-406
6.2 extra inzet sociaal raadlieden	Stichting MDF	-88	-88	-88	-88	-88	-88
6.2 financieel spreekuren	Stichting MDF	-137	-137	-137	-137	-137	-137
6.2 extra inzet IDO	Stichting IDO	-43	-43	-43	-43	-43	-43
6.2 extra begeleiding bij financieel vragen	Humantas	-15	-15	-15	-15	-15	-15
6.2 bijdrage GOL + app ongehinderd	Stichting GOL	-46	-46	-46	-46	-46	-46
6.2 huisbezoeken kwetsbare ouderen	Stichting Welzijn Lelystad	-40	-40	-40	-40	-40	-40
Wijkvoorzieningen/welzijn in de wijk							
6.1 extra activiteiten voor Wmo aandachtsgroepen	Stichting Welzijn Lelystad/hoofdaanemers	-192	-192	-192	-192	-192	-192
6.1 (cultuur) participatie ouderen	Stichting Kubus, n.t.b.	-20	-20	-20	-20	-20	-20
Mantelzorgondersteuning							
6.1 extra inzet Steunpunt Mantelzorg	Stichting Welzijn Lelystad	-61	-61	-61	-61	-61	-61
6.1 reservering t.b.v. waardering mantelzorgers	Mantelzorgers in Lelystad	-260	-260	-260	-260	-260	-260
6.1 uitvoering waardering mantelzorgers	Stichting Welzijn Lelystad	-46	-46	-46	-46	-46	-46
6.1 extra inzet zorgvrijwilligers/respijtzorg	Stichting Welzijn Lelystad	-51	-51	-51	-51	-51	-51
Vrijwilligerswerk							
6.1 vrijwilligersplaatsen inwoners met lichte beperking	Stichting Welzijn Lelystad	-76	-76	-76	-76	-76	-76
6.1 extra bemiddeling (zorg)vrijwilligers	Stichting Welzijn Lelystad	-25	-25	-25	-25	-25	-25
Vervoer							
6.1 bijdrage voor vrijwilligersvervoer De Opstap	Stichting Welzijn Lelystad	-30	-30	-30	-30	-30	-30
6.1 bijdrage voor vrijwilligersvervoer Automaatje	Stichting Welzijn Lelystad	-15	-15	-15	-15	-15	-15
6.1 gratis vervoersbewijzen	Stichting Welzijn Lelystad	-5	-5	-5	-5	-5	-5
E-health/domotica							
6.1 Publiekscampagne 'passend wonen'	N.t.b.	-22	-22	-22	-22	-22	-22
6.1 E health toepassingen	N.t.b.	-17	-17	-17	-17	-17	-17
Overig							
6.2 Vroeg Erbij (signaleren huiselijk geweld)	N.t.b.	0	-23	-23	0	0	0
6.1 Dementheek	Woonzorg Flevoland	0	-14	-14	-14	-14	-14
6.2 veegproject zwaar verslaafden	Amethist verslavingszorg Flevoland	-13	-13	-13	-13	-13	-13
6.2 voorlichting Forza	Forza	-10	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen							
Huishoudelijke ondersteuning							
6.71a schoon en leefbaar huis***	gecontracteerde leveranciers	-6.672	-6.363	-6.462	-6.565	-6.670	-6.776
Ondersteuning thuis							
6.71b stadsdeelbudgetten ondersteuning thuis	Woonzorg Flevoland, Kwintes	-5.240	-5.240	-5.240	-5.240	-5.240	-5.240
6.71b aanvullende afspraak hoofdaanemers	Woonzorg Flevoland, Kwintes	-321	-321	-321	-321	-321	-321
Woningaanpassingen/verhuiskostenvergoeding							
6.6 woningaanpassingen e.d.	Vd Leij	-2.028	-2.071	-2.088	-2.103	-2.120	-2.120
6.6 woondiensten	N.t.b.	-87	-46	-46	-46	-46	-46
Hulpmiddelen							
6.6 vervoersvoorzieningen	Welzorg, Medipoint, Kersten	-1.900	-1.801	-1.839	-1.878	-1.916	-1.954
6.6 rolvoorzieningen	Welzorg, Medipoint, Kersten	-882	-803	-798	-793	-788	-783
6.6 overige hulpmiddelen	Welzorg, Medipoint, Kersten	-15	-15	-15	-15	-15	-15
6.6 regiotaxi lasten	Taxicentrale Witteveen, Munckhof Taxi BV	-741	-773	-807	-807	-807	-807
6.6 regiotaxi baten (eigen bijdragen)	Gebruikers regiotaxi	117	117	117	117	117	117
Dagbesteding							
6.71c budgetten dagbesteding	Triade, Woonzorg Flevoland, Kwintes, Interaktcontour	-2.462	-2.462	-2.462	-2.462	-2.462	-2.462
Kortdurend verblijf/logevoorzieningen							
6.71b kortdurend verblijf	N.t.b.	-10	-10	-10	-10	-10	-10
6.71b respijthuis	Stichting Respijthuis	-121	-121	-121	-121	-121	-121
Maatregel t.b.v. chronisch zieken							
6.71d aanvullende zorgverzekering voor chronisch zieken	VGZ	-687	-687	-687	-687	-687	-687
Maatwerk specifieke situaties							
6.6 budget voor specifieke maatwerkoplossingen	nader te bepalen	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Eigen bijdragen							
6.6 eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen*	CAK	450	450	450	751	755	754
6.71a Taakstelling maatwerkvoorzieningen***	divers	0	0	0	0	0	0
6.71d Meerkosten corona****	divers	0	0	0	0	0	0

Onderdelen Wmo Programmaplan (vervolg)

Taakveld	Algemeen	Uitvoerende partij	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Opvangvoorzieningen								
Beschermd wonen								
6.81a	afrekening rijksbijdrage via centrumgemeente	gemeente Lelystad	450	600	600	250	250	0
6.81a	doordecentralisatie beschermd wonen	N.t.b.	pm	pm	pm	pm	pm	pm
6.71d	lokaal transformatiefonds doordecentralisatie beschermd wonen (lasten)	N.t.b.	-373	0	0	0	0	0
6.71d	lokaal transformatiefonds doordecentralisatie beschermd wonen (baat vanuit Almere)	gemeente Lelystad	0	0	0	0	0	0
6.81b	extra inzet dak- en thuislozen	N.t.b.	-50	0	0	0	0	0
GGZ in de wijk								
6.71d	inzet GGZ in de wijk	Kwintes, Woonzorg Flevoland, Welzijn Lelystad	-385	-385	-385	-385	-385	-385
6.71c	Inloopvoorzieningen GGZ	Kwintes	-114	-114	-114	-114	-114	-114
onvoorzien/PM								
6.1	onvoorzien/PM		-90	-44	18	-5	-371	-229
6.1	prijsstijgingen 2022 (doorzetten inflatiecompensatie decembercirculaire 2021)*****		-190	-190	-192	-195	-199	-199
6.1	prijsstijgingen 2023 (doorzetten inflatiecompensatie gesubsidieerde instellingen 2022)**		0	-99	-99	-99	-99	-99
6.1	prijsstijgingen 2023 (doorzetten inflatiecompensatie gemeentebegroting 2022)**		0	-722	-722	-722	-722	-722
6.1	additionele stelpost voor prijsstijgingen 2023 om aan contractuele verplichtingen te voldoen**		0	-312	-312	-312	-312	-312
Totaal beschikbaar voor Wmo (saldo baten en lasten, exclusief reservemutaties)			-25.037	-24.706	-24.828	-25.034	-25.572	-25.820

* De aanname is gedaan dat de korting op de rijksbijdrage per 2025 als gevolg van het op onderdelen invoeren van een inkomensafhankelijke bijdrage, leidt tot een even grote toename van de eigen bijdragen in betreffende jaren. Het werkelijke effect zal in de praktijk moeten blijken.

** In deze meerjarenraming is er vanuit gegaan dat de bijstelling voor de compensatie van inflatie ad. 3,4% met ingang van 2023 wordt toegekend (zie bijstelling 49 uit deze programmabegroting). Na positieve besluitvorming zullen deze middelen worden verdeeld over de diverse Wmo-onderdelen (en daarmee taakvelden). Contractuele verplichtingen voor met name hulpmiddelen en woningaanpassingen kennen een inflatiecorrectie die naar verwachting hoger uitkomt dan 3,4%. Met deze additionele kostenpost is in de hierboven gepresenteerde opstelling rekening gehouden.

*** De taakstelling vanuit de programmabegroting 2022-2025 (verzamelamendement sluitende begroting A00-A15) is in mindering gebracht op het budget huishoudelijke ondersteuning en daarmee betrokken bij de actuele raming huishoudelijke ondersteuning.

**** Onbekend is of er komende jaren vanuit het rijk specifieke richtlijnen zoals het gebruik van mondkapjes en/of het hanteren van 1,5 meter afstand relevant zijn. Indien er in komende gemeentefonds circulaires middelen beschikbaar komen om zorgaanbieders te compenseren voor meerkosten als gevolg van de coronarichtlijnen, zal dit worden verwerkt. Op dit moment is hierover nog geen informatie aanwezig.

***** Via de decembercirculaire 2021 zijn middelen toegekend voor indexatie van zorgaanbieders. De raad heeft ingestemd deze middelen toe te voegen aan de Wmo-begroting via separate besluitvorming. Op dit moment staan deze middelen nog op een stelpost in bovenstaande tabel; de feitelijke verdeling ervan over de diverse Wmo-onderdelen zal nog plaatsvinden.

NB. De begroting 2022 (e.v.) wijkt op onderdelen af van de tabel uit de programmabegroting 2022-2025. Het saldo lasten en baten exclusief reservemutaties is uiteindelijk bijna €0,9 miljoen hoger uitgekomen. In de decembercirculaire 2021 zijn er aanvullende rijksmiddelen beschikbaar gekomen voor het versterken van de Sociaal Wijkteams (2022: €-240.000) en een inflatiecorrectie (2022: -€190.000). Daarnaast heeft de raad via de decembernotitie 2021 besloten middelen voor het transformatiefonds doordecentralisatie Beschermd Wonen (-€373.376) en dak- en thuislozen (-€49.679) uit 2021 door te schuiven naar 2022. Deze besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden ná de vaststelling van de programmabegroting 2022-2025, wat leidt ertoe leidt dat ten opzichte van de tabel die daarin is opgenomen mutaties zijn doorgevoerd. Gedurende 2022 heeft daarnaast een geringe administratieve wijziging van €28.711 plaatsgevonden bij het steunpunt mantelzorg. Een eerdere besparing uit de aanpak Sociaal Domein bleek onjuist verwerkt te zijn. Tot slot zijn er enkele financieel neutrale wijzigingen in de tabel doorgevoerd. Zo is de stelpost indexatie van €260.000 verdeeld over diverse Wmo-onderdelen, is er een duidelijker onderscheid gemaakt tussen het feitelijke mantelzorgcompliment en de uitvoering ervan en is de taakstelling (programmabegroting 2022-2025) niet meer apart gepresenteerd, maar verrekend met de regel huishoudelijke hulp. Ook de incidentele ophoging van het mantelzorgcompliment in 2022 (ten laste van de post onvoorzien) is conform raadsbesluit in bovenstaande tabel verwerkt.

Onderdelen jeugd Programmaplan				Meerjarenraming				
Taakveld		Algemeen	Uitvoerende partij / onderdeel	2023	2024	2025	2026	2027
6.2	Toegang en 1e lijnsvoorzieningen	Toegang en 1e lijnsvoorzieningen jeugdzorg	JEL bv JPH-ers Veilig Thuis Preventief Justitieel Kader	-3.300 -250 -615 -20	-3.300 -250 -615 -20	-3.300 -250 -615 -20	-3.300 -250 -615 -20	-3.300 -250 -615 -20
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	begeleiding a		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
6.72b	Jeugdhulp behandeling	behandeling b		-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	dagbesteding c		-250	-250	-250	-250	-250
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf -overig	JH zonder verblijf overig d-ZIN	Jeugdhulp zonder verblijf overig d Jeugdhulp zonder verblijf d PGB Jeugdhulp zonder verblijf d - R&A Jeugdhulp zonder verblijf d - R&A	-250 -400 -500 -800	-250 -400 -500 -800	-250 -400 -500 -800	-250 -400 -500 -800	-250 -400 -500 -800
6.73a	Pleegzorg	pleegzorg a	Pleegzorg a	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
6.73b	Gezinsgericht	gezinsgericht b	Gezinsgericht b	-3.750	-3.750	-3.750	-3.750	-3.750
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	JH met verblijf overig	Jeugdhulp met verblijf overig	-5.596	-5.184	-4.812	-3.248	-2.564
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	behandeling GGZ zonder verblijf a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf a	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ verblijf	crisis-LTA-GGZ verblijf b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ verblijf b	-1.750	-1.750	-1.750	-1.750	-1.750
6.74c	Gesloten plaatsing	gesloten plaatsing c	Gesloten plaatsing c	-100	-100	-100	-100	-100
6.82a	Jeugdbescherming	jeugdbescherming a	Jeugdbescherming a	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
6.82b	Jeugdreclassering	jeugdreclassering b	Jeugdreclassering b	-350	-350	-350	-350	-350
Totaal budget (exclusief indexering 2023)				-33.631	-33.219	-32.847	-31.283	-30.599
% Indexering 2023				-1.143	-1.129	-1.117	-1.064	-1.040
Totaal budget (inclusief indexering 2023)				-34.774	-34.349	-33.964	-32.347	-31.640
Geschat volume ivm doorwerking prognose begrotingsmonitor sept. 2022 *				-39.143	-38.664	-38.232	-36.411	-35.615
Verschil tussen budget en benodigd (=bijstelling 38 van de programmabegroting 2023 - 2026)				-4.369	-4.316	-4.267	-4.064	-3.975

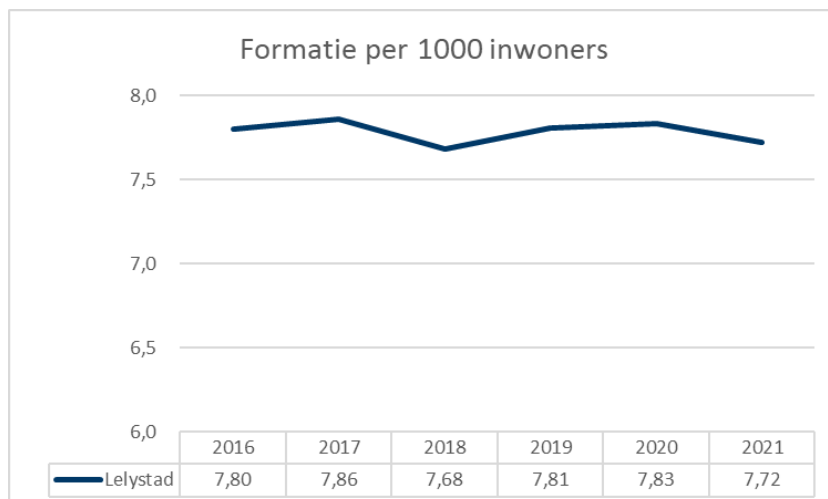
* Naast de besparingsopgave die volgt uit de uitspraak van de Commissie van Wijzen heeft het kabinet besloten tot het realiseren van de aanvullende besparing oplopend tot structureel €511 miljoen met ingang van 2025. Na onderhandelingen met de VNG is besloten dat de verantwoordelijkheid voor deze besparing bij het Rijk komt te liggen. Het kabinet denkt aan het invoeren van bijvoorbeeld een eigen bijdrage en aan andere maatregelen, waarmee gemeenten in staat worden gesteld besparingen te realiseren. Voor gemeente Lelystad zou dit – afhankelijk van uiteindelijke invulling door het kabinet – resulteren in een taakstelling van €0,5 miljoen in 2024, oplopend tot en €2,4 miljoen met ingang van 2025 (zie bijstelling 57 van deze programmabegroting). Gelet op de onduidelijkheid over de wijze waarop deze taakstelling ingevuld moet gaan worden is de doorwerking ervan nog niet in bovenstaande cijfers verwerkt.

Onderdelen Participatie Programmaplan		Meerjarenraming				
Taakveld		2022	2023	2024	2025	2026
Onderdeel	Uitvoerende partij					
Inkomensregelingen						
T6.3 Armoedebeleid	IDO, MDF en Leger des Heils	-4.824	-4.250	-4.250	-4.250	-4.250
T6.3 Bijstandsuitkering	Gemeente Lelystad	-33.496	-33.030	-32.959	-33.176	-33.382
T6.3 Individuele studietoelage	Gemeente Lelystad	-110	-110	-110	-110	-110
T6.3 Bijstand Zelfstandig	Gemeente Lelystad	-955	-956	-956	-956	-956
T6.3 Bedrijfsvoering ZLF	ZLF	-717	-637	-637	-637	-637
T6.3 Kwijtschelding belastingen	Gemeente Lelystad	-1.504	-1.504	-1.504	-1.504	-1.504
T6.3 P kosten 6.3	Gemeente Lelystad	-5.783	-5.818	-5.818	-5.818	-5.818
Totaal Inkomensregelingen		-47.389	-46.304	-46.233	-46.450	-46.657
Begeleide participatie						
T6.4 Begeleide participatie (incl voorstel C0.7)	Concern voor Werk	-6.467	-6.347	-6.186	-5.899	-6.078
Totaal Begeleide participatie		-6.467	-6.347	-6.186	-5.899	-6.078
Arbeidsparticipatie						
T6.5 Totaal Deel gemeente		-1.926	-1.588	-1.523	-1.708	-1.694
T6.5 Totaal Deel Werkbedrijf Lelystad		-4.076	-4.218	-4.284	-4.084	-4.084
T6.5 Totaal Overigen		-154	-149	-149	-149	-149
Producten taakveld 6.5 geen onderdeel P-nota						
T6.5 Educatie, beroepsonderwijs	Gemeente Lelystad	-1	-1	-1	-1	-1
T6.5 P kosten 6.5	Gemeente Lelystad	-1.258	-1.061	-1.061	-1.061	-1.061
Totaal Arbeidsparticipatie		-7.414	-7.016	-7.018	-7.002	-6.988
Totaal participatie		-61.271	-59.668	-59.437	-59.351	-59.724

* Ten opzichte van het programmaplan 2022 hebben er een aantal wijzigingen plaatsgevonden, zoals een inflatiecorrectie, toevoeging van coronamiddelen, doorschuif incidentele middelen 2021, CAO verhoging en dergelijke. In de budgetten van 2023 en verder zijn de bijstellingen uit deze programmabegroting verwerkt – onder voorbehoud van vaststelling door de gemeenteraad. Gemeenten worden nog geïnformeerd over de precieze doorwerking van de besluiten die het kabinet op Prinsjesdag bekend heeft gemaakt. Dan gaat het bijvoorbeeld om de verhoging van de bijstandsuitkeringen met ingang van 1 januari 2023 – wat een effect zal hebben op de uitkeringslasten. De gebundelde uitkering die de gemeente ontvangt vanuit het Rijk - voor het verstrekken van deze bijstandsuitkeringen – zal daar nog voor worden gecorrigeerd.

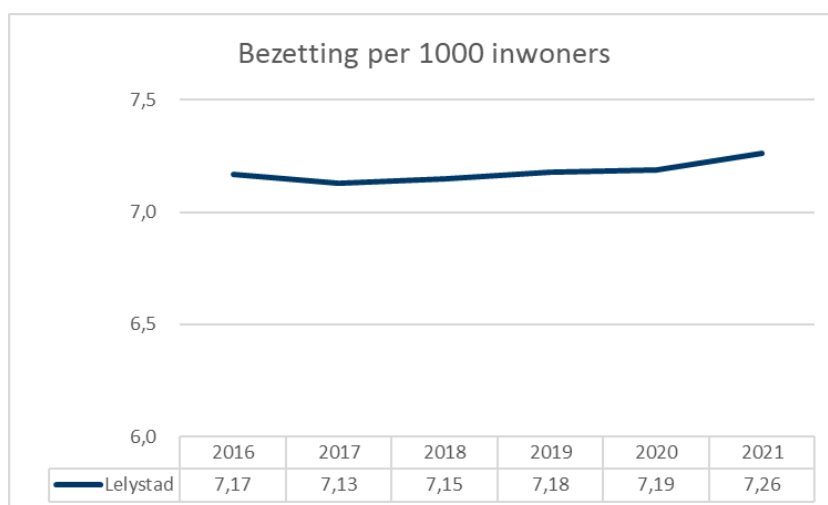
0. Bestuur en ondersteuning

BBV indicatoren

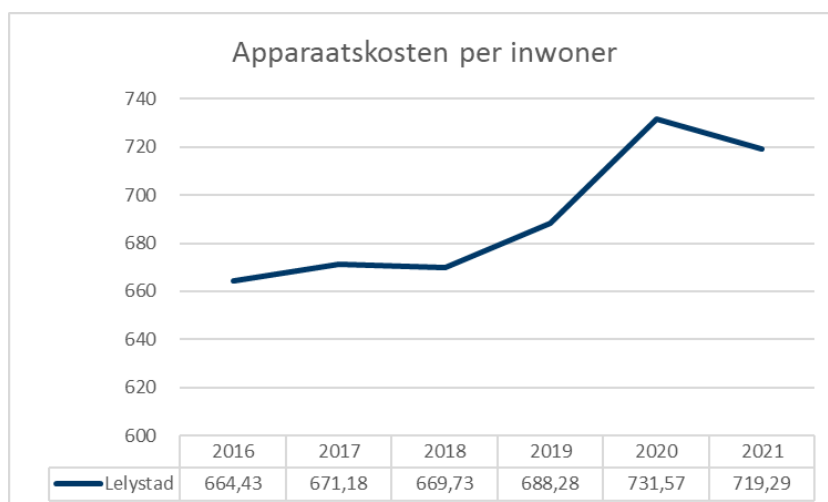
Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari 2021 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari 2021 per 1000 inwoners.

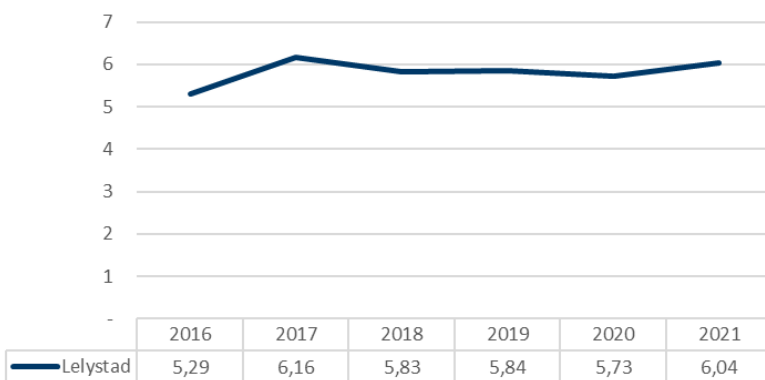
Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Bron: Gemeente Lelystad

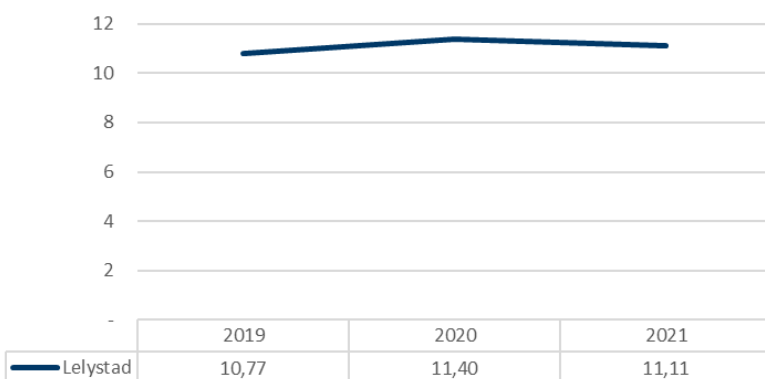
Externe inhuur als % van de totale loonsom + kosten inhuur

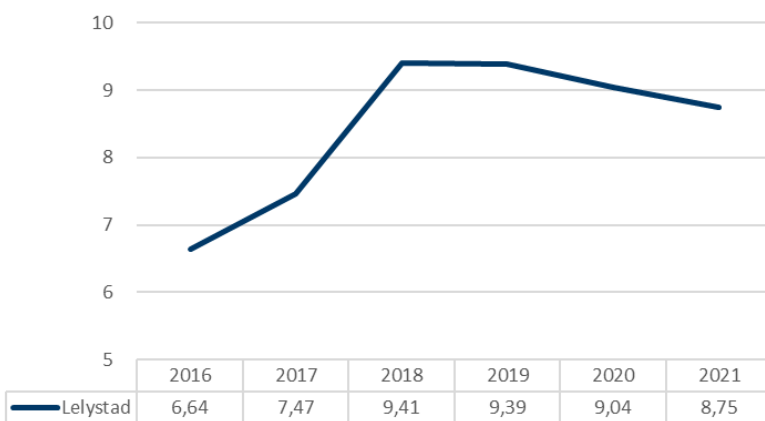
Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn op begrotingsbasis weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

Externe inhuur (inclusief grondexploitatie) als % van de totale loonsom + kosten inhuur

Overhead als % van de totale lasten

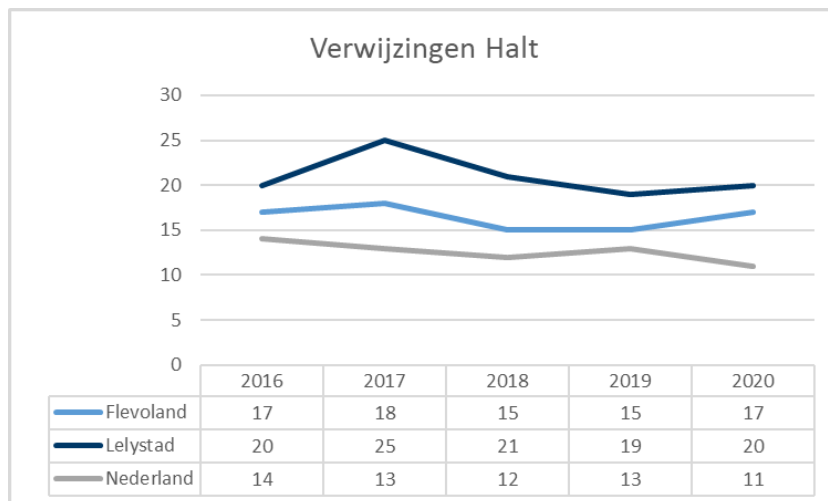

Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten. De relatieve stijging in de periode 2016 – 2018 hangt samen met de gewijzigde BBV voorschriften, waardoor een groter deel van de kosten als overhead wordt gerekend.

Bron: Gemeente Lelystad

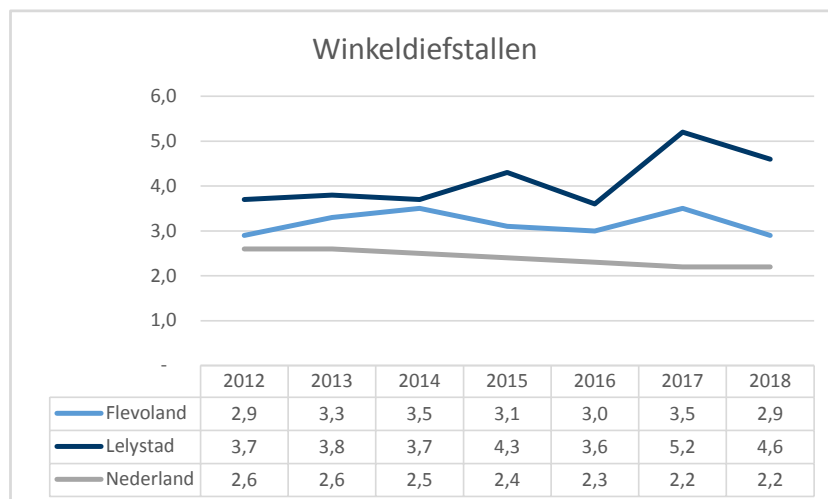
1. Veiligheid

BBV indicatoren

Definitie: het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.³

Bron: Bureau Halt

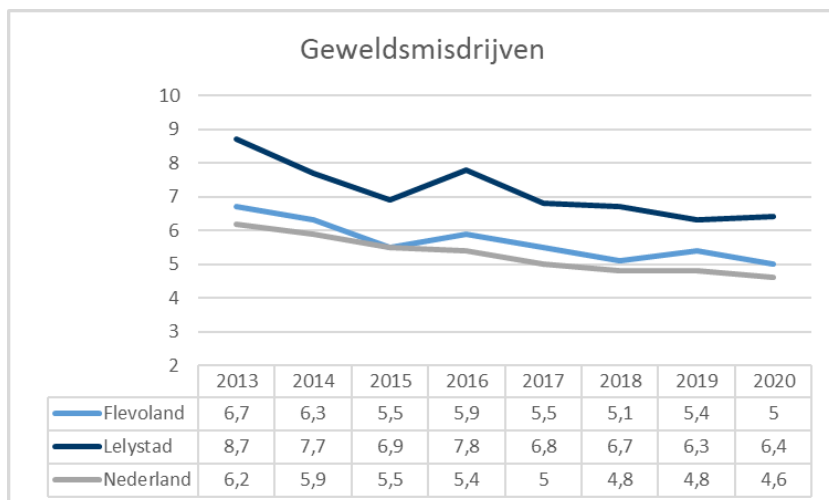

Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

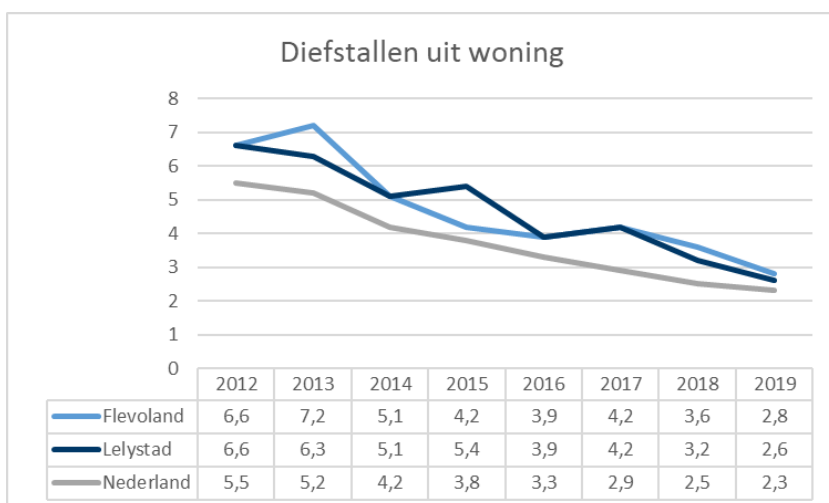
Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

³ De grafieken binnen dit onderdeel geven op een grafische wijze de verplicht op te nemen BBV indicatoren weer, die te vinden zijn via de website: "<http://www.waarstaatjegemeente.nl>". Daar waar mogelijk zijn ook de scores voor provincie Flevoland en voor Nederland weergegeven, zodat een vergelijking mogelijk wordt.

Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

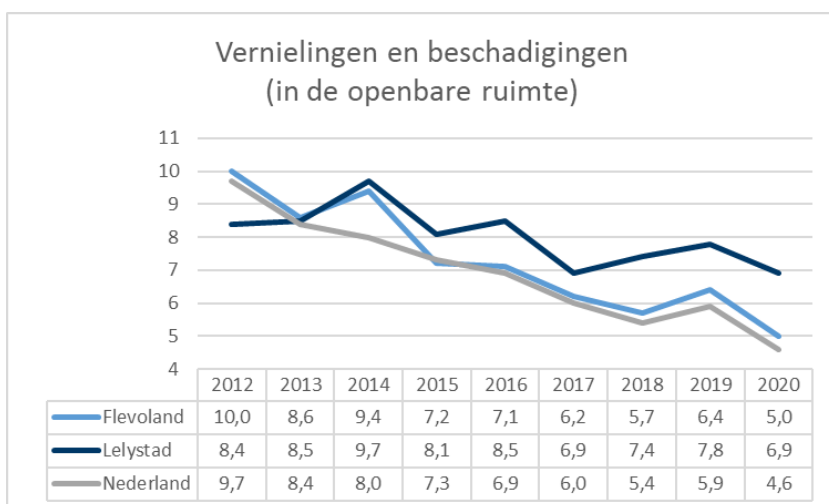
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

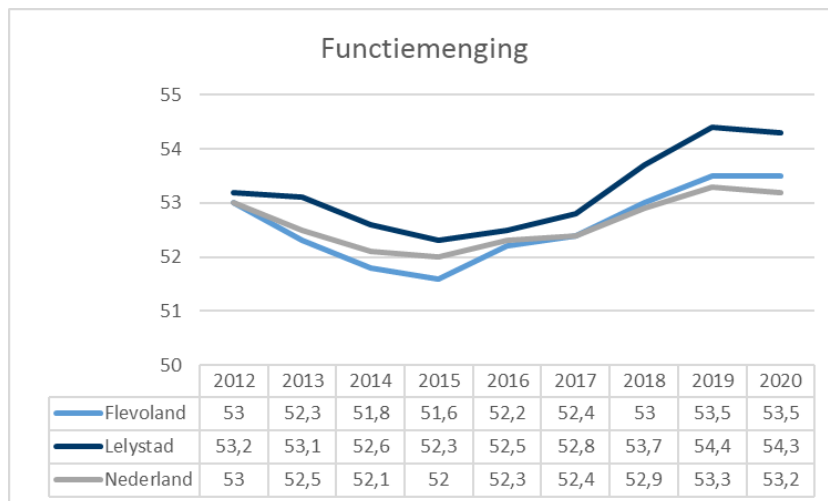
2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Geen indicatoren beschikbaar.

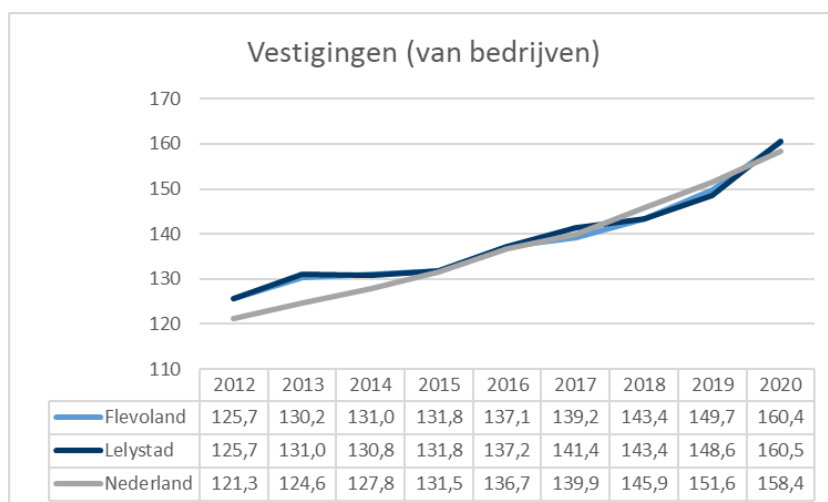
3. Economie

BBV indicatoren

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

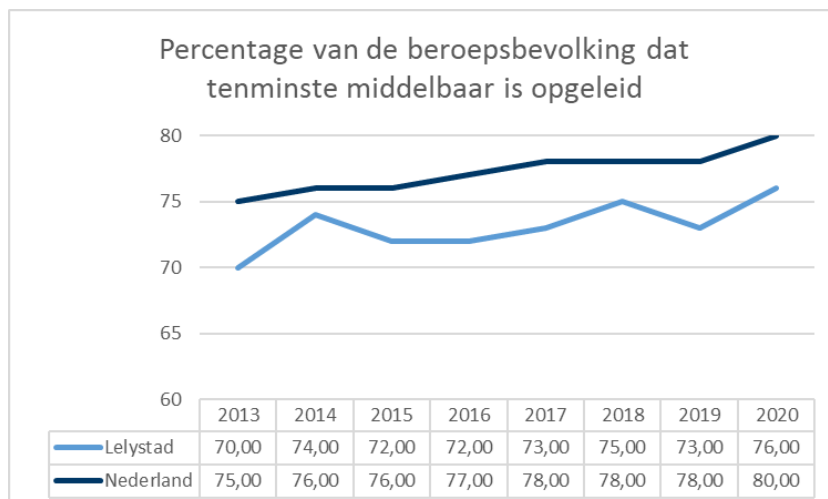
Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)

Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

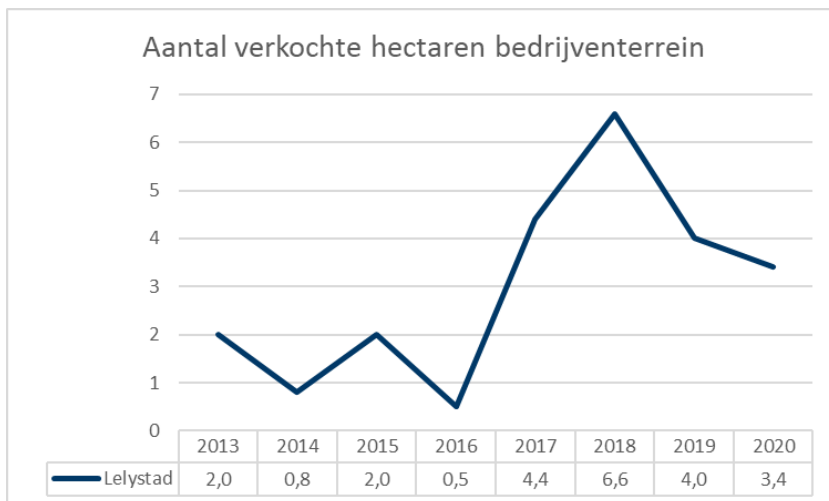
Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

Aanvullende lokale indicatoren

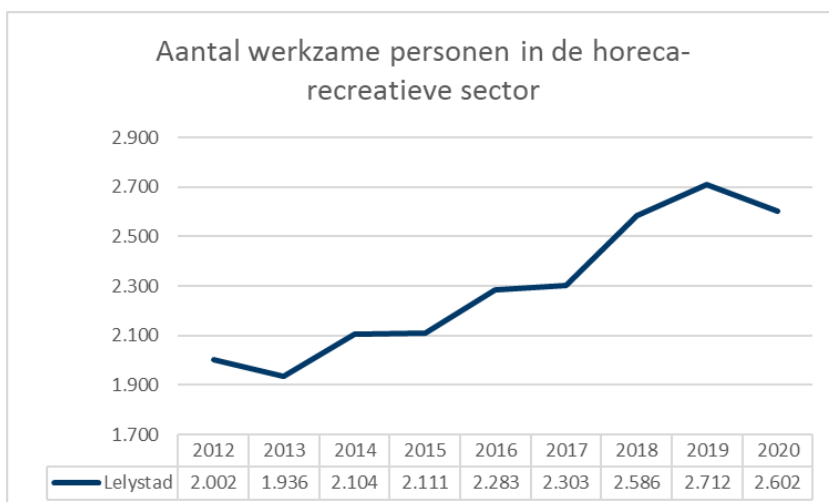
Definitie: Het percentage van de beroepsbevolking dat tenminste middelbaar is opgeleid (% voor Lelystad zijn gemiddelden over 3 jaar).

Bron: CBS / EBB

Definitie: Het aantal verkochte hectaren bedrijventerrein per jaar.

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Het aantal personen dat werkzaam is in de horeca-recreatieve sector.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

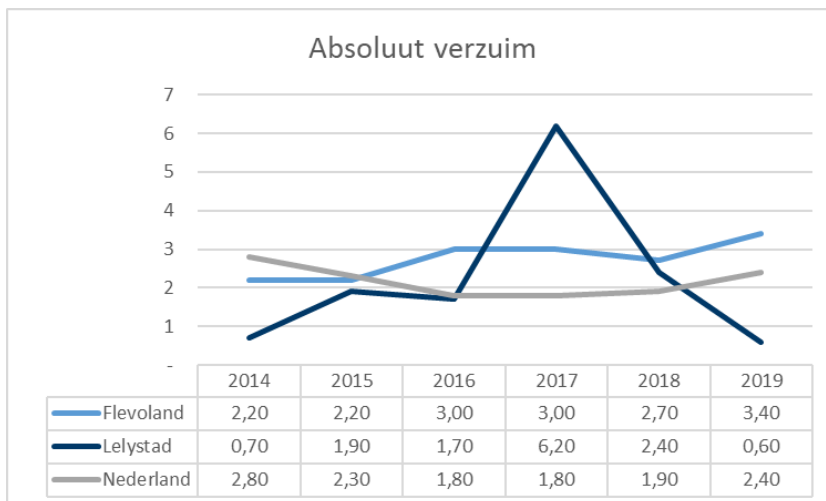

Definitie: De toename van het aandeel voltijdbanen die deel uitmaken van het industrieel-logistiek profiel.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

4. Onderwijs

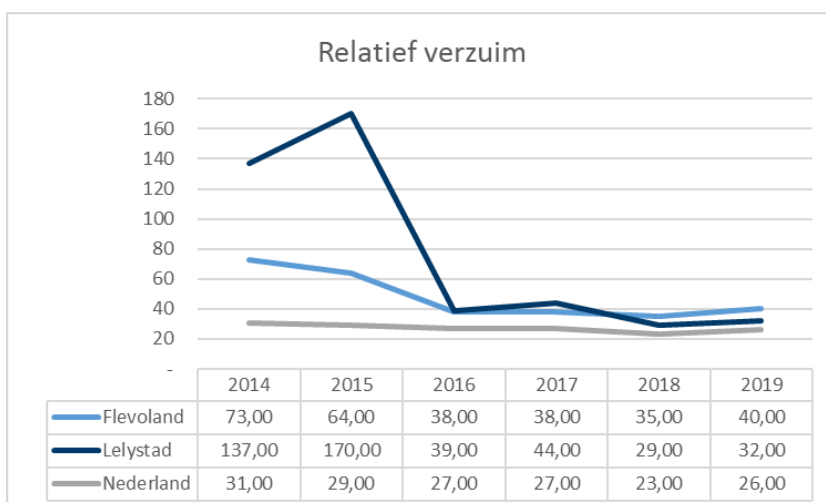
BBV indicatoren

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

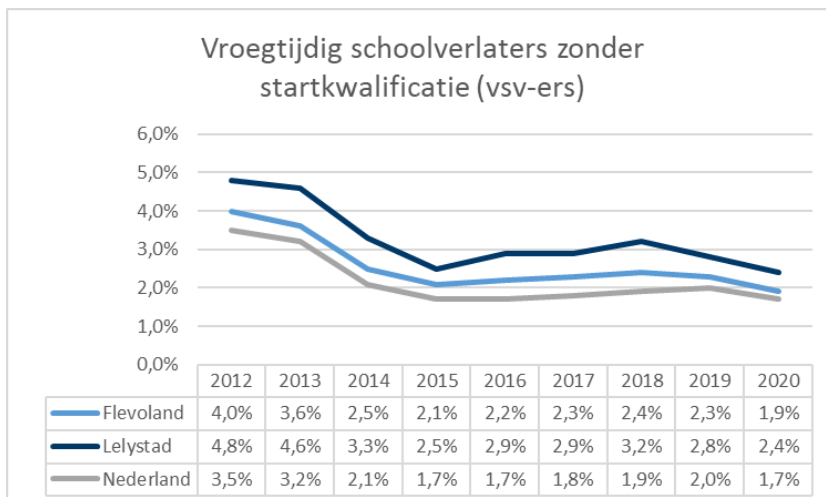

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

Het relatief en absoluut verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente en sluiten aan bij de definities die zijn ontwikkeld door het ministerie van OCW en DUO bij wat er op rijksniveau wordt gemeten.

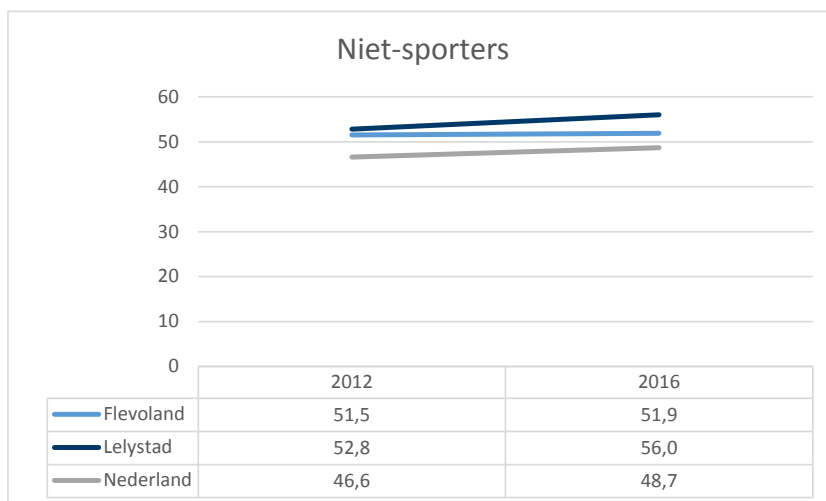
Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

5. Sport, cultuur en recreatie

BBV indicatoren

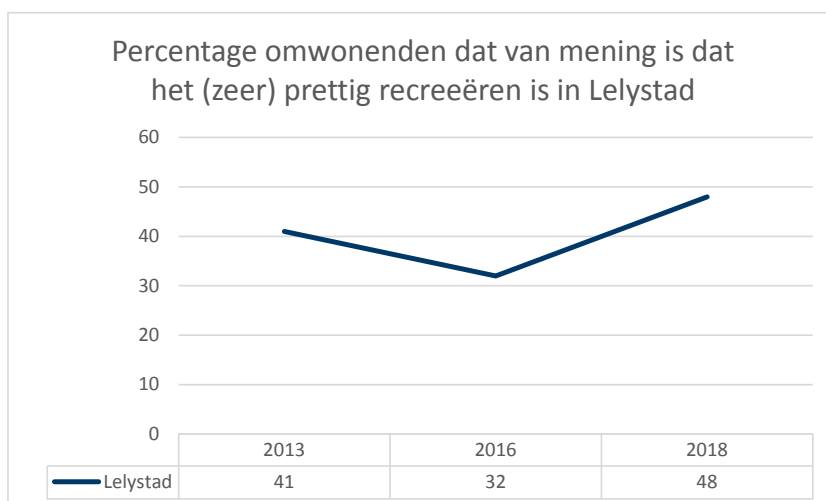
Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM – Zorgatlas

Dit onderzoek wordt om de 4 jaar uitgevoerd. De indicator 'Percentage niet-sporters' blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM).

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

Aanvullende lokale indicatoren

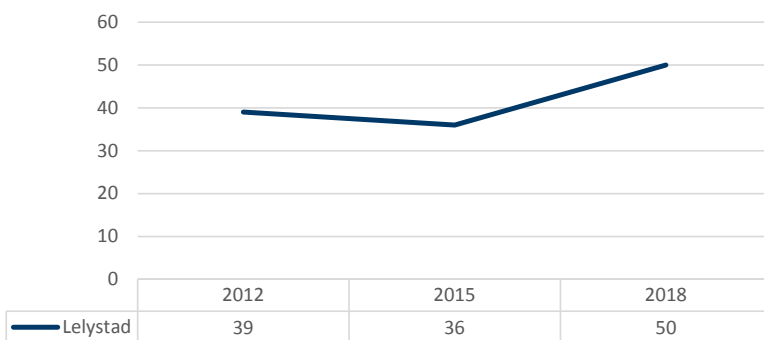

Definitie: Het Percentage omwonenden dat van mening is dat het (zeer) prettig recreëren is in Lelystad.

Bron: Peiling Intomart onder omwonenden en de Gemeente Lelystad, Beeld van Lelystad.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

Percentage omwonenden dat het er (helemaal) mee eens is dat het ideaal wonen is in Lelystad als je kinderen hebt

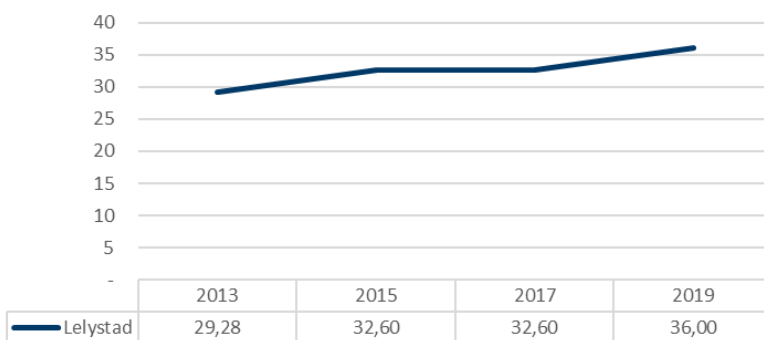

Definitie: het percentage omwonenden dat het er (helemaal) mee eens is dat het ideaal wonen is in Lelystad als je kinderen hebt.

Bron: Peiling Intomart onder omwonenden en de Gemeente Lelystad, Beeld van Lelystad.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

Percentage inwoners dat naar eigen mening in voorgaande jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren

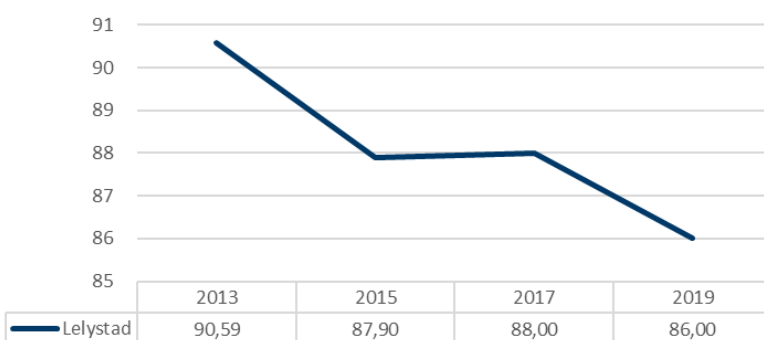

Definitie: Percentage inwoners dat naar eigen mening in voorgaande jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt

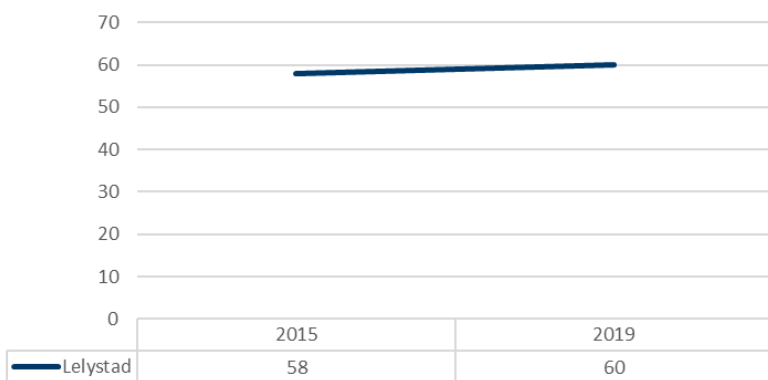

Definitie: Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van culturele voorzieningen.

Definitie: Het percentage van de inwoners van de gemeente dat (zeer) tevreden is over het aanbod van de culturele voorzieningen.

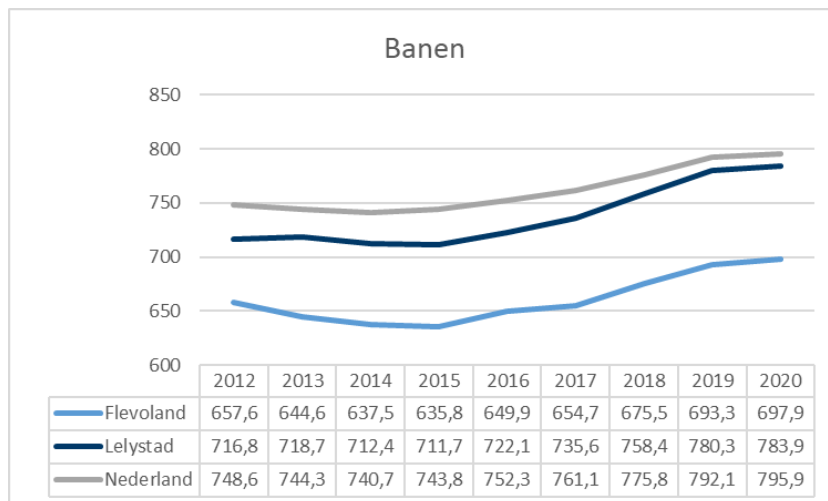
Bron: Gemeente Lelystad: Cultuurpeiling

De Cultuurpeiling wordt elke 4 jaar uitgevoerd.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

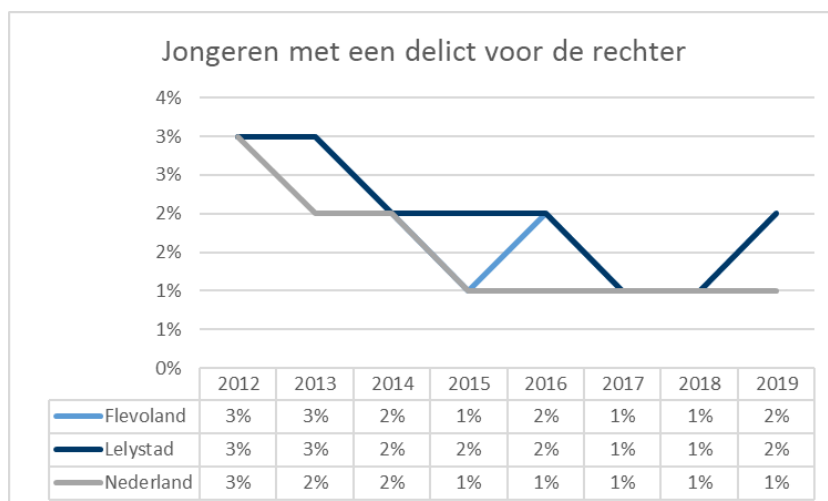
6. Sociaal domein

BBV indicatoren

Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

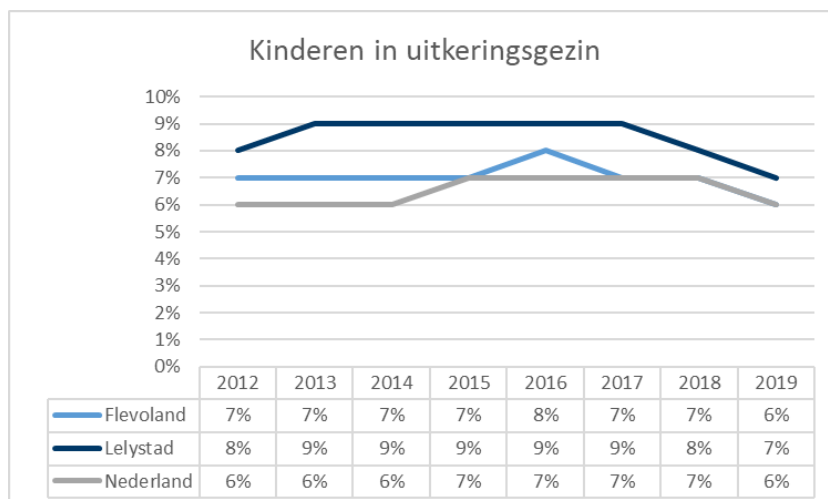
Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: CBS*

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

*Tot en met 2015 Verwey

Jonker Instituut – Kinderen in Tel

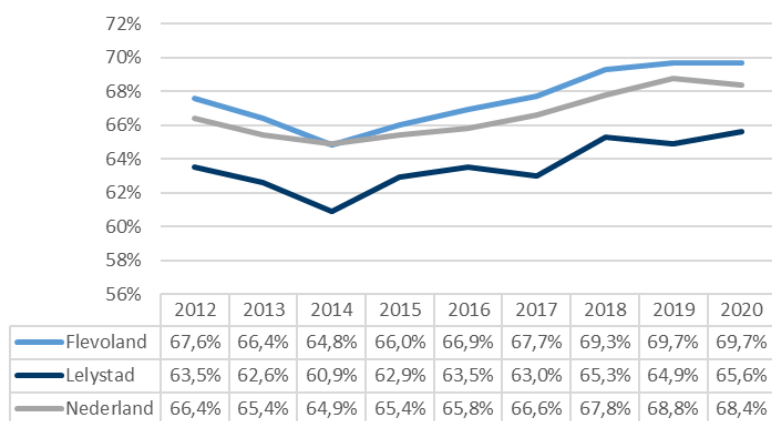
Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: CBS (vanaf 2015)*

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

*Tot en met 2015 Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel

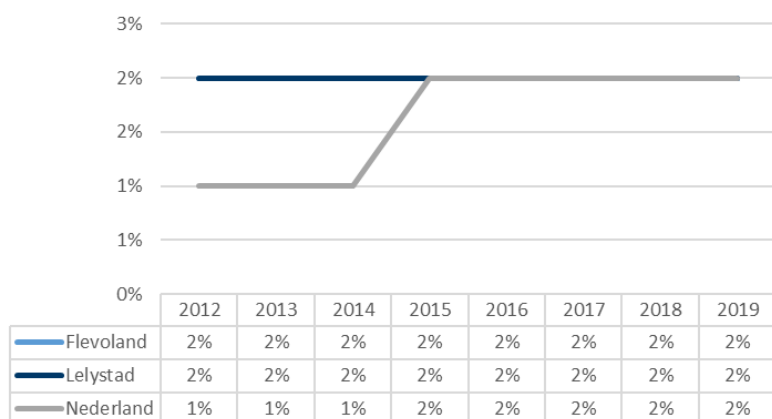
Netto arbeidsparticipatie

Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

Werkloze jongeren

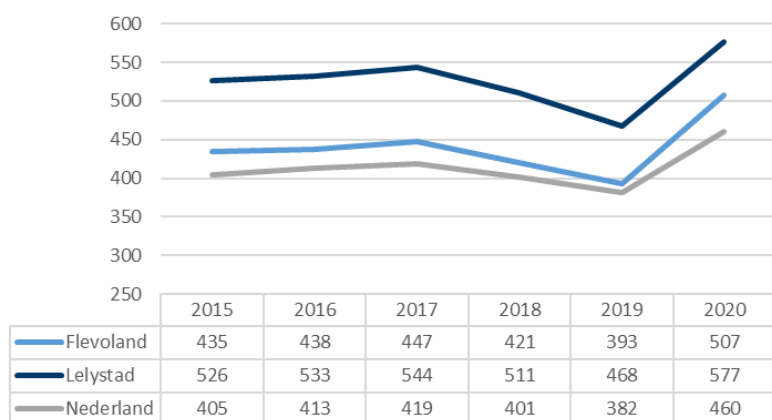
Definitie: Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).

Bron: CBS (tot 2015)*

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

*Tot en met 2015 Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel

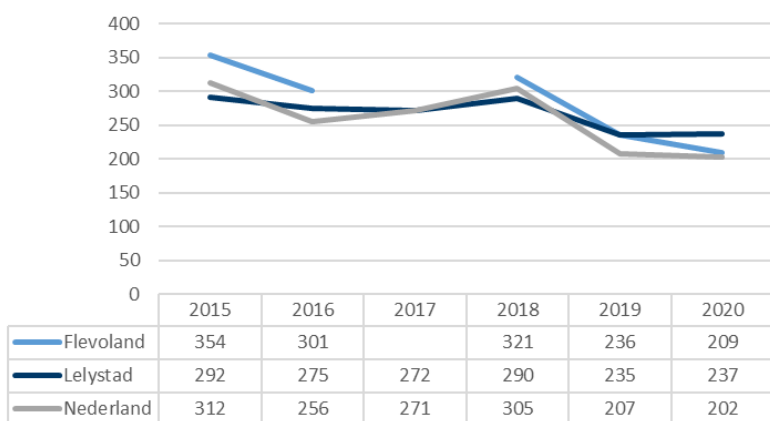
Personen met een bijstandsuitkering

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.

Bron: CBS - Participatiewet

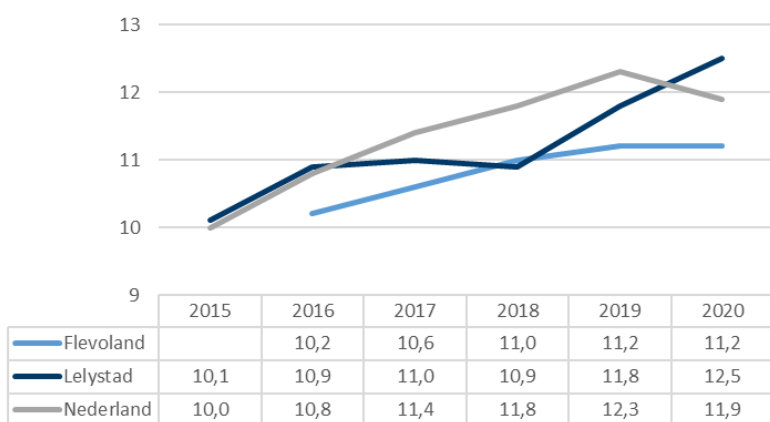
Lopende re-integratievoorzieningen

Definitie: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: CBS – Participatiewet

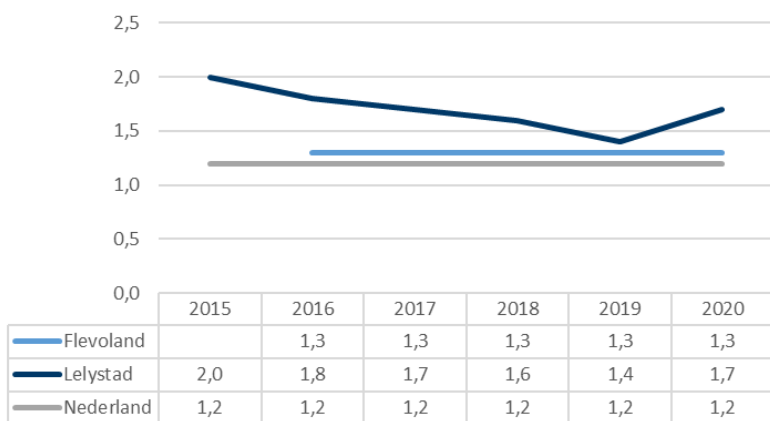
Jongeren met jeugdhulp

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

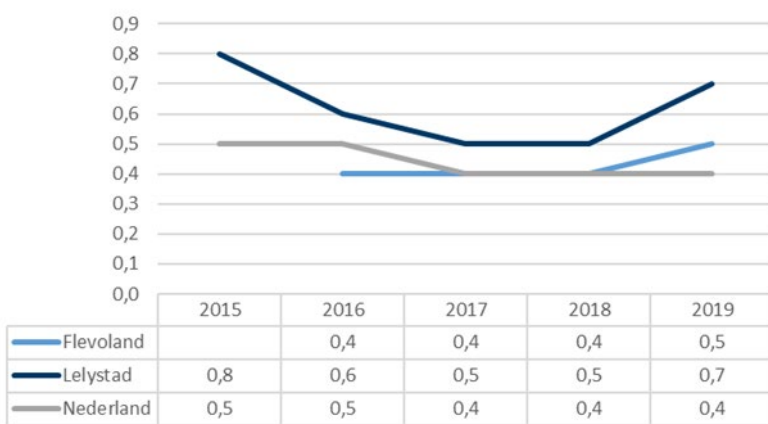
Jongeren met jeugdbescherming

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

Jongeren met jeugdreclassering

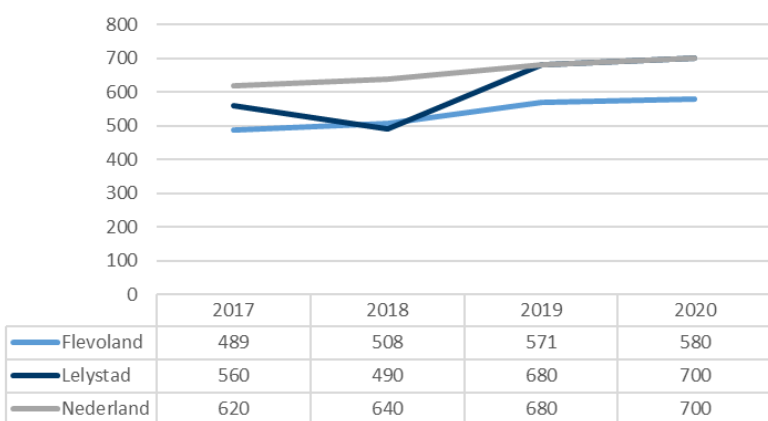

Definitie: Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).

Bron: CBS Jeugd

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Clënten met een maatwerkarrangement Wmo

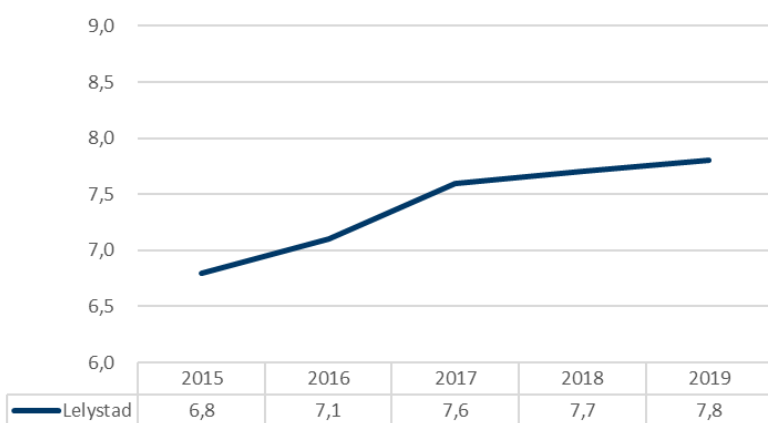

Definitie: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein Wmo

Aanvullende lokale indicatoren

Rapportcijfer Sociaal Wijkteam

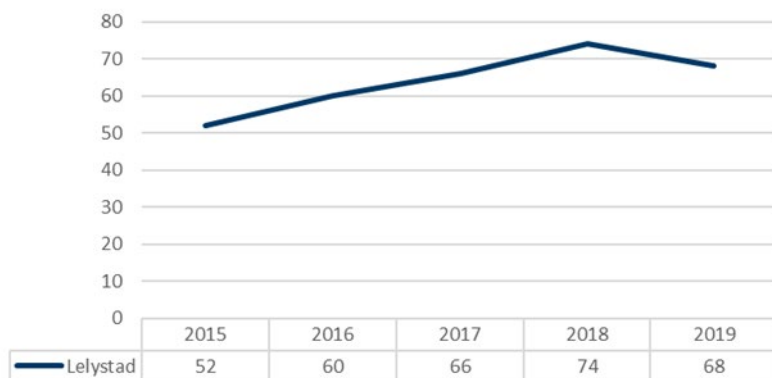

Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het sociaal wijkteam.

Bron: CEO Wmo

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Percentage cliënten dat aangeeft dat het Sociaal Wijkteam goed vindbaar is

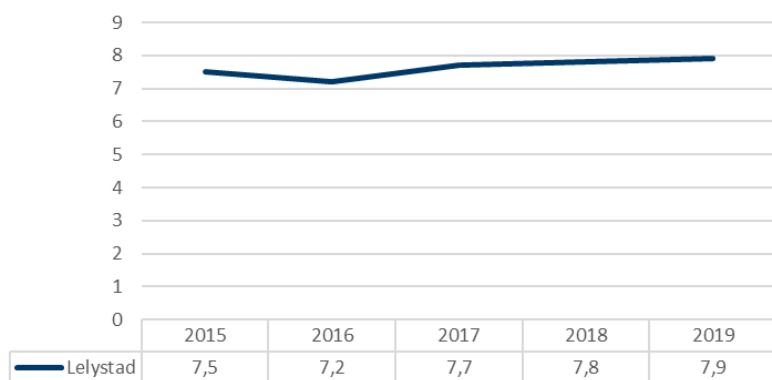

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het sociaal wijkteam goed vindbaar is.

Bron: CEO Wmo

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Tevredenheid van gebruikers van Wmo voorzieningen

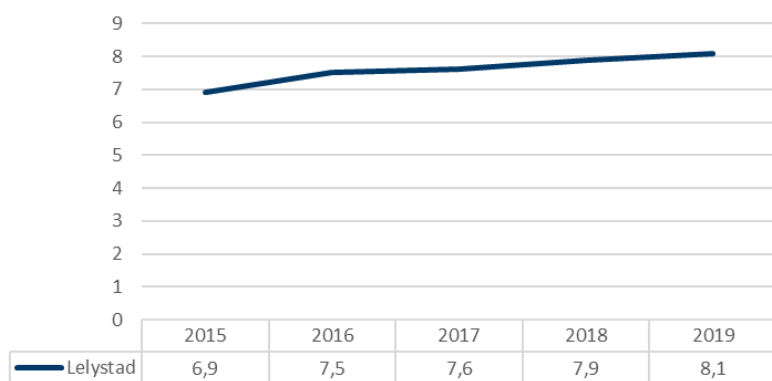

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Tevredenheid van gebruikers van Wmo diensten

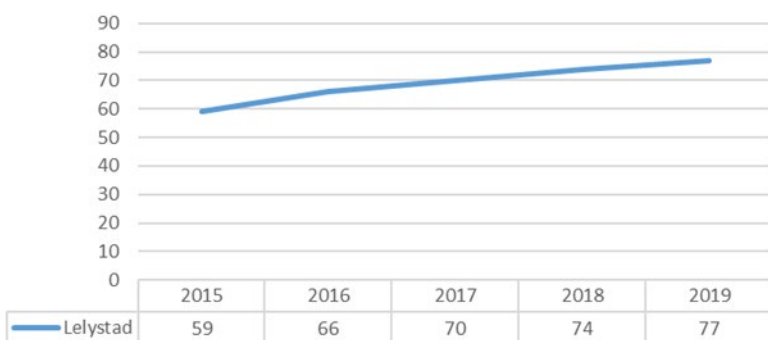

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben

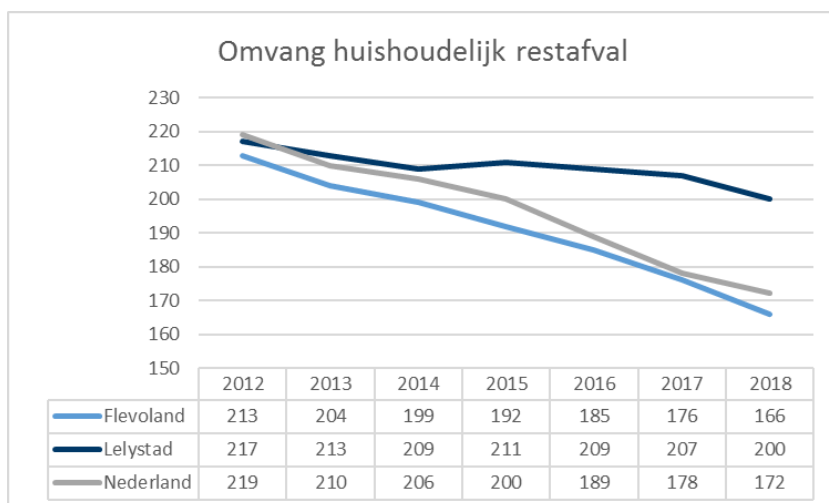
Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben.

Bron: CEO Wmo

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

7. Volksgezondheid en milieu

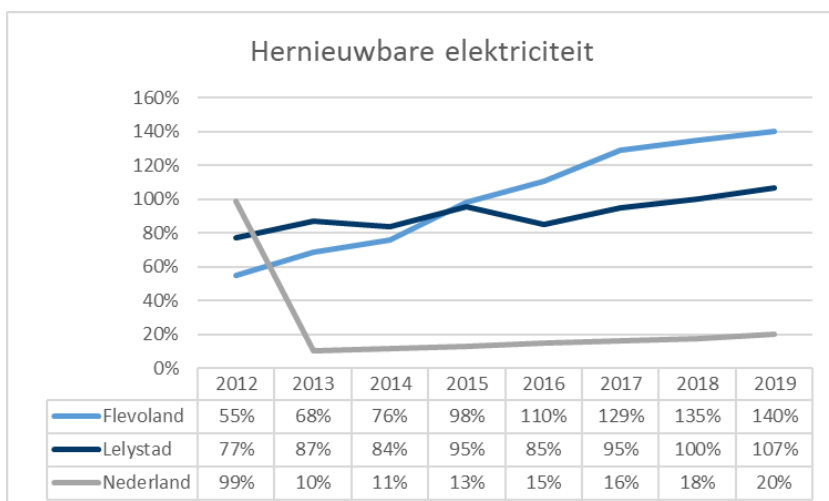
BBV indicatoren

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

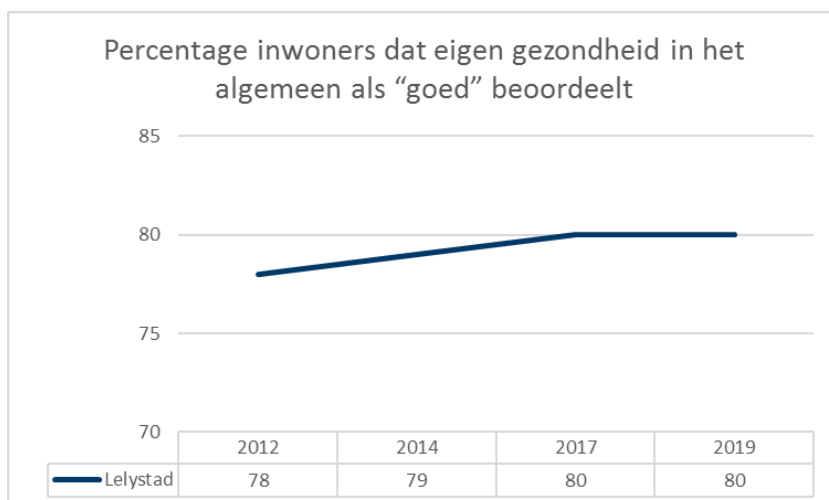

Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat
Klimaatmonitor
Door aanscherping van de cijfers en het gebruik van extra bronnen zijn diverse waarden van de indicator 'Hernieuwbare elektriciteit' gewijzigd.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

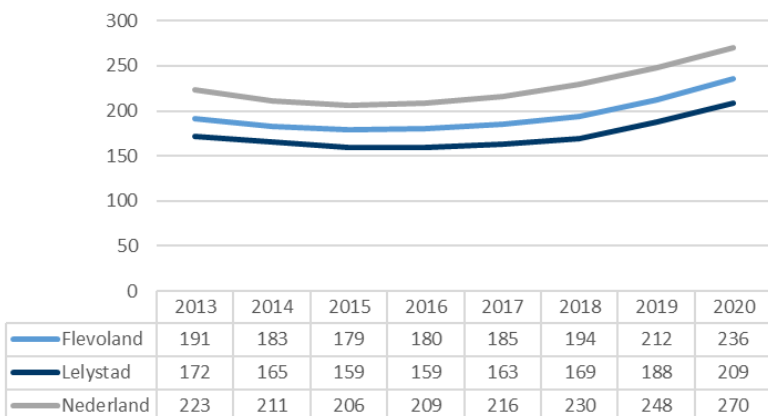
Definitie: Percentage inwoners dat eigen gezondheid in het algemeen als "goed" beoordeeld.

Bron: Gemeente Lelystad:
Leefsituatie

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

BBV indicatoren

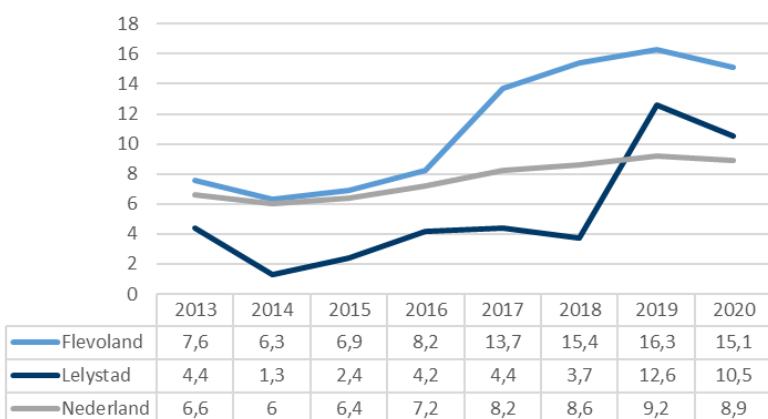
Gemiddelde WOZ waarde

Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

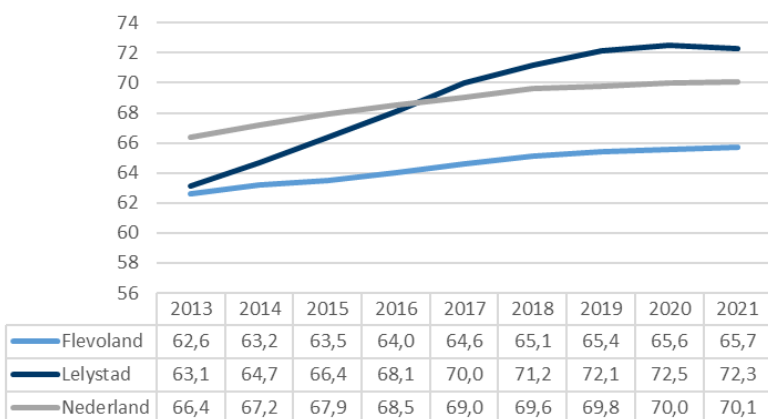
Nieuw gebouwde woningen

Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Bron: ABF research - Systeem Woningvoorraad

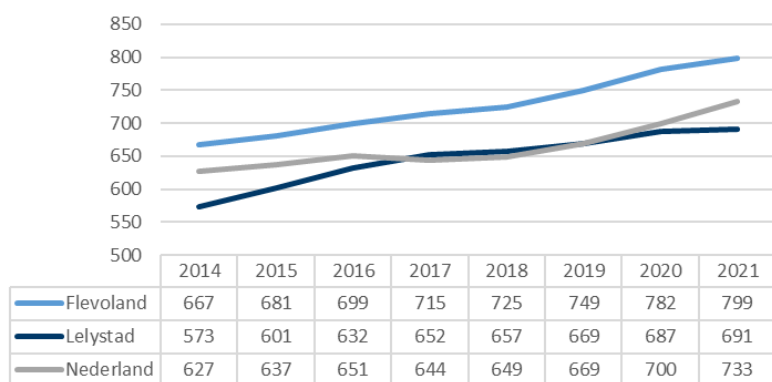
Demografische druk

Definitie: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek

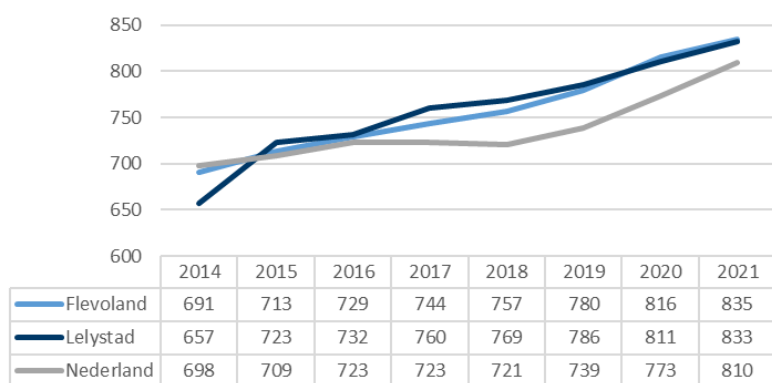
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan activa (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

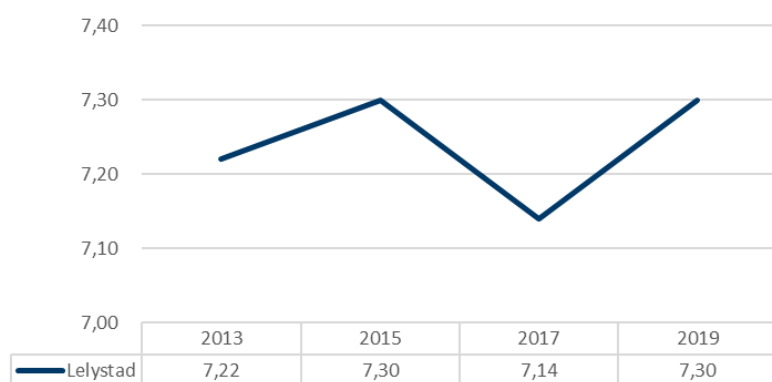

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

Aanvullende lokale indicatoren

Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'

Definitie: Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'

Bron: Gemeente Lelystad, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.